

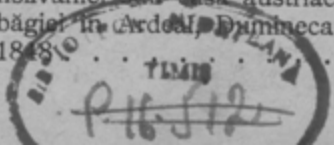
PS II
40.

1919.

CRONOLOGIE

pe anul 1919

	Anii
la facerea lumii după socoteala bisericeii noastre	7427
la facerea lumii după socoteala bisericeii apusene (romano-catolice)	6632
pă c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5923
pă calculul comun	5902
pă calculul nou al evreilor	5679
a fondarea Romei (după Varro 24 Aprile 753 înainte de Christos)	2672
a moartea lui Alecsandru cel Mare	2250
a îndreptarea calendariului iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)	1964
a nascerea Domnului nostru Iisus Christos	1919
a răsipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)	1850
a descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian	1814
a cel dintâiu sinod a toată lumea din Nicea	1594
a căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, întemplată în 476 după Christos)	1442
a desbinarea bisericeii apusene de cea resăriteană	866
a reîntemeierea statului țerei românesce prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	629
a reîntemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș	574
a aflarea artei tipografice	477
a luarea Constantinopolului de Turci	465
a descoperirea Americii (11 Octombrie 1492)	427
a reformațiunea lui Luther	402
a căderea Ungariei la Mohaci	393
a desrobirea limbei române de cea slavonă prin întâia carte română	348
a aflarea mașinelor cu abure	220
a venirea Transilvaniei sub cesa austriacă	219
a ștergerea iobăgiei în Ardeal, Duminica tuturor sântilor 6/18 Iunie 1848	71

P-7722-1

CAP

Dela reînființarea metropoliei noastre gr. or. române (12/24 Decembrie 1864)	55
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 Decembrie 1864)	55
Dela sancționarea Statutului organic 16/28 Maiu 1869) . . .	50
Dela moartea arhiepiscopului și metropolitului Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	45

Date cronologice pe anul 1919

Litera pascaliei	II
Ciclul luni	17
Temelia luni	11
Ciclul soarelui	7
Mâna anului	1

Sărbătorile și alte zile schimbătoare de peste an

- Nașterea Domnului nostru Iisus Christos, Mercuri, mâncare de carne 6 săptămâni 6 zile.
- Triodul se începe în 27 Ianuarie.
- Lăsatul de carne în 10 Februarie.
- „ „ brânză în 17 Februarie.
- Bunavestire, Luni, săptămâna a șasa din Post
- Sfintele Paști, în 7 Aprilie.
- Înălțarea Domnului, în 16 Maiu.
- Dumineca Rosaliilor, în 26 Maiu.
- Postul SS. Apostoli 3 săptămâni 5 zile; (lăsatul de carne 2 Iunie) ziua lor Sâmbătă.

Posturile în biserica răsăriteană dreptmăritoare

1. Zilele de Mercuri și Vineri de preste an. — 2. Ajunul Botezului 5. Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 18 Feb. până în 6 Aprilie — 4. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel 3 Iunie — 28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14. August. — 6. Taierea capului S. Ioan 29 August. — 7. Ziua Crucii 14. Septembrie. — 8. Postul Crăciunului din 15 Novembre până 24 Decembrie.

Deslegarea postului

Mercuri 2 Ianuarie

Vineri 4 Ianuarie

Mercuri 30 Ianuarie

Vineri 1 Februarie

Mercuri 10 Aprilie

Vineri 12 Aprilie

Mercuri 29 Maiu

Vineri 31 Maiu

Mercuri 25 December

Vineri 27 Decembre

Săptămâna brânzei: 11 Februarie până în 17 Februarie; deci deslegare la ouă și brânză: Mercuri 13 Februarie, Vineri 15 Februarie.

Semnele cerești și caracterul lor:

Soarele și celelalte planete

Soarele	☉
Mercurie	☿
Vinerea	♀
Pământul	♁
Marte	♂
Vesta	♁
Junone	♁
Palade	♁
Cerere	♁
Joie	♁
Saturn	♄
Urania	♁

Douăsprezece zodii ale cerului

Berbecel	♈	
Taurul	♉	
Gemenii	♊	
Racul	♋	
Leul	♌	
Fecioara	♍	
Cumpăna	♎	
Scorpia	♏	
Săgetătorul	♐	
Căpriorul	♑	
Udătorul	♒	
Peștii	♓	

Însemnare. S. însemnează Sfânt; SS. Sfinții; P. sau Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasa; CC. PP. Cuvioșii Părinți; Ca. m. Cuvioasa maică; M. Martir (Mucenic); Ma Martira (Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sfinții Apostoli; Archep. Aep. Archiepiscop; Ep. Episcop; Archid. Archidiacon; Pat. Patriarh; MM. Marele Martir (Mucenic); MMă. Marea Martiră (Muceniță); Mii Martirii (Mucenicii); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Proroc); Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. M. cel Mare; f. d. m. făcătoriu de minuni; Ad. m. Aducerea moaștelor; G. d. a. Gură de aur; Înv. Învierii; gl. glas; c. ap. v. vers.

Lună nouă ☾

Pătrariul întâiu ☾

Lună plină ☀

Pătrariul din urmă ☀

Zilele Săpt. Zilele Săptămânii.

Vezi: Sărbătorile cele însemnate cu † roșie sunt sărbători împărătești, eară cele cu (†) neagră sunt sărbători bisericești.

Ianuarie,

are 31 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Gerariu

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Marti	1	(†) Tăer. impr.; Vas. c. M.	14	Felix		7.46	4.32
Merc.	2	C. P. Silvestru	15	Maurus		7.45	4.33
Joi	3	Pr. Malachia; M. Gordie	16	Marcel		7.45	4.34
Vin.	4	Sob. celor 70 Ap.; C. Teoctist	17	Antonie pust.		7.44	4.35
Sâmb	5	M. Teopemt, Teona; Ca Sinclitica	18	Prisca		7.43	4.36

Botezul Domnului, Mateiu c. 3, v. 13—17: „În vremea aceea a venit Iisus din Galilea la Iordan către Ioan....”

Dum.	6	(†) Botezul Domn. n. I. Ch.	19	Canut		7.42	4.38
Luni	7	(†) Sob. S. Ioan Botez.	20	Fab. și Seb.		7.41	4.39
Marti	8	Ca m. Dominica; C. George	21	Agnes		7.41	4.40
Merc.	9	M. Polieuct	22	Vincentiu		7.40	4.42
Joi	10	P. Grig. Ep. Nisiel; C. Dometie	23	Logod. Mariei		7.40	4.44
Vin.	11	C. P. Teodosie	24	Timoteiu		7.39	4.45
Sâm.	12	Ma Tațiana	25	Întorcerea lui Pavel		7.38	4.47

Duminică după Botezul Domnului, Mateiu c. 4, v. 12—17: „În vremea aceea auzind Iisus, că Ioan s-a prins...”; ev. inv. 9; gl. 6.

Dum.	13	Mii Ermil și Stratonice	26	Policarp		7.37	4.48
Luni	14	CC. PP. uciși în Sinai și Rait	27	Ioan Chrisost.		7.36	4.50
Marti	15	CC. PP. Pavel Tebeul, Ioan Colibașu	28	Carol cel Mare		7.34	4.51
Merc.	16	Inchinarea cinst. lanț al Ap. Petru	29	Francisc Sal.		7.33	4.53
Joi	17	C. P. Antonie cel Mare	30	Martina		7.32	4.54
Vin.	18	PP. Atanasie și Chiril Aep. Alexand.	31	Petru N.		7.31	4.56
Sâm.	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	1	Febr. Ignat		7.29	4.57

Duminica lui Zacheiu, Luca a 15-a c. 19, v. 1—10 (cea din Duminica a 32-a din Evang.): „În vremea aceea trecea Iisus prin Ierichon...”; ev. inv. 10; gl. 7.

Dum.	20	C. P. Eutimie cel mare	2	(†) Int. Domn.		7.28	4.59
Luni	21	C. P. Macsim; M. Neofit	3	Blasius		7.27	5.00
Marti	22	S. Ap. Timot.; M. Anastasie	4	Veronica		7.25	5.02
Merc.	23	Mii Climent și Agatangel	5	Agata		7.24	5.04
Joi	24	Ca maică Xenia	6	Dorotea		7.23	5.05
Vin.	25	(†) Grig. Teol. Aep. Const.	7	Romuald		7.21	5.07
Sâm.	26	C. P. Xenofont	8	Ioan		7.20	5.08

Triodul. Duminică Vameșului și a Fariseului, Luca a 16-a (cea din Duminica a 33-a după Rușalii) c. 18, v. 10—14: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni s-au suit în biserică să se roage...”; ev. inv. 11; gl. 8.

Dum.	27	(†) Ad. m. S. Ioan Ch. (G. d. a.)	9	Apolonia		7.19	5.10
Luni	28	C. P. Efrem Sirul	10	Scholastica		7.17	5.12
Marti	29	Aduc. moașt. S. Ignatie	11	Desideriu		7.16	5.13
Merc.	30	(†) SS. Tr. Ier. Vas. Grig. Ioan	12	Eulalia		7.14	5.14
Joi	31	SS. fără de arg. Chir și Ioan	13	Ecaterina		7.12	5.16

Ianuarie.

Povețe economice

Cară gunoiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți respălătesc munca. Drege unelte de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coajă bătrână, crengi uscate și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumile putrede.

Prevestirea timpului :

1—10 frig și timp limpede; 11—20 zăpadă și timp cu ceață; 21—31 în-
tunecos apoi timp ploios.

Notițe:

28350

	83	60	201
		30	3
		10650	

~~În 29 Ian. st. n. a p. d. i. t
 Gligorea Radanici din V. d. d.
 ca stăvilit pas. luna cu 12 lei.
 st. p. m. i. t. 5 lei
 st. p. m. i. t. 250
 st. p. m. i. t. 10 lei
 st. p. m. i. t. 20 lei
 st. p. m. i. t. 11 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 20 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 4 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 10 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 10 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 20 lei
 12/11 st. p. m. i. t. 30 lei
 Total 115 lei 50 h.~~

Februarie,

are 28 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Faur.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	S. M. Trifon	14	Valentin		7.11	5.19
Sâm.	2	(+) Întîmpinarea Domnului 	15	Faustin		7.09	5.11

Dumineca Fiului răscit, Luca c. 15, v. 11—32: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi feciori....” ev. inv. 1; gl. 1.

Dum.	3	Sf. și drept. Simeon; Pr. Ana	16	Iuliana		7.07	5.22
Luni	4	C. P. Isidor	17	Constanția		7.06	5.24
Mărți	5	Ma Agatia	18	Flavian		7.04	5.26
Merc.	6	C. P. Vucol Ep. Smirnei	19	Conrad		7.02	5.27
Joi	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac.	20	Eleuteriu		7.00	5.27
Vin.	8	M. M. Teodor Stratilat	21	Eleonora		6.59	5.29
Sâm.	9	M. Nichifor	22	Petru C.		6.58	5.30

Dumineca lăsutului de carne, Mateiu c. 26, v. 31—46: „Zis-a Domnul: Când va veni Fiul omului întru mărirea sa...”; ev. inv. 2; gl. 2.

Dum.	10	Sânțitul M. M. Haralampie 	23	Romana		6.56	5.31
Luni	11	M. Vlasie	24	Matia ap.		6.54	5.33
Mărți	12	C. Păr. Meletie Aep. Ant.	25	Valburga		6.52	5.35
Merc.	13	C. P. Martinian	26	Alexandru		6.50	5.37
Joi	14	C. P. Auxentie	27	Leandru		6.48	5.38
Vin.	15	Apost. Onisim	28	Romanus		6.46	5.40
Sâm.	16	M. M. Pamfilie	1 Mart.	Albin		6.45	5.41

Dumineca lăsutului de brânză, Mateiu c. 6, v. 14—21: „Zis-a Domnul: De veți ierta oamenilor greșelele lor...”; ev. inv. 3; gl. 3.

Dum.	17	M. M. Teodor Tiron 	2	Simpliciu		6.43	5.42
Luni	18	P. Leon	3	Cunigunda		6.41	5.44
Mărți	19	Apostolul Archip	4	Casimir		6.39	5.45
Merc.	20	C. P. Leon Ep. Cataniei	5	Eusebiu		6.37	5.47
Joi	21	C. P. Timoteiu și Eustatie	6	Frideric		6.35	5.49
Vin.	22	Afl.moașt. SS. Mi din Eugenia	7	Toma Acuin.		6.33	5.50
Sâm.	23	S. M. Policarp Ep. Smirnei	8	Ioan		6.31	5.51

Dumineca 1-a din Post, Ioan c. 1, v. 44—52: „În vremea aceea voia Iisus să meargă în Galilea...”; ev. inv. 4; gl. 4.

Dum.	24	(+) Afl. cap. S. Ioan Bot. 	9	Francisca		6.29	5.53
Luni	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	10	Cei 40 mart.		6.27	5.55
Mărți	26	P. Porfirie Ep. Gaziei	11	Eracliu		6.25	5.56
Merc.	27	C. P. Procopie mărturisit.	12	Grigorie		6.23	5.58
Joi	28	C. P. Vasile mărturisit.	13	Rosina		6.21	5.59

24/II 1920. Săptămână
Februarie.

Povețe economice:

Cerne bucatele de sămânță. Cară încă și împrăstie gunoiu, ca'pe când se desgheață, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua împrejurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaie, petri și mărăcini, și pe unde locul e pleș samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de a fâta pierd mielul, — iar celor fătate li-să strică laptele. Taie mlădița de altoit din partea despre mează-zi a pomilor, le implântă în năsip ori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide, și când timpul e frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tângeri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă resadniță și samănă țeler, ceapă, sălată, călărabe, crăstăveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperement în coțtra gerului.

Prevestirea timpului.

1—10 ninsoare și frig; 11—20 ploaie apoi ninsoare; 21—28 timp urât și frig.

Notițe:

~~125~~
~~106.50~~

~~231.50~~
~~8.50~~

~~240.00~~

Martie,

are 31 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Germenar.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele răsare	apune
Vin.	1	Ca Mă Eudochia	14	Matilda		6.19	6.01
Sâm.	2	M. Teodot Ep. Chirinei	15	Longin		6.17	6.03

Duminică a 2-a din Post, Marcu c. 2, v. 1-12: „În vremea aceea intră-a Iisus în Capernaum...”; ev. inv. 6; gl. 6.

Dum.	3	Mii Entropie. Cleonic, Vasitisc	16	Heribert		6.15	6.05
Luni	4	C. P. Gherasim	17	Gertruda		6.13	6.06
Mărti	5	M. Conon	18	Eduard		6.11	6.07
Merc.	6	SS. 42 M. din Amorea	19	Iosif		6.90	6.09
Joi	7	Mii Vas., Efrem, Capit. Eug.	20	Nichita		6.10	6.07
Vin.	8	C. P. Teofilact mărturis.	21	Benedict		6.05	6.12
Sâm.	9	(†) SS. 40 M. din Sebast	22	Paulina		6.02	6.13

Duminică a 3-a din Post, Marcu c. 8, v. 34-38: „Zis-a Domnul: Cei ce voaște să vină după mine...”; ev. inv. 6; gl. 6.

Dum.	10	M. Codrat	23	Victorin		6.00	6.15
Luni	11	P. Sofronie Patr. Ierusal.	24	(†) Gavril arh.		5.58	6.16
Mărti	12	C. P. Teofan mărturisit.	25	(†) Bunavestire		5.56	6.17
Merc.	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Cons.	26	Emanuil		5.54	5.39
Joi	14	C. P. Benedict. M. Alexandru	27	Rupert		5.52	5.37
Vin.	15	M. Agapie	28	Guntram		5.50	6.22
Sâm.	16	M. Sabin și Papie	29	Eustasiu		5.48	6.23

Duminică a 4-a din Post, Marcu c. 9, v. 17-31: „În vremea aceea, a venit un om la Iisus...”; ev. inv. 7; gl. 7.

Dum.	17	C. Alexie omul lui Dzeu	30	Cuirin		5.45	6.25
Luni	18	P. Ciril Aep. Ierusal.	31	Amos pror.		5.43	6.26
Mărti	19	Mii Chrisant și Darie	1	Aprilie Hugo		5.41	6.28
Merc.	20	CC. PP. ucși în mân. s. Sava	2	Francisc P.		5.39	6.29
Joi	21	C. P. Iacob Ep. și märt.	3	Cristian		5.37	6.30
Vin.	22	M. Vasile Preotul	4	Isidor		5.35	6.32
Sâm.	23	C. M. Nicon și învățaceti lui	5	Vincentiu		5.33	6.34

Duminică a 5-a din Post, Marcu c. 10, v. 33-45: „În vremea aceea, luând Iisus pe cei doisprezece...”; ev. inv. 8; gl. 8.

Dum.	24	C. P. Zaharie	6	Sixtus		5.31	6.35
Luni	25	(†) Bunavestire	7	Herman		5.29	6.37
Mărti	26	Sob m. v. Gavril	8	Dionisie		6.38	5.27
Merc.	27	S. mă Matrona din Tesalonic	9	Ezechiel		5.25	6.39
Joi	28	C. Stefan f. d. m.	10	Maria		5.23	6.40
Vin.	29	C. P. Maren Ep. Ciril diaconul	11	Leon		5.21	6.42
Sâm.	30	C. Ioan Scărariul	12	Iuliu		5.19	6.43

Duminică a 6-a din Post, a Floriilor, Ioan c. 12 v. 1-18: „Mai înainte de Paști cu 6 zile...”

Dum.	31	(†) Florilie; C. P. și f. dt Igttie Ep.	13	(†) Flor. Hermeneg.		5.17	6.44
------	----	---	----	---------------------	--	------	------

Martie.

Povește economice :

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovės, mazere, mazărică și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoiu sămănat din alți ani, ca să crească mai bine. Printre sămănăturile tomatice, ce au esit rari, aruncă sămănță de trifoiu. Sădesce legumile menite pentru a-ți face sămănță. Ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva sămânțe de cânepă. Mirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați ferbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvicioși. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le samănă.

Prevestirea timpului :

1—10 îngheț apoi timp întunecat ; 11—20 timp moale ; 21—31 îngheț apoi timp plăcut, cătră sfârșit vânt.

Rotițe:

1920

Pină în 20/III s'a gonit
Lampei

Sambata în 21/IV s'a mănșit
osii

24/IV s'a gonit M. F.

Aprilie,

are 30 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 oare

Prier.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	C. mă Maria Egipteanca	14	Tiburt		5.15	6.46
Marti	2	C. P. Tit. f. d. m.	15	Anastasia		5.13	6.48
Merc.	3	C. P. Nichita märt.	16	Turibius		5.11	6.50
Joi	4	C. P. Iosif scriit. de cântări	17	Rudolf		5.09	6.51
Vin.	5	(†) Vin. Patim. Mii Teodul și Agatepod	18	(†) Vin. Pat. Apolon.		5.07	6.52
Sâm.	6	C. P. Eutichie	19	Crescentia		5.05	6.54

Duminea SS. Paști, Ioan c. 1, v. 1-17: „Întru început era cuvântul ...”

Dum.	7	(†) Sf. Paști; C. P. George Ep. Militinei	20	Duminea Paștilor		5.03	6.56
Luni	8	(†) Luni Pașt. SS. A. Irodion Agar. Ruf.	21	Luni Pașt. Anselm		5.01	6.57
Marti	9	(†) Martia Pașt. M. Eupsichie din Cesaria	22	Soter și Caiet		5.00	6.58
Merc.	10	Mii Terentie și Pompie	23	Adalbert		4.55	7.02
Joi	11	M. Antipa Ep. Pergamului	24	George		4.53	7.04
Vin.	12	P. C. Vasilie mărturisit.	25	Marcu ev.		4.51	7.05
Sâm.	13	M. Artemon	26	Cletus		4.50	7.07

Duminea a 2-a după Paști, a Tomei, Ioan c. 21, v. 19-31 „Fiind seara în ziua aceea ...”;
ev. inv. 1., gl. 1.

Dum.	14	P. Martin mărturisitorul	27	Peregrin		4.48	7.08
Luni	15	SS. Apli. Aristarh, Pud. și Trofim	28	Vitalis		4.50	7.10
Marti	16	SS. Me. Agapia, Irina și Chionia	29	Petru M.		4.58	7.11
Merc.	17	C. P. Simeon și Achachie	30	Ecatarina		4.46	7.10
Joi	18	C. P. Ioan învățac. s. Grigor.	1	Mai Filip		4.44	7.11
Vin.	19	C. P. Ioan din peștera veche	2	Atanasie		4.43	7.12
Sâm.	20	C. P. Teodor Trihina	3	Afl. s. cruci		4.41	7.14

Duminea a 3-a după Paști, a Mironosițelor, Marcu c. 15, v. 43-47 „În vremea aceea venit-a
Iosif din Arimatea ...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	21	Mii Ianuarie și Teodor	4	Florian		4.39	7.15
Luni	22	C. P. Teodor Sichiutul	5	Piu V.		4.38	7.16
Marti	23	(†) S. M. M. George	6	Ioan		4.36	7.18
Merc.	24	S. M. Sava, C. Elisaveta	7	Stanislau		4.34	7.20
Joi	25	Ap. și Ev. Marcu	8	Mihail		4.32	7.21
Vin.	26	M. Vasilie Ep. Amasiei	9	Grigorie N.		4.31	7.22
Sâm.	27	M. Simeon fratele Domnului	10	Isidor		4.30	7.24

Duminea a 4-a după Paști, a Slăbănogului, Ioan c. 5, v. 1-15 „În vremea aceea s'a suit
Iisus în Ierusalim ...”; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	28	Aplii Iason și Sosipatru	11	Gangolf		4.28	7.25
Luni	29	Mii din Chizic; C. Memnon	12	Pancrațiu		4.27	7.26
Marti	30	Ap. Iacob al lui Zevedei	13	Servațiu		4.26	7.27

Aprilie.

Povețe economice:

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivesce și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu întârziezi. Grijește ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Resadnițele cu acoperemânt se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucru de viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Sân-George vitele se scot la pășune. Întoarce grânele și ca să le mântui de gărgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor de grâu, căci mirosul ei le alungă. Grâul întins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde mirosul.

Prevestirea timpului:

1—10 timp călduros; 11—20 timp întunecat, ploaie; 21—30 timp plăcut, mai-apoi vânt.

Notițe:

Maiu,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 oare

Florariu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Merc.	1	Pr. Ieremia	14	Bonifaciu	♋	4.24	7.29
Joi	2	Aduc. moașt. s. At. c. m. P. A.	15	Sofia	♋	4.23	7.30
Vin.	3	Mii Timoteiu și Maura	16	Ioan N.	♌	4.22	7.31
Sâm.	4	Ca Mă Pelaghia	17	Paschal	♌	4.21	7.33

Duminea a 5-a d. Paști, a Samarinenței, Ioan c. 4, v. 5—42 „În vremea aceea, venit-a Iisus în cetatea Samariei...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	5	M. Mă Irina	18	Venant	♌	4.19	7.34
Luni	6	Dreptul Iov	19	Celestiu	♌	4.18	7.35
Mărți	7	Pomen. s. †, Mii Ac. și Codrat	20	Bernhard	♌	4.17	7.36
Merc.	8	(†) Ap. și ev. Ioan; P. Arsenie	21	Felix	♌	4.16	7.38
Joi	9	Pr. Isaia; M. Christofor	22	Iulia	♌	4.14	7.39
Vin.	10	Ap. Simeon Zilotul	23	Desideriu	♌	4.13	7.40
Sâm.	11	Mii Mochie	24	Ioana	♌	4.12	7.41

Duminea a 6-a d. Paști, a Orbului, Ioan c. 9, v. 1—38: „În vremea aceea trecând Iisus...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	12	Gherman p. Const. Epifanie ep. Cipr.	25	Urban	♌	4.11	7.42
Luni	13	Ma Glicheria	26	Filip	♌	4.10	7.44
Mărți	14	M. Isidor	27	Ioan	♌	4.09	7.45
Merc.	15	C. P. Pachomie	28	Wilhelm	♌	4.09	7.46
Joi	16	(†) înălț. D.; C. P. Teodor Sântitul	29	înălț. D.; Maximiliana	♌	4.08	7.47
Vin.	17	Ap. Andronic	30	Ferdinand	♌	4.07	7.48
Sâm.	18	M. Teodot	31	Angela	♌	4.06	7.49

Duminea a 7-a d. Paști, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1—13: „În vremea aceea, ridicând Iisus ochii săi la ceru...”; ev. inv. 10; gl. 6.

Dum.	19	M. Patrichie Ep. Prusiei	1	Iunie Grațiana	♌	4.05	7.50
Luni	20	(†) M. Talaleu	2	Erasm	♌	4.05	7.51
Mart.	21	Constantin și Elena	3	Clotild	♌	4.04	7.52
Merc.	22	M. Vasilisc	4	Florian	♌	4.04	7.53
Joi	23	C. P. Mihail mărturisitorul	5	Bonifaciu	♌	4.03	7.53
Vin.	24	C. P. Simeon	6	Norbert	♌	4.02	7.54
Sâm.	25	a 3-a afl. a ca. s. Ioan Botez.	7	Inima Dnei Lucreția	♌	4.02	7.55

Dum. Rusalilor, Ioan c. 7, v. 37—53: „Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare a praznicului...”.

Dum.	26	(†) Pog. D. Sânt; Ap. Carp.	8	Rusalile, Medard	♌	4.02	7.55
Luni	27	(†) L. R.; M. Terapont	9	L. Ros.; Primus	♌	4.01	7.56
Mărți	28	(†) M. R.; P. Nichita Ep. Calcedon	10	Margareta	♌	4.01	7.57
Merc.	29	C. M. Teodosia	11	Varnavas	♌	4.01	7.58
Joi	30	C. P. Isachie	12	Ioan Fac.	♌	4.00	7.59
Vin.	31	S. Ermiia; S. M. Ermei	13	Antonie Pad.	♌	4.00	7.59

Maiu.

Povețe economice:

Udă altoii cât mai des, și la cei prinși le slăbește nițel legătura. Samănă cănepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii băntuiți de omide cu pucioasă presărată pe jeratic, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește luteră înainte de înflorire, dar grijește, să n'o tai prea pe jos, că pierе multă din ea, să o dai verde la vite svânteaz-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunțelate. Pe la mijlocul lunei se resădește tutunul (tăbacul) înmoindui-se mai nainte rădăcina în zămă de gunoiu și năsip. Ogoritul trebuiește sfârșit. Gândacii de Maiu se scutură dimineața, se adună și omor cu piciorul, ori se dau la galițe. De pe cartofi ce-i dăm la animale, colțul trebuiește depărtat, că acela e veninos.

Prevestirea timpului:

1—10 timp statornic plăcut; 11—20 rece și timp cu ploaie; 21—31 ploaie apoi timp frumos și răcoros.

Notițe:

Iunie,

are 30 zile

Ziua are 15 și noaptea 9 oare

Cireșeriu.

Zilele sept.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Data	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare/apune
-----------------	------	--	------	---------------------------------------	-------	-------------------------

Sâm.	1	M. Iustin	14	Ioan Novi		4.00 8.00
------	---	-----------	----	-----------	--	-----------

Dumineca 1 d. Rusalii, a tuturor Sfinților, Mateiu c. 10, v. 32—33, 37—38: „Zis'a Domnul în-vățăcelor săi: Tot cela ce va mărturisii pentru mine...”; ev. inv. 1; gl. 8.

Dum.	2	P. Nichifor	15	Vitus		4.00 8.01
Luni	3	M. Lucian	16	Beno		4.00 8.01
Marti	4	P. Mitrofan Pat. Const.	17	Adolf		4.00 8.02
Merc.	5	M. Doroteiu Ep. Tirului	18	Gervasie		4.00 8.02
Joi	6	CC. PP. Visarion și Ilarion	19	(†) Joia v., Iuliana		4.00 8.03
Vin.	7	M. Teodot Ep. Anchirei	20	Silverius		4.00 8.03
Sâm.	8	M. Teodor Stratilat	21	Alois		4.00 8.03

Dumineca a 2-a d. Rusalii, Mateiu c. 4, v. 18—23: „În vremea aceea umblând Iisus pe lângă marea Galileei...”; ev. inv. 2; gl. 1.

Dum.	9	P. Chiril Archiep. Alexand.	22	Paulin		4.00 8.03
Luni	10	Mii Timotniu, Alex., Anton	23	Edeltrud		4.00 8.03
Marti	11	Ap. Bartolomeiu, Varnava	24	Ioan Botez.		4.00 8.03
Merc.	12	P. Onofrie	25	Prosper		4.01 8.03
Joi	13	M. Ahilina; S. Trifilie, E. Lenc	26	Vigilius		4.01 8.03
Vin.	14	Pr. Elisen și Metodie Patr. Const.	27	Ladislau		4.01 8.03
Sâm.	15	Pr. Amos	28	Leo II.		4.02 8.03

Dumineca a 3-a d. Rusalii, Mateiu c. 6, v. 22—33: „Zis'a Domnul: Luminătorul trupului este ochiul...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatundei	29	Petru și Pavel		4.02 8.03
Luni	17	Mii Manoil, Savel și Ismail	30	Pavel		4.03 8.03
Marti	18	M. Leontie	1	Iulie Teobald		4.04 8.03
Merc.	19	Ap. Iuda frat. Domnului	2	Cercet. Mariei		4.04 8.02
Joi	20	M. Metodie Ep. Patarilor	3	Eliodor		4.05 8.02
Vin.	21	M. Iulian din Tarsis	4	Udalrich		4.06 8.02
Sâm.	22	M. Euseb. Ep. Samosatelor	5	Domitiu		4.07 8.01

Dumineca a 4-a d. Rusalii, Mateiu c. 8, v. 5—13: „În vremea aceea, intrând Iisus în Capernaum...”; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	23	M. Agripina	6	Pr. Isaia		1.07 8.01
Luni	24	(†) Nasc. S. Ioan Botezât.	7	Vilibald		1.08 8.00
Marti	25	Ca. Ma. Fevronia	8	Chilian		4.09 8.00
Merc.	26	C. P. David din Tesalonic	9	Anatolia		4.09 7.59
Joi	27	C. P. Samson prim. de străin	10	Amalia		4.10 7.58
Vin.	28	Ad. moașt. SS. Chir și Ioan	11	Piu I.		4.11 7.57
Sâm.	29	(†) SS. Ap. Petru și Pavel	12	Heinrich		4.12 7.57

Dumineca a 5-a d. Rusalii, Mateiu c. 8, v. 28—34: „În vremea aceea, trecând Iisus de ceea parte în pământul Gergesenilor...”; ev. inv. 5; gl. 4.

Dum.	30	(†) Adun. (Sob.) SS. Apostoli	13	Margareta		4.13 7.57
------	----	-------------------------------	----	-----------	--	-----------

Lampii au luat vitel in
18^{lea} 2° Iunie 1919.
Iunie.

Povețe economice.

Când e ferbințeală scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădureți mai bine după ploaie, și cu deosebire sara și dimineața. Samănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. De pățimesc porcii la grumaz din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă pulberea de Heleborus albus. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnici la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurei pentru iarnă. Samănă rapița.

Prevestirea timpului.

1—10 timp schimbăcios apoi frumos; 11—20 ploaie, timp întunecos și neplăcut; 21—30 neplăcut apoi căldură.

Notițe:

Iulie,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 oare

Captoriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sârbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	SS. Cosma și Damian f. d. m.	14	Bonaventura		4.14	7.56
Mărti	2	Vestmântul Născ. de Dzeu	15	Împ. Apostol.		4.15	7.56
Merc.	3	M. Iachint, Anatolie P. Const.	16	Maria B.		4.16	7.55
Joi	4	P. Andrei Arhiep. Critului	17	Alexie		4.17	7.54
Vin.	5	(†) C. P. Atan. al. At., S. Marta	18	Frideric		4.18	7.53
Sâm.	6	C. P. Sisoe cel mare	19	Aurelia		4.19	7.52

Dumineca a 6-a d. Rusali, Mateiu c. 9, v. 1-8: „În vremea aceea intră în corabie...“
ev. inv. 6, gl. 5.

Dum.	7	C. P. Toma, Acach. Ma Chiriachi	20	Pr. Ilie		4.20	7.51
Luni	8	M. M. Procopie	21	Olga		4.22	7.50
Mărti	9	M. Pancrație Ep. Tavromeniei	22	Maria Magd.		4.23	7.48
Merc.	10	SS. 45 Mi din Nicopole	23	Apollinarie		4.24	7.47
Joi	11	Ma Eufemia	24	Christina		4.25	7.46
Vin.	12	Mii Proclu și Ilarie; C. Mihail	25	Jacob ap.		4.26	7.45
Sâm.	13	(†) Sob. Archang. Gavril	26	Ana		4.28	7.44

Dumineca a 7-a d. Rusali, Mateiu c. 9, v. 27-35: „În vremea aceea trecând Iisus au mers
după dânsul doi orbi...“; Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea rînicînd Iisus ochii sei la
cei...“; ev. inv. 7, gl. 6.

Dum.	14	Ap. Achila	27	Pantelimon		4.29	7.42
Luni	15	M. Chiric și Iulita mama lui	28	Victor		4.30	7.41
Mărti	16	M. Antinogen	29	Marta		4.31	7.40
Merc.	17	(†) M. Mă Marina	30	Abdon și S.		4.33	7.39
Joi	18	Mii Iachint și Emilian	31	Ignatie Loiola		4.34	7.37
Vin.	19	C. P. Die și Ca Macrina	1	Aug. L. s Petru		4.35	7.36
Sâm.	20	(†) Prof. Ilie	2	Porțiuncula		4.36	7.35

Dumineca a 8-a d. Rusali, Mateiu c. 14, v. 14-22: „În vremea aceea a văzut Iisus popor
mult...“; ev. inv. 8, gl. 7.

Dum.	21	CC. PP. Ioan și Sim.; Pr. Iezechil	3	Stefan		4.38	7.33
Luni	22	(†) Mironos. Maria Magdalena	4	Dominicus		4.39	7.32
Mărti	23	M. Foca	5	Maria Schnee		4.40	7.31
Merc.	24	M. Mă Christina	6	Schimb. la față		4.42	7.29
Joi	25	(†) Adormirea sânteii Anei	7	Caietan		4.43	7.27
Vin.	26	M. Ermolae	8	Chiriac		4.45	7.26
Sâm.	27	(†) M. M. Pantelimon	9	Roman		4.46	7.24

Dumineca a 9-a d. Rusali, Mateiu c. 14, v. 22-34: „În vremea aceea silit-a Iisus pe invă-
țaceii săi să intre în corabie...“; ev. inv. 9, gl. 8.

Dum.	28	Ap. Proh., Nic., Tim. și Par.	10	Laurențiu		4.47	7.22
Luni	29	M. Calinic; Ma Teodota	11	Susana		4.49	7.20
Mărti	30	Aplii Sila și Silvan	12	Clara		4.50	7.19
Merc.	31	Dreptul Eudochim	13	Casian		4.51	7.17

Iulie.

Povețe economice.

Curățește șura și podurile, că e aci secerișul, pecând poartă grija, să ai bani, ca să poți aduna grânele când sunt bune, însă nu rescoapte, că să scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul să fie săpat de a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedecă strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se înecă. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Aceste ținele de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul băntuit de omide cu apă de săpun.

Prevestirea timpului.

1—10 timp statornic și căldură; 11—20 timp întunecos mai apoi fortunos și căldură; 21—31 căldură mare, apoi timp schimbăcios și furtunos.

Notițe:

August,

are 31 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 ore

Măsălarium.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare apun
Joi	1	Scoat. c. † și Mii Macavei	14	Eusebie		4.53 7.15
Vin.	2	Aduc. moaștelor s. Ștefan	15	†) Înăl. Mariei		4.54 7.14
Sâm.	3	CC.PP. Isachie, Dalmat., Faust	16	Rochus		4.55 7.12

Duminea a 10-a după Rusalii, Mateiu c. 17., v. 14—24: „În vremea aceea s-a apropiat cătră Iisus un om ingenunchind înaintea lui...”; ev. inv. 10; gl. 1.

Dum.	4	SS. 7 Tineri din Efes	17	Bertram		4.57 7.10
Luni	5	M. Eusignie	18	Elena		4.58 7.08
Martî	6	†) Schimbarea la Față	19	Ludovic		5.00 7.07
Merc.	7	C. M. Dometie	20	†) Reg. Ștefan		5.01 7.06
Joi	8	Emilian märt. Ep. Chizicului	21	Ioan Franc.		5.02 7.03
Vin.	9	Ap. Matia	22	Timoteiu		5.04 7.02
Sâm.	10	M. și Archid. Laurentie	23	Filip		5.05 7.00

Duminea a 11-a după Rusalii, Mateiu c. 18, v. 23—35: „Zis-a Domnul pilda aceasta. Asemănatu-s-a împărăția cerului omului împărat...”; ev. inv. 11; gl. 2.

Dum.	11	M. și Archid. Euplu	24	Bartolomeiu		5.07 6.58
Luni	12	Mii Fotie și Anichit	25	Ludovic		5.08 6.56
Martî	13	C. P. Macsim mărturisit.	26	Zefirin		5.09 6.54
Merc.	14	Pr. Michea	27	Iosif Calas		5.10 6.25
Joi	15	†) Adorm. Născăt. de Dzeu	28	Augustin		5.12 6.50
Vin.	16	Ad. icoanei Dlui; M. Diomid	29	Tăer. c. s. Ioan		5.13 6.48
Sâm.	17	M. Miron	30	Rosa		5.14 6.46

Duminea a 12-a d. Rusalii, Mateiu c. 19, v. 16—28: „În vremea aceea s'a apropiat cătră Iisus un tânăr...”; ev. inv. 1; gl. 3.

Dum.	18	Mii Flor și Lavru	31	Raimund		5.16 6.44
Luni	19	M. Andreiu Stratilat	1	Sept. Egidiu		5.18 6.43
Martî	20	Pr. Samuil	2	Ștefan		5.19 6.40
Merc.	21	Ap. Tadeu și Ma Vassa	3	Serafina		5.20 6.38
Joi	22	M. Agatonic	4	Rosalia		5.22 6.36
Vin.	23	M. Lup	5	Laurent		5.23 6.34
Sâm.	24	M. Eutichie	6	Magnus		5.24 6.32

Duminea a 13-a d. Rusalii, Mateiu c. 21, v. 38—42: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om era stăpân al casei...”; ev. inv. 2; gl. 4.

Dum.	25	†) Int. m. ap. Vartol.; Ap. Tit	7	Regina		5.26 6.30
Luni	26	Mii Adrian și Natalia	8	†) Nasc. Născ.		5.27 6.28
Martî	27	C. P. Pimen	9	Gorgonie		5.29 6.26
Merc.	28	C. P. Moisi Arapui	10	Nicolae Tol.		5.30 6.24
Joi	29	†) Tăerea cap. s. Ioan Bot.	11	Protus		5.31 6.22
Vin.	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Const.	12	Macedoniu		5.33 6.20
Sâm.	31	Brăul Preacuratei Mariei	13	Matern		5.34 6.18

August.

Povețe economice.

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă sălătă iernatică. Adună sămânțele de legumi coapte acum, le curățește și acață în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. De vezi albinele că prea mult șed pe afară, e semn, că n'au ce se lucre. Ridică coșnițele punând sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoii oculați văzând că nu s'au prins, trebuie din nou oculați. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburi de toate poamele.

Prevestirea timpului.

1—10 căldură mare și timp furtunos; 11—20 căldură și timp furtunos; 21—31 cald, frumos apoi ploaie, timp nestătornic.

Notițe:

În 29 August a venit
fretocul Krolal din Plo-
nească ca să vîndă torpe-
la în timp de o lună cu
260 lei.

În 29/III, ca aurum 20 lei.

În 1/IX, ponduran — 46 lei

În 5/IX, la Brănești/petru — 20 lei

~~În 10/IX, la Brănești/petru — 20 lei~~

În 10/IX, la Brănești/petru — 20 lei

În 10/IX, la Brănești/petru — 20 lei

Septembrie,

are 30 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Răpciune.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare	apune
-----------------	-------	--	-------	---------------------------------------	-------	-------------------	-------

Duminica a 14-a d. Rusalii. Mateiu c. 22, v. 1-14: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Asămăna-tus-a împărăția cerurilor omului împărat.”; ev. inv. 3; gl. 5.

Dum.	1	(+) C. P. Simeon stâlpnicul	14	Înălț. Crucei		5.35	6.15
Luni	2	M. Mamant și Ioan Pust.	15	Nicodem		5.37	6.13
Mărti	3	M. Antim Ep. Nicomidiei	16	Ludmila		5.39	6.11
Merc.	4	M. Vavila și Moisi Pr.	17	Hildegard		5.40	6.09
Joi	5	Pr. Zacharia	18	Toma Ap.		5.41	6.07
Vin.	6	Minunea Archang. Mihail	19	Ianuarie		5.42	6.05
Sâm.	7	M. Sozont	20	Eustachie		5.43	6.03

Duminica a 15-a d. Rusalii; înaintea înălțării santei Cruci, Ioan c. 2, v. 13-17; „Zis-a Domnul: Nimenea nu s-a suit la ceruri...”; Luca c. 10, v. 38-42, c. 11, v. 27-28: „În vremea aceea intrat-a Iisus într-un sat...”; gl. 6.

Dum.	8	(+) Nasc. Născ. de Dzeu	21	Mateiu ev.		5.45	6.01
Luni	9	(+) SS. PP. Ioachim și Ana	22	Maurițiu		5.46	5.59
Mărti	10	Mle Minodora, Mitr., Nimf.	23	Tecla		5.47	5.55
Merc.	11	Ca Teodora	24	Rupert		5.49	5.57
Joi	12	M. Autonom	25	Cleofa		5.51	5.54
Vin.	13	M. Corneliu Sutașul	26	Ciprian		5.52	5.55
Sâm.	14	(+) Înălțarea cinstitei Cruci	27	Cosma și Dam.		5.53	5.48

Duminica a 16-a după Rusalii, După Înălțarea santei Cruci, Marcu c. 8, v. 34 - c. 9, v. 1: „Zis-a Domnul: Cei ce vor să vină după mine să se lăpede de sine...”; ev. inv. 5, gl. 7.

Dum.	15	M M. Nichita	28	Vencisl. reg.		5.55	5.41
Luni	16	M Mă Eufemia	29	Michail Arhan.		5.56	5.46
Mărti	17	M Mă Sofia și fiicele ei	30	Ieronim		5.57	5.48
Merc.	18	C. P. Eumenie făc. de minuni	1 Oct.	Remigiu		5.59	5.42
Joi	19	Mii Trofim, Savatie, Dprimed.	2	Leodegar		6.01	5.30
Vin.	20	M. Eustatie și fiii sei	3	Candid		6.02	5.36
Sâm.	21	Ap. Codrat din Magnesia	4	Francisc Ser.		6.03	5.34

Duminica a 17-a d. Rusalii, Luca 1-a (cea din Duminica a 18-a după Evang.) c. 5, v. 1-11: „În vremea aceea sta Iisus lângă mare...” ev. inv. 6; gl. 8.

Dum.	22	M. Foca făcăt. de minuni	5	Placid		6.05	5.32
Luni	23	(+) Zăm. S. Ioan Botezăt.	6	Bruno		6.06	5.30
Mărti	24	M. Tecla	7	Iustina		6.07	5.28
Merc.	25	C. mă Eufrosina d. Alex.	8	Brigita		6.09	5.26
Joi	26	(+) Adormirea S. Ioan Ev.	9	Dionisie		6.11	5.24
Vin.	27	M. Calistrat	10	Francisc Bor.		6.12	5.22
Sâm.	28	C. P. Chariton mărturisitoriu	11	Nicasiu		6.13	5.20

Duminica a 18-a după Rusalii, Luca a 2-a (cea din Duminica a 19-a d. Evang.) c. 6, v. 31-36: „Zis-a Domnul: Precum voiți se vă facă vouă oamenii...” ev. inv. 7; gl. 1.

Dum.	29	C. P. Chiriac Sihastrul	12	Maximilian		6.15	5.18
Luni	30	M. Grigorie Aep. Armeniei	13	Coloman		6.17	5.16

Septembre.

Povește economice.

În luna aceasta să începe culesul poamelor. Soiurile iernatice să culeg cu mâna și să împartesc în clase după mărime și frumusețe, să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță să întind la soare, ca să ese umezala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce vorești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la sămănat, că te ve-i căi la secerat. Pe la capătul lunii să ia mierea dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul erbii, le samănă cu sămânță de iarbă și flori de fân.

Prevestirea timpului.

1—10 timp frumos apoi ploaie și nestătornic; 11—20 timp întunecos; 21—30 timp plăcut mai apoi întunecos și cu îngheț.

Notițe:

14/9 En slugi bani de 90 1 cor 60
16/9 " " " " 6 cor
18/9 Ghita slugi " " 5 cor
19/9 " (pluton petrolului) 1 cor 28
21/IX Ghita slugi b. gata 16 cor
22/IX " " " " 2 cor
27/IX Fati p. roșu 11 cor 10
28/IX " " " " 20 cor
30/IX Lin Tosa p. roșu 100 cor
412 28

Octombrie,

are 31 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Brumărel.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele.	
						resare	apune
Mărti	1	Ap. Anania C.P. Roman cânt.	14	Calistus		6.18	5.14
Merc.	2	M. Ciprian; Ma Iustina fecloara	15	Teresia		6.19	5.12
Joi	3	M. Dionisie Areopagitul ☾	16	Gallus		6.21	5.10
Vin.	4	P. Ieroteiu Ep. Atenei	17	Hedvig		6.23	5.08
Sâm.	5	M. Charitina	18	Luca ev.		6.24	5.06

Duminea 19-a d. Rusalii, Luca a 3-a (cea din Duminea a 20-a d. Evang.) c. 7, v. 1—16:

„În vremea aceea mergea Iisus într-o cetate...”; ev. inv. 6; gl. 2

Dum.	6	(†) Ap. Toma	19	Petru d. Alc.		6.26	5.04
Luni	7	Mii Serghie și Vach	20	Felician		6.27	5.02
Mărti	8	Ca maică Pelaghia	21	Ursula		6.29	5.01
Merc.	9	(†) Ap. Iacobși C.P. Andronic	22	Cordula		6.31	4.59
Joi	10	Mii Eulampie și Eulampia ☾	23	Ioan Cap.		6.32	4.57
Vin.	11	(†) Ap. Filip; C. Teofan märt.	24	Rafail Archan.		6.33	4.55
Sâm.	12	Mii Prov, Tarah, Andronic	25	Chrisant		6.34	4.53

Duminea a 20-a după Rusalii, S. S. Părinți. Luca a 4-a (cea din Duminea a 21-a după

Evang.) c. 8, v. 5—15: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Egit-a sămănătorul...”; Ioan c. 7, v. 1—13: „În vremea aceea ridicând Iisus ochii se la ceri...” ev. inv. 9; gl. 3.

Dum.	13	Mii Carp și Papil	26	Amand		6.36	4.51
Luni	14	(†) Cuv. Paraschiva	27	Frument		6.38	4.50
Marți	15	C. M. Lucian	28	Sim. și Iuda		6.39	4.48
Merc.	16	M. Loghin Sutașul	29	Narcis		6.41	4.46
Joi	17	Pr. Osie ; C. M. Andreiu Crit.	30	Claudie		6.43	4.45
Vin.	18	Ap. și Ev. Luca	31	Wolfgang		6.44	4.43
Sâm.	19	Pr. Ioil și M. Var	1 Nov. † Toți Sfinții		6.45	4.41	

Duminea a 21-a după Rusalii, Luca a 6-a (cea din Duminea a 23 după Evang.) c. 8, v.

26—39: „În vremea aceea venit-a Iisus cu corabia în fătura Gadarenilor...”; ev. inv. 10; gl. 4.

Dum.	20	M. M. Artemie	2	Pomen. răpos.		6.47	4.39
Luni	21	C. M. Ilarion cel mare	3	Hubert		6.49	4.38
Mărti	22	P. Averchie Ep. Ieropolei	4	Carol Bor.		6.50	4.37
Merc.	23	Ap. Iacob frat. Domnului	5	Emeric		6.52	4.35
Joi	24	M. Mă Areta	6	Leonard		6.54	4.34
Vin.	25	Mii Notarie, Marcian, Martirie	7	Engelbert		6.55	4.32
Sâm.	26	(†) S. M. M. Dimitrie ☾	8	Gottfried		6.57	4.30

Duminea a 22-a d. Rusalii, Luca a 7-a (cea din Dum. a 24-a d. Evang.) c. 8, v. 41—56: „În vremea aceea venit-a un om către Iisus...”; ev. inv. 11; gl. 5.

Dum.	27	M. Nestor	9	Teodor		6.58	4.29
Luni	28	Mii Terentie și Neonila	10	Andrei		7.00	4.28
Mărti	29	Ma Anastasia; C. P. Avramie	11	Martin		7.01	4.26
Merc.	30	Mii Zinovie și Zinovia sora sa	12	Cunibert		7.03	4.25
Joi	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis	13	Stanislau		7.04	4.24

Octomvre.

Povețe economice.

Culesul poamelor ține încă. Grijesco, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile din cari s'au scos legumile, trebuiesc săpate din nou, ca peste iarnă să degereze. Resădesce în straturi bine lucrate sălătă iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am gătat cu săpatul se ară numai decât pământul menit a se sămăna de cu primăvară, gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățesc. Când e la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt, unii putrezi alții copti. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe feliuri de vin.

Prevestirea timpului.

1—10 vânt, timp nestatornic cu ploaie; 11—20 întunecat și rece; 21—30 timp ploios și îngheț.

Notițe:

Joanetino 11/12'28
Lui F. P. Muntean pînă la m. 32
2° 15 Oct. lui Tosa pînă la m. 76
Tosa aprimit pînă la Totul 520
pînă la 1.1.100. a.c.
2° 1.1.100. st. v. am dat lui
Tosa plus pînă la m. 50. inc.

Novembre.

are 30 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Brumariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele răsare	apune
Vin.	1	SS. I. de arg. Cosma și Damian	14	Venerand		7.05	4.23
Sâm.	2	Mii Achindin, Pigasie	15	Leopold		7.07	4.21

Duminea a 23-a d. Rusalii, Luca a 5-a (cea din Duminea a 22-a după Evang.) c. 16, v. 19—31:
„Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om oarecare bogat...”; ev. inv. 1; gl. 6.

Dum.	3	Mii Acheptima, Aitala, Iosif	16	Otmar		7.09	4.20
Luni	4	C. Ioanic.; Mii Nicandru, Erm.	17	Grigorie Teol.		7.11	4.19
Marti	5	Mii Galact. și Epistimia soț. sa	18	Odo		7.12	4.18
Merc.	6	P. Pavel märt. Patr. Con.	19	Elisabeta		7.13	4.17
Joi	7	SS. 33 Martiri și C. Lazar	20	Felix		7.15	4.16
Vin.	8	(†) Arh. Mihail și Gavril	21	(†) Într. în biser.		7.16	4.15
Sâm.	9	Mii Oni. Porf.; Ca Matrona	22	Cecilia		7.18	4.14

Duminea a 24-a d. Rusalii, Luca a 8-a (cea din Dum. a 25-a din Evang.) c. 10, v. 25—37; „În vremea aceea venit-a un legiutor la Iisus...”; ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	10	Ap. Erast și Olimp; M. Orest	23	Clement		7.19	4.13
Luni	11	Mii Mina, Victor și Vichentie	24	Ioan		7.21	4.13
Marti	12	P. Ioan milos.; C. P. Nil	25	Ecaterina		7.22	4.12
Merc.	13	(†) P. Ioan gură de aur	26	Conrad		7.24	4.11
Joi	14	(†) Ap. Filip	27	Virgil		7.25	4.10
Vin.	15	Mii Gurie, Salmona și Aviv	28	Sosten		7.27	4.09
Sâm.	16	(†) Ap. și Ev. Mateiu	29	Saturnin		7.28	4.09

Duminea a 25-a d. Rusalii, Luca a 9-a (cea din Dum. a 26-a după Evang.) c. 12, v. 16—21:
„Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit țarina...”; ev. inv. 3; gl. 8.

Dum.	17	P. Grigorie Ep. Neocesariei	30	Andrieu ap.		7.29	4.08
Luni	18	Mii Platon și Roman	1	Dec. Natalia		7.30	4.07
Marti	19	Pr. Avdie și M. Varlaam	2	Bibiana		7.32	4.07
Merc.	20	C. Proclu Aep. Cons.; Cr. Dec.	3	Francisc Xav.		7.33	4.07
Joi	21	(†) Întrarea în biserică	4	(†) Barbara		7.34	4.06
Vin.	22	Ap. Filimon	5	Sava		7.35	4.06
Sâm.	23	P. Amfilochie Ep. Iconiei	6	(†) S. Nicolae		7.36	4.05

Duminea a 26-a după Rusalii, Luca a 13-a (cea din Duminea a 30-a din Evang.) c. 18, v. 18—27; „În vremea aceea un om oarecare s-a apropiat către Iisus ispitindu-l...”; ev. inv. 4; gl. 1.

Dum.	24	Mii Clement și Petru	7	Ambrosie		7.37	4.05
Luni	25	M. Mă Ecet.; M. M. Mercurie	8	(†) Zăm. Născ.		7.38	4.05
Marti	26	CC. PP. Alimpie și Nicon.	9	Leocadia		7.39	4.05
Merc.	27	M. M. Iacob Persul	10	Iudita		7.40	4.05
Joi	28	C. P. Stef. c. nou, M. Irinarch	11	Damasus		7.41	4.05
Vin.	29	Mii Paramon și Filumen	12	Maxentie		7.42	4.05
Sâm.	30	(†) Ap. Andrieu	13	Lucia		7.43	4.05

2.1 Nov. săgărit percașă
 Novembre.

Povețe economice.

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voesci ai sădi în primăvară. Curătesce ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra iepurilor. Spoiesce trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balegă de vită și sânge, amestecă-le toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoiu putred și se întrupează pământului. — La fertul mustului trebuie să fim luători de samă, ca să nu se întemple nici prea repede dar nici prea încet. În casul dintăiu acoperim butea cu o haină de lână, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Curățenia face foarte mult. Buțile să le ținem tot pline. Poamele ce dau spre putrezire trebuiesc delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoiu ori pământ. Din ele se face un gunoiu foarte bun.

Prevestirea timpului.

1—10 ninsoare, mai apoi plăcut; 11—20 timp plăcut; 21—30 zăpadă cu ploaie, timp aspru.

Roțițe:

În 8/XI, a venit ca scurture
 700 Dagan (Flutur) din bot
 cu 2400 cor, la care s'apini.

În 8/XI, i am dat ca căpura

În 17/XI, b.g. p'ton duan 20 cor,

În 29/XI, b.g. 4 cor 10 cor

Total 38 cor

În 3/XII, Pentru camesi 300 cor

În 6/XII, Lăstăritu p'ton lână 28 cor

10/XII, b.g. p'ton duan 6 cor

3/XII, — — — 10 cor
 384

Decembre,

are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 ore

Andrea.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare	apune
-----------------	-------	--	-------	---------------------------------------	-------	-------------------	-------

Duminică a 27-a d. Rusalii. Luca a 14-a (ce-a din Duminică 31 d. Evang.) c. 18, v. 35—43:
„În vremea aceea a fost, când s'a apropiat Iisus de Ierihon...” ev. inv. 6; gl. 2.

Dum.	1	Pr. Naum și Filaret îndur. ☿	14	Spiridon	♏	7.44	4.05
Luni	2	Pr. Avacum	15	Celian	♏	7.45	4.05
Mărti	3	Pr. Sofronie	16	Adelaida	♏	7.46	4.05
Merc.	4	(†) Ma Varv.; C. P. Ioan Dam.	17	Lazar	♏	7.47	4.05
Joi	5	C. P. Sava	18	Gratian	♏	7.48	4.05
Vin.	6	(†) Păr. Nicolae	19	Nemesiu	♏	7.48	4.05
Sâm.	7	P. Ambrosie Ep. Mediol.	20	Liberat	♏	7.49	4.06

Duminică a 28-a după Rusali, Luca a 10-a (cea din Dum. a 27-a din Evang.) c. 13, v. 10—18:
„În vremea aceea, învăța Iisus într'una din Sinagoge Sămbăta...” ev. inv. 6; gl. 3.

Dum.	8	C. P. Patapie	21	Toma	♏	7.50	4.06
Luni	9	Zămislirea S. Anei ☿	22	Dimitrie	♏	7.50	4.06
Mărti	10	Mii Mina, Ermogen, Eugraf	23	Victoria	♏	7.51	4.07
Merc.	11	C. P. Danil Stălpnicul	24	Adam și Eva	♏	7.51	4.08
Joi	12	(†) P. Spiridon	25	(†) Nasc. Dlu	♏	7.51	4.08
Vin.	13	Mii Axentie, Eugenia Orest, Ma Lucia	26	(†) Stefan	♏	7.52	4.09
Sâm.	14	Mii Tirs. Calinic, Filimon, Apolonie	27	Ioan ev.	♏	7.52	4.10

Duminică a 29-a după Rusali, a strămoșilor, Luca a 11-a (cea din Duminică 28-a din Evang.) c. 14, v. 16—24: „Zis-a Domnul pilda aceasta; Un om oare care a făcut cină...” ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	15	M. Elefterie; P. Pavel d. Lat.	28	Pruncii nevin.	♏	7.52	4.10
Luni	16	Pr. Agheu	29	Toma	♏	7.52	4.11
Mărti	17	Pr. Danil și cei 3 coconi ☿	30	David	♏	7.53	4.12
Merc.	18	M. Sebastian; P. Modest Aep.	31	Silvestru	♏	7.53	4.13
Joi	19	M. Bonifacie	1 Ian. 1920		♏	7.53	4.14
Vin.	20	M. Ignatie	2	Macarie	♏	7.53	4.14
Sâm.	21	Ma Iuliana	3	Genoveva	♏	7.53	4.15

Duminică înainte de Nașterea Domnului, Mateiu c. 1, v. 1—25: „Cartea neamului lui Iisus Christos...” ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	22	M. Mă Anastasia	4	Titu	♏	7.53	4.16
Luni	23	Sânții 10 Martiri din Crit	5	Telesfor	♏	7.53	4.17
Mărti	24	C. Mă Eugenia ☿	6	(†) Cei trei regi	♏	7.53	4.18
Merc.	25	(†) Nascerea Domnului	7	Valentin	♏	7.53	4.19
Joi	26	(†) Sob. Preacuv. David împ., Iosif leg.	8	Severin	♏	7.53	4.20
Vin.	27	(†) Arhid. Stefan	9	Iulian	♏	7.52	4.21
Sâm.	28	SS. 20 mii Mi arși în Nicom.	10	Pavel Pust.	♏	7.52	4.22

Duminică după Nașterea Domnului, Mateiu c. 2, v. 13—23: „Eară după ce s-au dus magii iată Îngerul Domnului în vis...” ev. inv. 9; gl. 6.

Dum.	29	SS. 14 mii prunci uc. d. Irod	11	Higin	♏	7.51	4.24
Luni	30	Ma Anisia; C. Zotie Preotul	12	Ernest	♏	7.50	4.25
Mărti	31	C. maică Melania Romana	13	Ilarie	♏	7.50	4.27

Decembre.

Povește economice.

Pivnița de mucezesce câte ceva în ea, trebuie afumată cu peatră pucioasă și aerizată din când în când. Sălata și alte legumi, dacă e neaună puțină, se acopere cu frunze ori cu cotori de buruiene. — Iarna nu e ca omul să se lenevească, ci ca să odihnească după munca cea grea de peste an. Vitele trebuiesc ținute în curățene, deosebită și sarea se nu le-o tragem. Să se care gunoiu. Când gerul e marei ferestrele pivnițelor să se înfund e. Grajdurile să fie călduroase, căci atunci viteel mănâncă mai puțin. Pleava se opăresce și astfel cu napi de nutreț ori cartofi se dă la vite. În chipul acesta se cruță nutrețul. La finea anului închee socotelile de pe anul trecut ca să ști cum stai cu răsplata muncii tale și cu venitele și cheltuelile casei. Cumpără-ți calendariu pe anul viitoriu, căci casa fără calendariu e înfreg anul fără îndreptariu.

Prevestirea timpului.

1—10 timp limpede și frig; 11—20 zăpadă, ger; 21—31 timp uscat și ger.

Rotițe:

12/XII	b.g. p. t. m. duan	384 cor.
18/XII	" " la Bravita	10 cor.
26/XII	" " la contest	12 cor.
30/XII	" " la Bravita	4 cor.
4/I 1920	" " b.g.	14 cor.
4/I	b.g. la Bravita	30
	planta lăna	6
	p. t. m. lăna p. d. de lăna	26 cor.
7/I	la Bravita b.g.	10 cor.
9/I	" " b.g. (p. t. m.)	10 cor.
12/I	" " b.g. p. t. m.	10 cor.
14/I	" " b.g. p. t. m.	10
14/I	" " b.g. p. t. m.	10

17/5. - ... 4 cor
22/5
25/5 - pter fubur 20 cor
25/5. Sumatoria 545 cor

REGENTUL ANULUI 1919.

Regentul anului 1919 e soarele. Soarele e centrul sistemului planetar. Depărtarea soarelui de pământ e de 150.000.000 kilometri.

Diametrul soarelui face 1,390.000 kilometri, deci aproape de patru ori cât e depărtarea între pământ și lună. S'a constatat că multe materii aflătoare pe pământ se află și în atmosfera soarelui, însă în stare gazoasă, aprinsă. Temperatura suprafeței soarelui e de 6000 grade Celsius.

Soarele se învârte în 25 de zile împrejurul osiei sale; se învârte în sistemul său planetar cu o repeziciune de aproape 30 kilometri pe secundă.

Cele patru anotimpuri.

Primăvara începe în 8 Martie la 5 oare 19 minute sara.

Vara începe în 9 Iunie la 12 oare 54 minute sara.

Toamna începe în 11 Septembrie la 3 oare 35 minute dimineața.

Iarna începe în 9 Decembre la 10 oare 27 minute sara.

Întunecimi de soare și de lună.

În anul 1919 se vor întâmpla două întunecimi de soare și una de lună; prima întunecime de soare un se vede în părțile noastre.

I. Prima întunecime de soare e totală și va fi în 16 Maiu. Ea începe la 11 oare 34 minute înainte de amiază și se sfârșește la 4 oare 44 minute după amiază. Se va vedea în America de sud, în Oceanul Atlantic, în Africa cu excepțiunea părților țărmlui nordic și în Madagascar.

1. Tariful taxelor de poștă

1. Epistoale, tipărituri, hârtii de afaceri.

A) În interiorul țării, Austria, Bosnia-Herțegovina, Germania, Bulgaria, teritoriile ocupate din Albania, Montenegro, Italia, Polonia rusească, teritoriul Varșovei și de sub comandă supremă germană orientală, Estland, Livland, Osel

B) Străinătate (statele neutre, Belgia, Finlanda, România, Ucraina, Turcia, Dobrușa)

Epistoale			Tipărituri		Hârtii de afaceri		Epistoale		Tipărituri de afaceri			
Greutatea	in depăr-tare	Localitate	Greutatea	Simple	Recoman-date	Simple	Recoman-date	Greutatea	Taxa	Greutatea	Simple	Recoman-date
Până la gr.	Taxa în filieri		Până la gr.	Taxa în filieri			Până la gr.	in fil.	Până la gr.	Taxa în filieri		
a) simplă			Tipărituri în format de epistolă până la 10 gr. 4 fil. în interior; în Bulgaria după tarifa E.					a) simplă		a) Numai tipărituri		
20	20	15	50	5	30	25	50	20	25	50	5	30
40	25	20	100	11	36	25	50	40	40	100	10	35
60	30	25	150	14	39	25	50	60	55	150	15	40
80	35	30	200	17	42	25	50	80	70	200	20	45
100	40	35	250	20	45	25	50	100	85	250	25	50
120	45	40	300	23	48	30	55	120	100	b) Tipărituri hârtii de afaceri		
140	50	45	350	26	51	35	60	140	115	250	25	50
160	55	50	400	29	54	40	65	160	130	300	30	55
180	60	55	450	32	57	45	70	180	145	350	35	60
200	65	60	500	35	60	50	75	200	160	400	40	65
220	70	65	550	38	63	55	80	220	175	450	45	70
240	75	70	600	41	66	60	85	240	190	500	50	75
250	80	75	650	44	69	65	90	250	205	550	55	80
b) recomandat			700	47	72	70	95	20	50	600	60	85
20	45	40	750	50	75	75	100	40	65	650	65	90
40	50	45	800	53	78	80	105	60	80	700	70	95
60	55	50	850	56	81	85	110	80	95	750	75	100
80	60	55	900	59	84	90	115	100	110	800	80	105
100	65	60	950	62	87	95	120	120	125	850	85	110
120	70	65	1000	65	90	100	125	140	140	900	90	115
140	75	70	1050	68	93	105	130	160	155	950	95	120
160	80	75	1100	71	96	110	135	180	170	1000	100	125
180	85	80	1150	74	99	115	140	200	185	1050	105	130
200	90	85	1200	77	102	120	145	220	200	1100	110	135
220	95	90	1250	80	105	125	150	240	215	1150	115	140
240	100	95	1300	83	108	130	255	250	230	1200	120	145
250	105	100	1350	86	111	135	160	Mustre în circulație internă și externă		1250	125	150
Cartă postală in-ternă, străină			1400	89	114	140	165	a) simple		1300	130	155
Simplă 10 fileri cu răspuns 20 fileri			1450	92	117	145	170	150	10	1350	135	160
Expres: taxa e 30 fil. în cercuri externe 1 cor. 50 fil.			1500	95	120	150	175	200	20	1400	140	165
			1550	98	123	155	180	250	25	1450	145	170
			1600	101	126	160	185	100	35	1500	150	175
			1650	104	129	165	190	150	40	1550	155	180
			1700	107	132	170	195	200	45	1600	160	185
			1750	110	135	175	200	250	50	1650	165	190
			1800	113	138	180	205	2. În tabără numai simple; până la 250 gr. ca mat sus apoi		1700	170	195
			1850	116	141	185	210	300	30	1750	175	200
			1900	119	144	190	215	350	35	1800	180	205
			1950	122	147	195	220	400	40	1850	185	210
			2000	125	150	200	225	450	45	1900	190	215
								500	50	1950	195	220
										2000	200	225

2. Asignațiuni postale

a) Asignațiune postală.

b) Asignațiune de ramburs

și comisiune.

Suma asignată	A.	B.	In tabără și teritoriile ocupate	in Austria și Bosnia-Herțegovina	In străinătate (Bulgaria Germania și teritoriile ocupate Germane	Suma asignată	A.	B.	Austria și Bosnia-Herțegovina	Germania
	In interior						Intern *)			
	La oficii poștale solvit. la locuințe	La alte oficii					La oficii poștale solvit. la locuințe	La alte oficii		
Până la cor.	filieri				filieri	Până la cor.	are să se detrage din suma încasată, filieri			
10	25	20	25	25	25	10	27	22	25	25
50	35	25	25	25	25	50	37	27	25	25
100	40	30	30	30	50	100	42	32	30	50
150	45	35	35	35	75	150	47	37	35	75
200	50	40	40	40	100	200	52	42	40	100
250	55	45	45	45	125	250	57	47	45	125
300	60	50	50	50	150	300	62	52	50	150
350	65	55	55	55	175	350	67	57	55	175
400	70	60	60	60	200	400	72	62	60	200
450	75	65	65	65	225	450	77	67	65	225
500	80	70	70	70	250	500	82	72	70	250
550	85	75	75	75	275	550	87	77	75	275
600	90	80	80	80	300	600	92	82	80	300
650	95	85	85	85	325	650	97	87	85	325
700	100	90	90	90	350	700	102	92	90	350
750	105	95	95	95	375	750	107	97	95	375
800	110	100	100	100	400	800	112	102	100	400
850	115	105	105	105	425	850	117	107	105	425
900	120	110	110	110	450	900	122	112	110	450
950	125	115	115	115	475	950	127	117	115	475
1000	130	120	120	120	500	1000	132	122	120	500

*) La asigurațiuni apartinetoare foaiei de comisiune taxa ce e să se detrage e cu 2 fil. mai mică.

Observare: Asigurațiuni se pot trimite: a) În interiorul țării, Austria, Bosnia-Herțegovina, în tabără; Albania, Montenegro, teritoriile ocupate de Italia, Polonia rusă și Serbia până la 1000 cor.; b) În Germania, Belgia, teritoriul de sub comanda supremă din Varșovia și germania orientală

În interiorul țării și tabără se folosesc blanchete de culoare roză pentru străinătate și teritoriile ocupate blanchete de culoare galbenă. Pe dosul cuponului asiguratei ce merge în tabără și teritoriul ocupat, trebuie să se scrie numele adresatului.

3. Scrisori de valoare

in interiorul țerei, Austria, Bosnia-Herțegovina, Germania și teritoriile ocupate.

A) Taxa de greutate B) Taxa după valoare cu taxa de înmanuare și respective încunostințare

Greutatea	Cu 25 fileri de recomandare și 10 fileri taxă suplitoare de războiu			Valoarea declarată (nelimitat)	a b c			Valoarea declarată (nelimitat)	a b c		
	în circulațiune				Interior		Austria Bosnia-Ertegovina, Germania, tabără, teritoriile ocupate		Interior		Austria, Bosnia-Ertegovina, Germania, tabără, teritoriile ocupate
					La oficiile înmanuare în casă	La alte locuri			La oficii înmanuare, la locuință	La alte locuri	
Până la gr.	filieri			Până la gr.	în filieri			Până la cor.	în filieri		
Taxa minimală la oală (taxa* de greutate și valoare)											
20	50	45	300	80	75	70	10200	450	345	340	
40	55	50	600	20	15	10	10500	460	355	350	
60	60	55	900	30	25	20	10800	470	365	360	
80	65	60	1000	40	35	30	11000	480	375	370	
100	70	65	1200	50	45	40	11100	490	385	380	
120	75	70	1500	60	55	50	11400	500	395	390	
140	80	75	1800	70	65	60	11700	510	405	400	
160	85	80	2000	80	75	70	12000	520	415	410	
180	90	85	2100	100	75	70	12300	540	405	400	
200	95	90	2400	110	85	80	12600	550	425	420	
220	100	95	2700	120	95	90	12900	560	435	430	
240	105	100	3000	130	105	100	13000	570	445	440	
260	110	105	3300	150	115	110	13200	580	445	440	
280	115	110	3600	160	125	120	13500	590	455	450	
300	120	115	3900	170	135	130	13800	600	465	460	
320	125	120	4000	180	145	140	14000	610	475	470	
340	130	125	4200	190	145	140	14100	620	475	470	
360	135	130	4500	200	155	150	14400	630	485	480	
380	140	135	4800	210	165	160	14700	640	495	490	
400	145	140	5000	220	175	170	15000	650	505	500	
420	150	145	5100	230	175	170	15300	670	515	510	
440	155	150	5400	240	185	180	15600	680	525	520	
460	160	155	5900	250	195	190	15900	690	535	530	
480	165	160	6000	260	205	200	16000	700	545	540	
500	170	165	6300	280	215	210	16200	710	545	540	
520	175	170	6600	290	225	220	16500	720	555	550	
540	180	175	6900	300	235	230	16800	730	565	560	
560	185	180	7000	310	245	240	17000	740	575	570	
580	190	185	7200	320	245	240	17100	750	575	570	
600	195	190	7500	330	255	250	17400	760	585	580	
620	200	195	7800	340	265	260	17700	770	595	590	
640	205	200	8000	350	175	270	18000	780	605	600	
660	210	205	8100	360	275	270	18300	800	615	610	
680	215	210	8400	370	185	280	18600	810	625	620	
700	220	215	8700	380	295	290	18900	820	635	630	
720	225	220	9000	390	305	300	19000	830	645	640	
740	230	225	9300	410	315	310	19200	840	645	640	
760	235	230	9600	420	325	320	19500	850	655	650	
780	240	235	9900	430	335	330	19800	860	665	660	
800	245	240	10000	440	345	340	20000	870	675	670	
tot după câte 20 gr.			etc. după câte 300 cor. 10 fil. taxă de valoare afară de aceea								
încă 5 5			la oficii cari înmanuează la locuință după câte 1000 cor. încă 10								
fil. taxă de înmanuare.											
La scrisori expres se adaugă la taxele de mai sus											
a) și teritoriul intern de înmanuare			50	65	60		50	55	60		
b) în teritoriul extern.			140	145	60		140	145	60		

*) Observare: Greutatea și valoarea e nelimitată. Sigilarea și face cu 5 sigile, sun de ajuns și 2 sigile dacă folosim cuverte de ale erarului pentru scrisori cu bani.

Scrisorile cu bani ce se trimit în Germania trebuie deschis predate la poștă, care controlează cuprinsul lor. Valoarea are să se însemne în coroane la colțul stâng al adresei.

20/4/1918 L. g. 20000/4/1918

4. Pachete în interiorul țării

Valoarea declarate	1) La oficiile poștale, cari predau în casă				2) La toate celelalte			
	Până la 5 kg.	5-10 kg.	10-15 kg.	15-20 kg.	Până la 5 kg.	5-10 kg.	10-15 kg.	15-20 kg.
	taxa în fileri							

I. fără declararea valorii.

estenziune ordinară	140	220	320	420	95	175	275	375
estenziune mai mare	175	295	445	595	130	250	400	550

II. Cu declararea valorii; a) estenziune ordinară.

300 kg.	150	230	330	430	105	185	285	385
600 "	160	240	340	440	115	195	295	395
900 "	170	250	350	450	125	205	305	405
1000 "	180	260	360	460	135	215	315	415
1200 "	190	270	370	470	135	215	315	415
1500 "	200	280	380	480	145	225	325	425
1800 "	210	290	390	490	155	235	335	435
2000 "	220	300	400	500	165	245	345	445
2100 "	230	310	410	510	165	245	345	445
2400 "	240	320	420	520	175	255	355	455
2700 "	250	330	430	530	185	265	365	465
3000 "	260	340	440	540	195	275	375	475
3300 "	280	360	460	560	205	285	385	485
3600 "	290	370	470	570	215	295	395	495
3900 "	300	380	480	580	225	305	405	505
4000 "	310	390	490	590	235	315	415	515
4200 "	320	400	500	600	235	315	415	515
4500 "	330	410	510	610	245	325	425	525
4800 "	340	420	520	620	255	335	435	535
5000 "	350	430	530	630	265	345	445	545
5100 "	360	440	540	640	265	345	445	545
5400 "	370	450	550	650	275	355	455	555
5700 "	380	460	560	660	285	365	465	565
6000 "	390	470	570	670	295	375	475	575
6300 "	410	490	590	690	305	385	485	585
6600 "	420	500	600	700	315	395	495	595
6900 "	430	510	610	710	325	405	505	605
7000 "	440	520	620	720	335	415	515	615
7200 "	450	530	630	730	335	415	515	615
7500 "	460	540	640	740	345	425	525	625

etc. tot după câte 300 cor. 10 fil. taxă de valoare, și pentru ducerea la casă după câte 1000 cor. încă 10 fil.

b) la pachete mai mari se adaugă la taxele de sus încă.

35	75	125	175	35	75	125	175
----	----	-----	-----	----	----	-----	-----

5. Pachete în Austria, Bosnia-Herțigovina, și Germania, în taberă, Montenegro, Polonia rusească, și teritoriul ocupat în Serbia

Valoarea declarată	Austria, Bosnia-Herțigovina, taberă, Polonia rusească și Serbia ocupată				I. Anhalt, Baden, Bavaria, Saxonia, Württemberg, Silezia prusacă, Prusia, Saxonia, Thuringia, Hohenzollern				II. Celelalte state ale Germaniei			
	5 kg.	10 kg.	15 kg.	20 kg.	5	5-10	10-15	15-20	5	5-10	10-15	15-20
	taxe în fileri											
I. fără valoare declarată												
estensiune normală	100	220	320	420	120	320	520	720	120	360	640	920
	140	320	470	620	170	470	770	1070	170	530	950	1270
estensiune mare												
II. Cu declararea valorii ; estensiunea normală												
300 c.	110	230	330	430	130	330	530	730	130	370	650	930
600 "	120	240	340	440	140	340	540	740	140	380	660	940
900 "	130	250	350	450	150	350	550	750	150	390	670	950
1200 "	140	260	360	460	160	360	560	760	160	400	680	960
1500 "	150	270	370	470	170	370	570	770	170	410	690	970
1800 "	160	280	380	480	180	380	580	780	180	420	700	980
2100 "	170	290	390	490	190	390	590	790	190	430	710	990
2400 "	180	300	400	500	200	400	600	800	200	440	720	1000
2700 "	190	310	410	510	210	410	610	810	210	450	730	1010
3000 "	200	320	420	520	220	420	620	820	220	460	740	1020
3300 "	210	330	430	530	230	430	630	830	230	470	750	1030
3600 "	220	340	440	540	240	440	640	840	240	480	760	1040
3900 "	230	350	450	550	250	450	650	850	250	490	770	1050
4200 "	240	360	460	560	260	460	660	860	260	500	780	1060
4500 "	250	370	470	570	270	470	670	870	270	510	790	1070
4800 "	260	380	480	580	280	480	680	880	280	520	800	1080
5100 "	270	390	490	590	290	490	690	890	290	530	810	1090
5400 "	280	400	500	600	300	500	700	900	300	540	820	1100
5700 "	290	410	510	610	310	510	710	910	310	550	830	1110
6000 "	300	420	520	620	320	520	720	920	320	560	840	1120

etc. după câte 300 cor. 10 fil. taxă de valoare.

a) Pentru pachete în estensiune mai mare la taxele de mai sus se adauce

încă | 40 | 100 | 150 | 200 | 50 | 150 | 250 | 350 | 50 | 170 | 320 | 450

Observare: În taberă și Montenegro se pot trimite pachete numai până la 5 kg.; în teritoriile ocupate din Serbia, Polonia rusească până la 10 kg.; în alte locuri până la 20 kg.

II. Tariful pentru telegrame.

taxele pentru telegrame de rând și urgente.

Numărul cuvintelor	Intern, Austria, Bosnia-Herțegovina, teritoriile ocupate		Germania 1) 3)		Numărul cuvintelor	Intern, Austria, Bosnia-Herțegovina, teritoriile ocupate		Germania 1) 3)	
	ne-urgent	urgent	ne-urgent	urgent		ne-urgent	urgent	ne-urgent	urgent
	taxa de cuvinte în fileri					taxa de cuvinte în fileri.			
2—10	120	320	120	320	31	268	764	330	150
11	120	320	130	350	32	276	788	340	980
12	120	320	140	380	33	284	812	350	1010
13	124	332	150	410	34	292	836	360	1040
14	132	356	160	440	35	300	860	370	1070
15	140	380	170	470	36	308	884	380	1100
16	148	404	180	500	37	316	908	390	1130
17	156	428	190	530	38	324	932	400	1160
18	164	452	200	560	39	332	956	410	1190
19	172	476	210	590	40	340	980	420	1220
20	180	500	220	620	41	348	1004	430	1250
21	188	524	230	650	42	356	1028	440	1280
22	196	548	240	680	43	364	1052	450	1310
23	204	572	250	710	44	372	1076	460	1340
24	212	596	260	740	45	380	1100	470	1370
25	220	620	270	770	46	388	1124	480	1400
26	228	644	280	800	47	396	1148	490	1430
27	236	668	290	830	48	404	1172	500	1560
28	244	692	300	860	după fiecare cuvânt mai mult încă				
29	252	716	310	890					
30	260	740	320	920					
						8	24	10	30

Numărul cuvintelor	Belgia ¹⁾	Bulgaria	Dania ²⁾ Luxemburg	Olanda ³⁾	Norvegia	Spania	Numărul cuvintelor	România ⁴⁾ Elveția	Șveția ⁵⁾	Turcia europeană	Franța ²⁾	Italia ²⁾	Rusia ²⁾ ⁴⁾ ⁵⁾
taxă de cuvinte în fileri							taxa de cuvinte în fileri						
La telegrame urgente se solvesc taxele de mai jos întreit, cu 40 fil. detragere.							La telegram urgent se solvesc taxele de mai jos întreit, cu 40 fileri detragere.						
4	176	120	184	160	264	176	4	120	208	240	204	180	488
5	216	120	225	195	325	220	5	125	255	295	250	220	605
6	254	134	266	230	386	264	6	146	302	350	296	260	722
7	293	153	307	265	447	308	7	167	349	404	342	300	839
8	332	172	348	300	508	352	8	188	396	460	388	340	956
9	371	191	389	335	569	396	9	200	443	515	434	380	1073
10	410	210	430	370	630	440	10	230	490	570	480	420	1190
11	449	229	471	405	691	484	11	251	537	625	526	460	1307
12	488	248	512	440	752	528	12	272	584	680	572	500	1424
13	527	267	553	475	813	572	13	293	631	735	618	540	1541
14	566	286	594	510	874	616	14	314	678	790	664	580	1658
15	605	305	635	545	935	660	15	335	725	845	710	620	1775
16	644	324	676	580	996	704	16	356	772	900	756	660	1892
17	683	343	717	615	1057	748	17	377	819	955	802	700	2009
18	722	362	758	650	1118	792	18	398	866	1010	848	740	2126
19	761	381	799	685	1179	836	19	419	913	1065	894	780	2243
20	800	400	840	720	1240	888	20	440	960	1120	940	820	2360
pentru tot cuvântul mai mult							pentru tot cuvântul mai mult						
încă	39	19	41	35	61	41	încă	21	47	55	46	40	117
Taxa de cuvânt în Turcia asia- tică: 76 fil. în Spania: 44 fil.													

1) Pe teritoriul guvernamentului suprem al Vașoviei taxa de cuvânt e 30 fil., dar cel puțin 1 cor. 20 fil. 2) Pe adresa prinsonierilor de război. 3) Telegram PC, PCD și PCP nu să pot da. 4) Comunicația e acum sistată. 5) Telegramele au să se trimită pe adresa „Station Boden Radio”; datele referitoare le adresat au să se scrie înaintea textului. La fiecare telegramă are să se încasseze pentru adresă 1 cor. 24 fil.

D = urgent taxă întreită; RP = răspuns plătit; RPD = răspuns plătit urgent; PC = răspuns telegrafic de primire; PCD = răspuns urgent despre primire; PCP = răspuns postal despre primire, taxa 25 fil.

Observare. În zilele de săptămână dela 4 oare după amiază până la 7 oare dimineața, apoi în Duminici și sărbători în ori ce timp se pot da numai telegrame urgente. Telegram cu cursori. În comunicația internă și cu Dania trimițătorul e îndatorat a plăti taxa cursorului. Semnul telegramai e: XP, taxa în circulația internă e 150 fil., cu Dania 90 fil.; în altă comunicație taxa o solvesce de rând adresatul, însemnarea e „express”.

Şematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria
şi Transilvania şi spec. al diecezei Caransebeşului.

Metropolie.

(Reşedinţa : Sibiu).

1. Ierarhii Metropolitiei.

Archiepiscop şi Metropolit :

Excelenţia Sa Înalt Prea Sântitul Domn Vasile Mangra arhiepiscop al Transilvaniei
şi metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria şi Transilvania, consilieriu
intim al Majestăţii Sale ces. şi apost. regesci, membru al casei magnaţilor,
şi membru al Academiei române.

Episcopii diecesani :

Prea Sântia Sa Domnul Ioan I. Papp episcopul Aradului, membru al casei magnaţilor
Prea Sântia Sa Domnul Dr. Miron E. Cristea episcopul Caransebeşului, membru al
casei magnaţilor.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedintele : Archiepiscopul şi metropolitul.

Membrii : Episcopii diecesani.

Consilieri : Dignitarii metropolitani.

3. Dignitarii metropolitani.

Dr. Ilarien Fuşcariu, vicariu arhiepiscopesc în retragere, archimandrit
în Sibiu.

Filaret Musta, archimandrit şi vicariu episcopesc, cav. al ordinului coroana
de fer cl. 3, în Caransebeş.

Dr. Eusebiu R. Roşca, archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, directorul semi-
nariului teologic-pedagogic din Sibiu.

Dr. Iosif Tr. Badescu, protosincol, asesor ordinariu la senatul bisericesc în
Caransebeş.

Roman Ciorogariu, protosincol, vicariu episcopesc în Oradea-mare

Dr. Iosif Olariu, protosincol, director al institutului teologic şi pedagogic în
Caransebeş.

Ghenadie Bogoeviciu, protosincol, paroch în Budapesta.

Conzistoriul metropolitan.

Președinte: *Arhiepiscopul și metropolitul.*

Membrii naturali: Episcopii diecezani.

Asesori:

a) în senatul strâns bisericesc.

Dr Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc în retragere arhimandrit, în Sibiiu.
Filaret Musta, arhimandrit, vicariu episcopesc în Caransebeș, cavaler ar ordului coroanei de fer cl. 3.

Dr Eusebiu R. Roșca, archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, director al seminarului teologic-pedagogic în Sibiiu.

Dr Iosif Tr. Badescu, protosinzel, asesor conzistorial ordinar în Caransebeș.

Roman Ciorogariu, protosinzel, vicariu episcopesc în Oradea-mare.

Dr Petru Ionescu, presbiter, consilieriu ministerial de secție în Budapesta.

Suplenți:

Vasilie Damian, deputat dietal, protopresbiter în Brad.

Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.

Dr Ioan Luțaș, protopresbiter în Săliș:

Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș.

Nicolae Roxin, protopresbiter în Micherechi.

b) în senatul școlar.

Procopiu Givulescu, protopresbiter în Radna.

Lazar Tritean, protopresbiter, asesor consistorial în Sibiiu.

Dr. George Popa, jude la tabla reg. în Oradea mare.

Arseniu Vlaicu, director al școalei comerciale în Brașov.

Nicolae Zigre, avocat, în Oradea-mare.

Un loc vacant

Suplenți:

Dr. Iosif I. Olariu, protosinzel, director al institutului teologic și pedagogic în Caransebeș.

Dr. Vasile Bologa, presbiter, directorul școalei de fete a Asociațiunii în Sibiiu.

Dr Iosif Blaga.

Dr Ioan Mihu, mare proprietari în Vinerea.

Dr. Gavril Cosma, avocat în Beiuș.

Nicolae Sulică, profesor gimnazial în Brașov.

c) în senatul epitropesc.

Dr George Popoviciu, protopresbiter în Logoj.

Mateiu Voilean, protopresbiter asesor cons. în Sibiiu.

Constantin Burdia, consilieriu aulic, în Caransebeș.

St. Iancu Meșianu, proprietariu mare în Zernești.

Sava Raicu, directorul institutului de credit și economii „Victoria” în Arad.

Imoșnic Rațiu, dirigentul filialei institutului de credit și economii „Albina” în Logoj.

Suplenți:

Dr. George Proca, protopresbiter asesor konzistorial în Sibiiu.

Dr. Ioan Stroia, protopresbiter în Sibiiu.

Dr. Toma Ienciu, avocat în Petrojeni.

Aurel Moaca, asesor konzistorial în Caransebeș.

Aurel Petroviciu, avocat în Nădlac.

Victor Tordășan, esactor konzistorial în Sibiiu.

Cancelaria metropolitană.

Secretariu: *Dr. George Popa*, jude de tablă

Fiscal: *Dr. Lucian Borcea*, avocat în Sibiiu.

Cassariu: *Mateiu Voilean*, protopresbiter asesor cons. în Sibiiu.

Controlor: *Dr. Ioan Stroia* protopresbiter în Sibiiu.

Delegațiunea congresuală pentru despărțirea ierarhică

Președinte: Escelenția Sa Înalt Prea Sântitul arhiepiscop și metropolit, Vasile Magra.

Vicepreședinte: Prea Sântia Sa Episcopul Aradului *Ioan I. Papp*.

Membrii

Filaret Musta, archimandrit, vicariu episcopesc în Caransebeș, cavaler al ordinului coroana de fer cl. 3.

Romul Ciorogariu, vicariu episcopesc în Oradea-mare.

Ilie Trăilă, avocat în Vêrșet.

Petru Truția, avocat în Arad.

Emannuil Ungureanu, avocat în Timișoara.

Dr. Petru Zepeniag, avocat în Vêrșet.

Representanța fundațiunei Gojdu.

Sub președenția Escelenției Sale, Înalt Prea Sântitului metropolit.

Episcopii diecezani.

Vasilie Almășan, avocat în Cluj.

Avram Berlogia, jude la Curie în penziune în Caransebeș.

Andrei Bârsan, profesor, președinte al Asociațiunei.

Dr. Antonie de Mocsonyi, proprietariu mare în Bulcs.

Dr. Nicolae Po'nâr, avocat în Êlesd.

Dr. Costantin Popasu, medic în Caransebeș.

Cancelaria fundațiunei Gojdu.

Esactor: *Dr. Octavian Coste*, diacon secretar konzistorial.

Cassariu și Controlor: Cei dela Consistoriul metropolitan.

Administrator al realităților fundațiunei: *Ghenadie Bogoeviciu*, potosinel în Budapesta.

III
1929

DIECEZA CARANSEBESULUI

Şematism.

Dieceza Caransebeşului şi Ierarhii ei.

Episcopia noastră a Caransebeşului s'a înfiinţat în timpuri străvechi, şi s'a ținut de metropolia veche română de Alba-Iulia. Ea a fost episcopie independentă şi după ce pe sama sârbilor s'a înfiinţat episcopia Vârşeşului, a ajuns însă după încetarea metropoliei de Alba-Iulia, cauzată prin apostasia metropolitului Atanasie, mai întâi sub administrarea episcopilor sârbeşti din Vârşeş, mai apoi s'a contopit cu cea din Vârşeş, până ce în urma străduinţelor marelui Andreiu baron de Şaguna, s'a înfăptuit despărţirea ierarhică a românilor de sârbi, şi așa s'a readus la viaţă independentă şi episcopia Caransebeşului reînfiinţându-se.

Reînfiinţarea episcopiei Caransebeşului s'a decretat prin prea înalta rezoluţiune împărătească din 12/24 Decembre 1864 dându-se ca sufragână împreună cu dieceza Aradului reînfiinţatei noastre metropolii.

Reînfiinţându-se episcopia (dieceza) Caransebeşului, Caransebeşul a devenit iarăşi sediul episcopilor acestei dieceze.

*

1. *Ioan Popasu* a fost primul episcop al reînfiinţatei episcopii. S'a născut în anul 1808 în Braşov. După ce a absolvat studiile gimnaziale, a studiat teologia romano-catolică la universitatea din Viena. Episcopul Ardealului Vasilie Moga l'a numit secretariu al său apoi hirotonindu-l ca celib a fost ales paroh la biserica sfântului Nicolae din Braşov şi în 1837 a fost denumit de protopresbiter al tractului al doilea, iară în 1838 de protopresbiter al tractului întâilea din Braşov.

În 1863 a intrat în tagma monachală şi așa a fost înaintat la demnitatea de archimandrit.

Reînfiinţându-se episcopia Caransebeşului Majestatea Sa la propunerea fericitului metropolit Andreiu Baron de Şaguna şi respective a sinodului episcopesc ținut în 6 Martie 1865 l'a denumit cu rezoluţiunea ddto 6 Iuliu 1865 de episcop al acestei eparhii. În 15 August 1865 a fost hirotonit de episcop prin metropolitul Şaguna şi episcopul Aradului Procopiu Ivacicoviciu în biserica cea mare din Reşinari. După hirotonire a grăbit la

dieceza sa, unde în 23 Septembrie 1865 a ținut ședință conzistorială plenară, organizatoare, după ce mai înainte cu pastorală sa ddo 26 August 1865 Nr. 20 a făcut cunoscut credincioșilor că a primit conducerea diecezei. Întronarea festivă a avut loc abia în 31 Octombrie 1865. st. v. cu întervenirea mandatarului metropolitan Procopiu Ivacicoviciu, Episcopul Aradului, și în prezența comisarului împărătesc pentru actul de instalare, generalmajorul din Biserica albă Anton baron Benko de Boinic, brigadirul trupelor grănicerești.

Episcopul Ioan Popasu a fost organizatorul diecezei. El îndată a pus la cale deschiderea institutului telologic aducând secțiunea românească dela Vârșet aici; în 1866 a înființat conferințele învățătoarești, iar în 1876 a înființat institutul pedagogic. A pus bază dezvoltării culturale, morale și materiale a diecezei. Deși însuș lipsit, a jertfit mult din pușinul seu numai ca se crute mijloacele materiale ale diecezei.

În 1874, după trecerea metropolitului Procopiu Ivacicoviciu la sârbi, congresul național bisericesc l-a ales metropolit, dară această alegere n'a întâmpinat consământ la locurile mai înalte și așa a ramas mai departe în fruntea diecezei sale spre binele acesteia.

În 9 Martie 1887 și-a serbat iubileul de 50 ani al preoției sale, iară în 5/17 Februarie 1889 a adormit în Domnul. S'a înmormântat în 7/19 Februarie 1889 în biserica sf. Ioan din cimitieriu.

2. *Nicolae Popea*. S'a născut în 17 Februarie 1826 în Satulung la Săcele lângă Brașov primind în s. botez numele „Neagoe“. După absolvarea studiilor gimnaziale a studiat drepturile în Cluj, apoi teologia la facultatea teologică din Viena, unde l-au aflat tulburările anului 1848.

A intrat în serviciul statului funcționând în 1849 și 1850 ca practicant la guvernul țerii din Sibiiu, în 1850—1852 ca concepist la pretura din Deva, iară în anii 1852—1856 ca actuar și adjunct la pretura și judecătoria din Șomcuta-mare.

În 1856 marele Andreiu Șaguna l'a chemat în serviciul bisericeii, cărei chemări dând ascultare a ocupat postul de secretariu; apoi marele Andreiu la tuns întru monah primind numele „Nicolae“. După un an l'a hirotosit protosincel. A funcționat și ca profesor de teologie și ca asesor conzistorial; a administrat câțva timp și protopresbiteratul Nocrichiului. În 1870, în sinodul arhidiecezan, când să organizeze Consistorul pe bazele statutului organic, marele metropolit l-l numi vicariu arhiepiscopesc, iară în 1871 l-l hirotesi întru arhimandrit. Ca vicariu a condus arhidieceza în două rânduri, adecă, după reposarea fe-

riticului metropolit Andreiu și după trecerea metropolitului Ivacovicu la sârbi.

După moartea fericitului episcop Ioan Popasu a fost ales de episcop în sinodul eparhial electoral ținut în 27 Martie 1889, Nicolae Popea, care în 20 Maiu a obținut întărirea prea înaltă, în 11 Iunie a fost hirotonit în Sibiu de Episcop, iară în 2 Iuliu 1889 a avut loc întronizarea.

Fericitul Episcop Nicolae Popea a fost activ și pe terenul literal și așa Academia română l-a ales în 1899 membru ordinar, iară recepțiunea a avut loc cu multă solemnitate în primăvara anului 1900 în prezența și sub presiul regelui Carol I. În 1901 a primit vizita metropolitului primat al României Iosif Georgian.

Fericitul episcop Nicolae Popea, ca bărbat cruțătoriu a desvoltat starea materială a diecezei, s'au acuirat pământ, bunul dela Visag, Dezești și Marghita-Mare, și sub păstorirea lui blândă sau făcut multe îmbunătățiri. Înșuș cruțătoriu fiind, a cruțat și mijloacele diecezei, așa că aceasta s'a întărit. A jertfit dela sine pentru ținerea în stare bună a edificiului reședinței și pentru unele îmbunătățiri la aceasta, apoi a devenit un mare binefăcătoriu al diecezei sale, lăsându-i întreaga avere agonisită (la vr'o 250.000 coroane).

A adormit în Domnul în 26 Iuliu 1908 iar în 29 a fost înmormântat în cripta zidită din lăsământul său în cimiterul bisericeii sfântului Ioan.

Pentru alegerea noului episcop sinodul eparhial electoral s'a întrunit în 21 Septembrie (4 Octombre) 1908 sub presiul P. S. Sale, a Domnului Episcop Ioan I. Papp al Aradului, ca mandatar metropolitan, și a ales de episcop pe:

Filaret Musta, asesor ordinar, arhimandrit-vicariu episcopesc, cavalier al ordinului coroana de fer clasa III-a.

Această alegere neobținând aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit de nou în 29 Iunie (12 Iuliu) 1909 sub presiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta, ca mandatar metropolitan și a ales de episcop pe:

Dr. Iosif Traian Bădescu, protosincel acesor ordinar, al senatului bisericesc.

Neobținând nici această alegere aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit a treia oară în 21 Novembre (4 Decembre) 1909 iară sub presiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta și a ales de episcop pe:

3. *Dr. Miron Elie Cristea*, asesor consistorial. protosincol în Sibiu, actualul Prea Sfințit episcop, care s'a născut la s. Ilie 1868 în Toplița-română. După absolvarea studiilor gimnaziale a studiat teologia în Sibiu, apoi în 1890—91 a funcționat ca învățătoriu în Orăștie. În toamna anului 1891 a mers la universitatea din Budapesta unde a studiat filozofia, obținând în 1895 titlul de doctor.

După absolvarea studiilor filozofice a funcționat ca secretariu conzistorial. În această funcțiune fiind a fost trimis la Budapesta, unde în ministerul cultelor a lucrat la regularea întregirei dotațiunei preoțești a parohiilor din arhidieceză. A fost redactor al *Telegrafului Român* dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decembre 1900. În 30 Ianuarie a fost hirotonit de arhidiacon, iară în 23 Iunie 1902 a fost tuns întru monah. Tot în 1902 sinodul arhidiecezan l'a ales asesor pe viață și salarizat. Având a conduce întocmirile interne din catedrală. Conzistorul arhidiecezan l-a trimis în o călătorie de studii, ca a cărei rezultat a apărut în 1905 opul „Iconografia și întocmirile din interiorul bisericei răsăritene”. P. S. Șa este autorul mai multor broșuri de interes. La propunerea sa sinodul arhidiecezan a hotărât înființarea unei bănci culturale și așa s'a înființat banca „Lumina”.

În ziua de Rusalii 1908, a fost hirotonit protosincol, apoi ales fiind Episcop a fost hirotonit în 20 Aprilie 1910, iară în 25 Aprilie, Dumineca Tomei, s'a îndeplinit actul instalării pe lângă bucurie generală.

1. Deputați din dieceza Caransebeșului la congresul național bisericesc. p e a n i i 1918—1920.

Deputații preoțești:

1. în cerc. I Caransebeș: Filaret Musta, arhimandrit, vicariu episcopesc în Caransebeș;
2. în cerc. II Logoj: Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj;
3. în cerc. III Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter în Făget;
4. în cerc. IV Jebel: Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș;
5. în cerc. V Ciacova: Augustin Ghilezan protopresbiter în Ciacova;
6. în cerc. VI Vârșeț: Dr. Iosif Traian Badescu, protosincol, asesor consistorial în Caransebeș;
7. în cerc. VII Petrovoselo: Ștefan Popa paroh în Seleuș;
8. în cerc. VIII Iam: Traian Oprea, protopresbiter în Vârșeț;
9. în cerc. IX Oravița: Dr. Petru Ionescu, prosbiter consilieriu ministerial de secție în Budapeșta;
10. în cerc. X Mehadia: Dr. Cornel Cornean secretariu consistorial în Caransebeș.

Deputații mirenești:

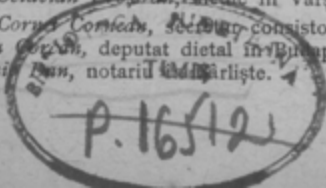
1. în cerc. I Valeaboului: Dr. Virgil Budințian, medic în Caransebeș;
2. în cerc. II Logoj: Valeriu Branisce, publicist în Logoj;
3. în cerc. III Făget: Dr. George Gârda, avocat în Făget;
4. în cerc. IV Buziaș: Titu Mărgineanțu, consilier de finanță în Timișoara;
5. în cerc. V Ciacova: Procopiu Șimian, învățătoriu în Feni;
6. în cerc. VI Vârșeț: Ionel de Mocsonyi, proprietariu mare în Birchiș;
7. în cerc. VII Iam: Petru Corcan deputat dietal în Budapeșta;
8. în cerc. VIII Sasca-mont.: Ioan Cimpoșeriu, protpretor în Iam;
9. în cerc. IX Oravița-montană: Iosif Brebenar, inginer silvanal în Recița-montană;
10. în cerc. X Bogșa-mont.: Dr. Cornel Petric, notariu public reg. în Bogșa-montană;
11. în cerc. XI Caransebeș: Aurel Moaca, asesor consistorial în Caransebeș;
12. în cerc. XII Ohababistra: Aurel Doboșan, senat. orăș. în Caransebeș;
13. în cerc. XIII Teregova: Teodor Dragomir, protonotariu în Caransebeș;
14. în cerc. XIV Domașnea: Ilie Orzescu, profesor de pedagogie în Caransebeș;

15. în cerc. XV. Mehadia: Cónst. Burdia, consil. aulic în Caransebeș;
16. în cerc. XVI Prigor: Iuliu Vuia, învățători penzionat în Caransebeș;
17. în cerc. XVII Bozoviciu: Dr. Mihail Groșșian, avocat în Oravița-montană;
18. în cerc. XVIII Biserica-albă: Dr. Aurel Novac, avocat în Biserica-Albă;
19. în cercul XIX Alibunariu: Ștefan Jianu, asesor consistorial în Caransebeș;
20. în cerc. XX Satul nou: Petru Stoica, director de bancă în Satul-nou;

2. Sinodul eparhial.

Membrii aleși pe periodul 1918—1920.

- Valeaboului: *Nicolae Cornean*, paroch în Apadia.
Dr. Virgil Budințian, medic în Caransebeș.
Alexandru Bocșianu, notariu în Delinesci.
- Logoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Isidor Chirița, senator orășănesc în Logoj.
Ștefan Cărăbaș, notariu în Herendești.
- Zgribesci: *Dr. Iosif Traian Badescu*, protosincel, asesor cons. în Caransebeș.
Titu Hațieg, avocat în Logoj.
Cornel Sciofon, notariu în Zgribesci.
- Făget: *Sebastian Olariu*, protopresbiter în Făget.
Dr. Iosif Popoviciu, profesor univ., Cliciova.
Dominic Raftin, director la filiala „Albina” în Logoj.
- Coșava: *Dr. Nicolae Ionescu*, presbiter, avocat în Caransebeș.
Dr. George Gârda, avocat în Făget.
Dr. Titu Dragonescu, secretariu ministerial în Budapesta.
- Buziaș: *Ioan Pepa*, protopresbiter în Buziaș.
Ioan Marcu, învăț. pens., primariu în Bogșa-montană.
Dr. Victor Mercea, avocat în Buziaș.
- Jebel: *Dr. Petru Ionescu*, presbiter, consil. minist. de secție în Budapesta.
Dr. Vasile Loichița, profesor de teologie în Caransebeș.
George Părvu, învățători în Chevreșul-mare.
- Ciacova: *Augustin Ghilezan*, protopresbiter în Ciacova.
Dr. Iuliu Coste, avocat în Ciacova.
Costantin Diminescu, proprietariu în Ciacova.
- Fizeș: *Ioan Andreescu*, paroch în Voivodinț.
Isidor Georgeviciu, notariu în Fizeș.
George Crenean, ingineriu superior în Bogșa-montană.
- Vârșet: *Traian Oprea*, protopresbiter în Vârșet.
Romul Molin, locotenent în Vârșet.
Dr. Octavian Prodan, medic în Vârșet.
- Iam: *Dr. Corneliu Corniciu*, asesor consistorial în Caransebeș;
Petru Gordan, deputat dietal în Budapesta.
Erinici Pan, notariu în Iam.

- Oravița-mont.: *Cornel Ștefan*, preot în Oravița-montană.
Ioan Cimponeriu, protopretor în Iam.
Iustin Chirilă, notariu în Sasca-montană.
- Sasca-mont.: *Virgil Musta*, preot în Marghita-mare.
Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița-montană.
Dr. Mihail Groșian, avocat în Oravița-montană.
- Recița-mont.: *Dr. Petru Ionescu*, presbiter, consil. minist. de secție în Budapesta.
Dr. Timoteiu Radî, jude reg. în Bogșa-Montană.
Iosif Brebenar, ingineriu silvic în Recița-montană.
- Bogșa-mont.: *Mihail Gașpar*, protopresbiter în Bogșa-montană.
Dr. Cornel Petric, notariu public regesc în Bogșa-mont.
Vasilie Brebenar, conducătorul morii societății căilor ferate în Oravița-montană.
- Caransebeș: *Filaret Musta*, archimandrit, vicariu eppesc în Caransebeș
Aurel Doboșian, senator orășanesc în Caransebeș.
Aurel Moaca, ases. consistorial în Caransebeș.
- Teregova: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeș.
Teodor Dragomir, protonotariu în Caransebeș.
Ilie Orzescu, profesor de pedagogie în Caransebeș.
- Mehadia: *Pavel Magdescu*, preot în Jupalnic.
Constantin Burdia, cosilieriu aulic în Caransebeș.
Ioan Dobromirescu, contabil la comunitatea de avere în Caransebeș.
- Bozoviciu: *Dr. Ioan Sârbu*, adm. protop. paroch în Rudăria.
Iuliu Vnîa, învățătoriu pensionat în Caransebeș.
Zaharia Miulescu, proprietariu în Pârvoava.
- Satul-nou: *Ștefan Popa*, paroch în Seleuș.
Ștefan Jian, asesor consistorial în Caransebeș.
Dr. Petru Pența, avocat în Panciova.

Conzistorul diecezan.

Președinte: Episcopul diecesan.

a) În senatul strâns bisericesc.

Asesori:

Ordinari:

Filaret Musta, archimandrit, vicariu episcopesc, cav. al ord. coroanei de fer cl. 3-a
Dr. Iosif Traian Badescu, protosincol.

Onorari:

Avram Corcea, paroch în Coșteiu.
Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
Dr. Iosif Olariu, protosincol, director la inst. teol. și ped. în Caransebeș.
Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșet.
Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș.
Alexandru Popoviciu, protopresbiter în Oravița.
Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj.

b) În senatul școlar.

Ordinari:

Ștefan Jianu.

Onorari :

Sinesie Bistrean, preot în Var.
Mihail Gașpar, protopresbiter în Bogșa-montană.
Pavel Magdescu, preot în Jupalnic.
Petru Bandu, învățătoriu în Recița-montană.
Iosif Brebenar, ingineriu superior silvic în Recița-montană.
Alexandru Bușin, profesor de pedagogie în Caransebeș.
Titu Hașeg, avocat în Logoj.
Ilie Orzescu, profesor de pedagogie în Caransebeș.
Dr. Timotei Radi, jude regesc în Bogșa-montană.

c) In senatul epitropesc.

Ordinariu :

Aurel Moaca.
Dr. Valeriu Meda, diacon, administrator al bunurilor și realităților diecezane.

Onorari :

Dr. Nicolae Ionescu, presbiter, avocat în Caransebeș.
Pavel Șandru, paroh în Teregova.
Spiridon Șandru, presbiter, controlor diecesan în Caransebeș.
Constantin Burdia, consilieriu aulic în Caransebeș.
Constantin Călțun jun., primcontabil la „Sebeșana” în Caransebeș.
Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița-montană.
Ioan Dobromirescu, șef contabil la Comunitatea de avere în Caransebeș.
Dr. Mihail Gropșian, avocat în Oravița-montană.
Dominic Rașin, director al filialei „Albina” în Logoj.

Cancelaria konzistorială.

Secretariu : *Dr. Cornel Cornean*, protodiacon.
 Fiscal konzistorial : *Dr. Nicolae Ionescu*, avocat în Caransebeș.
 Defensor matrimonial : *Dr. Stefan Petrovicu*, adv. în Caransebeș.
 Archivariu : *George Borlovan*.
 Canceliști : neîndeplinite.

4. Oficiu de contabilitate și de cassă.

Controlor : *Spiridon Șandru*, presbiter.
 Contabil : *Dimitrie Sgaverdea*.
 Cassariu : vacant.
 Esactor : *Nicolae Mircea*,

5. Institutul teologic.

Profesori :

Dr. Iosif Olariu, protosincol, director.
Dr. Dimitrie Cioloca, diacon.
Dr. Moise Ienciu presbiter
Dr. Vasilie Loichița
George Petrescu, presbiter, propune tipicul și cântările bisericesci atât la institutul teologic cât și la cel pedagogic.

6. Istitutul pedagogic.

Profesori :

Dr. Iosif Olariu, protosincol, director.

Alexandru Buiiu.

Ilie Orzescu

Pavel Grecu, propune economia și la institutul teologic

Dr. Constantin Popasu, propune higiena și la institutul teologic.

Antonie Sequens, propune musica vocală și instrumentală la ambele institute.

7. Comisiunea examenului de cvalificațiune preoțască.

Președinte: P. S. Sa Episcopul diecesan

Membrii esaminători:

Ordinari:

Filaret Musta, arhimandrit, vicariu episcopesc.

Dr Iosif Olariu, protosincol, directorul institutului teologic și celui pedagogic.

Andrei Ghidiu, asesor consistorial, protopresbiterul Caransebeșului.

Dr George Popvoiciu, asesor consistorial, protopresbiterul Logojuului.

Dr Traian Iosif Badescu, protosincol, asesor ordinaru al senatului bisericesc.

8. Reprezentanța fundațiunei Dimitrie Peța.

Episcopul diecesan.

Fisc. cons.

Dr. Iuliu cav. de Pușcariu, concepist ministerial.

Un loc vacant.

Protopresbiteratele.

Tractul Bisericei-albe.

Reședința protopresbiterală Biserica-albă. Numărul sufletelor : 42.894.

Scannul protopresbiteral.

Președinte: Traian Oprea adm. protopresbiteral.

Membri :

Vasile Iorga, paroch în Slatina.

Simeon Luca, paroch în Iladia.

Sofronie Nedici, par. în Biserica-albă.

Ioan Murgu, paroch în Sasca-montană

Petru Danescu, paroch în Berliște.

Teodor Panciovan, par. în Iertof.

Membri suplenți :

Pavel Brinzeiu par. în Macoviște.

George Simu, par. Petrila.

Defensor matrimonial: Dr. Aureliu Novac, avocat în Biserica-albă.

Notariu : Cornel Mircea paroch în Răcășdia.

Remus Perian par. Mircovaș.

Ioan Gropșan, par. în Cărbunari.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii:

Berliște, *Berlistye*, 996. Petru Danescu, paroch, George Danescu, capelan, Ioan Gropșan, învățător.

Berzasca, *Berzászka*, 1489. Arsenie Golumba, adm. paroch., Ilie Ambruș, învă. Biserica-albă, *Fehértemplom*, 645. Sofronie Nediciu paroch., Traian Lazar, învă. Bogodintși, *Bogorfalva*, 811. (p. Néraszlatina), A. Ciulin adm. par., T. Secoșan învă. Cărbunari, *Szenesfalva*, (p. Szászkaab.), 2120. I. Gropșan, paroch, I. Muntean, învă. Carlsdorf, (p. Új-Moldova), 259 filie la Moldova-nouă împreună cu Padina-Mateiu (p. Új-Moldova).

Ciorda, *Csorda*, (p. Jam), 633. Augustin Gruescu paroch. Nicolae Blaj învă.

Ciuchici, *Tyukó*, (p. Rakasd), 1830. George Lința, adm. par. Traian Simu paroch. Emanuil Ciulei capelan, Nicolae Lighezan, învă., Dimitrie Zgriban învă.

Coronini, *Lászlóvára*, (p. Ó-Moldova), 1100. Pavel Bufan, adm. par. Alecsandru Vladulescu, învățător.

Gornea-Liubcova, *Felsőnyék*, (p. Szikesfalva) 1025. Silviu Novacovicu adm. paroch. N. Farcaș, învă.

Iam, *Jám*, 1010 Corneliu Popovicu paroch, G. Gaspăr învă. Toma Surlaș învă.

Iertof, *Hévé*, (p. Alsóvárány), 630. Teodor Panciovan, paroch, Corneliu Panciovan capelan., Vasile Miclea, învă.

Iladia, *Ilyéd*, (p. Rakasd), 1722. Simeon Luca, paroch, o parochie vacantă. George Verca și Mateiu Milencovicu, învă.

Langenfeld, filie la Biserica-albă.

Macoviște, *Makosfalva*, (p. Rakasd) 653. Pavel Brinzeiu paroch. Victor Tulea învă.

Mircovaș, *Mirkócz*, (p. Berlistye), 1023, Remus Perian par., G. Daina, învă. Un post de învă. vacant.

Moldova-noauă. (Boșneag) *Uj-Moldova*, 4062. Constantin Bălean, par., Postul de capelan vacant., Romul Bortos învă.

Naidăș, *Néranádas*, (p. Fehértemplom). 2636. Svetozar Mutașcu, paroch., Petru Muntean administrator parohial, Nicolae Sucaciu și Romul Pitic învă.

Nicolinț, *Miklósáza*, (p. Rakasd), 1148. George Runcan paroh, Vichentie Vinca, adm. par., Ana Ciorega, învățătoare. Un post de învăț. vacant.

Padina-Mateiu, filie la Moldova-noauă, 296 împreună cu Carlsdorf — Sofronie Mârșiu, învă.

Petrila, *Petrilova*, (p. Rakasd), 850 George Simu, paroch, Traian Bosică, învă.

Pojejena-rom., *Alsópozsgás*, (p. Felsőpozsgás) 901. Traian Blasiu, adm. par. N. Pirtea, învă.

Potoc, *Harampatak*, (p. Néraszlatina) 1327. Nicolae Popovicu, par., Aurel Popovicu capelan. Dimitrie Dogariu, învă. Un post de învă. vacant

Ră-ășdia, *Rakasd*, 2639. Simeon Ciulin, adm. par., Corneliu Mircea paroh, Silvia Guga învățătoare, George Guga inv., Silviu Verca inv. Un post de învăț. vac. Rusova-nouă, *Ujruszolecz*, (p. Berlistye) 404. Cornel Drăgan adm. par. Postul inv. vac. Rusova-veche, *Oruszolecz*, (p. Berlistye), 373. Pavel Vițan paroh, Simeon Muia învăț. Sasca-montană, *Szászkabánya*, 1780. Ioan Murgu, paroh, Dimitrie Goldiș și Constantin Dăneți, învățător.

Sasca-rom., *Szászka*, (p. Szászkabánya) 1289. George Mihailoviciu, adm. par. Nicolae Șola învățător, un post de învățător vacant.

Slatina, *Néraszlatina*, 1317. Vasile Iorga, paroh, Teodor Iorga, capelan, Nistor Trandafir și Teodor Murgu inv.

Socolari, *Szokolár*, (p. Rakasd), 1545. Valerie Nediciu, paroh, Toma Radulea, inv. Eremie Verca inv.

Sichevița, *Szikesfalva*, 2655. Vasile Blașiu, administr. parohial, Titus Fărcașiu, inv. Șușca, *Sisak*, (p. Bázias), 671. Alexandru Blașiu, administrator parohial, N. Blașiu învățător.

Vrani, *Alsóvárány*, 1630. Nicolae Balmez, paroh, o parohie vacantă. Michael Anca învățător, Maria Anca, învățătoare.

Vrâniuț, *Felsővárány*, (p. Rakasd), 1525. Simeon Bartolomeiu paroh, o parohie vacantă. Corneliu Lazăr, și Damian Izvernicean învățători.

Tractul Bogzei-montane.

Reședința protopresbiterală Bogza-Montană. — Numărul sufletelor 37.298.

Seuunui protopresbiteral.

Președinte: *Mihail Gașpar* protopresbiter.

Membrii:

Iuliu Bumbescu, preot în Țerova.

Solomon Andreescu, paroh în Biniș

Ioan Popovici, paroh în Recița-mont.

Petru Ieremia, paroh în Colnic.

Lazar Bălean, paroh în Dognecea.

Un loc vacant.

Membrii suplenți:

Petru Vuc, paroh în Bogza-română.

Iancu Ișfan Stan, paroh în Bogza-rom.

Defensor matrimonial: Dr. Aurel Oprea, avocat în Bogza-montană.

Notariu: Iosif Pascu, paroh în Fizeș.

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii:

Barbosul, *Barbosz*, (p. Raffna), 815. George Biberea paroh, postul de inv. vacant Biniș, *Bényes* (p. Várboksán), 1718. Solomon Andreescu, par., Vasile Bojinca inv. Iuliana Firca măritată Bojinca, învățătoare.

Bogza-montană, *Boksánbánya*, 1548. Mihail Gașpar protopresb., Ioachim Perian, inv. Un post de inv. vacant.

Bogza-română, *Várboksán*, 2230. Petru Vuc paroh. Ioan Guțiu, paroh. Sofronie Manescu adm. parohial Dimitrie Pruneș și Miron Popoviciu, învățători.

Câlnic, *Kölnök*, 1959. Petru Ieremia, paroh., Iosif Ieremia adm. paroh., Sofronie Andrișoiu, inv. Octavia Gașpar inv. Oct. Murariu inv.

Cuptoare, *Kemenczeszék*, (p. Resicza), 580. Mihail Belcea, administ. paroh. Ion Ivas inv.

Dezesci, *Dezsed*, (p. Furlak), 1013. Iacob Dabiciu, adm. par., Romulus Crăinicescu, învățător.

Doclin, *Doklénny*, (p. Királykegye), 1022. Teodor Șandru, par.; P. Drăgan, adm. par. Ermil Băiaș inv.

Dognecea, *Dognácska*, 2222. Lazar Bălean, paroh, Miron Bălean capelan. Lazar Ciorman, inv. de stat.

Doman, *Domány*, (p. Resicza), 652. Ioan Oprea, adm. par., Petru Colojoară inv.
 Duleu, *Dulló*, 724. Nestor Damșa, adm. paroch. Petru Damșa capelan, Dimitrie Nedescu inv.
 Ezeriş, *Ezeres*, (p. Boksánbánya), 1390. Ioan Stoica și Ioachim Jurca, parochii, Postul de inv. vacant.
 Fizeș, *Füzes*, (p. Királykegye), 1460. Iosif Pascu paroch, Victor Sciopoane paroch, Ioan Cotêrlă și Simeon Tomescu învățători.
 Fârlug, *Furlak*, 1718. Aureliu Avramescu, adm. par. — Mihail Jumanca, inv.
 Iersig, *Érszeg*, 423. George Nicorescu adm. par., Valeriu Popovici inv.
 Jidovini, *Zsidovin*, 1153. Alexandru Ogherlaci paroch., Petru Sfera învățător
 Moniom, *Monyó*, (p. Kölnök), 518. Alexandru Dobrescu adm. par. Grigorie Jivan inv.
 Oena de fer, *Vaskő*, (p. Boksánbánya), 1147. Aurel Simu paroch.
 Ramna, *Raffna*, (p. Raffna), 1535. Ioan Pincu, paroch. Aurel Farca inv.
 Recița-montană, *Resiczabánya*, 3030. Ioan Popoviciu, paroch., Petru Bandu, inv.
 Recița-română*, *Resiczabánya*, 1138. Ioan Vida, paroch. Ioan Mădăla învăț.
 Soceni, *Szócán*, (p. Resiczabánya), 1124. Antoniu Foiș paroch., Ioan Dorca inv.
 Surducul-mare, *Nagy-Szurdok*, (p. Királykegye), 491. Nicolae Dicu paroch.
 Têrnova, *Tornó*, (p. Resiczabánya), 2515. Ioan Turnea, paroch. c. parochie vac.
 Postul de inv. vacant.
 Țerova, *Czerov*, (p. Resiczabánya), 713. Iuliu Bumărescu, adm. paroch., postul învățător vacant.
 Valeamare-Pogănesci, *Pogányosvölgy*, (p. Dulló), 641. Teofil Nistor paroch. Postul de învățător vac. ut.
 Valea-pail, *Pogányopatak*, (p. Raffna), 1113. E. Stoian, par. Cornel Crainicescu inv.
 Văliug, *Ferenczfalva*, 1352. Romul Ancusa paroch.
 Vasiova, *Vassafalva*, (p. Boksánbánya), 222. Coriolan Zuiac, par. Postul de inv. vac.
 Verneș, *Krassóvermes*, 522. Augustin Aldau, paroch. Damian Neagoe, inv.

Tractul Buziașului.

Reședința protopresbiterală Buziaș. — Numărul sufletelor 27.908.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Ioan Pepa, protopresbiter.

Membrii:

Georgie Lupșă, preot în Blajova.
 Ioan Gherga preot în Iclodă.
 Aron Moise, preot în Silagiu.

Ioan Bărbosu, preot în Sacoșul-turc.
 Avram Ciocoiu, paroch în Vucova.
 Vichentie Pirtea, preot în Sinersig.

Membrii suplenți:

Dimitrie Șandru, paroch în Folea; George Costescu, paroch în Racovița.

Defensor matrimonial: Paul Rotariu, avocat în Timișoara.

Notariu: Petru Bulgaria inv. în pensiuie în Buziaș.

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berini, Temes *Berény*, (p. Liebling), 1062. Ioan Stefan, adm. par., Ioan Prohab, inv.
 Berecuța, *Berekutza*, filie la Birda. 429. Zaharie George, inv.
 Birda, (p. Birda), 366. Ioan Mărgineanțu, paroch. Valeriu Petanec inv.
 Blajova, *Balázsd* (p. Niczkyfalva), 439. Georgiu Lupșă, adm. par. Ioan Russu capelan, Augustin Ruffu, inv.
 Buziaș, *Buziásfördő*, 940. Ioan Pepa, protopresb. Petru Bulgaria inv. prov.
 Cadăr, *Kádár*, (p. Végvár), 603. Tovie Perian par. Alesandru Lazar, inv.

* Recița-română cu Recița-montană formează o comună politică: Resiczabánya.

- Căpăt. *Kepet*, (p. Szinérszeg), 526. Parochia vacantă, se administrează prin Valeriu Blajovan, capelan în Hodoș.
- Cerna, *Temes-Cserna*, (p. Liebling), 715. Alecsandru Ioanoviciu par. Ilie Bugariu, inv.
- Cheveresul-mare, *Nagy-Kővéres*, 1643. George Popescu, adm. par., o parohie vacantă, George Pervu și Nicolae Popoviciu învățători.
- Dragșina, *Temesfalva*, (p. N.-Kővéres), 316. Ioan Buliga, paroch. Post inv. vac.
- Dubos, *T.-Doboz*, (p. Végvár), 759. Isaia Suru, paroch. Moise Băcila învățătoriu.
- Folia, *Folya*, 533. Dimitrie Șandru, paroch. Nicolae Crăciunescu, inv.
- Hitiș, *Hattyás*, 1379. Georgiu Ciocoiu, paroh. Nic. Jancoviciu, inv.
- Icloda, *Iklód*, (p. Török-Szákos), 490. Ioan Gherga, adm. par. Iancu Dăcilă, inv.
- Jebel, *Széphely*, (p. Széphely), 2925. Ioan Ionescu, par., Coriolan Popoviciu, par. O parohie vacanta. Gregoriu Paliciu, inv., Eftimie Crașovan inv.
- Opațița, *Magyarapáczsa* (p. Dettă), 770. Ioan Mitariu, par. Postul de învăț. vacant.
- Racovița, *Rakovicza*, (p. Nagyvács), 1169. George Costescu, par. Vichentie Murariu, par. emerit, Petru Domil inv.
- Sacoșul-turcesc, *Török-Szacsos*, 1066. Ioan Bărbosu adm. par. Moise Alexiu, cap. Simion Paulescu inv.
- Sacoșul-ung., *Magyar-Szákos*, (p. Magyar Szákos), 3:38. Ioan Vlădescu paroch, Ioan Crăciun paroh, Soia Bălaș, învățătoare. Postul de învățător vacant.
- Sân-George, *Monostor-Szent-György* (p. Birda), filie la Birda, 110. Zacharie George învățător.
- Sculea, *Szigetfalu* (p. Gattalya), 452. Const. Doboșan, paroch. Ioan Draghiciu, inv.
- Silagiu, *Nagy-Szilás*, (p. Buziásfürdő), 973. Aron Moise paroh. Ig. Petroviciu, inv.
- Sinergig, *Szinérszeg*, 565. Vichentie Pirtea adm. par. Octavia Pirtea inv.
- Șipet, *Sebed*, (p. Sebed), 2585. Nicolae Stoia, paroch, o parohie vacantă. Petru Coanța, învățător și Elena Nedelcu învățătoare.
- Șirbova, *Szörbő*, (p. Bakovár) 868. Ilie Gherțan, administrator parochial, Iuliu Putcovici inv. prov.
- Șoșdia, *Sősd*, 1132. Petru Bohariu adm. parochial. Dimitrie Bugariu, inv.
- Stamora-rom., *Felső-Sztamora*, (posta Liebling), 872. Valeriu Petroviciu, paroch. George Clecan capelan Avram Nini inv.
- Uliuc, *Temes-Ujlak*, 848. Ilie Cocos, paroch. Constantin Radu, inv.
- Unip, *Temesujvárp* (p. T.-Ujlak), 637. Iuliu Crainic paroch, Nicolae Vlădica învăț.
- Vucova, *Temes-Vukovár*, (p. Niczkyfalva), 608. Avram Ciocoiu, par. Pavel Drinca inv.

Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. — Numărul sufletelor 55.503.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Andreiu Ghidiu, protopresbiter.

Membrii:

Ilie Pepa, paroch în Armeniș.

Trei locuri vacante.

Nicolae Cornean, paroch în Apadia.

Eliseiu Drăgălina, paroch în Borlova.

Suplenți:

Ioan Popoviciu, preot în Iaz.

Ioan Jucos, preot în Zervești.

Defensor matrimonial: Dr. Petru Barbu, profesor de teologie în pens.

Notariu: Vacant.

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Apadia, *Apádia* (p. Delényes), 1003. Nicolae Cornean, paroch. Ioan Cârdaș, inv.

Armeniș, *Örményes*, 2819. Ilie Pepa, par. Floria Băcilă, Ioan Soma inv. Blanca Radó și Paraschiva Soma învățătoare.

Bolvașnița, *Bolvás*, (p. Körpa), 856. Ioan Muntean par. Dimitrie Miculescu, inv.

- Borlova, *Borló*, (p. Karánsebes), 1558. Eliseiu Drăgălina, paroch. Patriciu Drăgălina capelan. Nicolae Foiș inv., Elena Hollmann, învățătoare.
- Brebul, *Perlő*, (p. Alsózorlencz), 1192. George Dogariu, paroch. Cornel Otonoga învățător. La școala comună Iosif Popviciu.
- Buchin, *Bökény*, (p. Körpa), 606. Romul Tinca, adm. par. Nicolae Fișteag inv.
- Bucoșnița, *Bokos*, (p. Körpa), 748. Pantelemon Domil, paroch. Petru Logojenel inv.
- Caransebeș, *Karánsebes*, 3044. Andreiu Ghidiu, protopresb. O parochie vacantă, George Buru, capelan protopresbiteral. Pavel Jumanca, inv. Ana Borlovan inv.
- Cârpa, *Körpa*, 1188. Nic. Usonescu, par. Zacharie Gabriel inv.
- Cicleni, *Csiklén*, (p. Karánsebes), 205., filie la Dalci.
- Cireșa, *Bisztracseres*, 562. Ioan Turcan, par. Romulus Boc, inv.
- Ciuta, *Csuta*, (p. Bisztranyires), 706. Antoniu Novac preot. Stefan Țigriș inv.
- Crâjma, *Korcsóna*, (p. Bisztracseres), 731. Ioan Bogdan, administrator parochial G. Francescu, învățător.
- Dalci, *Dács*, (p. Karánsebes), 571. Mihai Sărăcin, adm. par. Alexa Țigriș, inv.
- Delinesci, *Delényes*, 1032. Teodor Muntean, adm. par. Constant. Velcu, inv., la școala comună Petru Iacobescu.
- Feneș, *Fényes*, (p. Örményes), 912. Vasile Paica par. P. Humița, și văd. Pankoczy Erzs învățătoare.
- Ferdinandsberg, *Nándorhegy*, 398, filie la Cireșa.
- Glimboca, *Novákfalva*, (p. Nándorhegy), 2050. George Frățilă, paroch. Vir. Stefanigă și Nicolae Simeria, învățători; Iuliana Simeria năc. Dittert, învățătoare.
- Goleț, *Galacs*, (p. Körpa), 761. filie la Bucosnița. Iosif Velovan, inv.
- Iaz, *Jász*, (p. Bisztranyires), 824. Ioan Popoviciu, administrator parochial, Ioan V. Miklosy, învățător.
- Ilova, *Illópaták*, (p. Temes-Szlatina), 1210. Toma Porumb, par. George Tatu, inv. învățător și Gertruda Knapp învățătoare.
- Jupa, *Zsuppa*, (p. Karánsebes), 406. Iosif Mircea, paroch. Cornel Mircea, inv.
- Maciova, *Macsova*, (p. Szákul), 539. Ioan Borlovan, paroch. Sol. Bistrea, inv.
- Mal, (p. Bisztracseres), 537. filie la Crâjma. Mihai Petroviciu, inv.
- Marga, (p. Ruszkabánya), 1838. Nic. Ivanescu, par. I. Olariu, inv. Emil Olariu, inv.
- Mărul, *Almáfa*, (p. Bisztracseres), 1614. George Popoviciu, paroch. Elisabeta Szöke învățătoare și Teodor Anca, învățător.
- Mutnicul-Mare, *Nagymutnok*, (p. Zaguzsén), 774. George Bria admin. parochial I. Roșca, învățător.
- Obreja, *Bisztranyires*, 2046. Patriciu Rădoi, paroch. Pavel Cepău. Nicolae Ievrici inv. Toth Ioan invet.
- Ohababistra, *Bisztere* (p. Nándorhegy), 897. Ioan Țerovan paroch. Jálícsné Nagy Ette și N. Gavrilă inv.
- Ohabamutnic, *Mutnokszabadja*, (p. Zaguzsén), 777, Ioan Lăpăduș, par. Ioan Daicoviciu învățătoriu.
- Ohabiița, *Kisszabadi*, (p. Delényes), 325. Petru Dalea adm. par. Cornelia Dalea, inv.
- Peștere, *Krassóbarlang*, (p. Kavarán), 700. Romul Jurchescu, par. Postul de învățător vacant
- Petrosnița, *Petresfalva*, (p. Körpa), 1212. Ilie Popoviciu, adm. par. Nic. Drăgălina, invăt., Irma Pechmann măr. Kolb învățătoare.
- Poiana, *Sebesmező*, (p. Karánsebes), 1403. Florea Cioloca paroch. Adrian Cioloca, capelan, V. Oltean învățător. Minerva Oltean învățătoare.
- Prisaca, *Gyepesfalva*, (p. Zaguzsén), 657. Nicolae Popoviciu, paroch, Pavel Maroie vici învățător.
- Prisian, *Perestyén*, (p. Körpa), 434. filie la Buchin. Pavel Miclea inv.
- Rueni, *Sebesrom*, (p. Karánsebes), 733. Nicolae Cojocariu, adm. par. Nic. Tutunariu învățător, Angela Glanz, învățătoare.
- Rugi, *Ruzs*, (p. Karánsebes), 894. Petru Suru, paroch. Ianăș Belciu, inv.

- Ruginosu, *Rugyinócz*, (p. Zaguzsén), 317. Vasile Corneanu, adm. par. Post de învățător vacant.
- Ruska, *Ruszka*, (p. Teregoва), 1469. Ioan Sîrbu, adm. par. Ilie Sîrbu capel. Ioan Humița și Ilie Romanu, inv.
- Rusberg, *Ruszkabánya*, 1156. Ioan Imbroane, par., Simeon Botescu, inv. Roza Csernyi învățătoare.
- Ruschița, *Ruszkicza*, 107. filie la Rusberg.
- Sadova-noaună, *Ufzagyva*, (p. Temes-Szlatina), 507. George Ivaniciu, adm. par. Simion Sandru, capelan, Ervin Osztermayer, Kálmán Györgybiró, și Izabela Györgybiró, învățătoare Toma Suru, inv.
- Slatina-mică, *Temes-Szlatina*, 848. filie la Sadova-noaună. Simeon Șandru, inv.
- Teregoва, 2952. Ioan Bogoeviciu și Pavel Șandru, parochi. Ilie Sîrbu, Traian Țiunea, Areti Sîrbu, Hermina Țiunea și Erős Gyula, învățat. Erős Barta învăț.
- Turnul, *Sebestorony*, (p. Karánsebes), 500. filie la Rueni.
- Valeaboul, *Ökörpatak* (p. Karánsebes), 751. Valeriu Nicolaeviciu adm. par. Martin Rădoi, inv.
- Valeadeni, *Váldény*, (p. Delényes), 988. Emanuel Pirtea, paroch, Floria Ivan inv.
- Valeamare, *Bisztranyagvölgy*, (p. Nándorhegy), 528. filie la Voislova.
- Valișora, *Temesvölgye*, (p. Körpa), 1098. Florea Suru, adm. par. Toma Nicolici, cap. Traian Damescu și Ana Damescu, inv. subst.
- Vamamarga, *Vámosmarga*, 96. (p. Ruszkabánya), filie la Marga.
- Var, (Bisztranyires), 1109. Sinesie Bistreanu, preot. Eliseiu Știopu, inv.
- Vêrciorova, *Varcseró*, (p. Körpa), 1357. Martin Vernichescu, paroch. Mihail Suru, învățător și Elena Deák învățătoare.
- Voislova, *Szörénybalázsd*, (p. Nándorhegy), 700. George Adam, par. Ales. Bijan, inv.
- Zăvoiu, *Závoly*, (p. Nándorhegy), 529. filie la Cireșa.
- Zăgujeni, *Zaguzsén* 445. George Sperlea, adm. par. Nicolae Cornean, inv.
- Zervești, *Szervezd*, (p. Karánsebes), 798. Ioan Jucos, adm. par. Petru Adam, inv.
- Zlagna, *Szalakna*, (p. Karánsebes) 586. Nichifor Lazar adm. par., postul de învățător vacant.

Fractul Ciacovei.

Reședința protopresbiterală — Ciacova. Numărul sufletelor 18,313.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Augustin Ghilezan, protopresbiter.

Membrii:

Petru Cherla, preot în Banloc.	Ioan Coșariu, paroch în Tolvadia.
Pavel Cimponeriu, adm. paroh. în Cebza.	Iustin Cotta, preot în Giulvez.
Nicolae Popa, paroch în Feni.	Nicolae Chicomban paroch în Ghilad.

Membrii suplenți:

Trifon Cocora, paroch în Partoș.	Vasile Terebenț, paroch în Petroman.
Romul Muntea paroch în Light.	

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Dimitrie Țieran paroch în Ghilad.

Comunele cu posta ultimă și nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Banloc, *Bánlak*, 2211. Petru Cherla, administ. paroh. Filip Pop. paroch. Ana Urdărian măr. Cioloca învățătoare, un post de învățător vacant.
- Cebza, *Csebze*, (p. Csák), 1506. Pavel Cimponeriu, adm paroch; Gheorghe Treta adm. paroch. Alexandru Florei, inv., un post de învățătoare vacant.
- Ciacova, *Csák*, 779. Augustin Ghilezan, protopresbiter, Ioan Gruescu inv.
- Denta, 1090. Silviu Colojoară paroch. Vasile Stoica, inv.
- Detta, filie la Denta. 98.

Foeni, *Fény*, 1275. Nicolae Popa par. Procopiu Şimian învăţ.; Ana Lazaroviciu mărit. Şimian, învăţător.
 Gaiul-mic, *Kis-Gáj*, (p. Alsó-Sztamora), 628. Nicolae Burdia admin. paroch. Trăilă Bogdan, învăţător.
 Ghilad, *Gildă*, 2111. Nicolae Chicomban par., Dimitrie Țieran par., Iosif Badescu, învăţător, Maria Popoviciu, învățătoare. Un post de învăţător vacant.
 Giulvéz, *Torontályválsz*, 975. Iustin Cotta, adm. paroch., Nicolae Brănuțiu, capelan. Stefan Vulpe, inv.
 Lighet, *Temesliget*, (p. Széphely), 1118. Romul Muntean paroch. Petru Arnăut, inv.
 Macedonia, (Csák), 791. Nicolae Țuca paroh, George Cârdaş, inv.
 Obad, (p. Csák), 570. George Ionescu, paroch., Victor Giurgiu, inv.
 Omor, (p. Denta), 285. Aureliu Colojoară adm. par.
 Partos, *Partos*, (p. Bánlak), 704. Trifon Cocora, paroch. Pavel Sopon, inv.
 Petroman, *Petromány*, (p. Csák), 1347. Vasiliu Terebenş, paroch. Aurel Bălan, inv.
 Toager, *Togyér*, (p. Gyér). 1081. Aureliu Maghețiu par. postul de inv. vacant.
 Tolvadia, *Tolvád*, 1051. Ioan Coşariu paroh. Postul de inv. vacant.
 Voiteg, *Vejte*, 702. Stefan Țieran, administrator paroch. Alesandru Țieran, inv.

Tractn! Țăgetului.

Reşedința protopresbiterală Țăget. — Numărul sufletelor 27.382.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Memorii:

Dimitrie Iosof, preot în Bujor.	Virgil Lugoşan, preot în Botineşti.
Antoniu Anghel, preot în Coşava.	George Gârbacea, preot în Ibrăneşti.
Serafim Băian, paroch în Margina.	Un loc vacant.

Membrii suplenți:

Alex. Popovici par. în Bucoveţ.	Teodor Băianţi, paroch în Româneşti.
---------------------------------	--------------------------------------

Defensor matrimonial: Dr. Ioan Popoviciu adv. în Țăget.

Notariu: Inocențiu Bogdan, capelan protopresbiteral în Țăget.

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Balosești, *Bégalázsá*, (p. Tamásd), 230. filie la Jupanesci.
 Băsesci, *Bázosd*, (p. Facsád), 538. Victor Iclozan, paroch, Ioan Petrescu învăţ.
 Bătesci, *Vadpatak*, (p. Facsád), 495. Romul Raduloviciu adm. par. N. Popoviciu inv.
 Bichigi, *Kisbékés*, (p. Facsád), 904. Traian Borduz, paroch. Trifon Așel inv.
 Birna, *Barnafalva*, (p. Bozsor), 448. Parohie vacantă. Post. inv. vacant.
 Botesci, *Borzasfalva*, (Bozsor), 215. filie la Juresci.
 Botinesci, *Botyánfalva*, (p. Bozsor), 551. Vir. Logojan, adm. par. post. inv. vacant.
 Brănesci, *Avasfalva*, (p. Facsád), 670. George Gârbația, adm. par. Aurel Arone inv.
 Breazova, *Béganyiresd*, (p. Kurtya), 447. Ioan Alesandrescu adm. par. George Seracin, învăţător.
 Bucovețiu, *Bukovecz* (p. Bozsor), 809. Alex. Popoviciu, paroch. Postul de inv. vacant.
 Bujor, *Bozsor*, 595. Dimitrie Iosof adm. par. George Drăgoiu inv.
 Cliciova, *Klicsó*, (p. Bethlenháza), 1322. Ioan Stefanovici paroch. Coriolan Belgia și Adrian Ardelean inv.
 Coşava, *Kossó*, 645. Antoniu Angel, adm. parochial.
 Coşavița, *Kiskossó*, (p. Kossó), 152. filie la Homojdia.
 Coșteiu, *Felsőkastély*, (p. Kossó), 602. Eugeniu Sudreşan, paroch, Ioan Ieva, inv.
 Crivina, *Felsőgörbéd*, (p. Kurtya), 336. Petru Lungu adm. paroh. Post inv. vacant.
 Curtea, *Kurtya*, 1279. Filimon Titel, adm. par. Ioan Caba și Ioan Murgu inv.

Drăgănești, *Drăgăfalva*, (p. Facsád), 335. filie la Mutnicul-mic.
 Drinova, *Derenyő*, (p. Bozsor), 411. Parohia vacantă. Post-inv. vacant.
 Făget, *Facsád*, 1121. Sebastian Olariu, protopresb. Inocențiu Bogdan cap. prot.
 Danilă Iliescu învățător.
 Fărășești, *Forrásfalva*, (p. Kurtya), 508. Nic. Gherga adm. par.
 Furdia, *Ferde*, (p. Facsád) 945. George Garoiu, Emil Damșa, par. Vas. Brașovan, inv.
 Gladna-română, *Gladna* (p. Facsád), 752. Ioan Neagu, par. Aurel Miloș, inv.
 Gladna-montană, *Gladnabánya*, (p. Facsád), 271. filie la Gladna-română.
 Goizesci, *Goicsfalva*, (p. Tamásd), 180. filie la Romanesci.
 Hauzesci, *Hegyeslak*, (p. Facsád), 332. filie la Furdia. Vasile Olariu inv.
 Homojdia, *Hamapatak*, (p. Kossó), 373. parohie vacantă.
 Iupanesci, *Zsupánfalva*, (p. Tamásd), 319. Iosif Unipan adm. par. Post inv. vacant.
 Jupani *Zsuppány* (p. Bozsor), 532. Nicolae Popovici adm. par. Petru Lascu, capelan.
 Dimitrie Stepanescu, inv.
 Jurăscu, *Győrőrsd*, (p. Bozsor), 313. Dimitrie Sándor par. Post. inv. vacant.
 Luncani *Bégalankás*, (p. Tamásd), 615. Teofil Bucea par. Post inv. vacant.
 Margine, *Marzsina*, (p. Kossó), 566. Serafin Băian, paroh. Simeon Ionașiu, inv.
 Mutnicul-mic, *Kismutnok*, (p. Facsád), 351. Ioan Frățescu preot.
 Nemeșesci, *Nemese*, (p. Kossó), 195. filie la Coșava. Post inv. vacant.
 Petrósia, *Kőfalv*, (p. Kurtya), 535. Dimitrie Nistor, preot. Post inv. vacant.
 Poeni, *Ruszkató*, (p. Kurtya), 246. Parohia vacantă. Postul învățătoresc vacant.
 Pogănesci *Pogányfalva*, (p. Bozsor), 538. George Răbăgia ad. par. Post inv. vacant.
 Povergina, *Porzón*, (p. Facsád) 495. Patriciu Miclăuș, admin. parohial. Postul de învățător vacant.
 Romanesci, *Rumnyest*, (p. Tamásd), 696. Teodor Baianu, paroh. Ioan Bratu-lăscu învățător.
 Saazani, *Sárazány*, (p. Bozsor), 521. Parohia vacantă. Dimitrie Suciu inv.
 Seceni, *Kisszécseny*, (p. Bozsor), 549. Vichentie Ciorogar, paroh.
 Simăesci, *B-gaszentcs*, (p. Facsád), 938. Parohie Mateiu. par. Tr. Mihailoviciu inv.
 Sudriaș, *Bégaszederjes* (p. Bozsor), 527. Antonie Anghel paroh, Ioan Toma inv.
 Suacurul-mic, *Kisszurdok*, (p. Bozsor), 800. Nicolae Brândeu paroh. Trifon Arde-lean, inv.
 Susani, *Begaszuszány*, (p. Bozsor), 726. Samson Petric, administrator parohial.
 Ioan David învățător.
 Temeresci, *Temeres*, (p. Facsád), 1007. Nicolae Cibian, par. Ioan Terfeloagă, inv.
 Tomesci, *Tamásd*, 382. Aureliu Barboniu adm. par. Post inv. vacant.
 Zolt, *Zold*, (p. Facsád), 373. Romul Furdul, adm. par.
 Zorani, *Zorány*, (p. Kossó), 291. filie la Margine.

Tractul Logojului.

Reședința protopresbiterală Logoj. Numărul sufletelor 30.196.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Dr. George Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Iosif Tempea, preot în Logoj.	Aureliu Spătan, paroh în Sacul.
Isaia Popoviciu preot în Silha.	Dr. Aurel Mihaescu, paroh în Logoj.
Ioan Pușcan, paroh în Criciova.	Dr. Dimitrie Nistor, paroh în Logoj.

Membrii suplenți:

Antoniu Atnagea sen. par. Zorlenț-mare.	Ioan Enuica, paroh în Oloșag.
Corneliu Biro, paroh Herendești.	Dimitrie Murariu paroh în Gavojdia.
Defensor matrimonial: vacant.	
Notariu: Vacant.	

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Boldur, *Boldor* (p. Lugos), 932. Vasile Voda, admin. paroh. Ioan Murgu, învă.
 Căvâran, *Kavaran*, 679. Eftimie Lăpăduș, par. Ioan Gander învă.
 Ciresu, *Cserestemes*, (p. Kricsó), 514. Toma Birescu, par. Dimitrie Secoșan, învă.
 Criciova, *Kricsó*, 981. Ioan Pușcan, adm. par., Romul Popoviciu, paroh. Ioan
 Stroca, capelan. Postul de învățător vacant.
 Crivina, *Alsógörbéd* (p. Kricsó), 509. Romul Tinca, paroh. Alexie Trică învă.
 Dragomiresci, *Dragomér* (p. Furlak), 655. Ioan Jurca preot. Miron Coriciu, învă.
 Gavojdia, *Gavosdia* 1132. Simson Petric par. Demetriu Morariu, paroh. Ion Sêrbu, învă.
 Harmadia, *Harmad* (p. Lugos), 428. Ioan Popovici adm. par. Postul învă. vacant.
 Herendesci, *Herés* (p. Lugos), 1013. Corneliu Biro, par. Alexandru Novac, învă.
 Hezeriș, *Lugosegres* (p. Bethlenháza), 539. Traian Gașpar, preot. Postul învă. vacant.
 Hodoș, *Krassóhodos* (p. Lugos), 643. Simeon Blajovan adm. paroh. Valeriu
 Blajovan, capelan. Mihail Crăciun, învățător.
 Honorici, *Honoros*, (p. Lugos), 805. Eftimiu Jianu, admin. paroh. Gherasim Popo-
 viciu, învă.
 Jdioara, *Zsidóvár*, (p. Gavosdia), 1180. George Vior, paroh. Postul învăț. vacant
 La școala comunală sfuncționează George Baltean învă. și Saveta Băltean învățat.
 Jena, *Zsena*, (p. Gavodia), 550. Dimitrie Lupea, par. Iuliu Ioanoviciu, învă.
 Logoj, *Lugos*, 5383. Dr. George Popoviciu, protopresbiter, Iosif Tempea, Dr. Aurel
 Mihaescu, paroh. Dr. Dimitrie Nistor, paroh Terenția Tripa, diacon, Ioan Vidu, C.
 Liuba, George Onae învă. Sofia Florescu, Sid. Vidu, Livia Russu învă.
 Logojel, *Lugoshely*, (p. Lugos), 1427. Nic. Șosdean, par. Const. Chevereșan, par.
 Petru Costescu, învă.
 Măguri, *Magur*, (p. Lugos), 760. Iulian Balangean, preot. Postul de învăț. vacant.
 Nădrag, *Nadrág*, (p. Nadrág), 450. Constantin Popoviciu adm. par.
 Oloșag, *Ollóság*, (p. Lugos), 699. Ioan Enuica, paroh. Vasile Stămurean învă.
 Remete-Pogănici, *Pogányosremete* (p. Furlak), 545. Postul de paroh vacant, Petru
 Lădăriu, învă.
 Sacul, *Szákul*, 1032. Aurel Spătan, administ. paroh. Dimitrie Soceneanțu, cap.
 Vasile Tărian, învă.
 Satul-mic, *Lugoskisfalu* (p. Lugos), 648. Ioan Danciu, paroh. Postul învă. vacant.
 Scăiuș, *Bojtorjános* (p. Furlak), 1085. Cusman Jian, adm. par. Sim. Temes învă.
 Selbăgel, *Szilváshely*, (p. Gavosdia), 645. Marian Groza preot. Aurel Aidan învă.
 Silha, *Szilha*, (p. Szapárfalva), 786. Isaia Popoviciu paroh. Victor Popoviciu, ca-
 pelan, Ioan Stan, învă.
 Tapia, *Tápia*, (p. Lugos), 518. Mareș Humița adm. paroh. Traian Miși învățător.
 Tincova, *Tinkova*, (p. Szákul), 831. Petru Adam adm. par. Andrei Rachitovan, învă.
 Visag, *Krassóviszág*, (p. Vecsehásza), 920. Ioan Stercoțiu, preot. Gruia Socene-
 anțu, învă.
 Zgribesci, *Krassógombás* (p. Szákul), 793 Romul Șandru par. Dimitrie Țiru învă.
 Zorlențul-mare, *Alsózorlencz*, 2518. Antoniu Atnagea paroh. Ant. Atnagia, paroh.
 Stachie Gerga învă., Ioan Popescu învă.
 Zorlențul-mic, *Felsőzorlencz*, (p. Alsózorlencz), 594. Petru Bêlu, paroh. Postul de
 învățător vacant.

Tractul Mehădiei.

Reședința protopresbiterală Mehădia. Numărul sufletelor 65.606

Seauunul protopresbiteral.

Președinte: Dr. Ioan Sirbu, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Vasile Popoviciu, preot în Pecenișca.

Nicolae Novacoviciu, par. în Gêrbovet.

Iosif Câmpean, preot în Prigor.

Dionisie Goanță, paroh în Lăpușnic.

Două locuri vacante.

Membrii suplenți:

Pavel Chimbir, par. în Șopotul-vechiu.
Vasile Popoviciu, preot în Pătaș.

Mihail Costescu, adm. par. în Eșelnița,
Ilie Imbrescu, adm. par. în Mehadica.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Constantin Dure, paroh în Orșova.

Comunele cu poșta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Bănia, *Bánya*, 2099. Pavel Bogoeviciu, paroh, o parohie vacantă. Ilie Ruzmir, învă. și Ivanecó Irén, învățătoare.

Băile-Erculane, *Herkulesfürdő*, 22. filie la Pecenișca.

Bărza, *Börzény*, (p. Csernahéviz), 374. filie la Topleț. Nicolae Șchiopu, învățător.

Bogoltin, *Bogoltény*, (p. Somosréve), 2112. Grigorie Vasilescu, adm. par. Spasoe Crista învă. și Maria Căndea-Drăgulescu învățătoare.

Borlovenii-noi, *Uj-Borlovény*, (p. Néráhalmos). 657. Traian Căltun par. Pavel C. Iacob, învățător.

Borlovenii-vechi, *Ó-Borlovény*, (p. Perebő), 1065 Timoteiu Borchescu, ad. par., Petru Bernat învă., Maria Lazarescu, învățătoare.

Bozoviciu, *Bozovics*, 3371. Ioan Brinzeiu, par. Nicolae Bihoiu, par. Aurel Balea capelan, Ioan Sopercian, învă. Spincker Margit, învățătoare, la școala comună, Létai Antal, Létai Antalné, și Pápay Dezső, la școala de stat.

Canicea, *Szörénykanizsa* (p. Domásnaa), 482 filie la Domașnia, Post. de învă. vac. Coramnic, *Koromnok*, (p. Orsova), 361. filie la Tuferiu.

Cornea, *Somfa*, 1456. Nic. Vălean par., Nic. Grozuța, Nic. Aron învă. Ecet. Aron învă.

Cornereva, *Somosréve*, 5323. Ioan Grozavescu par., George Belcota par., Mihail Spunei, Vasile Bălănescu, învățători.

Crușoveț, *Körtvélypatak*, (p. Kuptorja), 784. filie la Cuptoare. Trifon Ațel, învă.

Cuptoare, *Kuptorja*, 1071. I. Trailoviciu, adm. par., Nic. Goanță, capelan. Becker Vilma, învățătoare.

Dalboșeț, *Dalbosfalva*, 2339. Pavel Popescu, paroh, Petru Budescu, Vasile Grozav învă. Magdika Margit, învățătoare.

Domașnia, *Domásnya*, 2176. Simeon Răsvan, paroh. Vasile Usonescu par., Mihail Vladucean, Iosif Simon, învă. Maria Vladucean, învățătoare.

Dubova, *Dunatölgyes*, (p. Óasszonyrét), 468. filie la Ogradena. Nic. Sándor învă.

Eșelnița, *Dunaorbágy*, (p. Orsova), 1210. Michail Costescu, adm. par., Const. Vladu învă. Hermina Vădnai născ. Fábry, învățătoare.

Gérbovșeț, *Gérbőcz*, (p. Bánya) 1893. Nicolae Novacoviciu, par. — Nicolae Bololoi, învă., Gábas Adelgunda, măritată Goanță învățătoare.

Globucaiova, *Kiskirálymező*, (p. Bélaabláncz), 889. Zacharie Popoviciu, adm. par. Grigorie Popoviciu, capelan. Locul de învățător vacant.

Globurșu, *Golbor*, (p. Ekés), 675. Iosif Dragoi, paroh, Simeon Răzvan, învă.

Iablanita, *Bélaabláncz*, 1791. Alexandru Dărăbanț Paroh. Gheorghe Jurchescu, învă. Carolina Körmendy Kisné și Toth Joland învățătoare.

Jupalnic, *Nagyzsuttfány*, (p. Orsova), 1218. Pavel Magdescu, adm. par. Gavril Băiaș învă., Feneșen învățătoare.

Lăpușnicel, *Kislaposnok*, (p. Porhó), 908. Felician Nemoian adm. par., Ioan Baderca, învă. Kubaszký Erzsébet învățătoare.

Lăpușnic, *Nagylaposnok*, (p. Dalbosfalva), 2503. Dionisie Goanță, paroh. Stefan Mihalca, învă., locul de învățătoare vacant.

Luncavița, *Nagyilaukás*, (p. Teregoa), 1249. Iosif Nemoian, adm. paroh., Isaia Tirziu, George Urderean, învă.

Mehadia, 2266. Iosif Coriolan Buracu adm. par. O parohie vac. Remus Popa și N. Mergea, învă. Livia Popa, învă. Ioan Têrfaloga și Pékhi János învă. la școala de stat.

Mehadica, *Kismiháld*, 2393. Ilie Imbrescu, administrator paroh. O parohie vac. Mihail Cristescu și Gheorghe Uzonescu, învă.

- Moceriș, *Mocsáros*, (p. Dalbosfalva), 1261. Petru Suciu, paroch. Micicoiu, înv.
 Ogradena-vechie, *Óasszonyrét*, 823. Antoniu Miloșescu, adm. par. Daniil Țunea, înv.
 Orșova, *Orsova*, 831. Constantin Dure, paroch. Postul de învățător vacant
 Pătaș, *Nérafatas*, (p. Perebő), 1232. Vasile Popoviciu, adm. par. Zacharie Laza-
 rescu, înv.
 Pecenișca, *Csernabesenő*, (p. Herkulesfürdő), 630. Vasile Popoviciu, adm. par.
 Dumitru Martinescu, înv.
 Pêrvova, *Pörhő*, 1132 Eugeniu Căltun. adm. par. I. Berzanescu, înv. Tóth Anna înv.
 Petnic, *Petnek*, (p. Bélajabláncz), 1204. Ioan Chendi, adm. par. Constantin Giurginca
 înv. Szeitl Jolan, învățătoare.
 Plavișevița, *Naszádas*, 441. Iacob Dragulescu adm. par. Emilian Cismaș, înv.
 Plugova, *Ekés*, 1409. Parohia neocupată. Nicolae Vladucean, învățător, Meinhold
 Hedvig învățătoare.
 Prigor, *Nérahalmos*, 1549. Iosif Câmpean, adm. par. Iosif Câmpian, jun. capel.
 Simion Lazar, înv., Sofia Zarva învățătoare.
 Prilipet, *Perebő*, 1639. Eremia Borchescu par. Sofronie Sêrbu și Ioan Bôjincă înv.
 Putna, (p. Nérahalmos), 472. filie la Prigor. Petru Lucaci înv.
 Rudăria, *Ogerlistye*, (p. Bánya). 2706. Dr. Ion Sîrbu paroh, Nicolae Badin, paroh.
 Ioan Sopon, învățător, Emilia Moise învățătoare.
 Șopotul-nou, *Uj-Sopot*, (p. Dalbosfalva), 1317. Ioan Goanță adm. par. Simeon
 Vornic învățător.
 Șopotul vechiu, *Ó-Sopot*, (p. Dalbosfalva), 1359. Pavel Chimbir, par. Emil Chimbir
 capelan. Ilie Sîrbu învățător.
 Tisovița, *Tiszocza*, (p. Naszádos) 307. filie la Plavișevița. Darvas Mihály înv. de stat.
 Toplet, *Csernahévíz*, 1728. Dimitrie Popoviciu, paroh. Zaharia Blidariu și Miklós
 János învățători, Maria Muntean învățătoare.
 Tufări, *Tuffas*, (p. Orsova), 713. Ilie Jurescu, adm. par. Luca Ghergulescu, înv.
 Peér Józsa învățătoare.
 Valeabolvașnița, *Bolvásvölgy*, (p. Ekés), 1372. Zacharia Grozavescu, adm. par.
 Ilia Feneșan înv.
 Verendin, *Verend*, (p. Kismihály), 2327. Ioan Alexandrescu paroh. Simion Velescu înv.
 Emilia Ciclován învățătoare.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița. — Numărul sufletelor 26.751.

Soaunul protopresbiteral.

Președinte: Mihail Gașpar administrator ppterat.

Membri:

Mateiu Popoviciu, par. în Goruia.	George Popa, paroch în Greovaț.
Ascentie Popovici, paroch în Ghêrliște	Aurel Iana paroch în Maidan
Un loc vacant.	Petru Bernaz, paroch în Secaș.

Membrii suplenți:

George Neda par. în Oravița-rom.	Ilie Ciorei paroch, în Broșteni.
----------------------------------	----------------------------------

Defensor matrimonial: Postul neîndeplinit.

Notariu: Ilie Ciorei, par. în Broșteni.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii,

Agadici, *Agadics*, (p. Majdán), 790. Aureliu Nemoian, adm. par. Trifon Lunca, înv.
 Anina, filie la Maidan.

Broșteni, *Krassóborostyán* 1557, (p. Oravicza). Ilie Ciorei, paroch. Eugeniu Popo-
 vici adm. paroh. Titu Ciorei, capelan, Aureliu Popoviciu, învățător.

Cacova, *Kakófalva* 1962. par. Fotie Adamescu, par. Veniamin Bălan par.

Valeriu Dabiciu, capelan, Ioan Cioc, și Ioachim Dabici, înv.

Calina, *Galonya* (p. Kakófalva), 527. Parohia vacantă, se administrează prin Miron Bălean, capelan în Dognecea.

Cârnece, *Kernyece*, 680. Toma Simu, paroh. Alexa Crețu, învățător.

Ciclova-montană, *Csiklóbánya* (p. Oravicza), 1862. Vasile Murgu, par. Alecsandru Frâncu și Vasile Jian, inv.

Ciclova-rom., *Csiklófalva* (p. Oravicza), 3332. Ioan Măran, par. Ioan Stoia, par. Nicolae Călnicean, inv. Simeon Veverița, învățător, Ivan Mărgan, învățător.

Ciudanovița, *Csulafalva* (p. Majdán), 510. Ioan Toader, par. Postul de inv. vacant.

Comoriște, *Komornok* (p. Kakófalva), 1037. Petru Țușă, par., o parohie vacantă. Alexa Jian, învățător.

Forotie, *Forotik* (p. Kakófalva), 1214. Martin Ciulin, par. Ioachim Dabiciu, paroh. Mitrofan Ciorei, capelan. Ioan Dabiciu, inv. Pavel Frențiu inv.

Gherliște, *Gerlistye* (p. Krassova), 1550. Acsentie Popoviciu, par. Antonie Gropșian, învățător.

Giurgiova, *Karasszentgyörgy* (p. Kakófalva), 685. George Jdicu, paroh. Ioan Caprița, învățător.

Goruia, *Gorony* (p. Dognácska), 817. Mateiu Popoviciu, paroh. Trandafir Logojenel, învățător.

Greova, *Gerőcz* (p. Kakófalva), 1255. George Popa paroh, Iuliu Lorințiu, paroh. Ioan Gheția, capelan, Mihail Rusovan, învățător.

Jitini, *Dicsény* (p. Majdán), 422. Filip Voina, adm. par., post. inv. vac.

Măidán, *Majdán*, 1231. Aureliu Iana, paroh. Nicolae Câmpian, par. Pavel Miclea inv., Ioan Stefan inv.

Mércina, *Mercsina* (p. Varány), 1358. Iosif Caragea paroh. Eugen Popovici, paroh Mihail Vorțan, invăt. Ersilia Gerga, învățătoare.

Oravița-mont., *Oraviczabánya*, 1139. Cornel Stefan adm. par. Gheorghe Lipovan, inv.

Oravița-rom., *Oraviczafalu* (p. Oraviczabánya), 866. George Neda, par. Cornel Jurca paroh. Carol Lazăr inv.

Rachitova, *Rakító* (p. Oravicza), 822. Toma Stan și Mitrofan Simu, parohi, Alexie Olariu, capelan. Constantin Simu, învățător.

Secaș, *Krassószékás* (p. Kakófalva), 895. Petru Bernaz, paroh. Rusalin Mușu, inv.

Ticvanul-mic, *Kis-Tikvány* (p. Kakófalva), 920. Aureliu Giuca, paroh. Postul de învățător vacant.

Varadia, 1323. Paul Mioc, paroh. Stefan Dragulescu, învățător.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbiterală Satul-nou. — Numărul sufletelor 33.510.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Trifon Miclea, protopresbiter.

Membrii:

Petru Murgu, paroh în Petrovoselo.	Ioanichie Neagoe, par. în Petrovasela.
Nicolae Popoviciu, par. în Alibunar.	Iancu Milu, paroh în Uzdin.
Damian Popescu, paroh în Ovcea.	Stefan Popa, paroh în Seleuș.

Membrii suplenți:

George Sdicu, paroh în Seleuș	Un loc vacant.
<i>Defensor matrimonial</i> : Constantin Dimian, capelan în Petrovoselo.	
<i>Notariu</i> : Nicolae Popovici, paroh în Alibunar.	

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Alibunariu, *Alibunár*, 2711. Nicolae Popoviciu, paroh, Nicolae Popoviciu, capelan. Emilia Arsenieviciu învățătoare. Strizu și Lazar Roșculeț, învățători.

Cubin, *Kevevára*, 1540. Izidor Saberca adm. par. Mihail Andrei, Petru Nica, inv. Eufrosina Pincu învățătoare.

Deliblata, *Deliblát*, 2336. Victor Popoviciu, paroh. Iosif Bogdan, Savu Guțul și Petru Lupsici, învățători, soția lui Iosif Bogdan și Iulian Pincu, învățătoare.

Dobrița, *Kevedobra*, 273. George Lungu, paroh. Nicolae Tomiciu, inv.

Dolóve, *Dolova*, 1564. Marcu Boldovina, par. Romulus Roman, Vasile Dolga, Valer Petcu și Teodor Cătălină, învățători, Sofia Rusovan învățătoare.

Franzfeld, 33. filie la Panciova.

Glogon, *Galagonyás*, 648. Valerie Perin, adm. paroh. Simeon Perin inv.

Iabuca, *Torontál Almás*, 306. filie la Glogon. Cornel Dobos, inv.

Mramorac, *Homokos*, 978. Sim. Popoviciu, adm. par. Traian Popoviciu capelan. Emii Nistor și Savu Nicolaevici inv.

Omolija, *Omlód*, 381. Lucian Lungu, adm. par. Pavel Topal, inv.

Ovcea, *Báranyos*, (p. Pâncsova), 1660. Damian Popescu, paroh. N. Dehelean, Dimitrieviciu, inv.

Petrovasela, *Petre*, 5710. Petru Murgu, Ioanichie Neagoe, par. Constantin Dimian capelan, Stefan Sperchez, capelan. Romul Teorean, Nicolae Șofariu, Alesandru Brădean, și Petru Chiu, învăț., Maria Șepețian căs. Farca, Ana Cuzman căs. Velcelean, Silvia Teorean, învățătoare, Ilie Zăgăicean învățător și Livia Pența căs. Secheșan învățătoare de stat; Voștinariu învățătoare la asilul de copii.

Panciova, *Pâncsova*, 824. Ioan Stroca, adm. paroh. Trifon Nica inv.

Satul-nou, *Révauzfalu*, 6228. Trifon Miclea, protopresbiter, Antoniu Balea adm. par. Mihai Jigoria diacon catihet. Alesandru Andrei, Petru Secoșan, Ioan Gaspar, Pavel Rudnianu, inv., Olimpia Staiciu, Emilia Fizeșan Christof și Valeria Desean Gaspar, inv.

Seleuș, *Keviszöllős*, 2656. Stefan Popa, paroh, George Șdicu, paroh. Victor Bojin, Mihail Pepenariu, și Iosif Popa inv.; Maria Cornean învățătoare.

Uzdin, *Ujözora*, 5722. Iancu Milu par., Onoriu Conopan, par. Romul Popa, presbiter catihet, Nicolae Fuciu, Avram Pența, Ioan Lăcătuș, George Opriș învățători, Livia Stanciu, și Virginia Fuciu născ. Stanciu, învățătoare;

Tractul Vêrșetului.

* Reședința protopresbiterală Vêrșet. — Numărul sufletelor 32.176.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Traian Ofrea, protopresbiter.

Membrii:

Antonie Popoviciu, paroh în Nicolinț.	Luca Lazarescu, paroh în Ferendia.
Pavel Stoian, paroh în Marcoveț.	Ioan Andreescu, paroh în Voivodinț.
Martin Șdicu, paroh în Straja.	Avram Corcea, paroh în Coștei.

Membrii suplenți:

Ilie Dabiciu, paroh în Voivodinț.	Alecsandru Guga, paroh în Coștei.
-----------------------------------	-----------------------------------

Dr. Nicolae Popovici, paroh în Gataia.

Defensor matrimonial: Dr. Mihail Spăriou, avocat în Vêrșet

Notariu: Ioan Andreescu, paroh în Voivodinț.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Butin, *Temesbökény* 274. George Iencea adm. par.

Clopodia, *Klopódia*, 284. Petru Olde, par.

Coșteu, *Mélykastély*, 2052. Avram Corcea, Victor Trailoviciu și Alex. Guga par.

Petru Buzera, învățător. Ana Ioanoviciu, inv. Un post inv. vacantă.

Dejan, *Dézsánfalva* (u. p. Temesmóra), 162. filie la Gherman.

Ferendia, *Ferend*, 1333. Luca Lazarescu, paroh, George Olde, cap. Aurel Crăciun,

Pavel Râmneanțu inv.

- Gataia, *Gáttaja*, 934. Dr. Nicolae Popoviciu, paroh, Dimitrie Bulgea inv.
 Gherman, *Ermény*, (p. Nagyzsám), 533. George Pascu, paroh. post inv. vacant.
 Gherteniş, *Gertenyes*, 1188. Petru Şandru, paroh. post învăţător vacant.
 Grebenaş, *Gerebencz*, 2268. Simeon Balea, par., Sava Secoşan, paroh, Stefan Balea, capelan. Iosif Miclea şi Martin Fişcea inv., Cat. Ioanoviciu măr. Miclea inv.
 Iabuca, *Almád*, (p. Versecz), 821. George Băiaşiu adm. par. Ion Ursu inv.
 Jamul-mic, *Kis-Zsám*, (p. Temesmóra), 707. Terentiu Bota, paroh. Aurel Bota capelan. Teodor Cozacu inv.
 Jamul-mare, *Nagy-Zsám*, 104. filie la Gherman.
 Karlsdorf, *Nagy-Károlyfalva*, 20, filie la Nicolinţul-Mare.
 Lafunaş, *Laczunás*, (p. Nagy-Zsám), 163. Se adm. prin capel. G. Olde din Ferendia-Marcoveţ, *Märktelke*, (p. Temes-Kutas). 975. Pavel Stoian, par. Ioan Adam, Dimitrie Superceanu inv.
 Marghita-mare, *Nagymargita*, 1300. Virgil Musta, adm. par. Ioan Naea şi Nicolae Raicu învăţători.
 Mesici, *Meszefalu*, (p. Versecz), 688. filie la Iabuca. Traian Radu inv.
 Nicolinţul-Mare, *Temes-Miklós*, 3528. Antonie Popoviciu, paroh. Teodor Petrică, par. Traian Petcu, Ion Ionescu, Silviu Iordan, Ioan Iacobiciu, inv. Lucreţia Boroancă, Aurora Penţa măr. Iordan, învăţătoare.
 Oreşat, *Homokdiód*, (p. Temesör), 641. Ioan Mităr, paroh. Traian Guguleanu, inv. Paria, 35 Filie la Oreşat.
 Percosova, *Berkeszfalu*, (p. Temesbökény), 513. Iulian Fărcaş, par. un post în văţător vacant.
 Rătişor, *Réthely*, (p. Temesvajkóc), 1210. Ilie Luchiciu paroh, Alexandru Luchiciu capelan, Teodor Rabagia şi Alimpie Radulea, inv.
 Sălciţa, *Temesszöllös* (p. Versecz), 874. Ioan Tătucu paroh. Filimon Popoviciu, inv. Srediştea-mică, *Kisszered*, (p. Nagyszerez) 586. Ioan Oraviţan, paroh. Ioan Albai, învăţător.
 St.-Ivanuş, *Szentjános*, (p. Zichfalva), 1507. Aurel Popoviciu, par. Simion Laţcu inv.
 St.-Mihail, *Vég-Szent-Mihály*, (p. Vég-Szt.-Mihály), 3967. Iosif Goanţă paroh; o parohie vacantă, Nicolae Miuşa, Pantelimon Dajdea, Stefan Gavrila, Ioan Isac, inv. Vioara Anca, Maria Ioanoviciu învăţătoare. Două posturi vacante.
 Straja, *Temesör*, 1541. Martin Sdicu, paroh. Aureliu Sdicu, capelan. George Manescu, învăţătoriu, Iuliu Luchiciu inv., Alesandra Rusu inv.
 Şemlacul-mare (Murava), *Mezősomlyó*, 828. un post paroh. vacant, Teodor Popovici paroh. Constantin Baia. inv.
 Vêrşet, *Versecz*, 882. Traian Oprea, protopresbiter. Nicolae Băiaşiu, capelan protopresbiteral.
 Vlaicoveţ, *Temesvajkóc*, 859. Stefan Perian, paroh. Nicolae Boldea învăţător.
 Voivodinţi, *Vajdalak*, (p. Porány), 1400. Ioan Andreescu, şi Ilie Dabiciu, parohi. Mihail Simu învăţător. Silvia Catina învăţătoare.

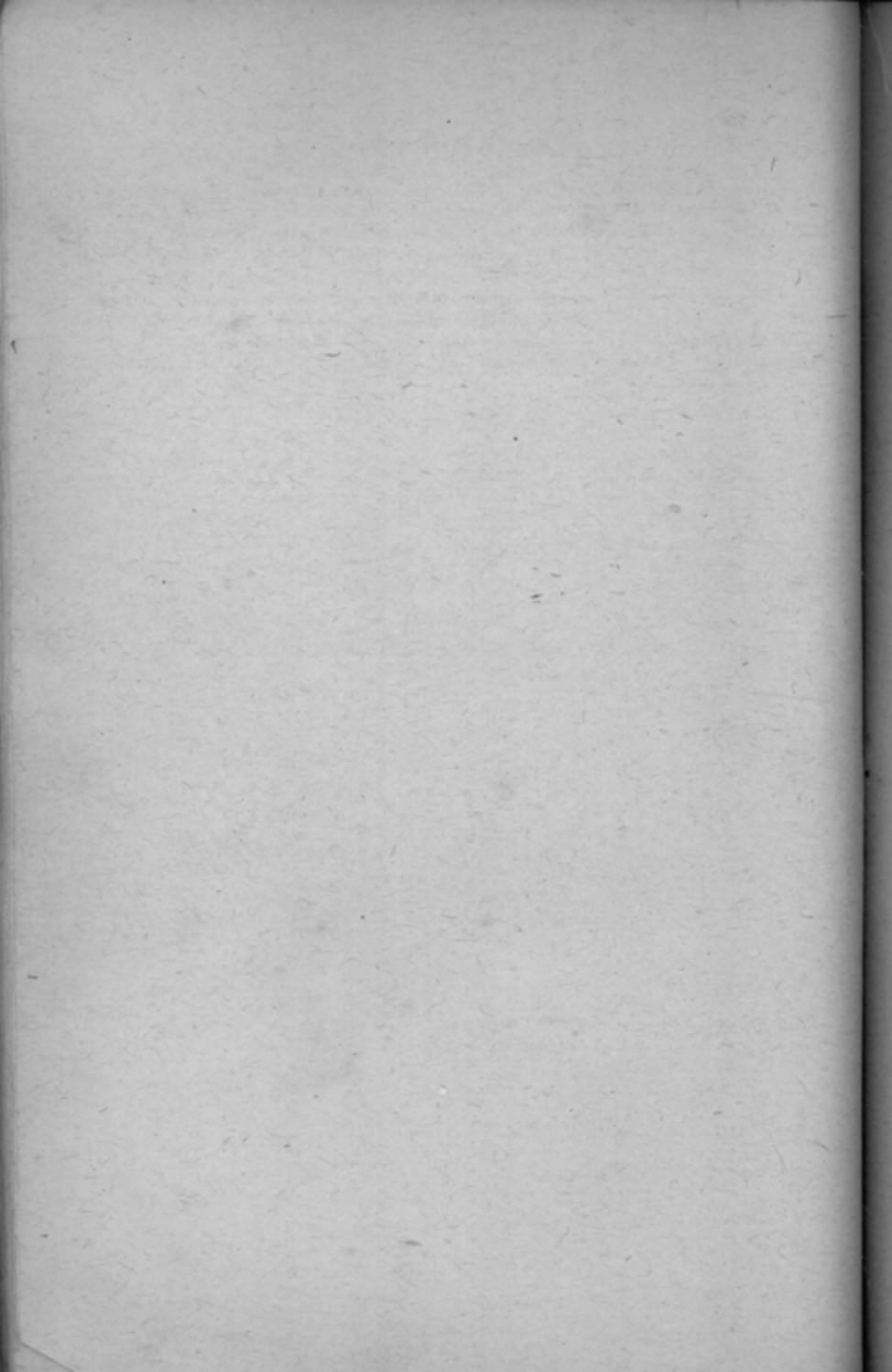
Monachi.

- Vartolomeiu Cor. Durain, ieromonah şi stareţ la biserica „Călugăra” dela Ciclova-montană.
 Dionisie Văcărescu, ieromonah la biserica „Călughera” dela Ciclova-montană.
 Macarie Guşcă, ieromonah la biserica dela „Izvor” (Valea-Godinova).
 Visarion Spaia, monach la biserica „Călugăra” dela Ciclova-montană.

Preoți Militari.

Pavel Boldea, protopresbiter militar, cavaler al ordinului Francisc Iosif, decorat cu crucea de fer clasa I pentru merite preoțești și cu medalia de onoare a Crucii roșii, ambele cu decorația de război, oficer al ordinului „Steaua României” și al ordinului „Sântului Sava” al Sârbiei, posesor al medaliai iubilară comemorativă, și a crucei militare iubilară, staționat în Viena, (acum pe câmpul de luptă).

Iosif Serafin, protopresbiter militar distins cu brâu roșu, decorat cu crucea pentru merite cl. II, posesor al crucei militare iubilară, al medaliai de anexiune și al crucei comemorative 1912—1913, — pentru corpurile de armată Nr 13, 15 și 16. Profesor-catihet la academia de marină din Fiume, stat. în Serajevo (Bosnia), (acum pe câmpul de luptă).

PARTEA LITERARĂ

Alteța Sa arhiducele Albrecht.

În primăvara anului trecut 1918 la sărbătorile sfintelor Paști, Luni, a avut orașul Caransebeș rara fericire de a primi pe Alteța Sa imperială și regală, arhiducele Albrecht, fiul arhiducelui Frideric, ca reprezentant al Majestății Sale Regelui nostru Carol, venit la solemnitatea desvălirei monumentului fericitei Reginei Elisabeta, apoi și a inaugurării edificiului nou gimnazial și a desvălirei monumentului ridicat în curtea gimnaziului, în onoarea eroilor gimnaziului, căzuți pe câmpul de luptă, profesori și tînări, cari din urmă din băncile școalei au luat arma în mână pentru apărarea patriei și a tronului dând probe de vitejie strălucită, ca vrednici urmași ai părinților lor.

Alteța Sa Arhiducele Albrecht, a electrisat întreg publicul cu înfățișare sa tînără și zimbitoare, și cu pășirea amicală lipsită de orice rigiditate. O pășire liberă, vioia primind cu zimbet de bucurie manifestațiunile de loialitate și uralele publicului.

Alteța Sa a binevoit se primească și deputațiuni și așa i-s'a prezentat și Prea Sfinția Sa Domnul Episcop Miron E. Cristea cu o deputațiune a bisericeii, preoți și mireni, cu care ocaziune a rostit următoarea cuvântare:

Alteța Voastră cesaro și regească,

Vizita Alteței Tale în orașul și ținutul nostru din prilejul festiv la manifestării sentimentelor de pietate față de fericita noastră regină Elisaveta și în calitate de reprezentat al gloriosului nostru rege Carol IV; — a stîrnit mare bucurie în inima preoților și credincioșilor din eparhia Caransebeșului.

Sunt interpretul fidel al sentimentelor tradiționale ale tuturor institutelor bisericii mele și al credincioșilor mei Români, când înaintea feței Alteței Tale din nou dau expresiune alipirii noastre omagiale și fidelității noastre nestrămutabile către:

Majestatea Sa gloriosul nostru rege Carol IV., către Majestatea Sa iubita noastră regină Zitta, precum și către membrii glorioasei Case domni-

toare Habsburgice; accentuând cu tot respectul, că fidelitatea către tron și patrie exprimată de mine în cuvinte debile au dovedit-o și pecelluit-o în mod splendid vitejii fii Români ai eparhiei mele cu nenumeratele și de toți recunoscutele lor fapte eroice și marele lor jertfe de viață.

Cu deosebit respect rog pe Altefa Ta. ca să asiguri grațios pe Majestatea Sa și pentru viitor de loiala noastră supunere.

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol IV,

Trăiască Majestatea Sa Regina Zitta,

Să trăiești și Altefa Ta la mulți ani!

A urmat răspunsul Altefei Sale după care apoi a agrăit aproape pe toți membrii deputațiunei în modul cel mai afabil.

MONOLOGUL LUI GHIȚĂ NUCĂ

de: GEORGE CĂTANĂ.

II

lubite cetitoriule!

În Călindarul Românului din anul trecut 1918 am scris pățania mea până când am venit acasă la concediu și m'am întâlnit cu Lena mea. Atunci am zis:

Și ce-oi mai păți,
Voi mai povesti,
Dacă voi trăi
Și nu voi muri.

Și a dat bunul Dumnezeu de n'am murit că știți, că iarba rea nu piere. Mă țin deci de cuvânt și vă scriu ce am mai pățit de atunci încoaici.

Vă aduceți aminte, că eu am zis căpitanului meu, când mă tot trimitea la locuri primejdioase, că nu mi teamă de moarte, în mine nu prinde plumbul, că m'a fărâmacat Lena mea. Apoi așa a și fost. M'a ferit Dumnezeu sfântul.

Să vedeți hainele și chipiul meu, toate ciuruite de gloanțe, dar pe mine nu m'au atins. Și apoi, vai Doamne, de câte ori am mers prin ploaia de gloanțe, dar frică nu mi-a fost, mă obicuisem cu ele și le cunoșteam pe pionatul lor ce fel sunt, și cât de aproape sunt. Le știam năravul.

După ce primii dar concediul și ajunsei acasă la Lena mea, ea alta și nimic, făr' să se cunune cu mine. Binel — îmi zic — asta îmi place și mie și în Dumineca din urmă a concediului meu, mersei cu Lena mea sub steag la biserică, și preotul ne cântă: Isaia dănțuește.

Dar oameni buni, să știți, că nunta mea a fost de cele împărătești, căci ascultați cum s'au petrecut lucrurile.

După ce mă hotărâi să mă însor, cerui căpitanului meu prolongirea concediului spunându-i anumit, ce voesc să fac. Căpitanul meu. Dumnezeu să-l țină, om bun, iar din opincă ca noi, dar tare învățat, îmi prelungi concediul mai mult decât cerusem eu. Totodată îmi scrise să-i spun anumit Dumineca în care fac nunta, că ar vrea, de să poate, se vină și el la nuntă.

— Bravo! Ghiță — ziseu eu. Bun! O să ne petrecem minunat.

Iam scris când ne va fi nunta și iam spus că maș simți tare fericit să-l văd la noi dimpreună cu locotenentul Trandafir, cu sublocotenentul Urzică, cu stegarul Zamfir și cu sergentul Mătrăgună, cel de viță bună.

În Dumineca aceea a nunții trimit la gară 3 calese ca să-mi aducă oaspeții și într'adevăr, la 9 oare dimineata fură și la mine acasă încărcăți cu daruri de nuntă. Dar căpitanul nu putuse veni și își ceru scuzele, veni numai locotenentul Trandafir, sublocotenentul Urzică, stegarul Zamfir, sergentul Mătrăgună și corporalul Traian.

Bucuria mea era mare! Și mi-au adus ca dar de nuntă, două inele de aur, o mie coroane adunate pentru mine dela feciorii regimentului, un leagăn cu roate și coperiș frumos de coloarea ceriului, apoi o păreche de cercei de aur și o minunată cruciuliță de atârnat la grumaz, tot de aur. Apoi doaua corfe mari pline de dulcețuri și vinuri alese.

Căpitanul între altele îmi scria: „Iubite Ghiță! Îmi pare rău că nu pot fi și eu cu voi acolo să-mi petrec. Datorința mă chiamă în altă parte, dar cu gândul sunt în mijlocul vostru.

Primește din partea regimentului nostru aceste daruri. Se fii voinic și acasă ca aici. La anul să fie și „bogdanul“. Se sporească neamul nostru românesc. Vă urez viață lungă, trai bun, înțelegere și toate cele bune dela Dumnezeu. Petrecere bună!“

Așa îmi scria bunul meu căpitan, Dumnezeu să-l țină, că era om bun lumesc, milostiv, era un părinte adevărat al regimentului și toți îl iubiam, nunumai noi Românii dar și străinii. Nu era nime în tot regimentul nostru, care se poată zice ceva rău de el. Feciorii, cari nu știau carte, erau siliți se învețe,

căci zicea buul căpitan, că e rușine, ca Românul se nu știe carte, când firea la înzestrat pe Român cu minte ageră, curaj și istețime ca pe nici care alt popor din lume.

Dar pe mine să mă vedeți acum, cum știu scria și ceti, ba petrecând mult timp cu nemți și unguri le învățai bine limba în vorbire și scriere așa că vorbesc cu ei, nu mă cunosc că nu-s Român. Că eu am învățat foarte ușor limbile, că eram vorbareț, deștept, treaz, limpede, sprinten în toate, cum îi era drag căpitanului, care totdeauna mă arăta feciorilor ca pildă vie, vrednică de urmat.

Apoi vă spun, că la nuntă ne-am petrecut foarte bine, am trăit câteva zile fără năcaz și în voie bună. Aveam o muzică vestită a lui Milescu, care te sălta. În dosul grădinei mele se întindea o pădurice de fag, acolo în o poiană largă învățirăm la hore, brăuri, bătute. ardelen, logojene, sârbe și altele. Tot satul era colo, precum și inteligența de prin prejur. Oaspeții mei iubiți, știu că, mult timp își vor aduce aminte de petrecerea aceasta. Ba mai mult, aci sau pus baza fericirii lor viitoare, căci făcură cunoștință cu fica preotului, a învățătorului și a notarului dela noi, pe cari în scurt timp le și luară în căsătorie. Locotenentul Trandafir era candidat de avocat, sublocotenentul Urzică și stegariul Zamfir erau profesori. Și iată că dela nunta mea se mai făcură trei, la cari eu asemenea imi petrecui boerește.

Dar ertați oameni buni, că am fost prea lung la vorbă. Au trecut zilele plăcute, zilele de miere așa iute, cum nici nu gândiam și se apropiă ziua de plecare și eu nu voiam să absentez nici un minut. Nu imi venia să plec și să-mi las mireasa, căci știam bine ce mă așteaptă, dar trebuia să plec, și am plecat.

Ajunsei cu regimentul meu iar pe câmpul de luptă, dar acum în altă parte. De seara primirăm poruncă, că dimineăța să atacăm o poziție dușmană bine apărată, ce domină întreg ținutul. Dimineăța văd pe căpitanul meu, că stă răzimat pe sabie cu binoclul la ochi și privește spre tabăra dușmană. Eră dimineăța la 7 ciasuri, o dimineăță tristă și posomorâtă. În tranșee eră o viuă mișcare, feciorii făceau pregătirile de lipsă pentru clipa cea mare, își spălau armele, își curățau și grijeau uniforma

și echipați cu toate cele de lipsă, așteptau ordinul de atac gata și cu arma la picior.

Căpitanul nostru după ce inspecționează totul, după ce află că toate sunt în rândul cel mai bun, conform prescrișelor militare, pentruca să-și însușească și mai mult feciorii, să reinvie în ei gloria străbună, le vorbi cam astfel:

— „Dragii mei feciori! a sosit ciasul, ca și regimentul nostru să primească botezul de sânge pe frontul acesta. Gândiți-vă, că regimentul nostru e aproape în întregime românesc, și românul totdeauna a fost cu credință către tronul împărătesc și către patria sa iubită. Strămoșii noștri s'au luptat cu vitejie și au câștigat glorie regimentului acestuia. Așa și voi acum, bravi feciori, să luptați cu inimă, cu bărbăție, să apărați cu cinste steagul sub care a-ți jurat, să aduceți laudă regimentului nostru. În fața noastră, colo sus pe creasta dealului, stă dușmanul bine acoperit, dar noi avem să-l scoatem, cum scoți ursul din bârlog, avem să cuprindem dealul acela. După ce vom cuprinde dealul acela, atunci ni-e deschisă calea spre noii biruințe sigure. Ochii tuturor sunt ațintiți spre voi. Înainte dar la biruință, înainte cu Dumnezeu“!

Feciorii ascultau vădit emoționați cuvintele înflăcărâte ale iubitului lor căpitan, și din privirile lor de vultur, din ținuta lor marșială și din expresia feții lor se putea ceti, că erau toți gata, sau a muri sau a învinge.

Apoi o comandă scurtă se auzi și întreg regimentul porni în marș. Căpitanul cu sabia trasă porni în fruntea regimentului, care pășia pe iarba moale fără a produce nici cel mai mic zgomot, spre a nu atrage atenția inamicului. Până la poalele dealului mai era o cale de câți-va kilometri și se întindea pe o vale nășpoasă și acoperită cu un covor de iarbă, cândva verde și mătăsoasă, iar acum uscată și bătută de brumă! Dela un loc valea se tot înalță până se termină într'un deal nu prea înalt dar larg și dârz apărat și provăzut cu tunuri și oaste multă. Ziua precedentă se dase mai un atac puternic asupra dealului, dar — durere — fără rezultat. Că era dealul așa de bine întărit și apărat cu parapete ca o redută din cele mai crâncene. Era

un cuib de vespi îndârjiți. Și regimentul nostru primi acum porunca să cucerească cu orice pret această poziție.

Acuma îmi zisei: Țineți bine Ghiță Nucă! îmi făcui cruce, mă rugai în gând la Dzeu și la maica Preacurată și plecai.

Cum porni regimentul se porni și un vântișor de prin văile munților și adusă ceață groasă de nu vedeai la zece pași.

Această negură chiar favoriză regimentului nostru, care înaintase binișor fără a fi observat de dusman.

Dar curând vântul cum aduse cîața, așa o și duse în altă parte, și un soare de toamnă târzie se ridică deasupra dealurilor ca să fie mărturie unei zile atât de însemnate în istoria acestui brav regiment. Ei! dar acum fu zărit de santinelele dușmane. Atunci se deschise un foc foarte viu asupra alor noștri, cari înaintau în coloane rărîte și suiau repede spre culmea dealului. Pe altă parte suiau alte regimente și strângeam dealul ca într'un inel uriaș. Tunurile noastre din toate părțile aruncau un foc strașnic asupra dușmanului și făceau prăpăd în rândurile lor acoperind pe bravii noștri luptători. Mulți din ai noștri rămaseră pe coaste loviți de focul dușman, alții se mai încâlciră și în sârmele de drot dințate ce le pusese anume dușmanul, ca să ne opăciască în mers.

— Sus voinici! se auzia vocea sonoră a căpitanului, că acuș dăm mîna cu dușmanul. Locotenentul Trandafir se ținea tot pe urma căpitanului, și eu nu mă lăsam de ei. Feciorii dau un chiot de se cutremură dealul și vântul îl ducea departe până se perdeă în văi. Iar bubuitul tunurilor și răpăitul puștilor îi luau auzul.

Locotenentul Trandafir cu firea lui glumeață și aci, când în tot minutul îi aștepți moartea, făcea glume spre a încuraja feciorii. Odată îl văd că își ridică chipiul în aer strigând: ca la nuntă bravii mei! că dacă ajungem sus o să tragem o horă Românească să se pomenească, ca la nunta lui Ghiță Nucă. Unde e el? Trăiți Die locotenent, aici e Ghită Nucă, în front, unde i-se cade să fie. Așa Ghiță! bine faci, tot înainte, sus voinici și cu chipiul tot flutura în vînt. Deodată un glonte veni dela dușman și trecu prin chipiul locotenentului și-l izbi departe la vale.

Iată — zise locotenentul — cum ne spune obiceiul nostru românesc să jelim morții cu capul gol. O săorămân așa până sus, acolo mă jur să-mi pun unul pe cap chiar de căpitan. Și se veselia locotenentul și cu căpitanul tot în frunte spre a încuraja feciorii și strigau: tot înainte, sus voinici, hura, și mii de guri repetau vorbele căpitanului. Prin ploaia de gloanțe și de șrapnele, prin foc și fum alergau cu un singur dor, ca să se vadă sus, piept la piept cu dușmanul. Și era un vârtej și un vuiet surd un zingănit și răpăit de arme, un clocot colo sus și pe coasta dealului de gândeai că se prăpădește lumea, dar ai noștri merg orbiș înainte.

Iată câteva coloane au și ajuns sus.

La steag copiii răsună vocea căpitanului și un hura puternic răsună din mii de guri, iar valea repetă și duse sunetul departe.

Ajunseseră ai noștri la cea dintâi tranșee și sariră în lăuntru. Vai Doamne, maica mea, ce nu văzură ochii mei. Trebuia să dai, să lovești fără milă, ca să-ți aperi capul. Roiau ai noștri neîncatat și în câteva minute cuprinseserăm linia cea dintâi. Dar știți cântecul:

Zece cad, o sută mor

Mii iar vin în locul lor.

Năvăliră spre noi dușmanii din a doua linie dar și ai noștri buiseră cu toții și tot veneau și se încăierau, nu vă pot spune prin cuvinte, ce era acolo; era prăpădul lui Dumnezeu. Într'adevăr, omul la mânia e mai rău ca o fiară sălbatică.

Apoi zgomotul se tot întee, valurile de oameni se clătinău când într-o parte când într'alta, piept la piept, că acum apuaseră ai noștri puștile de țavă, și cu patul zdrobiau capetele cum spargi ludăi coapte toamna la cai. Ți se părea că dealul fierberierul s'aprinde și clocotește ca într'un căzan uriaș.

Deodată un puhoi dușman în frunte cu un căpitan bărbos se aruncă asupra noastră. Iată chipiul meu, auzii vocea locotenentului Trandajir la căpitanul bărbos, și cu un muget de taur aruncă asupra lui, îi retează capul și luându-i chipiul zise: Doamne mulțămescu-Ți, că mi-am ținut cuvântul.

Dușmanul era tare și lupta pe vieată și pe moarte dar cu ai noștri nu puteau, cercau ei să-i împingă îndărăpt, dar nu

puteau, și câte-va minute stete lupta în cumpănă și de ne împingiau ei pe noi, era vai de noi, știam noi aciasta, de aceea luptam ca lei, și din hura nu mai conținem.

— La steag copii! auzirăm de nou voacia căpitanului, luptați cu tărie, dușmanul se clatină, e pierdut, înainte, da-ți fără milă. Eu nu mă laud, dar vă spun că eram ca prost, nu știam ce fac, și ochii îmi erau acolo departe la steagul dușman că vream eu să pun întâi mâna pe el. Și într'adevăr dușmanul slăbise iar ai noștri prinseră curaj.

Curățirăm terenul și înaintam împingând valurile spre al doilea tranșeu unde se vedea steagul inamic. Ca fulgerul ne răpezirăm într'acolo, ne deschisăram cale cu un curaj supra-omenesc, făcând prăpăd în rândurile dușmane. Dar dușmanul tot se ținea bine, formară un zid împrejurul steagului ca să și-l apere. Aici se produse o încăierare și o învălmășală de să te ferească Dumnezeu, noi ca se luăm steagul, iar ei se și-l apere. Un uriaș de om luase steagul văzând și simțind apropierea noastră, dar ce 'mi păsa mie de el, nici nu era vreme să-i dai bună ziua, trebuia să fi iute ca piperul și să-ți ști apăra capul.

Îi luaseră ai noștri și din coaste și eu mă sileam să nu las altuia steagul. Mă răpezii cu o ciată ca o vijelie năprasnică împărțind moarte în toate părțile și într'adevăr îmi succese a pune mâna pe coada steagului. Dar nu era ușor a-l zmulge, căci dușmanul văzînd intenția noastră îl apăra cu îndârjire. Trăgiam eu de el și vedeam mii de săbii lucind deasupra capului meu gata să mă sfărâme, dar ai noștri toate le întorcea îndărăpt, numai una simții că mă arsa la mâna dreaptă, cu care țineam steagul. Dar eu n'am slăbit ci cu mâna plină de sânge scoasei steagul și pornii cu el spre ai noștri. Atunci simții o lovitură grea în cap, lumea începu a se învârti cu mine, ameții, și simțînd că o să cad făcui steagul folomoc și potrivii se cad pe el, să fie sub mine.

Atîta știu, mai mult nu, auziam ca prin vis, zgomot, zîngnit de arme, răcnete, gemete, apoi numai auzii nimic, nimic, mi se părea numai ca o muzică, ca un cântec lin, ce ferbea p rin capul meu, închisei ochii și atîta fu.

Când mă deșteptai văzui lângă mine pe locotenentul Trandafir, mai târziu și pe căpitanul, mă ridicai, că eram ușor rănit, le predai steagul, îmi legai ranele și mă aruncai iară în vârtejul luptei.

Și mai ținu lupta așa desperată vr'o jumătate de oră, apoi dușmanul fu silit să se predea pe toată linia. Steagul nostru se vedea fâlfâind măiestos în bătaia vântului de seară pe creasta dealului ocupat. Soarele se coborîse la apus, și încunună măreția zilei cu o dără de lumină.

Se constată că armata dușmană fusese mult mai număroasă ca a noastră și într-o poziție mult avantajoasă lor și cu toate acestea ai noștri săvârșiră o victorie strălucită. Făcură mai multe mii de prizonieri, tunuri, mitraliere, cară întregi cu muniție și alt foarte mult material de război căzu în mâna noastră.

Apoi ai noștri se rânduîră transportând prizonierii, culegând morții și răniții. Se rânduîră santinele, se întoarse dălmă tranșeelor de cealaltă parte spre dușmani, cinară vitejii noștri și se așezară în tranșee spre a se odihni, după o luptă atât de obositoare.

Locotenentul Trandafir și căpitanul veniră la mine, mă felicitară pentru smulgerea steagului dela dușman și îmi promiseră că faptele mele eroice le vor face cunoscute superiorilor. Eu, de! ce să fac? Le mulțămii salutând cu mâna la chipiu dela care lipsea cozorocul jumătate, fiind tăiat când cu învalmășala dela steag.

Așa se sfârși ziua aceea.

Dar peste noapte căpătai ferbințeli mari, mi se deschiseră ranele mai ales cea dela umăr și trebui se întru în spital. Aci iarăși stătui o lună și jumătate până mă vindecăi.

Pe când mă pregăteam să părăsesc spitalul iată căpătarăm poruncă că vine regele, vine Împăratul cu o suită mare ca să ne cerceteze. Pe mine vrea anumit să mă vadă că auzise de mine. Vorbi mult cu mine întrebându-mă și de ocupațiunea și de traiul meu de acasă, mă înaintă la rangul de sergent-maior și-mi dăruî între alte lucruri de preț și o icoană frumoasă, cu chipul său drag.

Mă întrebă, că voesc să remân pentru totdeauna la armată. Eu răspunsei hotărât că nu, că nu îmi pot lăsa pe Lena mea și satul meu iubit.

Apoi regele se depărtă cu un suris pe buze, iar eu remasei vădit emoționat de cele petrecute.

Am mai stat 5 zile la spital și am venit la regiment. Primii concediu de nou și venii acasă.

Ajungând la Lena mea o aflu că era ocupată cu un băiat mic ce î-l dase Dumnezeu cu trei luni mai înainte. Eu nici un știam de asta, că nu voise anumit să-mi scrie, ca să mă surprindă.

Cum pășii pe prag, luă copilul din leagăn, mi-l întinse cu bucurie și îmi zise: Vezi Ghiță! e tatăl său în talpi. Eu îl luai îl sărutai, îi sărutai pe toți și Lena mea mi se părea acum și mai frumoasă și mai prețioasă ca mai înainte, fiindcă mi-a dăruit un scump odor, un îngerel, pe care să mi-l țină D-zeu.

Și acum fraților, ar fi bine să nu mai am ce vă scria. să se gate războiul, că vă spun drept, mi so urât și mie de ei și aș vrea se fiu acasă, lângă puiul meu, să mi-l cresc eu, și se fac din el om cu frica lui Dumnezeu și român vrednic.

POEZII DIN RĂZBOI.

— ADUNATE DELA SOLDATII DIN VALEADIENI —

de: GEORGE CĂTANĂ.

I

Frunză verde de bujor
 Dragilor fetițelor
 Când mergeți să vă culcați
 Voi pe Dumnezeu rugați,
 Să se pună pace 'n țară
 Să venim acasă iară.
 Că-i păcat și mare jele
 De atâta fecior ce pere.
 Și feciori tot tinerei

Plângeți fete după ei.
 Că acasă de-or veni
 Și de voi bine o fi
 Că vă vor căsători.
 Iar dacă sor prăpădi
 Fete ve-ți îmbătrâni
 Cosiță albă 'ți împleti
 Și tot fete îți ugi.

*

Vai săracii feciorei
 Multă jale petrec ei,
 Multă jale și năcaz
 Că nu pot veni acas.
 Că acasă de ar veni
 Dorul și iar potoli
 Și sor zoita de năcaz
 Ce 'n Italia lor tras
 Și or zoita Sârbia
 Cu tot cu Albania.
 Cu tot cu Galiția
 În brață la mândruța.
 Vai doamne că greu-mi
 În munții Italii
 Șatâtea gânduri mă bat
 Și noaptea când stau culcat.
 Cât nu știu cum să le 'mpart
 Șatâtea gânduri îmi vin
 Și nu pot să le alin
 Decât cu un lung suspin.

*

II

Păsăruică glas cu jele
 Dute spune mândri mele,
 Să nu mai poarte mărgele
 Nici în degete inele
 Că aici îi mare jele.
 Ci să se poarte cernită
 În negru toată învălită.
 Că de-ar ști ea cum nu știe
 Nu mi-ar scria cum se scrie
 Cu cerneală pe hârtie.
 Mi-ar scria cu busuioc
 Ca să mă scape de foc
 Mi-ar scria cu rosmalin
 De aici la ia să vin.

*

Frunză verde viorele
 Amar de zilele mele
 Le petrec cu dor și jele.
 Și iar verdè de tuleu

Când stau și 'mi aduc aminte
 De traiul meu dinaite
 Sufletul mi-se aprinde
 Inima mi-se topește
 Nici mâncarea nu-mi ticnește,
 Nici mâncarea și nici somnul,
 Greu îi Doamne a purta dorul
 Și greu nu miar fi așa
 De aș fi în țara mea.
 Dar aici în străinătate
 Și de mândr'asa departe
 Credeți-mă mă topesc
 Ca iarba mă veștejesc
 Cu zile mă prăpădesc.

Ioan Toma 142.

corporal în Reg. 43, decorat
 cu medalia de argint clasa
 I și II-a și cu crucea Carol
 pentru vitejie.

Amar de sufletul meu.
 Că Doamne multe gândesc
 Când merg să mă hodinesc,
 Aș dormi, somnu nu-mi vine,
 Aș vorbi și nam cu cine,
 Că nu-i mândruța cu mine.

*

Frunziță verde de salbă
 Vine dorul și mă întreabă
 De ce mi-s cu fața slabă?
 Eu zic dorului așa,
 Nu-se mire nimenea,
 Că vai doamne nu pot spune
 Câte am pățit anume.
 De doi ani și jumătate
 Tot umblu drumuri și sate
 Cu grea tovară pe spate
 Și în mână cu granate,
 Ba te miri cum nam perit
 Câte rele am pățimit.

Inf. Simion Toma 124.

III

Frunză verde viorea
 Amar de inima mea,
 Că poartă atâta dor
 De mă mir că nu mai mor.
 Inima și sufletul
 Mi sor uscat ca gardul,
 Ca și gardul din picioare
 Vine un vânt și mi-l doboare;
 Vine ploaie vine vânt
 Mi-l trânteste la pământ,
 Nu s'o mai scula nici când.

*

Voi iubiților părinți
 Lucrați și la noi gândiți,
 Că și noi cu zi cu noapte
 Împărțim în iume moarte.
 Moarte amară cu durere
 Cum la soldat i-se cere

*

Cine ajunge 'n cătănie
 Ajunge în grea robie,
 Că de ar fi pace în țară
 Nar fi cătăni' amară.
 Dar așa că-i bătălie,
 E robie și urgie
 Remâne lumea pustie.

*

Frunză verde de scumpie
 Așa mi ursita mie
 Cu dreapta să nu pot scrie
 Mi-o pușcară în bătălie,
 Ș'acum scriu cu mâna stângă
 Inima 'n mine să plângă,
 Că din tinăr și întreg
 lată-mă cu ce m'aleg.
 Dar trăiască țara mea
 C'oi trăi și eu așa.

Inf. Octavian Jorz 108.

CUVINTE ÎNȚELEPTE.

E noroc, că norocul e orb, căci dacă ar putea să-și vadă
 favoriții, ar trebui să piară de rușine.

*

Mulți sunt binevezuți în lume, pentru că lumea nu-i vede
 destul de bine.

*

Cu mult mai ușor e să taci decât să ții măsură în vorbire.

REGINA ELISAVETA.

În orașul nostru avem statua Majestății Sale fericitului împărat și rege Francisc Iosif, I, care statuă, dupăcum se știe, e ridicată în parcul dinaintea casarmei.

E deci foarte natural, că s'a născut idea, ca și nobilei Lui consoarte, fericitei regine Elisavetă, se i-se ridice statuă spre a se eterniza și astfel memoria acestei nobile regine, care mult a suferit.

Idea s'a născut în sinul celor trei reuniuni de femei de aici (gr. or. române, romano-catolică, israelită), care idee îmbrățișată apoi cu căldură de conducerea orașului și a comitatului, s'a realizat.

Statua e sculptată de artistul sculptor Horvai Iános (Ioan Horvai), și e lucrată din marmoră de Ruschița cedată de cons. reg. Ioan Biebel.

Statua era se fie desvalită în 10 Septemvrie 1914 st. n. ziua morții reginei, dară izbucnirea războiului a amânat-o până acuma.

Statua e ridicată în piața mare, unde să află și crucea noastră, lângă biserica romano-catolică, înconjurată de un parc drăguț. Ea e o adevărată podoabă a orașului.

Câteva amănunte despre magii dela răsărit și despre cântecele și orațiile de stea.

Nu de mult am tipărit cartea intitulată „*Magii dela răsărit; cântece și cuvinte pentru copiii, cari umblă cu steua*”. Scopul cărții este să reînvie, să reformeze strămoșeasca și frumoasa dătină *Umblarea copiilor cu steua* și să-i dea un avânt spre bine.

Un prietin, care a cetit cartea mea îndată ce-a primit-o — lucru neobișnuit la noi —, mi-a zis, că-i păcat, că n'am scris mai multe despre magi, despre cântecele și despre orațiile de stea... Noi nu avem — urmează prietinul — nici măcar un început de literatură despre magii dela răsărit, pe când alte popoare au biblioteci întregi despre ei. Și mai ales poporul nostru care a susținut „*frumoasa dătină*”, ar trebui luminat asupra ei.

Fac voia prietinului și înșir aci, în Calendarul Românului, ce ajunge și în mâna poporului, câteva amănunte mai intere-

sante despre magi, despre cântecele și orațiile lor, fără să-mi închipui, că fac înaltă literatură...

Și deoarece acum scriu pentru toată suflarea românească, care cetește Calendarul Românului, și poate nu și cartea mea, să mi-se dea voie să repețesc pe scurt unele lucruri spuse în acea carte, lucruri trebuincioase, ca să fiu înțeles de toți.

În prefața cărții mele am arătat, că frumoasa noastră datină „Umblarea copiilor cu steua” — ca și umblarea lor cu „vartepul” (viclăimul, peștera), cu „craii” (irozii), cu „icoana” etc. — este rămășița unei drame, ce reprezintă în cântări și recitațiuni (orații) momentele mai însemnate din „Nașterea lui Hristos” și mai ales dialogurile lui Irod cu magii. Ea este moștenire străbună, de o origine cu noi, dar îmbrăcată în haină creștină prin înrăuriri apusene și slave-grecești. Am arătat mai departe, că poporul ni-a păstrat această datină din timpurile cele mai vechi până în ziua de astăzi; și în sfârșit am arătat, că avem cântece și orații de stea compuse de cărturari bisericești, prefăcute de popor și păstrate în manuscripte dela începutul veacului al 17-lea, păstrate în tipărituri reslețe din veacul al 18-lea și editate în colecțiuni din prima jumătate a veacului al 19-lea.

*

În prefața cărții mele scot la iveală un fapt necunoscut până acum în istoria literaturii noastre și anume, că cel dintâiu, care a adunat într'un mănunchiu cântece de stea și le-a dat la tipar, a fost — nu Anton Pan, ci — Ioan Tomici. Cântecele de stea a ale lui Tomici sunt tipărite la Buda în anul 1827, pe când cântecele de stea ale lui Pan sunt tipărite la București în anul 1830. *Asta e una la mână.*

A doua: Colecțiunea lui Tomici e mai bogată în cântece de stea decât a lui Pan. Iată cântecele din colecțiunile lor. Avem la

TOMICI:

1. Trei crai dela răsărit,
2. Veniți astăzi, credincioșii,
3. Mărire întru cei de sus,
4. Vestе nouă și minunată,
5. O ce veste minunată,
6. În oraș în Vifleem,
7. Steua de sus răsare.

PAN:

3. Trei crai dela răsărit,
4. În oraș, în Vifleem,
2. Steaua sus răsare,
1. Steaua răsărită,
5. Astăzi nouă ni-a răsărit.

A treia la mână: Colecțiunea lui Tomici conține și *Orațiile lui Irod cu magii*, orații destul de bine alcătuite, de cari are și Pan, dar abia în edițiunea a 4-a sau a 5-a a cântecelor sale. Și pe când orațiile lui Tomici par a fi originale, orațiile lui Pan

— două întrebări și patru răspunsuri — sunt prescurtări după cele mai vechi orații de felul acesta, păstrate într'un manuscris din anul 1821.

În urma celor zise până aci, stabilim adevărul, că prea învățatul și până acum prea puțin apreciatul bănașan Ioan Tomici, protopresbiterul Caransebeșului, este cel dintâiu, care a tipărit o colecțiune de cântece și orații de stea, și lui i-se cuvin toate laudele și „recunoștința marelui merit“, ce i-se dau lui Pan, ca „celui dintâiu, care a cules aceste cântece și le-a publicat“.

*

Cine sunt și când au trăit autorii cântecelor noastre de stea, nu știm. Este însă sigur, că unii au trăit cu 3—400 de ani înaintea noastră. Cântecele lor au trecut din generațiune în generațiune și au ajuns până la noi prin copieri și prin graiul viu al poporului.

La început copietorii precum și poporul au ținut cu sfințenie la textul original al cântecelor. O minunată dovadă este următoarea: Ieromonahul dela mănăstirea Hureziu, Lavrentie Dimitrie-Vici publicând în Catavasierul a treiaoaară tipărit la Râmnic, 1753, cântecul de stea de o frumseță rară „Steua de sus ră-sare“, zice: „Aici la sfârșitul cărții punem stihirile, ce cântă copiii, când umblă cu steaua în seara nașterii lui Hristos; și cetitorule ce vei ceti și cu poetica vei socoti și de nu vor veni la număr bine să știi, că *precum le-am găsit așa le-am tipărit*, dupăcum s'au obișnuit a se cânta, iar n'am mai umblat a le număra după meșteșugul poeticii“... O, de și-ar întipări în minte toți prefinșii noștri folcloriști aceste cuvinte!

Mai târziu atât copietorii cât și poporul se abat dela textele originale ale cântărilor fie din greșală, fie din prostie, fie cu gândul a săvârși un lucru mai bun, pentru care însă nu se pricepeau toți și totdeauna. Abaterile din urmă s'au făcut cu scopul, ca să se ușureze înțelesul greoiu al vr'unui cuvânt sau al vr'unei ziceri, să se îndrepteze rima sau ritmul vr'unui vers, să se lungească sau scurteze vr'un cântec etc. În chipul acesta am ajuns să avem pentru fiecare cântec de stea mai vechiu mai multe variante și fiecare variantă — în general zis — mai slabută, mai rea decât originalul, care s'a pierdut cu timpul. Despre aceste cântece și variantele lor zice Pan, că „neavându-le tipărite, din mână în mână, și din auzite scriindu-le, atât le smintise din calea lor, încât mai nici un înțeles nu avea întrânsele“.

Examinând variantele constatăm, că cu cât este o variantă mai veche, deci mai aproape de textul original al cântecului, cu atât este ea mai ferită de greșeli dogmatice, istorice etc.,

ceea ce dovedește, că autorii cântecelor păstrate și — întru cât cântecele sunt traduceri — traducătorii lor cunoșteau sfânta Scriptură, de unde e luat obiectul cântecelor și învățătura bisericii, în care este învălit acel obiect.

Din variante de acestea și-au alcătuit Tomici și Pan colecțiunile lor, cel dintâiu „întocmind“, cel din urmă „îndreptând“ cântecele existente pe vremea lor, tipărite sau scrise sau în gura poporului. Se poate, că unele — cel puțin acelea, de cari nu avem urme mai vechi — să fie compoziții proprii sau traduceri originale.

Despre originea orațiilor știm mai puțin decât despre originea cântărilor. Orațiile, pe cari le întâlnim mai întâiu la Tomici, sunt destul de bune și corecte din punct de vedere bisericesc; orațiile manuscriptului din 1821 conțin un anacronism, ce ne uimește văzându-l reprodus și „neîndreptat“ în colecțiunea de cântece alui Pan și de care dăm și în colecțiunile de astăzi. Anacronismul prea bătător la ochi e în răspunsul, ce Irod îl dă magilor:

„Eu sunt Irod împărat, care pe cal am încălecat, sabia în mână am luat, în Vifleem am intrat, patrusprezece mii coconi mici am tăiat, și tot pământul s'a cutremurat“.

A tăiat coconii din Vifleem înainte de convenirea sa cu magii?!

Cântecele și orațiile stabilite de Tomici și de Pan se lătesc și susțin neschimbate până ce se mai găsesc exemplare din colecțiunile acestora. Tatăl meu, care pe la anul 1850 umblă cu steua, știe și astăzi cântecele și orațiile de stea întocmai cum sunt la Tomici. Arătându-i nu de mult cartea lui Tomici și văzând el cântecele și orațiile din ea tipărite „ca pe vremea lui cu potcoave“, mi-a smuls cartea din mână, a strâns-o la piept și întrerupându-și lucrul nu ne-a lăsat până nu ne-a cântat toate cântecele cu o emoțiune și însuflețire neînchipuite. Părea fericit, când dădea de vre-o zicere uitată și acum reafată în textul lui Tomici. „Vedeți, astea-s cântări și orații... și nu cele de azi“ — a zis el și eu a trebuit să promit, că-i împrumut cartea peste iarnă, dacă nu cumva i-o dau de tot.

Întâmplarea cu tatăl meu arată îndeajuns, că fabricarea de variante de ale cântecelor și orațiilor de stea a încetat pe un restimp de vre-o 30 de ani, 1830—1860.

Acest interval se poate privi ca *timpul de aur* al umblării copiilor cu steua și cu viclăemul... Umblarea aceasta se făcea în Bănat — după cum spun bătrânii — sub conducerea sau cu știrea învățătorilor și a preoților, cari dădeau copiilor stihare dela biserica și — dacă nu făceau singuri — învățau copiii să-și facă steua,

comănacele, sabie pentru Irod și scripturi (= schiptre, sceptre) pentru magi etc. Copiii erau aleși dintre cei mai buni cântăreți și instruiți. E-au așteptați, primiți și ascultați cu mare evlavie și cinstiti boerește. Ca la noi așa și în Țara românească. „La începutul acestui veac — scrie M. Cogălniceanu (1817—1893) — irozii erau ținuti în onoare mare; fiii boierilor celor mai înalți, îmbrăcați în haină de stofă aurită mergeau la curtea domnească și la casele boierești mai însemnate de prezentau scene religioase“.

*

Cărțile lui Tomici și Pan se răresc și dispar, variantele cântecelor — și acuma și ale orațiilor — se ivesc de nou și se compromit cu tot cu „presentarea scenelor religioase“.

Printre cântecele de stea se furișează cu timpul și alte cântece religioase vechi și unele noi, compuse de cântăreți bisericesti și de cârturari dela sate mai puțin cunoscători ai sfintei Scripturi și ai învățaturii bisericii noastre. Pe lângă orațiile lui Tomici, cari — cu schimbări — sau susținut în școli, se ivesc în Ardeal, de unde sunt duse și în Bănat, niște orații în versuri, cum erau obicinuite și la Sași, și poate împrumutate dela aceștia. Orațiile în versuri — abstrăgând dela limba încălțită și dela ideile lor tulburi — se caracterizează prin un conținut nedemn a reproduce dialogul sau chiar disputa, ce a putut avea loc între Irod și magi. Sunt revoltătoare purtarea obraznică a magilor cu Irod și a acestuia cu magii, precum și alte inovațiuni introduse, desvoltate și susținute până astăzi și pe cari le vom atinge mai jos.

Sub astfel de împrejurări nu e mirare, că frumoasa noastră datină străbună degenerază perzând din valoarea și însemnătatea ei.

O regenerare a ei se impune.

*

Având înaintea lor texte de cântece și orații ca cele descrise, bănășanul Dr. At. M. Marienescu zice (1875), că acestea „încât privește materialul lor, sunt fără obiect precis și fără idee acurată în înțelesul evangheliilor și cărților noastre bisericesti... ba au lătit și idei rătăcite“; iar ardeleanul *Petru Băncilă* constată (tot în 1875), că „cântările, cu cari se produc tinerii noștri la Crăciun, se falsifică și degenerază“. Și unul și altul cearcă să pună stavilă povârnișului primejdios, pe care au pornit cântecele și orațiile de stea și peste tot datina noastră străbună, dar fără succes.

Marienescu compune 28 de cântece de stea și „Discursul lui Irod cu magii“ pe baza materiei culese de el din evanghelie

și din Mineiul lui Decemvrie fără a da vr'o atențiune deosebită cântecelor vechi, din cari „nu a putut să primească nici unul”; iar *Băncilă* — îndemnat de apariția (1874) „Cântecelor de Irozi”, culese din gura copiilor din Șcheii Brașovului și aranjate (de *Hințescu*) într'o formală piesă de teatru cu 9 persoane — „adună și îndreaptă” cântecele „O ce veste...” și „În oraș...” și orațiile în versuri, de cari am vorbit mai sus; la acestea adaugă niște „compoziții noi” proprii și din toate „întocmește” două piese teatrale, una cu 12, alta cu 6 persoane... „pentru evitarea falsificărilor și mai vârtos pentru uniformitatea și conservarea acestor colinde (= cântece de stea) — și pentru răspândirea și popularizarea lor...”

Cântecele lui Marienescu nu prind din cauza formei lor prea silite și nepoporale. Câteva cântări și orațiile se introduc unde și unde prin școală. Din orațiile lui *Hințescu* (dela Brașov) și *Băncilă* (din Reșinari) se scot câteva dialoguri de ale lui Irod cu craii și se răspândesc schimbându-se din generațiune în generațiune prin școală și afară de ea.

Copiii, cari umblă astăzi mai ales cu icoana sau cu craii — steua e raritate, viciile a dispărut — se produc cu *varianțe îngrozitoare* de cântece vechi, cu cântece noi și frânturi din orațiile în versuri *salbătice* aproape cu totul.

O caracteristică — am putea zice generală — a producțiunilor de acuma este introducerea de persoane nebiblice pe lângă Irod și magi sau crai, de cântări și de orații cu obiecte profane ba chiar triviale. Nu mai vorbesc de melodiile lumești ce s'au dat unor cântări religioase, nici de alergările în roata și de jocurile, însoțite de tropote și de zângănitul asurzitor al clopoțelilor... Tot așa nu cvalific pe copiii, cari umblă să vestească credincioșilor noștri Nașterea Domnului și s'o prăznuiască cu ei „după datina străbună”. E înduioșetor, când vezi pe sate ba chiar și la orașe copii și bătrâni sărmani — de regulă țigani — cerșind pe la ferestriile caselor cu cântece de stea ca... vai de ele și cari apoi servesc multor nepricepători ca material folcloric...

Cuimea *salbăticii* datinii, de care ne ocupăm, o fac orațiile, ce le rostesc persoanele nebiblice — în Bănat: Petru împăratu, Avram Corbitu, Diacu, Stelaru, Iapa etc., — sau în lipsa acestor chiar Irod și magii. Aceste orații sunt pline cu alusiuni de răs și răutăcioase la ascultători, la școală, la dascăl, la popi și protupopi și băjbăesc de cerșitorii nerușinate, cari nu se potrivesc firii Românului. Va fi având Românul multe pacate și destule slăbiciuni, dar *cerșitor* nu este. Românul nu are ex-

presiune adevărată pentru „bodaproste!“, mulțumita cerșitorului. Acest cuvânt arată din destul, că cerșitul e străin Românului,

În România, steaua și viclăimul sunt „spectacole publice“, aranjate de clasa cea mai de jos a societății. Grupele celor cu steaua și viclăimul, însoțite de paiețe mascate și sdrențuroase, bat ulițele și intră în case numai unde sunt poftite. După sfârșitul cântecelor și a orațiilor de stea „micii cântăreți sunt puși să intoneze și cântări de lume în ciuda lăutarilor, cari le știu mai bine și le zic mai cu haz“. În viclăimele din România, nașterea e reprezentată și prin papușe mobile. După partea religioasă, reprezentată de copii, se reprezintă această parte și prin păpușile din viclăim continuându-se cu personaje „caraghioase“ și cu scene din viața zilnică, însoțite de cuvinte „cu perdea sau fără perdea“, adică „cuviniicioase sau desmățate“, după cum vor ascultătorii.

Nu încapă îndoială, că atât la noi cât și dincolo de munți se află încă comune, în cari „datina străbună“ nu a ajuns la sălbăticia descrisă în șirele de sus.

Încei această parte observând, că dincoaci de Carpați avem pentru școlari și popor mai multe colecțiuni tipărite de *cântece, cântări, canturi, colinde și versuri* și de *orații, dialoguri și discursuri de stea* — *adunate, culese, alese, întocmite, îndreptate, adăugate, aranjate și compuse de nou*, cari toate n'au nici o valoare literară-bisericească. Dincolo de Carpați s'au retipărit cântecele și orațiile lui Pan și Hîntescu, pe lângă alte culegeri folclorice pe terenul acesta (de Melhisedec, Mărian, Burada ș. a.)

*

Am zis, că *variantele cântecelor vechi de stea sunt îngrozitoare*.

Analizez o strofă din variantele celui mai lătit și frumos cântec: „O ce veste minunată...“

Prima oară întâlnim acest cântec în colecțiunea lui Tomici. Are șase strofe de cuprinsul următor: 1. Se vestește minunea, că fecioara Maria a născut un prunc din Duhul sfânt. 2. Nașterea s'a întâmplat într'un sălaș lângă Vitleem, unde Iosif și Maria au mers să se scrie. 3. . . . 4. Păstorii văzând din cer o „luminare“ flueră, îngerii cântă și cu toți se bucură. 5. Trei crai vin după o stea și aduc daruri lui Isus închinându-i-se. 6. Să urmăim acestora... mărind pe Dumnezeu!

Reproduc acum strofa a treia, al cărei cuprins nu l-am dat, mai întâiu după Tomici, apoi după editori cunoscuți mie, cari au *ales, cules, întocmit, îndreptat și au compus de nou* cântece de stea.

1. TOMICI:

Pre fiul cel din vecie
 Ce l-a trimis Tatăl mie
 El să-l nască
 El să-l crească
 Să ne mântuească.

2. VELCU (ed. V.)

Pre fiul cel din vecie
 Ce l-a trimis tatăl mie
 Ea să-l nască,
 El să-l crească
 Să ne mântuească.

3. DAICOVICI:

Pre fiul cel din vecie
 Ce l-a trimis tatăl mie,
 Ea să-l nască,
 El să crească,
 Să ne mântuească.

4. BĂNCILĂ:

Pre fiul cel din vecie
 Ce l-a trimis tatăl mie.
 Ea să-l nască
 Ea să-l crească
 Să ne mântuească.

5. ȘTEFU (ed. II):

Pe fiul în al său nume
 Tatăl l-a trimis în lume
 Să se nască,
 Și să crească
 Să ne mântuească.

6. IZVERNICEAN*:

Pe fiul în al său nume,
 Tatăl l-a trimis în lume,
 Ca El să se nască
 Și ca El să crească,
 Să ne mântuească.

Iubite cetitor! Fii bun, spune-mi d-ta, la înțeles, cuprinsul strofei a treia! Nu-l știi? Vezi, așa nu-l știu nici domnii dela Velcu până la Izvernicean plus toți acei editori de cântece de stea, cari publicând „O ce veste...” i-au eliminat strofa a treia... Cum? Poate că l-ai ghici, dacă aș pune interpuncțiunile la versurile lui Tomici? Se poate. Dar domnii, cari culeg cântece din gura poporului pun singuri interpuncțiunile... Și dacă nu le pun bine, o sfeclesc. Și Tomici le-a pus bine...

Prea lungesc vorba. Să-vă spun, cum cred eu, că s'au născut variantele strofei a treia din „O ce veste...”

Toți autorii variantelor știu cuvintele originale ale strofei citate, nici unul însă nu o pricepe. Și nu o pricep, pentru că nu-și dau silință — sau din lipsa de cunoștințe nu pot — să-i pătrundă rostul și înțelesul. Ei trec cu vederea succesiunea întâmplărilor, ce se descriu în cântare; nu gândesc la interpuncțiuni și nu-și bat capul să afle la cine se reduc pronumele personale „mie” și cei doi „El”. Nedeslegate aceste trei chestiuni — zăpăceala e gata. Haid' deci — fiecare după capul său — la întocmiri, îndreptări, compuneri de nou! Toate acestea se învârtesc numai pe lângă cei doi „El”, rămânând incurcate celelalte chestiuni. E curios, că pe „mie” unii îl reduc la cântăreți, alții cumulativ la cântăreți și la credincioșii, cari iau parte la producțiune. Nonsensuri!

*) Izvernicean are încă două variante curioase.

Velcu, înlocuește pe cel dintâi „El” cu „Ea” de bună seamă fiindcă „El” — o ființă bărbătească — nu poate naște și apoi la Crăciun nici nu poate fi vorba decât de „Ea”, adică de Maria, care a născut. Pe al doilea „El” îl lasă neschimbat, îl reduce la Tatăl.

Daicoviciu schimbă pe cel dintâiu „El” în „Ea” ca *Velcu*. Pe al doilea „El” îl reduce la Fiul, care de bună seamă fiind Dumnezeu, n’are trebuință să-l crească alții.

Bâncilă înlocuește și pe al doilea „El” cu „Ea” bine știind, că — după principiile pedagogiei moderne — ea, adică mama are prima datorie să-și crească copilul, mai ales că pruncul Mariei nici nu are așa zicând tată pământesc.

Ștefu cu o trăsătură poetică se scapă de încurcătura cu „mie” și trece peste lucruri, ce nu merită atâta bătaie de cap. Strofa a treia astfel „compusă de nou” formează la *Ștefu* încheierea cântării „O ce veste...”

Izvernicean se ține de *Ștefu*, dar nu se lasă nici de cei doi „El” ai lui *Tomici*, indiferent cine naște și crește pe fiul.

Atâta svârcolire fără nici un folos, căci ce rost și ce înțeles are ori care din variantele aceste în sine și în șirul întâmplărilor schițate mai sus?!

Și, Doamne, ce înțeles ușor și sublim are strofa a treia așa, cum e la *Tomici*!

Strofa conține idei rostite sau gândite de fecioara Maria după ce a născut. Maria — conștientă de nevredicia sa *a naște și a crește* pe fiul lui Dumnezeu — se întreabă uimită:

Pe fiul cel din vecie
Ce l-a trimis Tatăl mie?

și-apoi cu smerenie raționează, că oare nu era mai bine, ca

El să-l nască,
El să-l crească,
Să ne mântuească.

„El să-l nască”? Da, dacă Tatăl l-a putut naște din veci după dumnezeire, cum să nu-l fi putut naște și acum, chiar într’alt chip, după omenire?!

Am scris aceste șire, ca să arăt cât de mult păcătuiesc oamenii noștri, cari adună cântece etc. din gura poporului și-apoi, fiindcă nu le pricep totdeauna, se apucă și le întocmesc și îndreaptă după capul lor...

*

Acuma să vă spun de unde sunt cântările din cartea mea. Din sfânta Scriptură și din cântecele de stea mai vechi.

Voiu arăta cu un exemplu cum am compus eu cântecele mele.
Din evanghelia lui Mateiu, cap 2, am extras textul pentru cântecul „Magii dela răsărit”.

Am pus apoi în patru coloane

1	2	3	4	5
Textul extras din scriptură	Cântecul „Trei crai” după un manuscris din 1784.	„Trei crai” după Tomici	„Trei crai” după Pan.	

iar în coloana a 5-a am turnat șir de șir textul Scripturii în versurile mai bune din coloanele 2, 3 și 4, sau în versuri din alte cântece de stea, sau în versuri și cuvinte de ale mele luate din extrasul scripturii sau de aiurea.

Reproduc aci coloanele 1 și 5 arătând cu ^{2 3 4} versurile luate din aceste coloane, cu * versurile din alte cântece de stea, fără nici o indicare versurile din textul Scripturii, cari se pot controla, și *versurile sau cuvintele mele*.

Trei magi dela răsărit.

1
Iar dacă s'a născut Isus,

magi dela răsărit

au venit la Ierusalim

zicând:

„Unde este
împăratul celce s'a născut?
Că am văzut steaua lui la
răsărit și am venit

să ne închinăm lui”

Și auzind Irod împăratul
s'a tulburat,
și într'ascuns chemând pe magi,
a cercat cu deamăruntul
dela dâșii de vremea, în
care s'a arătat steua.

Și trimițându-i

în vifleem, li-a zis:

„Mergând cercetați de prunc,
și dacă l-ați aflat, să-mi
vestiți ca și eu venind să
mă închin lui”.

5
Iar Isus când s'a născut,
O stea pe cer s'a văzut*,
O stea mare și frumoasă*,
Și cu raze luminoase*,
Trei magi dela răsărit ^{2 3 4}
Spre stea au călătorit, ⁴
La Rusalim au ajuns, ^{2 4}
Steaua 'n nori* li s'a ascuns, ^{2 3 4}
În cetate au intrat*
Și pe toți au întrebat: ^{2 3 4}
„Unde e, cine-a văzut
Pe împăratul nou născut?
C'am văzut la răsărit
Steua lui și am venit,
Să-l aflăm, daruri să-i dăm
Și sa i-ne închinăm”.
Iară Irod, împărat, ^{2 4}
Auzind s'a turburat, ⁴
Pe magi la sine-a chemat ⁴
Pe ascuns și i-a întrebat, ^{2 4}
Să li spună amănunțit
Steua când li-s'a ivit.
După-aceea i-a trimis
La Vifleem și li-a zis:
Mergeți, de prunc cercetați
Și-mi vestiți, dacă-l aflați,
Ca să pot și eu să vin
Și dânsului să mă'nchin.

Ascultând pe împăratul
ei s'au dus.

Și steaua, care o văzuseră,
mergea 'nainte lor,

până a venit și-a stătut
de asupra, unde era pruncul.

* Ei văzând steaua s'au bucurat

Și intrând în casă
căzând s'au închinat lui.
și au adus lui daruri:

Aur și tămâie și smirnă.

Ascultând de împărat

Magii 'ndată au plecat.

Spre Vifleem au pornit

Steua iarăș s'a ivit *

Înainte lor mergând,

* Bucurie lor făcând,

Și a mers pân' a stătut *

Unde era pruncul născut *

Magii la Isus intrară

Și căzând se închinară,

Daruri scumpe i-au predat*

Ca și unui împărat: *

Aur, smirnă și tămâie —

După cum scriptura scrie —

În numele tuturor

Tuturor popoarelor

Ca de-acum până 'n vecie*

Darul lui cu toți să fie.*

În chipul acesta sunt compuse și celelalte cântări din cartea mea. Observ, că această cântare e mai scurtă în cartea mea, deoarece versurile 21—28 sunt înlocuite prin orațiile lui Irod cu magii.

*

Sfânta scriptură ne spune că bărbații, cari au venit să se închine și să aducă daruri nou născutului împărat, au fost *magi dela răsărit*. Nimic mai mult. Magi se numiau la început preoții din Media, Persia și Babilonia. Ocupându-se ei exclusiv cu știința, numele de magi s'a dat mai târziu și altor învățați, mai ales astronomilor și astrologilor, cari erau totodată și sfetnicii domnitorilor. În cărțile bisericesti și în scrierile sfinților părinți ai bisericii noastre cuvântul „magi” se tălmăcește cu „învățați, înțelepți, filosofi” și nicăirea nu se zice, că magii, cari s'au închinat lui Hristos, ar fi fost crai sau regi. Tradițiunea apuseană îi numește dela veacul al 7-lea încoaci *crai*, fiindcă în sfânta Scriptură a Testamentului vechiu (Psalm 72, 10; Isaia 60, 6) se profețește, că *regi vor aduce daruri viitorului Mântuitor*. Dela apusenii am primit și noi titlul de crai dat magilor.

Sfânta Scriptură nu ne spune nici numărul, nici țările și nici numele magilor.

După tradițiune ei au fost trei, un număr, ce corespunde persoanelor din sfânta Treime, sau darurilor aduse de magi, sau protopărinților întregii omenimi: Sim, Ham și Iafet, sau continentelor cunoscute pe timpul lui Cristos: Europa, Azia și Africa, pe ale căror popoare le reprezentau magii.

Patria magilor este a se căuta în regiunea răsăriteană a Palestinei, poate chiar în Babilonia. Tradițiuni târzii zic, că țe-

rile magilor au fost Persia, Babilonia și Arabia sau — împărțite după continente — India, Egiptul și Grecia.

Dela veacul al 7-lea încoace magii primesc nume; la apus: Melchior, Baltazar și Gaspar, la răsărit: Elemeh, Eleor și Elav. În manuscriptul român dela 1821 magii se numesc: Valtuzar, Irimie și Melchior. Tomici îi numește: Melhior, Valtezar și Gașpar și zice că-s crai sau împărați.

După legende apuseane, apostolul Toma a întâlnit pe numiții magi în călătoriile sale prin Persia și i-a încreștinat. Ei au ajuns episcopi. Murind ei, rămășițele lor pământești au fost aduse la Constantinopol, de aci în Mediolan. Frideric Barbarosa le-a adus în anul 1163 la Colonia și le-a așezat într'un sicriu foarte prețios. Un rege danez le-a pus pe capete trei coroane de mare valoare. Pe acoperemântul de argint aurit al sicriului și astăzi se află 1540, petri scumpe, coroanele însă nu mai sunt veritabile, s'au înlocuit cu altele false.

Darurile aduse lui Cristos de magi simbolizează: aurul — iubire, smirna — înfrânare sau credință, tămâia — rugăciune sau nădejde. Aurul i-s'a adus lui Cristos ca unui împărat, smirna ca unui proroc sau învățător și tămâia ca unui preot.

Astronomul Keppler († 1630) a calculat, că în anul 747 dela zidirea Romei, va să zică cu 6 ani înainte de începutul numărării anilor dela Cristos, care numărare de altcum nici nu este corectă, a avut loc o constelațiune (a patru stele, între cari Iupiter, Saturn și Mars), care s'a văzut de pe pământ ca o „stea mare și frumoasă și cu raze luminoase“. E greu de statorit de se poate privi această constelațiune, care a ținut mai multă vreme, de steaua magilor. Hotărit este, că steaua magilor a fost o „stea minunată“ și ea simbolizează pe conducătorul păgânimii la Cristos, a cărui naștere să ne fie de folos!

Dr. P. Barbu.

POEZII POPORALE

— culese de: GEORGE CĂTANĂ —

Floare albă din izlaz
Gândești bade-o că te las,
Dar eu nu te pot lăsa,
Că Ț-a fost dulce gura.

*

De cântat aș tot cânta
Să-mi răcoresc inima,

Dară n'o pot trăgăna,
Sîngură fără badea.

*

Merge badea cum și cum,
Vine dar de peste drum.
Merge bagea iac'așa
Vine dor dela mândra.

Monumentul eroilor gimnaziului.

Pharm. ...
Gindeu ...
Dag ...

Monumentul eroilor

Vine ...
Vine ...

Vine ...

Vine ...
Vine ...

Merge badea ori și unde
Dorul mândrii îl ajunge
Și la inimă 'l străpunge.

*

Dor în lume de nar fi
Omul nar putea trăi,
Ci cu zile ar muri.
Dar dorul în lume este
Omul în lume trăește
Și trăind omul iubește.

*

Așa-i rânduială 'n lume
Iubește și taci nu spune.
Așa-i rânduiala 'n țară
Să nu dai toate afară.

*

Mândra care o am acuma
Nu o dau pe toată lumea,
Că cu lumea n'am ce face
Dar cu mândra fac ce'mi place.

*

Trandafir dă-l românesc,
Om ca badea nu găesc,
Nici în față nici în dos,
Ca bădița de frumos.
Nici la stat nici la purtat,

Ca badea la sărutat.
C'asa-i bădița la față
Ca roaua pe iarbă creată,
Ș'asa-i bădița la fire,
Ca roaua pe trandafire.
Și așa-i la sărutat
Ca și mierea la mâncat.
De ce o mânci ai tot mânca
Și tot nu te-i sătura.

*

La poarta mândruții mele
Răsărit-au două stele.
Și așa sunt de frumoșele,
Ca și ochii mândrii mele.
Și așa sunt de vederoasă
Ca și mândra de frumoasă.

*

Asară și alaltă sară
Cânta un voinic pr'afară.
Un voinic mândru cânta,
Mama, tata mă muștra
Să mă las de bădița.
Cuvântul lor n'aș călca,
Nici pe badea naș lăsa.

Din Valeadieni dela fetele
frumoase: Iconia Văcărescu,
Elena Mărinca și Nina Nica.

CUVINTE ÎNTELEPTE.

E mai bine să scrișnești din dinți, decât să-i areți.

*

Piedecile să delătură de multe ori prin dragoste.

*

Oșelul ruginește numai când odihnește.

*

Nu suntem săraci decât atunci, când ni s'a despoiat sufletul
de tot ce avea mai sfânt.

*

Cel viteaz î-și înfrânge voința; înțeleptul devine de două ori mai înțelept recunoscându-și greșala.

*

Să nu urlăm ca lupii, ci să încercăm a cânta ca îngerii.

Carmen Syiva.

Monumentul eroilor gimnaziului.

Gimnaziul din loc chiar în anul școlar 1914/15. a devenit complet. Războiul erupse în Iuliu 1914, iară tinerii din gimnaziul acum complet, ajunși la vrâsta când patria poate reflecta la brațul lor, la chemarea Majestății Sale au prins arma în mână, și de pe băncile școalei au alergat pe câmpul de luptă.

Unsprezece profesori cu directorul Antonie Kalkbrenner în frunte î-și părăsesc catedrele lor spre a-și împlini datoriile militare, lor apoi le urmează tânării studenți.

Nu mult după aceea vine vestea că în 17 Septembrie 1914 a murit moarte de erou profesorul Bartok Loránt, eară în 6 Novembre 1914 st. n. profesorul Kövecs Dezső. Vin apoi vești și despre eroica moarte a tinerilor studenți: Traian Micșescu, Absolon Cib, Ilie Radac, Alexandru Pendei, Traian Ienoșel.

Gimnaziul deci atât în profesori cât și în studenți și-a adus jertfa de sânge pe altariul datorinței supreme.

A fost o idee ferecită a fostului primar Octavian Bordan, ca să se ridice un monument al eroilor căzuți, idee, carea comunicată direcțiunei gimnaziului — cu adausul, că i-a asupra-și acoperirea jumătății speselor 2500 cor. eară pentru cealaltă va sprijini institutul, — îmbrățișată de corpul profesoral, a aflat aprobarea înaltului ministeriu de culte.

Monumentul e lucrat tot de artistul sculptor Ioan Horvai.

Monumentul e alegoric. Reprezintă pe tinărul erou, care omoare bălaurul răutății, și după ce î-l omoare cade în genunchi și dă mulțumită lui Dumnezeu.

Monumentul e așezat în curtea institutului spre piața mare încungiuat de un parc micuț și frumos.

Acest monument va vesti pururea jertfa adusă de profesorii tinărului institut și de tinerii studenți, fii poporului nostru a căror poménire fie vecinică.

PRESIMȚIRI.

Înfrișatul și pustiitorul foc de granate și șrapnele și al mitralierelor se mai potolise și par'că împrejurimile, ostașii, ba întreaga fire se simțea mai ușurată după urgisita ploaie de foc. Norii de fum, cari izvorau din nimica creșteau mari îmbăcșind văzduhul cu mirosul de pucioasă, acum se risipiră cu desăvârșire lăsând iarăși la iveală curata și albastra pânză a ceriului. Era după amiază și soarele se pregătea să se adâncească după pânza de ape, iar marea licurea întocmai unei mări de argint topit. Ici colea prin văzduhul curat să vedea rătăcând câte un aeroplan, carele să perdea în zarea îndepărtată. Câte o păsărică ascunsă și ea cine știe unde în vremea înfrișatei volbure de foc simțind liniște în jur de sine începea să-și ciripească cântecul vesel.

Pe pietroasele întinderi ale Carstului mărginite spre răsărit de o cunună de munți, iar în spre apus de fâșia arginție a Isonzului și a mării, în dosul liniilor de foc se vedea o mare frământare de soldați. Atacurile se întrerupseră iar saniteții cutreierau acum colinele și văile pietroase, adunând pe cei răniți și îngropând pe cei morți. Numai rugăminți și gemete se auzea pretutindeni.

— Fraților, o leacă de apă, numai o leacă, să-mi recoresc nițel sufletul, șopteau muribunzii cu ranele sângerânde încă deschise și cu ochii mari, din cari să resfrângeau numai patimi și dureri, îndreptați în haosul nemărginit ce se deschidea deasupra lor.

Și alergau saniteții în toate părțile dând ajutori cui mai era de dat, ori aruncând câte o vorbă de mângâiere, ori de îmbărbătare acelora, cari cu încetul se stângeau printre pietrele ascuțite ale Carstului, departe, departe de satul lor, de vatra părintească.

O jale adâncă, un cutremur înflorător se ridica și vibra mișcător pe deasupra locurilor pustii, devenite un larg cimitir pentru mii de suflete stinse înainte de vreme.

Îndărătul companiei a 5-a a Regimentului 43, mișcarea părea cu mult mai vioaie ca aiurea, fiind-că în ziua aceea punctul culminător al atacurilor fuseseră ei. Bietele șanțuri și întăriturile ridicate din saci de nisip, fură spulberate și svârlite în văzduh dintr-o dată cu tot cu ostași, de artileria grea a dușmanului, carea de

două zile bătuse fără de răgaz. Locul unde dânsii fuseseră, era o colină mai răsărită de cât celelalte și fiind-că avea mare importanță strategică, mult foc s'a revărsat asupra ei, multe lupte crâncene s'au dat peste acel pietec de loc și cu toate că atâtea rane s'au deschis și vieți s'au stins din ambele părți, totuși remase în mâna apărătorilor, afară de o bucată de șanț din dreapta, ce se revărsa pe coasta colinei în vale, ajunsese în mânele dușmane.

Sublocotenentul Nicolae Vasilescu, comandantul plutonului al întâilea din compania a 5-a, jos într'a dolină își adunase oamenii la olaltă să-și numere pierderile.

— Ce este cu sergentul Ion Firescu, întrebă el văzând, că acela lipsește.

— O granată a dat lângă dânsul și l-a svârlit în văzduh sfârticându-l în mii de bucăți.

Locotenentul Nicolae Vasilescu încruntă din sprincene.

— Dar căprarul Ion Macara?

— Și el zace sus cu fruntea sfredelită de un gloante.

— Ceialalți sunt toți?

— Toți, afară de vr'o 6 înși despre cari nu se știe ce s'a făcut.

— Hm, sermanii, păcat după dânsii. Oameni de treabă și de nădejde erau.

Între acestea câțiva oficeri tovarăși de ai lui se apropiară de dânsul.

— Noroc Nicolae!... tot teafăr, tot în pace?!

— Har Domnului, răspuse el în vreme ce își trecu palma peste fața încă plină de pământ și de fum, i-se vedea cămașa prin mâneca bluzei sfârticate.

— Da ce ai la mână?

— Ia mai nimic, o schijă de obuz mi-a sfârticat biata bluză și p'aci, p'aci era se mă lase fără de mână... Dar voi cum a-i sta dus-o?...

— Noi bine, răspuse un locotenent bărbos, că ne vezi teferi, însă bietul Calin de la a 6-a e mort,

— Mort?... făcu Vasilescu mirat.

— Da mort... Vr'o cinci gloanțe de mitrailieră i-a îngăunat pieptul în partea inimei.

— Avuta-ți pierderi mari?

— Avut. Dar tu?

— Nu tocmai. Numai câțiva morți și câțiva răniți. Pagubă după dânsi, căci erau oameni cum se cade.

Între acestea căpitanul se apropie de dânsii cu priviri cam incurcate.

— Vasilescule, grăi el scurt după ce resalută pe oficeri cari încă sta drepti în fața lui, ști că la noi în partea dreaptă o bucată de șanț este în mâinile dușmanului?

— Știu.

— Avem poruncă, că pe seară compania noastră să l svârle pe dușman afară cu ori și ce preț. Fiindcă pierderile plutonului tau sunt mai mici, te pregătește ca pe noapte să-l ataci pe dușman și despre cele ce se v'a întâmpla să mă înștiințezi. Înțales?

— Înțales, răspune scurt sublocotenentul Nicolae Vasilescu, pe a cărui față nu se vedea nici cel mai mic semn, nici de întristare și nici de bucurie. Numai privirile o clipă părură a i-se înduioșa, iară din ochi îi izvorau scânteei stranii.

După ce căpitanul se îndepărtase, Vasilescu se întoarse spre tovarășii lui și le grăi cu o voce duioasă.

— De acum toate s'au sfârșit... Intristări și bucurii, visuri și speranțe peste toate se va arunca o lopată, de pământ. De multă vreme presimțesc, că odată are să se sfârșească și cu mine și că sfârșitul va fi teribil... Ioane, măi Ioane, strigă el către ordonanță, să-mi ferbi un ceai, dar auzi mă, bun să fie, căci numai așa se cuvine să fie ultimul ceai pe care îl voi bea. Ioane mă, să nu cruți rumul.

Soarele scobora încetișor către asfințit, iar ceriul și marea scânteau roșu-trandafiriu. Împrejurimile erau liniștite. Liniștite erau și tunurile și tot într'o liniște adâncă erau și tranșeele înbâcșite de ostași. Rar de tot se descărca câte o pușcă, iar glonțul în tocmai unei vespi înveninate, rătăcea prin văzduh.

Sublocotenentul Nicolae Vasilescu se așeză pe nește saci de nisip în fața tovarășilor lui. Iși scutici cu mâinile prin buzunare în vreme ce privirile întristate și le ținea într'un loc. Tovarășii lui erau bucuroși, că nu fură ei însărcinați cu acest lucru,

totuși își compătimeau tovarășul și-i aruncau din când în când o vorbă de mângăere.

— De acum zadarnice rămân toate... șopti el încet scoțind din buzunar un plic închis gata și adresat, pe carele îl privea scuturând cu durere din cap.

Tovarășii îl priveau cu nedumerire. El își îndreptă privirile spre locotenentul Ștefan Petcu și-i grăi.

— Măi Ștefane, tu noaptea aceasta nu vei merge la atac, pentru aceea te încredințez pe tine cu o misiune. Iată aicea un plic adresat gata... când eu nu voi mai fi, tu să-l trimiți la poștă... Este o scrisoare adresată ei, ultima scrisoare, de adio... Dar să nu uiți prietino a scrie și acas sernanei mele mame. Pe ea, caută întru cât poți să o mângăi, ca lovitura ce o va primi să nu fie atât de violentă.

— Vasilescule, ce e cu tine?... Ce stai tu de a vorbi?... grăiră tovarășii surprinși.

— Ce să fie?... nimic alta decât presimțirile și visele înfricoșate, cari mă chinuesc de o vreme încoace, acele vorbesc din mine.

Oftă cu durere.

— Și ce va zice ea?... ce are să facă când va primi epistoala mea?... Grozav! Vă spun fraților, că îmi pare rău și mă doare inima după dânsa. Tare mult m'a iubit și de a-ți ști, că cu ce iubire aleasă. Și-i ziceam adeseori: Draga mea, iubirea noastră e prea mare, e prea fierbinte și tare mă tem că dorința de a fi unul al altuia n'are să ni se realizeze. Și dânsa se așipea atunci de mine, așa că-i simțeam căldura corpului și mă privea cu ochii ei albaștri și mă săruta fierbinte zicându-mi să nu vorbesc așa, că ea moare...

Și sublocotenentul Nicolae Vasilescu se scutura ca de o înflorare a morții. Între acestea Ion îi aduse ceaiul și-l puse în apropiere pe un bușean de lemn. Gustă din ceai în urmă grăi.

— Ioane, de acum n'ai să-mi mai fierbi ceai, asta va fi cel din urmă.

Ion îl privi năuc neînțelegând o iotă din vorbele stăpânului, în urmă se îndepărtă nedumerit.

Sublocotenentul, după ce beu de câteva ori din ceai, deveni tot mai vorbăreț, dar vocea lui era din ce în ce tot mai duioasă.

— Am cunoscut-o într'un spital din țara ei, unde erau oameni mai buni și mai blânzi, și unde inteligența nu era numai spoială ca la noi. Am cunoscut-o în frumoasa Boemie, iar dânsa era samarineancă. Am văzut-o atunci când mă simțeam atât de singur și viața îmi era atât de nesuferită. Intr'o zi întâmplarea ne adusesse la olaltă și atunci ne-am privit în ochi cu atâta dor și ne-am atins mânilor cu atâta căldură. Și din ziua aceea a incolțit în inimile noastre o dragoste sfântă și zilnic ne întâlnim și viața începuse a deveni pentru mine atât de frumoasă, atât de plăcută. Și câte ceasuri fericite am petrecut la olaltă, plimbându-ne zilnic pe sub salcâmi de pe malul unui râu, ori pre aleele întunecoase ale unui parc cu arbori seculari. Și de câte ori nu mi-a zis ea: Să știi, că numai pe tine te iubesc și fără tine am să mor... Ei, vedeți dar, că de acum se poate și dânsa pregăti dar de moarte, căci eu sunt pregătit deja...

Vocea sublocotenentului devenea tot mai aprinsă iar în colțul ochilor prinse a licări, ca o lumină stranie. Mai scoase din buzunar un mănunchi de scrisori și câteva poze de ale ei, voi să le predea și pe acelea, în urmă pregândindu-se le opri la dânsul.

— Nu, acestea voi să le am la mine și din nou le vâri în buzunar.

— Nicolae, mai lasăte de gânduri grele, ce ai tu astăzi de vorbești așa...

— Presimțirile frate, ele vorbesc și bine că știți prietinelor, că numai azi mă mai vedeți, de mâne s'a isprăvit cu mine.

Când înserase binișor sublocotenentul Nicolae Vasilescu își adună plutonul, își înarmă oamenii, cu granate de mână și cu coifuri de oțel, le dăte câteva sfaturi cum au să se poarte, în urmă eșiră afară din dolină și porniră înainte târindu-se spre șanțul ce se afla în mâna dușmană.

Noaptea se strecura încetșor cu mult mai liniștită ca în alte dați. După miezul nopții însă un foc oribil începu a se descărca din ambele părți. Apropierea plutonului lui Vasilescu fu simțită de dușman, deci un foc ucigător o vijelie secerătoare de vieți se deslanșă în noapte peste întinderile pietroase. Cu toate acestea însă

locotenentul cu oamenii lui înainta mereu târîndu-se pe pietri. Rachetele aprinse prinsese a sbura prin văzduh, se aprindeau mari și se scoborau luminând în jurul lor ca ziua, așa că ostașii pitiți printre pietrii se vedeau destul de bine. Și după fiește-care iluminare de rachete se auzeau puștile răpăind în salve, iar gloanțele se isbeau de pietri, ori treceau înainte ca niște vârtejuri cumplite. Dela o vreme înaintarea începu să devină tot mai anevoioasă tot mai periculoasă.

— Don sublocotenent, șopti atunci dela câțiva pași de dânsul un sergent, jumătate din pluton l-am pierdut.

Sublocotenentul însă nu mai auzea. Creerii i se înfierbântaseră și deodată se săltă în sus în strigăte de: Hurraraa băeții!... Pe ei, nu vă lăsați!...

Și în noaptea aceea prin răpăitul turbat al puștilor se auzeau răcnete de Hura, o învălmașeală infricoșată de glasuri omenești scoase din minți, cari înghețau și sângele din vine. În urmă totul amuți ca prin farmec. Puștile mai răpăiră o vreme, în urmă și acestea amuțiră.

Din partea din care se începuse atacul o umbră neagră se furișă printre pietri în sărituri repezi și cu pași sprinteni până în dolină. Era un ostaș, carele trase ată spre caverna căpitanului, unde-i raportă, că toți oamenii din pluton au căzut.

— Unde e d. s.-locotenent Vasilescu?... întrebă capitanul cu o voce aspră.

— Și dânsul au căzut... șopti cu o voce înduioșată ostașul.

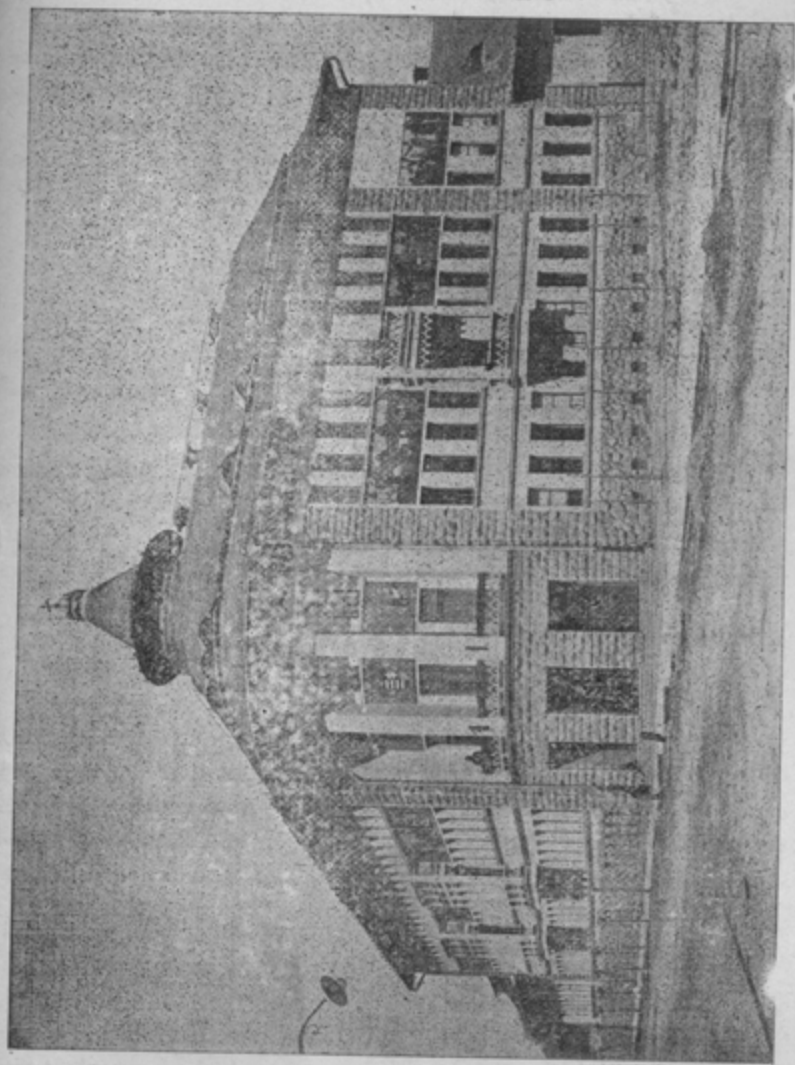
Căpitanul nu mai grăi nici o vorbă ci prinse în mână aparatul telefonic și raportă la Regiment cele întâmplate.

În crepatul zilei doi ostași scoborau în dolină cu cadavrul bietului Vasilescu. Era îngăurit de mai multe gloanțe prin pept, prin partea inimii și prin foale.

Ceriul prinse a se ilumina din spre răsărit tot mai mult, iar zorile zilei năvăleau împrăștiind întunerecul. Vestea despre moartea lui Vasilescu se răspândi și tovarășii se adunară pe lângă dânsul privindu-l mahniti cu ochii inundați de lacrimi.

Bietul Ion, ordonanța lui, numai acum îi înțelegea pe deplin spusele din ziua premergătoare și acum îl bocea ca o femeie.

— A-ți văzut mări ce presimțiri ciudate mai avusese și omul acesta, grăi unul dintre tovarăși.

Gimnaziul,

© 1954

Sublocotenentul Nicolae Vasilescu sta nemișcat cu fața și cu ochii încremeniți spre cer, nemai văzând, nemai auzind, nemai simțind nimic, iar tovarășii îl priveau cutremurându-se

Locotenentul Ștefan Petcu își pipăi busunarele și dând de plicul primit dela dânsul, îi ceti adresa, în urmă grăi cu un glas înfrânt:

— Cine știe, oare dânsa, carea atât de mult îl iubise, avea presimțiri că el nu mai este?...

D. I.

CÂNTEC NOCTURN.

Pace pe noi;
Glas de cimpoi

Și lună.

Privim ca'n vis;
Vraja s'a prins

Străbună.

Izvoare plâng;
Departe 'n crâng

Răsună.

Timpul trecut
În ochi — tăcut

S'adună.

I. Pillat.

CÂNTEC DE DUCĂ.

E seara — Brazil lung șoptesc
Și stă telega 'n poartă.
E seara. — Brazil lung șoptesc;
S'așterne drumul strămoșesc,
Iar dorul lui ne poartă.

Luceferi ard de veghe sus,
Prelung talanga sună.
Luceferi ard de veghe sus;
Izvoarele povești ne-au spus
Țesute 'n mreji de lună.

Departe. — Căii merg întins
Potcoava 'n noapte sună.
Departe. — Căii merg întins;
Iar drumul tot parcă e nins
Stropit cu stropi de lună.

Zăpadă n'a căzut pe drum,
Dar a brumat în mine.
Zăpadă n'a căzut pe drum;
Abia șoptesc brazil acum
Un dor de vremi străine.

Ion Pillat.

Cugetări.

Cât de negru să fie un suflet, totuși poate primi lumina.
Vai de cei ce o dețin și rămân nepăsători.

O ființă nobilă poate rătăci, însă va ști să-și ispășască greșala; pe când cea mediocră se va infunda din ce în ce până la prăbușire.

Dacă s'ar putea stârpi mândria și lenea din omenire, pământul ar fi un raiu.

Fericirea există numai dacă știi să o prețuești.

A fi cumințe și cu prevedere este virtute socială; acelea își găsesc răsplata pe pământ.

Cât de curat ar fi amorul, cât de sincer, cât de viu, el înjosește pe femei de nu este legitim.

Mai ușor triumfă nedreptatea decât adevărul; nedreptatea poate apuca orice armă, pecând adevărul trebuie să lapede pe acelea care i-ar mânji biruința.

Adelina Gr. Olanescu.

Edificiul gimnasiului de stat.

Încă la desființarea graniței acum fericitul împărat și rege Francisc Iosif I a dispus ca în centrele regimentelor de graniță, deci și la noi aici, să se înființeze școală secundară, gimnasiu.

Împrejurările au fost de așa natură, că aceasta nu s'a realizat până acu de curând, căci dorința era să se înființeze un gimnaziu românesc, deși un gimnaziu era adânc simțit de întreaga populațiune.

S'au luat apoi dispozițiuni și s'a înființat gimnaziu de stat, care s'a deschis în Septembrie 1907, sub direcțiunea actualului domn director Antoniu Kalkbrenner, care era profesor la gimnaziul din Segedin. DSA este fiul comitatului nostru, și a condus și con-

duce cu multă pricepere acest institut. Zidirea edificiului s'a început în primăvara anului 1913. În 1914 când era aproape se fie pe deplin terminat și să se predea destinațiunei, a erupt războiul, și astfel edificiul s'a folosit spre scopurile armatei.

Așa s'a întâmplat apoi, că edificiul abea acum s'a putut inaugura în mod festiv, dară între cadre deosebit de sărbătorești, prin reprezentantul Majestății Sale, odraslă nobilă a casei domnitoare

O DRAGOSTE.

Se întâlniră așa fără de veste. El un băeat al Sudului, înalt, părilit de arșița soarelui, cu ochi negri și cu priviri sclipitoare, iar ea o blondă a Nordului cu fața trandafirie și cu niște ochi albastri mari, în cari năvăleau pe nesimțite unde de o tristeță nelămurită. Războiul, un ocean înflorat cu valuri turbate spumegătoare atât a purtat două nai pierdute, atât l-a sucit, atât le-a svârlit în prăpastii înfricoșate și pe vârfuri ametoitoare de valuri, ce fierbeau spume grase, până dela o vreme a făcut, ca ambele să se unească.

Era într'o vreme pe când războiul încă bântuea cu toată furia, iar ostașii răniți și bolnavi, slabi, cu fețele pământii trudite, supte de recoarea tranșelor, întorceau după câte un amar de vreme între lumea, carea simțea războiul numai în urma scumpeții din țară. El, corporalul Nică Șerban, dupăce își istovise puterile prin șanțuri în vremuri mai mult rele de cât bune, prin ploii și prin ninsori, dar mai ales prin ploile nemiloase de plumb și de foc cari ucideau, schilăveau și băgau groază de moarte în inimi și în suflete, se înbolnăvise așa, că ochii i-se cufundară în orbite. Nește medici văzându-l așa de sfârșit cu sufletul în buze numai, li-se făcu milă de dânsul și cu cel mai apropiat transport îl expedară în spital.

Se strecorară de atunci mai multe săptămâni și corporalul Nică Șerban schimbându-și modul vieții celei pline de suferinți cu viața liniștită, se întrema din zi în zi, fiindcă i-se dete ocaziune de a resufla și el mai ușurat.

Era într-o Duminică de vară, într-o dupăamează când lumea se refugia de arșița soarelui, prin grădinile, parcurile și colțurile de păduri pline de recoare. Corporarul Nică Șerban, carele până atunci stătuse tot în pat, simți deodată ca și când patul s'ar fi aprins sub dânsul, deci se sculă repede, își luă nește pantofi în picioare, o manta în spinare și porni pe ușă afară împins ca de o mână nevăzută, în vreme ce samarineanca, îngrijitoarea lui îl însoți. El se opri o leacă pe cărarea pe carea se prerândau bolnavii și samarinencele, cari tocmai își schimbau serviciul.

Nică privea uluit; de multă vreme nu mai văzuse el atât popor tânăr femeesc la olaltă. În inimă, întocmai ca o prăpaștie adâncă, i-se deschise un gol simțitor. Și atât de singur, atât de părăsit se simțea în clipele acelea. De când pornise de acas prin luptele crâncene și prin tranșeele umede uitase cu desăvârșire sexul frumos și viața lumească cu plăcerile ei. Își adusese aminte că de mult, tare de mult, iubise și el pe cineva, dăr a pierdut-o în neagra veșnicie. Alte simțeminte avea el pe atunci în inimă și în suflet și pe atunci vedea, că viața lui avea rost și nu era atât de seacă, atât de stearpă ca acum.

În vre-o două rânduri samarineanca încercă a-l smulge din lumea gândurilor și a visurilor cu întrebări, dar nu-i succedă până mai târziu când oftă lung.

Și din zi în zi corporalul Nică Șerban se întrema tot mai mult, înse tot trist și tot abătut rămânea și mai întotdeauna se retrăgea prin câte un colț umbros unde își torcea liniștit în singurătate visele și gândurile sale. Rar de tot când vedea, că în apropierea lui nu era nimenea, începea se cânte duios, așa cum învățase el odinioară în satul lui.

Odată o samarineancă cu vestminte albe și curate, cu ochi mari albaștri și cu un zimbet dulce pe buze, îi eșise în cale. El o privi simțind o sguduitură în întreaga lui ființă, iar prin întunecul de carele îi era cuprins sufletul, trecu o rasă de lumină arginție, carea îl făcu se tresalte. Și a privit el lung în urma ei, iar dânsa își întoarse capul zimbându-i dulce.

— Ești din Ungaria? îl întreabă dânsa odată pe când se opri cu dânsul de vorbă.

— Da.

— Ungur?

— Nu, Român.

— Aşa?... Mie îmi place de Români. Am şi eu câţiva sub îngrijirea mea; sunt cu toţii blânzi şi buni şi mai toţi cu ochi negri.

Şi din ziua aceea o legătură de prietenie se formase între dânsi, care mai târziu se transformase într-o dragoste mare, mare. Golul din inima lui se umpluse şi acum simţea, că această dragoste era cu mult mai mare şi mai puternică ca cea de odinioară. Şi de câte ori se întâlneau cu cât drag se priveau ei în ochi şi cu câtă căldură îşi strângeau mâinile unul altuia.

— Şi cu adevărat mă iubeşti?... îl întreabă dânsa odată pe 'nserate, când amândoi umblau ca neşte fantome pe câmp privind apusul însângerat al soarelui.

— De ce mă întrebi?... îi zicea el duios cu o lucire stranie în priviri, apăsându-i pe buzele moi şi fierbinţi un lung sărutat.

— Fiind-că eu nu sunt de neamul tău şi că voi încă aveţi fete frumoase, poate cu mult mai frumoase de cât mine.

Zilnic se întâlneau la „Casa albă“, aşa botezaseră ei o căsuţă la marginea şoselei, în capătul oraşului de unde ducea spre cimitir o alee cu mesteacani cu crengi subţirele, ce atârneau în jos jalnic plângătoare. Acolo se aşteptau nervoşi şi nerăbdători unul pe altul. De obicei dânsa sosea mai târziu şi când se apropia de dânsul îl striga pe nume şi fugea spre dânsul zimbând. Şi se lua ei atunci de braţ cu atâtă drag şi porneau pe câmpia pustie unde abea ici-colo se vedea câte o fiinţă omenească, ori prin păduricea de mesteacani de pe malul râului „Hrudimka“, de unde priveau amândoi în undele molatice şi-şi croeau visuri pentru viitor. Şi câte sărutări nu-şi dădeau ei acolo feriţi de sgomotul şi de ochii lumii. El o prindea de peste mijloc o stringea la piept cu căldură, iar dânsa îi neteza părul negru cu mâinile şi-i săruta ochii. Şi aşa îşi trăeau ei clipele vieţii lor pline de iubire.

Şi Nică Şerban din zi în zi descoperea o comoară tot de mai mare preţ în sufletul fetei. A văzut şi a cunoscut şi el mai multă lume, dar suflet mai blând, mai cinstit ca el ei încă nu i-se dete a cunoaşte. Nu era numai frumoasă, ci inima mare şi nobilă dimpreună cu comoara de bunătăţi din sufletul ei era de nepreţuit.

Şi zilele de vară le-a petrecut dânsii într-o dulce iubire neconturbată de nimenea. Îi durea însă una, că războiul încă uu se sfârşeşte şi ziua când unul să fie celuilalt era încă departe.

— Nică, îi zicea ea uneori, eu așa presimt că a-și fi nenorocită... Cine știe, ducându-te în țeara ta mă vei părăsi, mă vei uita?... Să ști că atunci nici eu nu am să mai viețuesc. Și ce rost ar și avea viața mea în lume când a-și ști că te-am pierdut?...

— De ce începi a vorbi iarăși așa?... Îi zicea el punându-i mâna pe umăr și privind-o în ochii ei albaștri. Eu să te uit?... Să te părăsesc?... Crezi că așa ceva e cu puțință?... O nu draga mea, Ochii tăi albaștri pururea am să-i iubesc, iar sufletul tău bun și nobil nici când nu am să-l dau uitării. Doar nici închipui nu-mi pot o viață fără tine.

Zilele fericite s'au scurs rând pe rând iar corporalul Nică Șerban din zi în zi s'a tot întremat până când s'a însănătoșat pe deplin. Într-o zi medicul sosi la dânsul și-i spuse, că deoarece ce e sănătos este nevoie, ca peste câteva zile se-l trimită din spital. Vestea fu sfâșietoare atât pentru dânsul cât și pentru dânsa.

Era într-o seară de toamnă. Luna mare, rotundă cu niște cercuri de curcubeu în jur de sine strălucea sus în îndepărtările cerești, când cei doi îndrăgostiți se strecorau a lene pe țărmurul unui lac mare și adânc din apropierea orașului. Un vânt de toamnă adia domol și făcea frunzișurile pornite spre îngălbenire a vui a jale. Ei se plimbau tăcuți și abătuți. Multe și-ar fi vorbit ei unul altuia, dar tristețea despărțirii din suflete nu le îngăduia. Aceasta le era ultima seară de întâlnire și pojarul din inimi le era mare. O leacă se opriră pe malul lacului și priveau pierduți în apele limpezi unde se oglindea luna cu luceferii sclipitori.

— Nică, rupse ea tăcerea de la o vreme, să-mi scrii mult, mult și adeseori... Și să nu mă uiți, ori să iubești pe alta și pe mine să mă părăsești, că vei avea păcat, mare păcat dragul meu Nică... Să ști că atunci ai împins la pierire un suflet nevinovat. Eu singură în lume nu voi să trăiesc și fără tine am să mor. Vezi apele cât de liniștite și de tăcute sunt ele? Mai bine de m'ar înghiți când tu mă vei părăsi, căci fără de tine la ce a-și și trăi.

Nică la gândul că dânsa are să fie înghițită de apele reci se cutremură. O strinse cu căldură la pieptul lui, o privi în ochii întristați în urmă o sărută.

— Sufletul meu, îi grăi el cu o voce domolă tremurătoare, nu-ți face gânduri rele, căci tu numai a mea vei fi. Te voi duce

în colțul meu de țeară, unde soarele codrilor de brad în cântecul sturzilor și al privighetorilor vom clădi cuibul fericirii noastre.

— Și acolo iară mă vei iubi mult ca acum?

— Mult, mult.

— Și nu mă vei da uitării?

— Nici când.

— Nică!... grăi ea atunci cuprinsă de fericire și-și culcă capul ei draguț pe peptul lui, iară luna își revărsa argintul razelor sale îmbrăcându-i în lumină ca într-o haină.

În ziua următoare el sta în tren, iară dânsa pe peron și se priveau amândoi cu ochii inundați de lacrimi. Un signal, apoi o șuerătură și roatele greoaie ale trenului se puseră în mișcare, iar dâșii își simțeau fericirea cum li se prăbușea în suflet. Câteva gesturi de adio cu mâna, câteva fluturări de batistă, în urmă el căzu îngândurat pe o canapea din cupeu, iar dânsa tristă și abătută cu privirile în pământ se îndepărtă pe ulițele sgomotoase până acas. Acolo îi luă posa de pe masă și căzând pe un scaun o privea și o săruta plângând și oftând.

În zilele următoare poșta începu a-i aduce epistoale și ilustrate în carele îi împărtășea multe. Și cu câtă bucurie aștepta dânsa epistoalele acestea și cât de mult le săruta. aceasta îi era întreaga ei bucurie, întreaga ei fericire. Când primi însă vestea, că dânsul din nou a pornit pe câmpul de luptă, simți cum picioarele i-se tăiară, iar prin inimă îi trecu ca un junghiu de ghiață. Buza cea de din jos prinse a-i tremura ușor iar ochii îi inota în lacrimi. Și biata fată se pornise pe un plâns desnădăjduit și nu avea pe nimenea să-i spună un cuvânt de alinare ori de mângăiere. Și din ziua aceea începuse a suferi mult, mult. Totuși prin sufletul ei licăreau din când în când și raze de bucurie, mai vărtos când cetea șirele lui cari ziceau: „Dragă să ști că sunt sănătos și în pace“. Altă dată iară îi scria: „Astăzi prin grea încercare am trecut. 24 de oare am stat în focul artileriei dușmane și a fost numai o minune, că am scăpat teafăr. Dar aici te scapi de o luptă, că nu peste multă vreme să întri într'alta. Cine știe până când? O, dar suferințele mele sunt mari și cu atât mai mari cu cât mai departe suntem unul de altul.“

Și dânsa de câte ori cetea astfel de vești. întotdeauna își simțea inima strânsă ca de o mână rece, iar peptul apăsător ca de

o greutate mare. Și ochii ei albaștri deveniseră nește izvoare de lacrimi. Plângea biata fată și ofta pe ascuns și nimenea nu-i ghicea că de ce foc se mistue.

Sosirea epistoalelor deodată se intrerupse. Zilele se scurgeau monoton, - una după alta și dela Nică Șerban nu mai sosea vești, nici bune nici rele. Și cu cât zilele se scurgeau mai mult, cu atât și inima ei era din ce în ce mai îngrijată. Zilnic întreba poștariul și în totdeauna sufletul îi se stinge de durere când îi grăea:

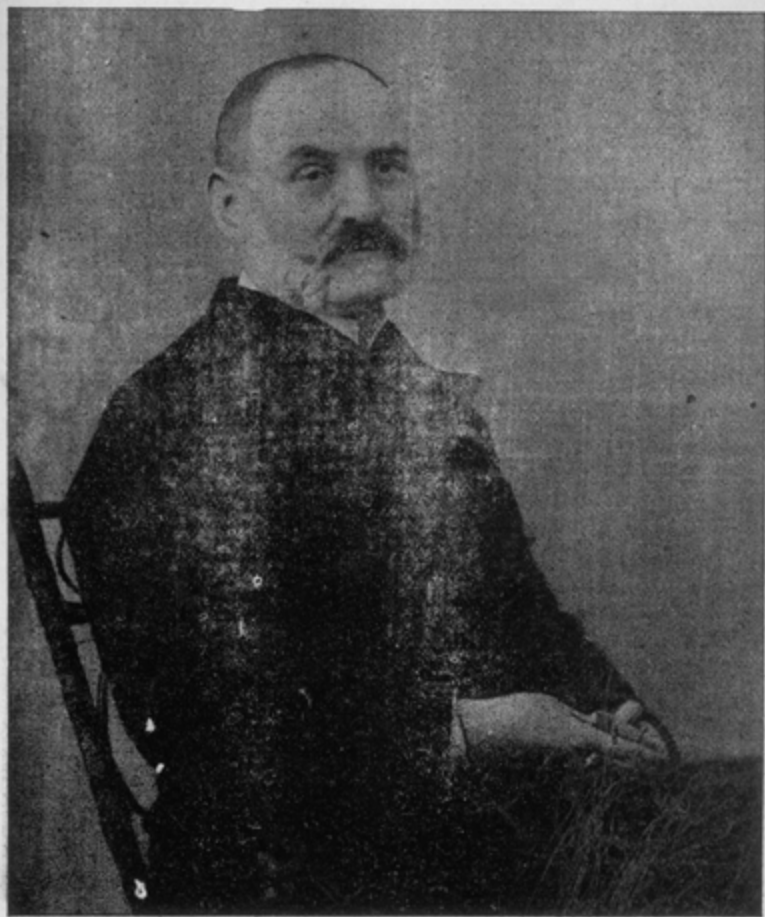
— „Astăzi pentru d-ta nu este nimic“.

Și a tot întrebat prin scrisori că ce-i de nu-i scrie, dar nici un răspuns. Trei săptămâni de îngrijorare, de durere sufletească s'au strecurat și nu primise nici un răspuns. Și câte gânduri nu-i bântueau creeri ci în nopțile cele lungi, de iarnă, în vreme ce somnul nici o clipă nu se prindea de dânsa. La gândul că poate va fi căzut, simțea cum o mână rece de oțel îi stringea inima, iar capul și-l simțea cuprins de o amețală. Și tristețea care se așternuse pe fața ei, durerea care îi isvorea din ochi, părea că-i dă și mai mare farmec feței ei visătoare.

Într-o zi văzând că poștariul se abate și pe la dânsa tresări de bucurie. Nică, Nică îmi scrie... bătut ca veselă din palme. Când luă însă epistoala și văzu că este una de a-le ei carea re'ntornase remase ca trăsniță. Gura i-se încleștase, iar vocea i-se împietrise. Într'un colț zări câteva cuvinte scrise de o mână străină: Retour. Căzută la San Martino în 31/I a. c.

O rupere, o prăbușire colosală se produse atunci în sufletul ei, carea o făcu să se legene pe picioare. Atâta putere mai avu să se retragă în odăea ei, unde căzând cu fața pe așternut, într'un hohot de plâns exclama: Doamne ce greu m'ai pedepsit!...

Un vânt caldicel de sud prinse a adia molatic și zepezile cari introeniseră văile și dealurile, iar gheața ce acoperise lacurile și pâraele prinse a se topi muind malurile râurilor și ale lacurilor, cari unde și unde se prăbușeau în vale. Soarele primăvăratic strălucă pe ceriul cel albastru și întreaga fire prinse a se desmorți din somnul cel de iarnă. Pe inserate o umbră ca o fantomă se strecura pe potecuta ce ducea spre lac. Era ea, sermana fată, carea în urma întristatei vești, nu mai putea pune capăt furtunei de dureri, ce i se deslănțuise în suflet. Ochii îi erau împaiangeniți și tur-

Patriciu Drăgălina.

1911-12-13

A
Și-
Nu
O'a

De
Tii
O, d
a F

cel
e c
sem

burai de lacrimi, iar capul și-l simțea cuprins de uluială. Se ducea spre lac, unde pentru ultima oară se întâlnește cu acela căruia îi consacrase iubirea sa curată și tot ce dânsa avea sfânt în lume. Se opri pe malul lacului aproape deasupra apelor adânci și privea pierdută în oglinda lui unde luceferii de pe ceri, iar din marginea orizontului craiu nou își resfrângeau razele arginții. Și-și reamintea ea de oara despărțirii, de vorbele ce le grăiseră împreună.

În fundul apelor o stea se aprinse mai tare, creștea parcă tot mai mult, și ca o minune umplea lacul de o vrajă neînțeleasă. O simțire, o curiozitate ciudată se ivi atunci în sufletul ei și tot mai lung, tot mai cu nedumerire privea la steaua fermecată, dar malul muiat de ape deodată se surpase sub greutatea ei și fără de veste se prăbuși în ape. O leacă încercă a striga, apoi a bate din mâni ca o pasere din aripele ostenite, în urmă dispăru în adâncuri în vreme ce deasupra ei roate de valuri creștea și se îndepărtau pe luciul cel limpede și neted.

Seara remase și mai departe liniștită și tăcută, iară de sus de pe bolta ghintuită cu stele lucitoare, una se desprinsese dela locul ei, pornind aprinsă prin haos și în urmă se stinse, dispăru.

Licin (Boemia) 1917.

D. I.

NUCUL

Acelaș loc iubit umbrești
Și-un colț de cer întreg cuprinzi
Nuc falnic, strajă din povești,
D'asupra casei părintești
Aceleași crengi întinzi...

De veacuri fruntea nu ți-o temi,
Ții piept când vin furtuni năval —
O, de-ai putea să mai rechemi
La poala ta și-acele vremi
De trai patriarhal!

Acel șirag de mândre veri
De cari mi-aduc aminte-abea
Asemeni unor dragi părerii

Ce-au legănat în mângăeri
Copilăria mea...

O de-ai putea să mai aduni
Alaiul de copii vioi
Ce 'n horă se 'vârteau nebuni
Și toamna făureau cununi
Din veștedele-ți foi!

Dar unde-s brudnicii copii
Și unde-s răsetele lor?...
Potecile au rămas pustii
Și-i năpădit de bălării
Pustiul din pridvor...

De mult s'au risipit și-acei
Bătrâni ce'n umbră ți-au stătut
La sfaturi cu părinții mei —
Și frunza ce-o călcără ei
Țărână s'a făcut!

Străjer măreț, mai ți-amintești?...
Tu singur, încă nelnfrânt,
De-amar de ani adăpostești
Ruina casei părintești
Pe care az o cânt!

St. O. Iosif.

REVEDERE

Dela fereastră, din vagon
Văd satul alb sclipind în zare...
Un șuer lung... Tresar mișcat...
Sînt inima bătându-mi tare.

Văd poarta țării... Turnul vechi...
O casă... două... toate ninse!
Și gara... lume... Uite-ai mei!
M'așteaptă toți cu brațe 'nținse...

E mult de când nu ne-am văzut,
E-atîta haz și bucurie!
Doar numai frațiorul mic
Se uită lung: nu mai mă știe...

În ochii lui naivi și mari
Citesc un gând, o dulce teamă...
Și par' c'ar vrea să 'ntrebe'ncet:
Cine-i urâtul ăsta, mamă?...

St. O. Iosif.

Cimilituri.

Cinel, cinel; ce-i: înalt ca casa, verde ca mătasa, amară ca
fierea, dulce ca mierea?

(inonN)

Ciugurele, mugurele, merg pe drum înșirățele: eară ciucur
mugur, pe brânci tupilat, s'a pus la vînat.

(indni is oio)

Am o casă văruiță, nicăiri nu-i găurită.

(no)

Am o grebliță cu cinci dințișori, pe zi în trebuie de o mie
de ori.

(vuyix)

Minte are, suflet n'are, umblă fără stîmpărare, ce nu ști
te învață, de ghicești îți voiui frige o rață.

(insu)

Ce e mic mititel, îngrădește frumușel?

(Acu)

Patru frați într'un cojoc.

(Nucă)

Cine nu s'a născut și a murit?

(Adam)

Câmpul alb, oile negre, cine le paște le cunoaște.

(Carte)

Patriciu Drăgălina.

S'a născut în 1849 în Borlova, fostul regiment romano banatic Nr 13, acum comitatul Krassó-Szörény (Căraș-Severin), din familie preotească. Tatăl său Ianăș a fost preot în Borlova, mamă-s'a Vida născută Belciu. A terminat școala națională în comuna sa natală, apoi școala capitală în Karánsebes (Caransebeș) după terminarea căreia din urmă a intrat în școala militară de aci, centrul regimentului de graniță romano-banatic Nr 13. În fosta graniță toți școlarii buni, cari terminau școala capitală intrau de regulă în școala militară, din carea au ieșit mulți oficeri de ai noștri.

Reînființându-se episcopia noastră a Caransebeșului, fericitul episcop Ioan Popasu a cerut cualificațiune de 8 cl. gimnasiale pentru cei ce doriau să între în teologie. Deci, fiind dorința tatălui său, ca să-i urmeze în parohie, tânărul Patriciu, după ce a studiat cu diligență școala militară doi ani și 3 luni, a părăsit-o pe aceasta în iarna anului 1865, adevă în anul al treilea, când era să termine școala militară; pentru ca să facă gimnaziul spre a intra în teologie.

Trei clase gimnasiale a făcut în gimnasiul din Logoj, apoi fiind primit în alumneul din Timișoara a trecut acolo pe clasa a patra gimnasială și așa aci a și terminat gimnasiul.

Terminând gimnasiul cu un stipendiu mic grăniceresc a mers la facultatea filosofică dela universitatea din Viena, de unde apoi în 1875, când s'a deschis institutul nostru pedagogic, l-a trimis fericitul episcop Ioan Popasu la Gotha, în Germania, ca să se cualifice de profesor pentru pedagogie. Făcând studiile în Gotha

s'a reîntors acasă și așa în 1878 a ocupat postul de profesor la institutul nostru de pedagogie.

Patriciu Drăgălina a fost un valoros profesor, dedicat chiemărei sale, și plin de iubire față de elevii săi.

Profesorul dirigent Stefan Velovan, o altă lumină a institutului nostru, dând ascultare chiemărei din România și așa trecând la institutul de pedagogie din Craiova, conducerea institutului nostru pedagogic s'a concretizat profesorului Patriciu Drăgălina, care apoi a condus institutul în calitate de profesor dirigent până în 1908, când a trecut la pensie.

Patriciu Drăgălina, ca fiu al graniței, ca profesor distins a avut parte activă însemnată în viața noastră publică, fiind ales în toate corporațiunile civile și bisericești.

A fost aproape dela început membru în comitetul comunității de avere, a cărei președinte a devenit mai târziu, stând în fruntea comunității de avere ca președinte până la moartea sa întâmplată în 1 Decembrie 1917.

Patriciu Drăgălina a fost activ și pe terenul literar, așa: a scris un manual de geografie pentru pedagogii; instrucțiuni din geografie și istorie pentru conferințele învățătorilor din diecesa noastră, apoi mai multe voluminoase din istoria Banatului Severin, bine apreciate din partea celor competenți.

Dupăcum știm, fericitul Patriciu Drăgălina a avut bogat material adunat pentru istoria regimentului de graniță romano-banatic Nr 13, pe carea se pregătea să o scrie, și el ar fi fost cel mai competent pentru a scria aceasta istorie, ca unul, care avea frumoase și bogate cunoștințe istorice în genere și în special ce privește granița.

Se sperăm, că se va afla bărbatul deștoinic, care să înfăptuească ceea ce nu i-a fost dat fericitului să înfăptuiască cu pana sa.

În Patriciu Drăgălina am pierdut un valoros bărbat, un credincios fiu al poporului și bisericii noastre. El a avut inima caldă și însuflețită pentru poporul din a cărui sân a ieșit, ceea ce se demustă și prin nobila faptă a fiicelor lui, cari au ținut să-i eternizeze memoria prin un act de binefacere. Dânsule: Cornelia, soția preotului Ioan Popoviciu din Recița, Florica, soția contabilului Ioan Șușoiu, acum prinsoneriu în Rusia, și Lia, soția preotului Romul

Ancușa din Valiug, întru eternizarea memoriei fericitului lor părinte au făcut la Consistoriul nostru o donațiune de 1000 cor. una miă coroane, cu scopul nobil de a se da stipendiu unui fiu de grăniceri. O faptă caritativă aceasta, care eternizează memoria părintelui și laudă inima nobilă a ficelor.

EROII.

De Aurel Moaca, asesor consistorial.

Un bătrân, nu atâta gârbovit de anii ce-l apăsau, cât mai mult încărunțit de grijile timpului în care trăia, plecase la drum, însoțit de micul său nepot, pe care îl ținea strâns de mână, închegând astfel contrastul dintre tinăr și bătrân într'un tablou de armonie.

Și cum mergeau, se treziră că au ajuns la un palat mare, care era clădit în mijlocul unei grădini sădite cu multă artă și iscusință.

Întrând aici descoperiră o seamă de oameni cu mișcări, ce trădau neliniște internă.

Unii să băteau pe pept lăudându-se pe sine cu glas înalt.

Alții, binenutriți, se văitau în gura mare cât de grele sunt timpurile.

Mai încolo galbeni de invidie se certau câțiva inși slobozindu-se din când în când unul asupra celuilalt de gândeai că să se mănce.

În apropiere se învârtiau și de aceia, cari agonisesc bani grei cu muncă ușoară și își dau silință să cimenteze discordia prin sumutare, ca să poată cât mai bine pescui în tulbure.

Spuma de pe grăsimea societății omenești era adunată aici răspândind negurimea sufletului.

*

Spăriat de zgomot privia copilașul timid cu ochii săi blăni, ca și când ar întreba:

„Ce va se zică acest loc de neliniște?”

Iar bătrânul, înțelegând rostul privirei, îi răspunde respectat și cu vocea apăsată:

„Aceștia sunt eroii zilei“.

Și abea grăi, când iată că din mîjlocul învălmășelii se deslipește o femeie carnoasă, îmbrăcată în mătăasă mohorâtă. Binișor atinsă de văpaia patimei îmbia cu glas ademenitor nectar din o cupă de argint împodobită cu aur și petri scumpe.

Era Deșertăciunea.

„Se mergem“, zise bătrânul și pornind fără preget părăsiri amândoi locul păcatului.

*

Des de dimineată ajunseră într'o vale întinsă, la un loc de adâncă liniște. Arborii erau amorțiți de jale și pajiștea vește-zită de întristare.

Printre scăieți și buruiene își ridicau capul cruci de lemn implântate în pământul răce. Multe și mai mari și mai mărunte putrezite de nimenea îngrijite.

Nu pietatea, ci verdeța mușchiului stăpâna acest ținut părăsit de inimi simțitoare, dar cu atât mai mult cutreerat de insecte, ce grăbeau la munca discompunerii.

Pretutindenea: miros greu, aer umed, atmosfera plumbului.

Iar, numai mucegai și răveneală ce e în stare se producă?

Putrejuinea oaselor.

Atât și mai mult nu.

*

Măhnit în sufletul său grăește bătrânul încet și cu duioșie:

„Aicea zac eroii vremii.

Și aruncând o privire împrejur vede, că nu departe de el stă aplecată deasupra unui braț de cruce o fecioară în vestmânt alb și cu părul despletit, acoperită fiind cu vâlul durerii.

Ce facea?

Plângea cu obidă și amar.

Era Recunoștința.

„Să ne oprim“, zise bătrânul și atins de fiorul evlaviei își descoperi capul în fața celor cuprinși de năpasta morții.

*

=====

SPAIMA.

O Duminecă de pe la mijlocul verii. Se juca soarele în voie pe ulișele măturate de curând și căscioarele vâruite păreau și mai albe în potopul de lumină.

La o poartă, pe o laviță, un moșneag slab, adus de spate, stetea și-i înpletea unui nepoțel, un biciu din niște cânepă veche. Lângă ei, un câne dormea tolănit cu capul în bătaia soarelui.

Din când în când vedeai pe câte o prispă femei scuturând și pe la ferestrele deschise răsăriau primăveri de fete, cari îngănuu doine cu înfelesuri, udând răvarele de flori.

La biserică toca de liturghie. Răsuna limpede toaca, și apoi se înăbușa și iar învia, până se risipia departe în tăcerea curată și tainică, ce cobora din spre munți. — Ceriul era senin; un norișor de ceață de mai întârzia să se distrame, colo sus pe vârful ascuțit al muntelui, care părea un uriaș bătrân cu părul sburlit.

În liniștea asta nemărginită, încet cu părul rar, îmbrăcați în haine curate, oamenii osteniți de săptămâna de muncă și femei cu copilași de mână se îndreptau spre biserică, purtându-și sufletele pline de credință spre casa lui Dumnezeu.

De pe-o ulicioară, iată o femeie grăbită, trăgând după ea pe un băiat de vre-o 10 ani, care se lăsa greu de tot: pe semne nu-i prea ardea de biserică.

— Hai mai iute afurisitule, c'a tocat de liturghie!

Băiatul se lăsa greu, scância și zise strâmbându-se gata, gata să plângă.

— Să-mi dai mamă... să mă duc și eu... numai cinci creișari se plătește.

Îți dau eu — zise femeia, făcută foc — îți dau eu comedie de nu poți s'o duci!... și-și smuci odată odorul, de era gata să-l dea jos. Băiatul începu să plângă — mama îi dădu doi pumni după ceafă și copilul se porni să urle înfiorând toată liniștea aceea de Duminecă. Îl apucă de mână sdravăn și-l târa după ez pe ulița cea mare a satului bolborosind: —

— Fir'ar al dracului de Neamț, cu comedia lui cu tot!... — și apoi făcându-și cruce:

„Doamne iartă-mă... că mă duc la sfânta biserică!...”

Se pierdură după colțul uliței.

De pe-o altă ulicioară răsări un Român mărunțel și cârn și se întâlni nas în nas cu un altul înalt și cu nasu mare, care tocmai eșia din curte.

— Bună vremea!

— Bună să dea Dumnezeu și s'o ție, că am fân pe brazdă.

— L'ai culcat tot?

— Tot. Mai rămăsese un clinișor din spre moară și m'am repezit azi dimineată, de până în ziuă.

— Dumineca, vere?

— Înainte de toacă!... — și apoi oprindu-se: — Da... tu ști?

— Ce?

— La capul satului...

— Am auzit și eu, drept e?

— Dacă-ți spun! Am trecut pe acolo.

Da, eu am văzut de asară! L'am văzut când măsura locul. Crezui întâi că-i vr'un inginer d'ăia cu comasația. Veneam dela coasă. El își măsura locul să-și ridice comedia.

— Cai o fi având?

— Văzui vre-o două mârtoage la șiregia unei căruțe. Și azi dimineată, când mergeam la coasă era șatra gata mă, par'că eșise din pământ!

— Te pomenești!... Ce? Cu comedianții te pui?!

— Fel de fel!... Îți ia ochii. Cică sunt de câștig toate. Cine plătește nu știu cât de întră înăuntru, când ese câștigă ba una, ba alta... știi ca pe la țîrguri.

— Cum să nu știu... Când eram cătană am câștigat un ceas... știu, cum nu!

Mergeau amândoi înspre biserică povestind și mirându-se:

— Apoi ăsta e al dracului. Neamțul ci-că are înăuntru pe împăratul Rusiei.

— E!

— Zău! Și niște ocheane vere, de te vezi pe lumea ailaltă.

— O fi... că multe mai sunt pe lumea asta!

— Mă! Și mai are și două maimuțe!

— Nu mai spune!

Amândoi se opriră și se uitau cu ochii mari unul la altul.

— Maimuțe, oare?

— Vii!

— Să ști, că mă duc să le văd. Cum oi eși din biserică mă duc. Maimuțe n'am văzut nici odată. Cum sunt?

— Cum să fie? Ca omu!

— Cum, ca omu?

— Așa... ca omu! Și mai au haine roșii și pe cap căițe tot roșii și flori la ureche!

— Ei, al dracului Neamț!

— Al dracului zău! — Incheiă celalt și amândoi făcându-și câte o cruce mare trecură pragul bisericei și nu se mai văzură.

Neamțu în vremea asta se pregătea.

O brodi pe când eșia lumea dela biserică și iată-l și pe el îmbrăcat cu niște haine pestrițe, călare pe un cal numai osu; înotând pe ulița satului și strigând cât îi lua gura; chema lumea la comedie. Alături de el, pe jos copii ai lui cu nasuri lungi de hârtie roșie, cu două tobe atârinate de gât și mari de se împiedeau în ele, le băteau să le spargă, de ieșiră toți câinii de prin curți și începură să latre; credeau că se prăpădește pământul.

Și pe cal, lângă stăpân, una la spate și alta în față, două maimuțe jigărite, îmbrăcate în roșu, pe cap cu niște scufițe mari roșii și la urechi cu niște flori și mai roșii decât scufițele.

Neamțul striga în limba lui, tobele sunau, câinii lătrau, maimuțele făceau fel de drăcii, se dădeau peste cap, jucau, se scui-pau și se băteau peste umărul stăpânului. Lumea se prăpădea de ris. Leșise tot satul. Așa ceva nu se mai văzuse de mult prin partea locului.

După ce se duse până aproape de capătul celalalt al satului, se întoarse și se îndreptă cu tot alaiul spre șatra, pe care o clătina vântul. Acoperită cu o pânză înegrită de ploi și spartă de vremuri rele stetea comedia de marginea satului, filfăindu-și un steag sdrențuit sus pe coperiș. Doi câni cu panglici la gât o păzea cu toată seriozitatea lor de slugi credincioase.

Lumea începu să se îndemne și întrase unul câte unul să vadă pe împăratul Rusiei și să se uite prin ochianele fermecate.

Maimuțele se jucau în față se dădeau peste cap, se luau, la trântă și lumea se veselia lucru mare.

Un țăran zise către altul:

— Ce ar fi măi loane să te trezești la miezul nopții cu astea în pat la tine? Ha?

Ioan se cutremura tot și-și făcu o cruce mare ca de ucigă-l toacă!

Cocoșii vestiră de mult miezul nopții.

Se ridicase luna de după păduri înălbind dealul de deasupra satului și alunecându-și lumina până la casele risipite în vale. Era o tăcere pustie, tulburată din când în când de țipătul înfiorător al huhurezului, care se pierdea departe în adâncimea văgăunelor întunecate. Câte un câne urla la lună, prevestind cine știe ce nenorociri.

Satul dormea învăluit în lumina asta de vraje.

Sus pe deal doi ciobani steteau la foc de vorbă. Cu saricile pe umăr, cu căciulile date pe ceafă, cum se aplecau din când în când să scormonească spuza, păreau doi vrăjitori, aduși de vânt din cine știe ce funduri de iad. Lumina și umbra se jucau pe fețele lor înăsprite; acum erau rumeni, acum negri ca întunericul. Și mari... păreau așa de mari în bătaia lunei!...

Pe-o coastă mai încolo, turma dormită adunată, ca o pătură mare de zăpadă ce părea că stă s'alunece la vale. Iar aproape de foc sta măgarul încărcat și gata de drum; a 2-a zi, de până în ziuă, trebuind s'ajungă la târg. Sta nemișcat, înțepenit, privea drept înainte, ca un filosof, care ar încerca să pătrundă nemărginirea. Aștepta ciomagul să-i cadă puternic pe spate și să pornească.

Ciobanii își continuau vorba;

— Așa a fost, mă, și ce spui eu să știi că-i drept... că mie mi-a spus-o unul, care a fost acolo.

— Ar fi vremea să pornești, fârtate! — îl întrerupse celălalt. — Au cântat cocoșii de mult de miezul nopții și uite găinușa stă să treacă culmea muntelui.

— Lasă că vreme destulă. Merg tot la vale și când s'o face ziuă.

— Și să vii mai devreme mâine, — îi lua vorba asta —

să vii înainte de scăpătat, c'ași vrea să mă reped și eu o leacă la comedia aia... că n'am văzut nici-odată...

— N'ai nici o grijă. Viu. Da acu mai stau o țiră... să-ți spui. Cum zici mă, și-a vândut sufletul necuratului! și l'a purtat „ducă-se pe pustii“ prin toată lumea mă, și i-a dat toate bunătățile. Acu dupăce s'a săturat de toate, de nui mai plăcea nici plăcinta nici vinul, i-a scos în cale necuratu o fată... da frumoasă vere... ca Ileana Consinzeana. Ci că avea, un păr... ca mătasa și o salbă la gât de făcea trei sute de galbeni!

— Să tot trăiești firtate...

— Stai să vezi! Că n'a avut parte!

Când îi căzu mai dragă fata, atunci i-se împlini sorocul și încă și Scaraoschi cu un tovarăș de-ai lui, doi acu! Îl bătă pe creștin pe umeri, uite-așa, și-i zise: S'a isprăvit! Acu să vii cu mine! Omul că câr... că mâr... de geaba! L'au înhățat împelițații și l'au adus pe sus până la gura iadului. Aici toți dracii mai mici, mă, au ieșit din gaura aia mare și l'au luat în horă și s'au pornit pe joc. Le ieșea foc din gură și chicoteau și țipau și urlau și...

— Uite-i! țipă celalt sărind în picioare. Uite-i!

Între ei în două labe se încălziau lângă foc doi draci îmbrăcați în roșu cu căițe roșii pe cap.

Ciobanu să înnebunească! Săricile le alunecară de pe umeri și căciulele de pe cap.

— Doamne, maică preceastă: Doamne Isuse Cristoase!...

Drăcușorii pe lângă ei. Sar și se dau de-a roata. Unul ia o căciulă de jos și și-o pune în cap. Îi cade pe ochi și trece așa prin spuză și țipă și sare; aruncă căciula cât colo. Ciobanii scuipă și-și fac cruci. Dracii scuipă și ei și-și fac cruci.

Fug... dracii după ei! Un cioban vede măgarul, se repede, sare călare, celalalt sare și el... Amândoi înblătesc măgarul cu ciomegile. Dracii și ei la spatele lor. Ciobanul din urmă, înghetă de spaimă, cuprinde pe tovarășul din față pe după gât. Se simte și el cuprins de după gât de necuratul dela spate... și cade grămadă la pământ... mort.

Maimuțele — se lasă și ele jos, pe când ciobanul celalalt, călare, coboară coasta în goană mare... cât poate să gonească un biet măgar bătut cu ciomagul de un nebun.

Totul s'a petrecut în câteva clipe.

Luna se uita nepăsătoare, poleind cuprinsul amorțit cu razele ei de argint și scâldând în lumina ei de vraje pe cele două maimuțe, cari se giuguleau acum lângă foc sus pe culmea dealului.

Z. Bărsan.

Primăvara

Străbate soarele în vale
Prin crângi uscate în copac,
Iar purpura făpturii sale
Aprinde apele din lac;
Se scoală vântul din poene,
Voios și cald ca un voinic,
Și suflă vremii pe sub gene,
Pământului pe sub colnic,
Și prinde iarba să'nverzească
Și mugurii să iasă iară
Din moartea lor vremelnicească
Spre luminoasa primăvară.

Ah, cucule, străin de casă
Dar pământean și iscusit,
Cât farmec dai singurătății
Și sufletului năcăjit,
Când prinzi a spune din pădure
Cu duioșia ta de glas
Că tu ești cuc cu pene sure
Și cu credință de pripas!
Se 'ntoarnă fetele din cale,
Zămbesc și se opresc în loc
Să-ți prindă cântecul în față
Ca să le fie cu noroc.

Eu vin din lumea obosită
Acelor ce pururi speră,
Ce cred în scrisul de ursită
Și'n împlinire de himeră;
Din lumea celor ce se'ncântă
De-un basm poetic sau de-o floare
Și cred că limba lor e sfântă
De-au prins o rimă sunătoare;
Din lumea celor mulți la număr

Ce cred aievea în ce nu e,
În restignirea bătrâneții
Și periciunea ei pe cue,

Și atunci te simt, copilă albă,
Cum ieși din fundul tinereții,
Cu haina animată 'n umeri
Și harul în lumina feții.
Mă iau pe urmele cărării,
Te caut și te-aștept să vii
Din vraja albă-a depărtării,
Din sufletul din poesii,
Să iai făptură zămbitoare
Cu păr bălaiu și ochii verzi,
Să mă îmbeți de cald din soare
Și 'n soare iarăși să te perzi.

Că dacă-ai ști ce frige 'n lume
Și cât de singur am rămas;
Cum nu mă înțelege nimeni,
Nici bietul suflet de pripas,
Nici el, care ardea o dată
Din toată nemurirea lui,
Ai plânge să mă vezi pe drumuri
Rămas atât de-a nimănui,
Și poate-atuncea te-ai întoarce
Să mă înșeli c'o vorbă bună,
Cu-o sarutare peste rană
De sub sârmana mea cunună,
Și mi-ai trimițe prin pădure
Răvaș din fericita țară
Pe aripa cu pene sure
Și glasul ud de primăvară.

Duiliu Zamfirescu.

GHICITURI.

Ce sfânt n'a avut suflet și face minuni?

(Creștea)

Ce viețuitoare umblă dimineața în patru picioare, la prânz în două și sara în trei?

(Omni)*

Am doi umerei, doi luceferii, până unde-i arunc, până acolo ajung.

(Ochi)

De ce latră câinele?

(Pentru că nu poate vorbi)

Cu coarne ca boul, cu șea ca calul, se urcă pe copaci ca un șerpe.

(Meciu)

Buturuguță uscată, o rădăcă încărcată, și o dă jos descărcată.

(Lingura)

Unul intrând în casă a zis: bună seara patruzeci de fete. O fată i-a răspuns: nu suntem patruzeci, ci de am mai fi pe cât suntem și pe jumătate, atunci am fi patruzeci.

(91)

Am un copac în doispreze craci și în tot cracul câte patru cuiburi și în tot cuibul câte șapte ouă.

(Anul, lunile, săptămânile și zilele)

*) Când e mic merge abuzele, apoi când e mare umblă în două picioare, când e bătrân se razimă pe băț.

Mici publicațiuni.

Singulare sunt urmările mistuirii rea la oamenii diferiți. Pre unul îl face mistuirea grea leneș, pre celalalt turbat, acuși să descopere în sâmtământ timp de frică, acuși în închipuirea diferitelor boale. Unii devin prin mistuirea grea groși și greoi, alții slabi și mîrșavi. Și durerile de cap sunt de multe ori o urmare a mistuirii stricate, tot așa și fața galfădă, necurătenia pielii, creșterea slabă a părului și mirosul rău de gură. Mulți sufer în lenevirea mistuirii și nu o iau în samă, deși zilnic sîmțesc urmările aceleia. Noi recomandăm în așa cazuri a lua spre mișcarea misturei și a scaunului pirulele Rhabarber domol laxative întăritoare de rînză alui Feller cu marca „Elsa-Pillen“. Ele sunt remidiul cel mai plăcut laxativ, de efect pe deplin nestricăcios, neiritator, încrăzută. 6 cutii trimete ori unde pentru 7 cor. 37 fil. franco farmacistul E. V. Feller, Stubica, Marktplatz Nr. 226. (Croatia). Noi recomandăm totodată fluidul de esențe de plante alinător de dureri a lui Feller cu marca „Elsa-Fluid“ a comanda 12 sticle franco pentru 14 cor. 32 fil. Rari și-a câștigat vr'un remediu așa iute și așa foarte favoarea publicului, ca „Elsa-Fluidul“ lui Feller. Dară nu-i minune, că și e un fapt bun, previne multor suferinți și alină și chiar dureri cronice.

La dureri de dinți cele de multe ori e vorba, a liniști nervul cel dureros. Aceasta ne reușește iute și pe deplin prin fluidul de esențuri de plante alinător de dureri alui Feller cu marca „Elsa-Fluid“. Cine este de multe ori cercetat de dureri de dinți, ar trebui să aibe totdeauna acest alinător probat de dureri în casă. Dacă spălăm gura și dinții și în zilele fără de dureri cu „Elsa Fluid“ în general nu mai căpătăm dureri de dinți. Și putrejala de gingii și formarea pietrei de dinți să împiedică prin folosirea „Elsa-Fluid“-ului, tot așa și mirosul gurei, și boalele lipicioase de gură, de gâtlee și grumazi. „Elsa-Fluid“ nimicește toate germinalele de boală, ține gura curată, dinții albi și sănătoși. Și la dureri de dinți din urmarea curențului este de mare efect. 12 sticle din acest remediu eminent de casă trimete ori unde franco pentru numai

14 cor. 32 fil. farmacistul E. V. Felier, Stubica, Marktplatz Nr. 226 (Croatia). Tot odată să poate comanda și pirulele Rhabarber cu marca „Elsa-Pillen“ 6 cutii pentru numai 7 cor. 37 fil. franco și avem un mijloc pentru rânză, care și persoanele cele mai gingașe le iau bucuros și cari sunt totdeauna de efect încrezut și plăcut, nici nu îngreuiază rânza, crește apetitul și în multe cazuri se va dovedi bun.

Un prieten rău și un cias rău se potrivesc la olaltă. Sunt nesiguri și te lasă pe jos, când ai mai mare lipsă. Foarte mulți oameni sunt însă destul de cumiņ, ca să se ferească de prietenii falși, dar ciasurile rele sunt foarte lățite și produc omului mult năcaz, pagubă și întârzieri. Ciasuri bune, sigure și să meargă bine liferează firma univērsală bine cunoscută. H. Suttner în Laibach Nr. 818 care posedă o fabrică proprie de ciasuri în Șvițera, prin urmare poate lifera ciasuri pe lângă cele mai ieftine prețuri de fabrică fără a mai da câștig și negustorilor mijlocitori. Fiecare dintre cetitori, dacă va cere primește dela H. Suttner un catalog bogat ilustrat și interesant, în care se spune între altele și aceea, cum se poate căpăta în cinste un cias de aur.

Cât timp poartă animalele agricole.

Epele poartă 48½ săptămâni sau 348 zile (estreme 330 și 419 zile);

Vacile: 40½ săptămâni sau 285 zile (estreme 240 și 321 zile);

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile (estreme 146 și 158 zile);

Scroafele; peste 17 săptămâni sau 120 zile (estreme 109 și 133 zile);

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

<i>Gâina</i>	clocește	20—22 zile	16—20 ouă.
<i>Curca</i>	"	27—29 "	15—20 "
<i>Gâsca</i>	"	28—32 "	12—15 "
<i>Rața</i>	"	23—32 "	15—18 "
<i>Porumbița</i>	"	17—19 "	6—10 "

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:									
datul		cai 340 zile		vacii 285 zile		oi și capre 154 zile		scoafe 120 zile		cățele 62 zile	
1	Ian.	6	Dec.	12	Oct.	3	Iunie	30	Aprilie	4	Martiu
6	"	11	"	17	"	8	"	5	Maiu	9	"
11	"	16	"	22	"	13	"	10	"	14	"
16	"	21	"	27	"	18	"	15	"	19	"
21	"	26	"	1	Nov.	23	"	20	"	24	"
26	"	31	"	6	"	28	"	25	"	29	"
31	"	5	Ian.	11	"	3	Iuliu	30	"	3	Aprilie
5	Febr.	10	"	16	"	8	"	4	Iunie	8	"
10	"	15	"	21	"	13	"	9	"	13	"
15	"	20	"	26	"	18	"	14	"	18	"
20	"	25	"	1	Dec.	23	"	19	"	23	"
25	"	30	"	6	"	28	"	24	"	28	"
2	Martiu	4	Febr.	11	"	2	Aug.	29	"	3	Maiu
7	"	9	"	16	"	7	"	4	Iuliu	8	"
12	"	14	"	21	"	12	"	9	"	13	"
17	"	19	"	26	"	17	"	14	"	18	"
22	"	24	"	31	"	22	"	19	"	23	"
27	"	1	Martiu	5	Ian.	27	"	24	"	28	"
1	Aprilie	6	"	10	"	1	Sept.	29	"	2	Iunie
6	"	11	"	15	"	6	"	3	Aug.	7	"
11	"	16	"	20	"	11	"	8	"	12	"
16	"	21	"	25	"	16	"	13	"	17	"
21	"	26	"	30	"	21	"	18	"	22	"
26	"	31	"	4	Febr.	26	"	23	"	27	"
1	Maiu	5	Aprilie	9	"	1	Oct.	28	"	2	Iuliu
6	"	10	"	14	"	6	"	2	Sept.	7	"
11	"	15	"	19	"	11	"	7	"	12	"
16	"	20	"	24	"	16	"	12	"	17	"
21	"	25	"	1	Martiu	21	"	17	"	22	"
26	"	30	"	6	"	26	"	22	"	27	"
31	"	5	Maiu	11	"	31	"	27	"	1	Aug.
5	Iunie	10	"	16	"	5	Nov.	2	Oct.	6	"
10	"	15	"	21	"	10	"	7	"	11	"
15	"	20	"	26	"	15	"	12	"	16	"
20	"	25	"	31	"	20	"	17	"	21	"
25	"	30	"	5	Aprilie	25	"	22	"	26	"
30	"	4	Iunie	10	"	30	"	27	"	31	"
5	Iuliu	9	"	15	"	5	Dec.	1	Nov.	5	Sept.
10	"	14	"	20	"	10	"	6	"	10	"
15	"	19	"	25	"	15	"	11	"	15	"
20	"	24	"	30	"	20	"	16	"	20	"
25	"	29	"	5	Maiu	25	"	21	"	25	"
30	"	4	Iuliu	10	"	30	"	26	"	30	"
4	Aug.	9	"	15	"	4	Ian.	1	Dec.	5	Oct.
9	"	14	"	20	"	9	"	6	"	10	"
14	"	19	"	25	"	14	"	11	"	15	"
19	"	24	"	30	"	19	"	16	"	20	"
24	"	29	"	4	Iunie	24	"	21	"	25	"
29	"	3	Aug.	9	"	29	"	26	"	30	"
3	Sept.	8	"	14	"	3	Febr.	31	"	4	Nov.
8	"	13	"	19	"	8	"	5	Ian.	9	"
13	"	18	"	24	"	13	"	10	"	14	"

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:					
Datul		cai 346 zile	vaci 295 zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile	
18	Sept.	23 Aug. *	29 Iunie	18 Febr.	15 Ian.	19	Nov.
23	"	28 "	4 Iuliu	23 "	20 "	24	"
28	"	2 Sept.	9 "	28 "	25 "	29	"
3	Oct.	7 "	14 "	5 Martiu	30 "	4	Dec.
8	"	12 "	19 "	10 "	4 Febr.	9	"
13	"	17 "	24 "	15 "	9 "	14	"
18	"	22 "	29 "	20 "	14 "	19	"
23	"	27 "	4 Aug.	25 "	19 "	24	"
28	"	2 Oct.	9 "	30 "	24 "	29	"
2	Nov.	7 "	14 "	4 Aprilie	1 Martiu	3	Ian.
7	"	12 "	19 "	9 "	6 "	8	"
12	"	17 "	24 "	14 "	11 "	13	"
17	"	22 "	29 "	19 "	16 "	18	"
22	"	27 "	3 Sept.	24 "	21 "	23	"
27	"	1 Nov.	8 "	29 "	26 "	28	"
2	Dec.	6 "	13 "	4 Maiu	31 "	2	Febr.
7	"	11 "	18 "	9 "	5 Aprilie	7	"
12	"	16 "	23 "	14 "	10 "	12	"
17	"	21 "	28 "	19 "	15 "	17	"
22	"	26 "	2 Oct.	24 "	20 "	22	"
27	"	1 Dec.	7 "	29 "	25 "	27	"
31	"	5 "	11 "	2 Iunie	30 "	3	Martiu

Calendarul alfabetic.

A.

Acachie și Codrian martiri 7 Maiu.
 Acachie, Toma și Chiriachi mart. 7 Iulie.
 Adormirea Anei (mama Născăt.), 25 Iulie.
 Adormirea Născătoarei, 15 August.
 Adrian și Natalia martiri, 26 August.
 Aducerea icoanei Domnului, 16 August.
 Aduc. moașt. s. Atanasie cel m., 2 Maiu.
 " " " Chir și Ioan, 28 Iunie.
 " " " Ignatie, 29 Ianuarie.
 " " " Ioan Chrisost., 27 Ian.
 " " " Nichita, 13 Martie.
 " " " Stefan, 2 August.
 " " " Teodor Stratilat, 8 Iun.
 Adunarea, vezi Consiliu, Soborul.
 Adun. arh ang. Gabriel, 26 Mart., 13 Iulie.
 Adun. apostolilor, 4 Ianuarie, 30 Iunie.
 Adun. s. martir Aitala, 1 Septembrie.
 Adun. s. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie.
 Aflarea cap. s. Ioa Botezătorul I. și II.,
 24 Februarie, III., 25 Maiu.
 Aflarea moaștelor s. celor din Eugenia,
 22 Februarie.
 Afxentie cuviosul, 14 Februarie.
 Agap, Irodion, Ruf și cei cu dănșii, apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agapi, Elpida și Pistis ficele Sofiei, 17
 Septemvrie.
 Agapia, Chionia și Irina surori, martire,
 16 Aprilie.
 Agapie, martir, 15 Martie.
 Agatanghel și Climent martirii, 23 Ianuarie.
 Agatia fecioara martiră, 5 Februarie.
 Agatonie martir, 22 August.
 Agatopod și Teodul martiri, 5 Aprilie.
 Agav, Irodion Ruf și cei cu dănșii apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agheu profet, 16 Decembre.
 Agripina martiră, 23 Iunie.
 Aitala, Acheptima și Iosif martiri, 3 Nov.
 Ajunul Crăciunului 24 Decembre.
 Akepsima, vezi Aitala, 3 Novembre.
 Akindin martir și Pigasie, 2 Novembre.

Alex. Ioan și Pavel patriarhi, 30 August.
 Alexandru și Benedict, 14 Martie.
 Alex., Timot. și Antonina mart., 10 Iun.
 Alexie și Benedict, vezi Alex., 14 Mart.
 Alexie omul lui Dumnezeu, 17 Martie.
 Alimpie Stâlpnic., Stilian și Nicon, 26 Nov.
 Ambrosie episcopul Mișanului, 7 Dec.
 Amfilochie episc. Iconiei și Grig., 23 Nov.
 Amos profetul, 15 Iunie.
 Ample apost., Narcis și Strachie, 31 Oct.
 Amun diaconul, dascăl celor 40 femei
 martire, 1 Septembrie.
 Ana, vezi Adormirea Anei, 25 Iulie.
 Ana și Simeon profeți, 3 Februarie.
 Ana și Ioachim părinții Născăt. 9 Sept.
 Ana zemisirea, 9 Decembre.
 Ananie apost. și Roman cântăreț, 1 Oct.
 Ananie unul din cei 3 coconi cu Daniel,
 17 Decembre.
 Anastasia martira, 22 Decembre.
 Anastasia Rom. și cuv. Avramie, 29 Oct.
 Anastasie Persul cu 70 soți și apost. Ti-
 moteiu, 22 Ianuarie.
 Anatolie patriarhul Constantinopolei și
 Iachint, 3 Iulie.
 Andrea luna lui Decembre.
 Andreiu apostol, 30 Novembre.
 " arhiiep. Critului, 4 Iulie.
 " Criteanul și Osie, 17 Octobree.
 " Stratilatul martir, 19 August.
 Andronic apostol, 17 Maiu.
 Andronic cuviosul și Iacob a lui Alfeiu
 apostol, 9 Octombree.
 Andronic, Prob și Tarah mart., 12 Oct.
 Anichit și Fotie martiri, 12 August.
 Anisia mart. și Zotie preotul, 30 Dec.
 Antim episc. Nicomidiei și Teoctist,
 Septembrie.
 Antinogen ieromonahul martir, 16 Iulie.
 Antipa episc. Pergamului martir, 11 Apr.
 Antonina, vezi Alexandru 10 Iunie.
 Antonie cel mare, 17 Ianuarie.
 Anul are patru anotimpuri; 12 luni
 sau 52 săptămâni și una sau două
 zile. O sută de ani e un veac sa

un secol. Patru ani era la Grecii vechi o Olimpiadă.

Anul bisect are zile 366 și urmează după trei ani comuni. Anii cari au la finitul lor 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 și 40 sunt bisecți.

Anul comun are zile 365 și sunt trei unul după altul.

Anul dela facerea lumii până la Christos 5508.

Anul dela diluviu (potop) până la Christos 1722.

Anul intercalat, vezi anul bisect,

Anul nou se număra mai înainte dela 1 Martie, Rușii numărau așa până la 1492, de aci până 1700 dela 1 Septembrie. Azi numără toți creștinii dela 1 Ianuarie.

Anul ordinar, vezi Anul comun.

Anul ordinar bisericesc 1 Septembrie. Anul pascal începe cu Dumineca Paștilor și durează până la Paștile viitoare, el cuprinde trei timpuri însemnate: Timpul Triodului dela Dumineca Vameșului până la Dumineca Paștilor, timpul cincizecimii dela Dumineca Paștilor până la Dumineca după Rusalii și Timpul Octoiului, dela Dumineca după Rusalii până la Dum. Vameșului.

Anul solar, vezi Anul nou.

Anul visect, vezi Anul bisect.

Anutimpurile sunt: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Aquila apostolul, 14 Iulie.

Aquilina martira și Trifilie episc. Leuc., 13 Iunie.

Apolonie, Tirs, Calinic, Filimon și Lifchie martiri, 14 Decembrie.

Apostoli sunt 12 și 72 de învățăcei. Cei 12 să numesc: Petru care se numea Simon și fratele său Andreiu întâi chematul, amândoi erau pescari. Iacob a lui Zevedei și fratele său Ioan evanghelistul erau pescari, fură numiți Boanerges, ce înseamnă: Fiii tunetului. Filip din Betsaida în Galilea.

Vartolomeu care se numea Natanail.

Mateiu vameșul să numea Levi.

Toma să numea Didim, era pescar.

Iacob a lui Alfeiu

Tadeiu numit și Levi.

Simon Cananeul Zilot și

Iuda Iscariotul, carele a vândut pro Domnul Isus Christos, și după ce l'a vândut s'a spânzurat. In locul lui alesi apostolii pe Matia.

Apostolii soborul celor 12, 30 Iunie.

Apostolii soborul celor 70, 4 Ianuarie.

Aprilie a patra lună în an să numește și Prier, are zile 30.

Arangelul de iarnă, 8 Novembre.

Arangelul de vară, 13 Iulie.

Areta episcopul Etiopiei martir și Duma sau Reuma soția cu ficele sale, 24 Oct.

Arătarea Domnului, vezi Botezul, 6 Ian.

Arhip apostolul, 19 Februarie.

Aristarh apost. Pud și Trofin, 15 Apr.

Arsenie arhiep. Corfului și Macarie Eghipteanul, 19 Ianuarie.

Arsenie și Ioan Teologul apost. și evanghelist, 8 Maiu.

Artemie patriarh. Alexandriei marele martir, 20 Octombrie.

Artemon martir, 13 April.

Atanasie cel mare al Alexandriei și Chiril arhiep. Alexandriei, 18 Ianuarie.

Atanasie patriarhul Constantinop., aducerea moaștelor, 2 Maiu.

Atanasie dela Aton și Marta, 5 Iulie.

August luna opta în an să numește și Măsăliari și Gust are 31 zile.

Autonom martirul, 12 Septembrie.

Auxentie părintele filozof, 14 Februarie.

Avacum profetul, 2 Decembrie.

Avdie profetul și Varlaam martirul 19 Novembre.

Averchie episcopul, 22 Octombrie.

Aviv, Gurie și Salmona, mart., 15 Nov.

Avramie cuv., vezi Atanasia, 29 Oct.

Avxentie, vezi Auxentie, 14 Februarie.

Axentie, Eustratie, Eugenie și ceilalți, 13 Cecembr.

Azarie unul din cei 3 soți ai lui Daniel, 17 Decembrie.

B.

(Ce nu află sub B. caută sub V.)

Baba Dochia (Eudochia) zilele babelor 1 Martie.

Babele primele 9 zile ale lui Martie dela 1 până la 9 Martie.

Barnaba, vezi Varnava, 11 Iunie.

Bartolomeu, vezi Vartolomeu, 11 Iunie.

Bartolomeu reîntoarce. moaștelor, 25 Aug.

Basileu episcopul Amasiei, 26 Aprilie.

Basilie mărturisit. episc. Pariei, 12 Apr.

Basilie preot al bisericii din Ançyra. 22 Martie.

Basiliu arhiep. Cesariei și Capadochiei, 1 Ianuarie.

Basilisc, Eutropie și Cleonic mart., 3 Mart.

Benedict, vezi Alexandru 14 Martie.

Blasiu ieromonahul și Vlasie episc. Sevastiei 11 Februarie.

Bobotează, vezi Botezul Domn., 6 Ian.
Bonifatie martirul, 19 Decembre.
Botezul Domnului (Boboteaza, Arătarea Domnului, Teofanie, Epifaniile), 6 Ian.
Brâu Născătoarei de Dumn., 31 Aug.
Bramar luna lui Novembre.
Brumărel luna lui Octombre.
Bunavestirea, 25 Martie.

C.

Calendarul e cartea în care să află împărțirea legală a timpului în ani, luni și zile și să numește așa după cuvântul latin „Calende” care însemna la Romani începutul lunii; după alții Calendarul să numește după cuvântul Colinda.

Calendarul iulian sau vechi cu carele se servesc creștinii ortodoxi-catolici și greco-catolici e întemeiat de Iuliu Cesar la anul 40 a. Ch. și primit de creștini în anul 325.

Calendarul Gregorian sau nou e calendarul iulian îndreptat și prelucrat de Sosigene pe timpul Papei Gregor XIII în anul 1582; cu el să servesc creștinii romano-catolici, Luteranii și Calvinii.

Calendarul ortodox-răsăritean e calendarul iulian cu puțină deschilinire.

Calendarul israelit începe dela facerea lumii 3761 ani a. Ch.

Calendarul turcesc începe dela Hegira — fugirea lui Muhamed dela Meca la Medina 15—16 Iulie 622.

Calinic, vezi Apolonie 14 Decembre..

Calinic și Teodota martiri, 29 Iulie.

Calista martira, Evod și Ermogen frați buni martiri, 1 Septembrie.

Calistrat martirul, 27 Septembrie.

Capul s. Ioan Botezătorul, vezi aflarea I, II și III, 24 Februarie, 25 Maiu.

Capiton episcopul, Vasileu, Eugen și Eugenia cei din Hersova, 7 Martie.

Carneval, Măncarea de carne, Cășlegiul, Carnelegiul dela Crăciun până la Lăsatul de carne.

Carp apostolul, 26 Maiu.

Carp episcop de Tiatira și Papil diaconul său, martiri, 13 Octombre.

Casian Romanul preot și stareț, 29 Febr. Cășlegiul, vezi Carneval.

Catarina, vezi Ecaterina, 25 Novembre.

Chiona, vezi Agapia, 16 April.

Chiprian martirul și Iustina fecioara, 2 Octombre.

Chiriack Sihastrul (Mioiu), 29 Septembrie

Chiriachi, vezi Acachie, 7 Iulie.

Chiric și Iulita mama lui, 15 Iulie.

Chiril, vezi Atanasie, 18 Ianuarie.

Chiril arhip. Ierusalimului, 18 Martie.

Chiril patriarhul Alexandriei, 9 Iulie.

Chir, vezi aducerea moaștelor, 28 Iunie.

Chir și Ioan doct. fără de argint, 31 Ian.

Chrisant, vezi Hrisant, 19 Martie.

Christina, vezi Hristina, 24 Iulie.

Christofor, vezi Hristofor, 9 Maiu.

Ciclul lunei (Crugul) lunei e un timp de 19 ani, începe 1 vn înaintea lui Christos și să află pentru ori care an dacă adaugem acestui an 1 și suma împărțim cu 19, restul care rămâne e ciclul lunei. O numără 19. Aceasta e pentru calendarul iulian, iar pentru cel ortodox-răsăritean scădem doi și împărțim ca și la iulian.

Exemplu pentru anul 1908 după :

Calend. iulian = $1908 + 1 = 1909 : 19 = 100$ și rămâne 9.

Cal. ortodox — $1908 - 2 = 1906 : 19 = 100$ și rămâne 6.

Ciclul soarelui (Crugul soarelui) e un timp de 28 ani, începe după Calendarul iulian cu 9 ani, ar după Calendarul ortodox-răsăritean cu 20 ani înainte de Christos și să află pentru fiecare an dacă adaugem anului 9 ori 20 și suma o împărțim cu 28, restul e Ciclul. O = 28. Exemplu pentru a. 1909 după Calendarul iulian $1909 + 9 = 1918 : 28 = 68$ și rămâne 14 = ciclul ortodox $1909 + 20 = 1929 : 28 = 68$ și rămâne 25 = ciclul.

Cinstitul lanț al s. Petru, 16 Ianuarie.

Cireșar luna lui Iunie.

Cleonic, vezi Basilisc, 3 Martie.

Clement episcopul Ancirei, 23 Ianuarie.

Clement și Petru papi ai Romei, 24 Nov.

Codrat apostol din Magnesia, 21 Sept.

Codrat din Corint martir, 10 Martie.

Codrian, vezi Achacie, 7 Maiu.

Conon din Nazaretul Galileei martir, 5 Martie.

Conciliu, vezi Soborul, Adunarea.

Conciliuri ecumenice au fost șapte :

I în Nicea la a. 325, a fost 318 s. pă.

II „C-nopole „ 381, „ „ 156 „ „

III „Efes „ 431, „ „ 200 „ „

IV „Halchidon „ 451, „ „ 630 „ „

V „C-nopole „ 553, „ „ 165 „ „

VI „ „ 680, „ „ 170 „ „

VII „ Nicea la a. 787, a fost 367 s. pă.

Constantin cel Mare împărat și Elena mama sa, 21 Maiu.

Gornilie sutașul 13 Septembrie.
 Cosma și Damian doi frați doctori 1 Iulie
 și 1 Novembre.
 Crăciunul, vezi Nașterea Dom. 25 Dec.
 Crăciunul mic e anul nou 1 Ianuarie.
 Crucea mică e T. Cap. s. Ioan Botezătorul
 29 August.
 Crucea, Scoaterea, (Închinarea) ci și s. s.
 șapte martiri Macavei 1 August.
 Cșenia Romana cuvioasa 24 Ianuarie.
 Csenofont ca ceata sa 26 Ianuarie.
 Cuptoriu luna lui Iulie.

D.

Dalmat arhiman. Faust și Isachie 3 Aug.
 Damian și Cosma vezi Cosma 1 Iul. 1 N.
 Daniel profetul cu cei trei cuconi: Ananie
 Mișael și Azarie 17 Decembre.
 Daniel Stălpnicul 11 Decembre.
 David cel din Tesalonic 26 Iunie.
 Decembre numit și Undrea luna două-
 sprezecea în an, are zile 31.
 Denia (Priveghiu) Mercuri și Vineri în a
 cincea săptămână a postului mare (de
 la lăsatul de brânză) și Joi în săptă-
 mâna mare (înaintea Paștilor).
 Deslegarea postului: Săptămâna între
 Paști și Dumineca Tomei; între Ru-
 salie și începutul postului s. s. Aposto-
 li și între Crăciun și Anul nou.
 Deslegarea la ouă și brânză: Miercuri
 și Vineri în săptămâna albă.
 Deslegarea la Pește: 2 Februarie de nu
 este postul mare; 25 Martie, 24 Iunie,
 30 Iunie, 6 August, 14 Novembre, 21
 Novembre și în Dumineca Floriilor.
 Dia și Macrina făcători de minuni 19 Iul.
 Dimitrie (Să Medru) marele martir 26 Oct.
 Dionid din Tarsul Ciliciei martir 16 Aug.
 Dionisie Areopogitul 3 Octombrie.
 Ditala și 40 femei martire 1 Septembrie.
 Douăzeci de mii martiri arși în Nicome-
 dia 28 Decembre.
 Dochia, vezi baba Dochia 1 Martie.
 Dominica cuv. și Georghie al Nisiei 8 Ian.
 Dometie făcători de minuni 7 August.
 Dometie și Grigorie Episcop. Nisiei 10 Ian.
 Dorimedont, Savatie și marele martir Tro-
 fim 19 Septembrie.
 Doroteiu Episcopul Tirului martir 5 Iun.
 Dumineca e sărbătoare și sunt în an 52,
 dintre care se numesc:
 Dumineca înaintea Botezului.
 Dumineca după Botez.
 Dumineca Vameșului și a Fariseului și
 Începutul Triodului e totdeauna a doua
 Duminecă după luna nouă a lui Ianuarie,

dela Dumineca aceasta până la Paști
 sunt 70 de zile.
 Dumineca fiului răătăcit, între Dumineca
 Vameșului și Dumineca Lăsat. de carne.
 Dumineca Lăsatului de carne.
 Dumineca Lăsatului de brânză.
 Dumineca întâia din post sau Dumineca
 Ortodoxiei. După s. Liturghie să afu-
 risesc ereziacii și toți aceia cari să la-
 pădă de ortodoxie. Să pomenesc scu-
 titorii și apărătorii religiei.
 Dumineca din post a 2. 3. 4. și a 5.
 Dumineca Floriilor.
 Dumineca Paștilor. Ziua cea luminată.
 Dumineca Tomei când sau arătat Iisus
 lui Toma, carele nu credea în Inv. lui.
 Dumin. Mironosișilor după Dum. Tomei.
 Dumineca Slăbănogului (Paraliticului) a
 patra după Paști.
 Dumineca Samarinenă, a 5 după Paști.
 Dumineca Orbului, a șeasa după Paști.
 Dumineca S. S. Părinți a șeptea d. Paști.
 Dumineca Rusalilor.
 Dumineca Tuturor Săntilor totdeauna în-
 tăia după Rusalie. Lăsatul de carne
 pentru postul s. s. Apostoli.
 Dumineca înaintea Înălțării s. Cruci.
 Dumineca după Înălțarea s. Cruci.
 Dumineca Strămoșilor a doua înaintea
 Crăciunului.
 Dumineca înaintea Crăciunului.
 Dumineca după Crăciun.
 Dumineca tânără după Lună nouă.
 Duminecele Triodului sunt: Dela Dumi-
 neca Vameșului până la Paști.
 Duminecele Pentecostarionului (Cincize-
 cimei) sunt: Dumineca Paștilor până
 inclusive Dumineca Tuturor Săntilor.
 Duminicele Octoichului sunt: Dumineca
 a doua după Rusalie până la Triodion.

E.

Ecaterina mare Martiră, vezi Catarina
 25 Noembre.
 Efplu arhidiacon și Nifon cuv. 11 Aug.
 Efsihie din Cesarea martir 9 Aprilie.
 Efrem cel din Hersova martir, Vasileu și
 alții 7 Martie.
 Efrem Sirul cuviosul 28 Ianuarie.
 Eftimie cel Mare cuviosul 20 Ianuarie.
 Eftihie martirul 6 Aprilie și 24 August.
 Elefterie martirul și Pavel cuv. 15 Dec.
 Elena, vezi Constantin și Elena 21 Mai.
 Elisaveta cuv. și Sava Stratilat martir 24
 Aprilie.
 Eliseiu profetul fiul lui Safat și învăță-
 celul s. Ilie 14 Iunie.

Elpida, vezi Sofia 17 Septembrie.
Emanuel (Manuil), Savel și Ismail martiri 17 Iunie.

Emilian Episcopul Chizicului mart. 8 Aug.
Emilian și Iachint martiri 18 Iulie.

Epacta după Calendariul iulian e numărul carele arată câte zile a trecut dela Luna nouă a anului trecut până la 1. Ianuarie și poate să fie dela 0 până la 30. Să află dacă să înmulțește numărul de aur cu 11 și să împarte cu 30. Restul e Epacta. Exemplu: In anul 1907 a fost Numărul de aur $8 \times 11 = 88 : 30 = 2$ și rămâne 28 adică Epacta e 28. Aceasta Epactă din Calendariul iulian e Temelia Calendariului ortodox.

Epacta după Calendariul ortodox-răsăritean e numărul care adaus Temeliei face 21 ori 51. Exemplu: Temelia anului 1907 e 28 ca să căpătăm 51 mai trebuiesc 23 dar acest număr e Epacta Calendariului ortodox.

Epifanie Episcopul Ciprului și Gherman Patriarhul Constantinopolei 12 Mai.

Epifaniile, vezi Botezul 6 Ianuarie.

Epistimia și soț. ei Galact mart. 5 Nov.

Erast apost. Olimp și Orest mar. 10 Nov.

Ermen, Ioanichie și Nicandru mar. 4 Nov.

Ermia și Ermie martiri 31 Mai.

Ermil diaconul și Stratonice 13 Ianuarie.

Ermogen, vezi Calista 1 Septembrie.

Ermogen eparhul, Mina și Eugraf 10 Dec.

Ermolae ieromonahul martir 26 Iulie.

Eudochia, vezi Baba Dochia 1 Martie.

Eufemia mare Martira 11 Iulie și 16 Sep.

Eufrosina cuv. din Alexandria 25 Sept.

Eugenie, vezi Capiton 7 Martie.

Eugenia cuv. (Ajun. Crăciunului) 24 Dec.

Eugenie, Eustratie, Axentie, Mardare, Orest și Luca 13 Decembrie.

Eugraf, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Eulampia și Eulampie martiri 10 Octomv.

Eumenic făcători de minuni 18 Septem.

Euplu arhidiacon și Nifon 11 August.

Eupsihie, vezi Efsihie 9 Aprilie.

Eusebie episcop de Samosata 22 Iunie.

Eusignie martirul 5 August.

Eustatie-Placida și fiii săi 20 Septembrie.

Eustatie și Timotei din Simvoli 21 Feb.

Eustratie, vezi Eugenie 13 Decembrie.

Eutihie martirul 24 August.

Eutimie, vezi Eftimie 20 Ianuarie.

Eutropie, vezi Basilisc 3 Martie.

Eved, vezi Calist 1 Septembrie.

F.

Faust, vezi Dalmatie, 3 August.

Februarie să numește și Faur e a doua lună în an și are în anul comun 28, ear în cel bisect 29 zile.

Femei 40, vezi Amun 1 Septembrie.

Fevronia sfânta 25 Iunie.

Filaret îndurătorul și prof. Naum 1 Dec.

Filimon apostolul 22 Novembre.

Filimon, vezi Apolonie 14 Decembre.

Filip apostolul și Lăsatul de carne pentru Crăciun 14 Novembre.

Filip apost. și Teofan cuv. martiri 11 Oct.

Filumen și Paramon martiri 29 Novemb.

Flor și Lavru frați, martiri 18 August.

Florar luna lui Maiu.

Floriile, Dumineca Florilor, Staulele Florilor cade totdeauna o săptămână înaintea Paștilor.

Foca facătoriu de minuni și Iona profesorul 22 Septembrie.

Foca, Teofil, Trofim și alții martiri 23 Iul. Fotie, vezi Anichit 12 August.

G.

Gabriel arhanghelul, soborul 26 Martie.

Gabriel și Mihail mai mari Voezozii-Arangelul de iarnă 8 Novembre.

Gabriel, soborul lui, Arangelul de vară, 13 Iulie.

Galaction și Epistimi soția sa martiri 5 N.

Gavril, vezi Gabriel.

George al Nisiei și Domenica 8 Ianuarie.

George Episcopul Mitilenei 7 Aprilie.

George marele Martir-Sân George 23 Apr.

Gerarion luna lui Ianuarie.

Germenarion luna lui Maiu.

Gerasim avă în Palestina 4 Martie.

German, vezi Epifanie 12 Maiu.

Glicheria martira 13 Maiu.

Gordie Capitan la Iulie 3 Ianuarie.

Grigorie arhiepiscopul Armeniei 30 Sept.

Grigorie Decapoliul și Proclu arhiepiscopul Constantinopolei 20 Novembre.

Grigorie episcopul Neocesariei 17 Nov.

Grigorie, vezi Dometie 10 Ianuarie.

Grigorie, vezi Amfilohie, 23 Novembre.

Grigorie și învățăcelul său Ioan cuviosul 18 Aprilie.

Grigorie Teologul ierarh 25 și 30 Ian. Gurie, vezi Aviv 15 Novembre.

H.

Haralampie preotul martir 10 Februarie.

Haritina martiră 5 Octomvrie.

Hariton mărturisitorul 28 Septemvrie.

Harisant și Darie 19 Martie.

Hristina fiica Stratilatului din Tir mare
martiră 24 Iulie.

Hristofor prof. și Isaia martir 9 Maiu.

I.

Iachint, vezi Anatolic 3 Iulie.

Iachint, vezi Emilian 18 Iulie.

Iacob a lui Alfeiu unul din cei 12 apo-
stoli 9 Octombrie.

Iacob apostolul fratele Domnului 23 Oct.

Iacob episcop și martir 21 Martie.

Iacob fiul lui Zavedeu unul din cei 12
apostoli 30 Aprilie.

Iacob Persul martir 27 Novembre.

Ianichie, vezi Ermen 4 Novembre.

Ianuarie—Gerariu luna primă în an, are
31 zile.

Ianuarie episcopul 21 Aprilie.

Iara anutimp, durează 90 zile dela 9.
necembre până la 9 Martie.

Iason apostolul și Sosipatru 28 Aprilie.

Icoana Domnului vezi Aducerea ei 16 Aug.

Ierarhi trei, Marele Vasile, Grigorie Teolo-
gul și Ioan Chrisostomul 30 Ianuarie.

Ieremia profetul 1 Maiu.

Ieronim și Policarp episc. Smirnei 23 Feb.

Ieroteiu episcopul Atenei martir 4 Oct.

Iezechi profetul, Simeon și Ioan 21 Iulie.

Ignatie arhiepiscopul Antiochiei și purtător
de Dumnezeu 20 Decembre.

Ignatie, vezi Aducerea moaștelor s. Ig-
natie 29 Ianuar.

Iisus Navi și Începutul indictului 1 Sep.

Ilarie, Proclu și Mihail martiri 12 Iulie.

Ilarion cel mare 21 Octombrie.

Ilarion egumenul și Stefan făcător de mi-
nuni 28 Martie.

Ilarion și Visarion 6 Iunie.

Ilie profetul 20 Iulie.

Înălțarea de toată lumea a cinstitei și de
viață făcătoarei Cruci (Ziua Crucei) 14
Septembrie.

Înălțarea Domnului — Ispasul, cade tot-
deauna la 40 de zile după Paști și la
10 zile nainte Rusaliilor.

Începutul Indictului, vezi Indict. 1 Sept.

Închinarea cinstului lanț al s. Petru
Sân Petru de iarnă), 16. Ianuarie.

Indictul era la Romani timpul de 15 ani
în care să facea repartitia tributului
și să numește Numărul roman. Indic-
turi sunt mai multe, însă biserica
noastră primi în anul 312 Indictul
împărătesc sau grecesc carele începe
cu 3 ani înaintea lui Cristos și să află
pentru loricare an dacă adaugem anu-
lui 3 și suma împărțim cu 15, apoi
restul care rămâne e Indictul. Exemplul

pentru anul 1882: $1882+3=1885$
 $15=125$ și rămâne $10=$ indict.)

Înjumătățirea praznicului — Mezul pă-
resimilor, totdeauna Mercuri în mijlocul
postului mare, 24 de zile înaintea
Paștilor.

Întăia și a două aflare a cinstului cap
al s. Ioan Botezătorul 24 Februarie.

Întempiarea Domnului Is. Chr. 2 Febr.

Întoarcerea moaștelor s. Apostol Bartolo-
meu 25 August.

Întrarea în biserică a Prea Sântei Născă-
toarei de Dumnezeu 21 Novembre.

Întunecimea luni — Eclipse să întâmpla
numai la luna plină, pe timpul acesta
să află pământul între soare și lună
și umbra pământului acopere luna ori
total, ori partial ori inelar.

Întunecimea de soare să întâmpla numai
la Luna nouă pentru că atunci să
afla luna între soare și pământ și ne
acopere vederea soarelui ori total, ori
partial ori inelar.

Întunecimi de soare și de lună sunt în
18 ani și ceva mai bine 70, dintre
care sunt 41 de soare și 29 de lună,
dar întrun an poate să fie 7 întune-
cimi, dintre aceste sunt mai puțin
2 de lună.

Învieria Domnului — Paștile. Sărbătoare
mare să serbează 3 zile și poate cădea
pe Duminecele dela 22 Martie până
la 25 Aprilie dar totdeauna în Dumi-
neca prima după întâia lună plină a
ecuinocțului de primăvară, adică în-
tăia după 8 Martie. Dacă cade învie-
rea Domnului într'o Dumineca cu Pasha
jidovească atunci să serbează cu o
săptămână mai târziu.

Învieria lui Lazar totdeauna Sâmbătă
înaintea Floriilor.

Ioan ajunătorul și Mamant mart. 2 Sept.

Ioan Botezătorul, vezi Aflarea capului
24 Februarie, 25 Maiu.

I. Botez. Nașterea lui Sânzi-Iana 24 Iunie.

Ioan Botez. Soborul lui 7 Ianuarie.

Ioan Botez. Taerea capului 29 August.

Ioan Botez. Zămisirea 23 Septembrie.

Ioan Chrisostomul, gură de aur arhi-
episcopul Constantinopolei 13 Nov.

Ioan Chrisost. vezi Aduc. moașt. 27 Ian,

Ioan Crisost., vezi Ierarhi 30 Ianuarie.

Ioan Colibașul și Pavel Tebeulcuv. 15 Ian.

Ioan Damaschin 4 Decembre.

Ioan dela peșterea cea veche 19 Aprilie.

„ milostivul 12 Novembre.

„ vezi Alexandru 30 August.

„ Scărareul cuvios 30 Martie.

Ioan vezi Chir 31 Ianuarie.
 " " Aducerea moaștelor 28 Iunie
 " " Grigorie 28 Aprilie.
 " " Iezechil 21 Iulie.
 Ioan, vezi Arsenie, 8 Maiu.
 " Teolog., Evang. și Apost. 26 Sept.
 Ioachim, vezi Ana 9 Septembrie.
 Ioanichie, vezi Ermeu 4 Novembre.
 Ioil prof. și Var mart. 19 Octombrie.
 Iona, vezi Foca 22 Septembrie.
 Iosif, vezi Akepsima, 3 Novembre.
 Iosif scriitor de cânt și Toma apost. 4 Apr.
 Iov s. și dreptul 6 Maiu.
 Ipatie episcopul Gangrenelor făcătoriu
 de minuni 31 Martie.
 Ipolit papa Romei și s.s. Trei ierarhi 30 Ian.
 Irina, vezi Agapia 16 Aprilie.
 Irina mare martiră 5 Maiu.
 Irinarh martir din Sevasta și Stefan cel
 nou martir 28 Novembre.
 Irodion, vezi Agap 8 Aprilie.
 Isaia profetul 9 Maiu.
 Is. Hs. Ni. Ka era mai nainte cu slove
 IC. XC. HI. KA. și însemnează: Iisus
 Hristos a biruit.
 Isachie marturisitorul 30 Maiu.
 Isachie, vezi Dalmat 3 August.
 Isidor Pelusiotul marturisitor 4 Februarie.
 Isidor martirul 14 Maiu.
 Ismail, vezi Emanuel 17 Iunie.
 Ispasul, vezi Înălțarea Domnului.
 Iuda fratele Domnului apostol 19 Iunie.
 Iulian din Tarsis martir 21 Iunie.
 Iuliana din Nicomidia martiră 21 Dec.
 Iulie, Cuptoriu; a șaptea lună în an
 are zile 31.
 Iulita, vezi Chirie, 15 Iulie.
 Iunie, Cireșar, a șasa luna în an are zile 30.
 Iustin martir, marele filozof 1 Iunie.
 Iustina, vezi Chiprian 2 Octombrie.

J.

Joi, vezi săptămâna.
 Joi mare, vezi săptămâna patimilor.

L.

Lăsatul de brânza (Zăpostitul) e muta-
 bil, septe săptămâni naintea Paștilor,
 dela Dumineca aceasta începe Postul
 mare sau Postul Paștilor.
 Lăsatul de carne (Zăpostitul) sunt patru
 adeva pentru:
 — Paști, Dumineca opt săptămâni în-
 ainta Paștilor.
 — Săn-Petru sau s. s. Apostoli, Dumi-
 neca după Rusalii sau Dumineca Tu-
 turor Sântilor, e mutabil.
 — Sânta Maria mare 31 Iulie.

— Crăciun 14 Novembre.
 Laurentie arhidiaconul martir 10 Auguts.
 Lavru, vezi Flor 18 August.
 Lazar, vezi Învierea lui Lazar.
 Leon episcopul Cataniei 20 Februarie.
 Leon papa Romei 18 Februarie.
 Leontie cuviosul martir 18 Iunie.
 Lifchie, vezi Apolonie 14 Decembre.
 Litera Dumineci arată în calendariul bi-
 sericesc Duminecile de peste an și
 sunt șapte: În calendariul Iulian în-
 cepe dela 1 Ianuarie cu A, B, C, D,
 E, F și G. În anul bisect Duminecile
 după 29 Februarie au două litere.
 Calendariul Gregorian schimbă Litera
 Duminecei dela anul 1583 până 1700,
 dela 1701 până la 1800, dela 1801
 până 1900 și dela 1901 până la 2100
 așa de când e în calendariul Iulian A
 e în calendariul gregoria G.
 După calendariul ortodox să iau slovele

înderept

adeca:

3, 5, e, g, z

b. și a. și începe dela 1
 Mart. cu slova z

Litera (Slova) Păscăliei e cheia cu carea
 se află Paștile și toate serbătorile mu-
 tabile și sunt 35 pentru că atâte zile
 sunt în care poate cădea Paștile.
 Loghin sutașul martir, 16 Octombrie.
 Luca apostol și evangelist 18 Oct.
 Luca cuviosul și Partenie episcop. Lamps.
 7 Februarie.
 Lucia, vezi Axentie 13 Decembre.
 Luchian martirul 15 Octombrie.
 Luchilian al Constantinopolei 3 Iunie.
 Lucinul, vezi Luca evang. 18 Oct.
 Luna. Anul are 12 luni: Ianuarie, Fe-
 bruarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie,
 Iulie, August, Septembrie, Octombrie,
 Novembre și Decembre.
 Luna de zile 30 e numai pentru socoată
 Luna de patru săptămâni are 28 zile și
 sunt în an 13 pentru ca aceste luni
 sunt cu 2—3 zile mai mici.
 Luna nouă să vede după apunerea
 soarelui la apus (vest) în forma unei
 sece.
 Luna plină la 14 zile dela Luna nouă
 să vede după apunerea soarelui la
 resărit (est) ca un fond rotund.
 Luni, vezi Săptămâna.
 Lunia curată după Dumineca Lăsatului
 de brânză.
 Lunia morților după Dumineca Tomei
 (Mătcălu). În Lunia aceasta să pre-

noește suprafața mormânturilor, să fac rugăciuni pentru morți și să dă de pomană.

Lup martirul 23 August.

M.

Macarie al Alexandriei, Arsenie arhiepiscop. 19 Ianuarie.

Macavei șapte martiri și Scoaterei cins. Cruci 1 August.

Macra (Maura) și Timoteiu mart. 3 Maiu.

Macrina, vezi Dia cuvioasele 19 Iulie.

Măhrama Domn. și Diomid martir. 16 Aug.

Maiu, Florariu a 5 lună în an are zile 31.

Malahie prof. și Gordie capitanul 3 Ian.

Mamant, vezi Ioan ajunătorul 2 Sept.

Măna anului în calendariul românesc e

Slova Duminicii a calendariului ortodox adevărat:

A-1, B-2, F-3, A-4.

 E-5, S-6, și 3-7.

Mancarea de carne, vezi Carnevel.

Manuil, Emanuil, vezi Ismail 17 Iunie.

Marcu apostol și evangelist 25 Aprilie.

Marcu episcopul Aretuselor 29 Martie.

Marchian, Martirie Notarul martiri 25 Oct.

Mardare, vezi Axentie, 13 Decembrie.

Maria cea din Miasme, Soborul ei, 1 Sept.

Maria Eghipteana 1 Aprilie.

Maria Magdalena purt. de mir 22 Iulie.

Maria Născ., vezi Adormirea 15 August.

Maria Născ., vezi Într. în biserică 21 Nov.

Maria Născ., vezi Bunavestire 25 Martie.

Maria Născ., vezi Nașterea ei 8 Sept.

Maria Născ., punerea cinstului brâu

31 August.

Maria Născ. Soborul a două zi de Cră-

cium 26 Decembrie.

Marina (Să Margita) mare martiră 17 Iulie.

Mart, vezi Săptămâna.

Marta, vezi Atanasie 5 Iulie.

Martie — Mărtisor — Germănar luna a

treia în an are zile 31.

Martin papa Romei martirul 14 Aprilie.

Martinian pusnic la Atena martir 13 Febr.

Martinii de iarnă dela 1 până la 3 Febr.

Martinii de toamnă dela 12 până la 14 Nov.

Martirele femei, vezi Amun 1 Septembrie.

Martiri și Martirii să tipreau în cărțile

veche Mucenic și Muceniții.

Martirii din Hersova, vezi Efrem, 7 Martie.

Martirii din Niconidia vezi Doauăzeci de

mii 28 Decembrie.

Mart. noave d. Chizica și Memnon 29 Apr.

Martirii patruzece 9 Martie.

Martirii 40 și cinci din Nicopoli 10 Iulie.

Martirii și doi din Amoreea 6 Martie.

Martirii șapte, vezi Macavei 1 August.

Martirii treizeci și trei d. Melintina 7 Nov.

Martirie, vezi Marchinian 25 Octombrie.

Măsălaru, luna lui August.

Mătcălu, vezi luna morților.

Mateiu apostol și evangelist 9 August,

16 Novembrie

Matrona din Salonic 27 Martie.

Matrona și martirul Onifor și Poștarie

9 Novembrie.

Maxim mărturisitorul 13 August.

Maxim mărturisitorul și martirul Neofit

21 Ianuarie.

Melania Romana cuvioasa 31 Decembrie.

Meletie arhiepiscopul Antiohiei 12 Febr.

Memnon, vezi Martiri nouă 29 Aprilie.

Mercuri, vezi Săptămână.

Mercuria Todorusalelor cade totdeauna la

24 zile înainte de Rusalii și 24 zile

după Paști.

Mercurie și Ecaterina mare martiri 25 Nov.

Metaniile încep totdeauna în primă Joie

din Părăsini.

Metodie episcopul Patarilor mart. 20 Iunie

Metodie patriarhul Constantinopolei și

profet. Elisei 14 Iunie.

Mezul Păresemilor, vezi Injumătățirea

praznicului.

Mihea profetul 14 August

Mihail Arhistratigul minunea lui în Co-

lose 6 Septembrie.

Mihail, vezi Ilarie 12 Iulie.

Mihail și Gabriel, vezi Gabriel 8 Nov.

Mihail Sinadon marturisitor 23 Maiu.

Mina, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Mina, Victor și Vichentie martiri 11 Nov.

Minodora, Mitrodora și Nimfodora surori

mare martire 10 Septembrie.

Minunea din Colase, vezi Mihail 6 Sept.

Mioiu (S. Mioiu) vezi Chirac 29 Sept.

Miron preotul martir 17 August.

Miron și Maria Magdalena, 22 Iulie.

Misael unul din cei trei coconi cu Da-

nici 17 Decembrie.

Mitrodora, vezi Minodora 10 Septembrie.

Mitrofan patriarh. Constantinopolei 4 Iun.

Moastele s. Atanasie, vezi Aducer. 2 Maiu.

Moastele s. Chir și Ioan vezi Aduc. 28 Iun.

Moastele s. Ignatie, vezi Aducerea 29 Ian.

Moastele s. Ioan Chrisostomul. vezi Adu-

cerea 27 Ianuarie.

oaștele s.s. celor din Eugenia 22 Feb.
Moăștele s. Stefan, vezi Aducerea 2 Aug.
Mochie preotul martir 11 Maiu.
Moise Arapul 28 August.
Moisie și Vavila martiri 4 Septembrie.
Moșii sunt pomenile date morților și
sunt preste an mai mulți adevă :
Moșii de iarnă, Sâmbătă înaintea Lăsa-
tului de carne pentru Paști.
Moșii de Rus. Sâmbătă înaintea Rusaiilor.
Moșii de Să Medru Sâmbăta înainte de
Să Medru.

Apoi mai sunt :

Moșii de Crăciun 25 Decembrie.
Moșii de Părăsimi 9 Martie.
Moșii de Joi mare să fac „Focurile”.
Moșii de Paști în ziua de Paști.
Moșii de Sân Georgiu 23 Aprilie.
Moșii de Ispăș, în ziua înălțării Domn.
Moșii de Sânzi-Iane 24 Iunie.
Moșii de Sân-Petru 29 Iunie.
Moșii de Sân-Ilie, 20 Iulie.
Moșii de Schimbarea la față 6 August.
Moșii de Santa-Maria-mare 15 August.
Mucenicii, vezi Martirii.
Mutarea s. Ioan evanghelistul 26 Sept.

N.

Narcis, vezi Amplie, 31 Octombrie.
Născătoare de Dumnezeu, vezi Maria.
Nașterea Domnului, vezi Crăciunul 25 Dec.
Nașterea s. Ioan Botez. vezi Ioan 24 Iun.

Numărul în cărțile bisericești să înseamnă cu slova și anume :

Ă, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț.

12 13 20 21 23 30 40 50 60

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț.

70 80 90 100 200 300 400 500 600

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț.

700 800 900 1000 2000 10.000 50.000

Nașterea Născătoarei de D-zeu Sept. 8
Natalia, vezi Adrian 26 August.
Naum, vezi Filaret 1 Decembrie.
Neofit, vezi Maxim 21 Ianuarie.
Neomila și Terentie martiri 28 Octomb.
Nestor martirul 27 Octombrie.
Nicanoru, vezi Ermen 4 Novembre.
Nicanor, Prohor, Timon și Parmena dia-
coni 28 Iulie.

Nichifor martirul 9 Februarie.

Nichifor patriarhul Constantinopol. 2 Iun.
Nichita, vezi Aducerea Moaștelor 13 Mart.
Nichita episcopul Halcedonului 28 Maiu.
Nichita egumenul Michidichiei martir 3 Ap.
Nichita și Visarion martiri 15 Septembrie.
Nicolae arhiepiscopul dela Mira Lichiei
6 Decembrie.

Nicon Metanoite, vezi Alipie 26 Nov.
Nicon și învățeții lui martiri 23 Martie.
Nifon, vezi Euplu 11 August.
Nil izvoritoriu de mir 12 Novembre.
Nimfodora, vezi Minodora 10 Septembrie.
Nouă martiri, vezi Memnon 29 Aprilie.

Numărul de aur e numărul, carele arată
al câțalea an e fiecare an în Crugul
lunei, și era în Calindarul roman ti-
părit cu litere aurite. Să află, dacă
adaugem anului 1 și suma împărțim
cu 19. Restul e numărul de aur. Exem-
plu : Numărul de aur pe anul 1904 e
5, pentru că $1904 \div 19 = 100$
și rest 5.

Exemplu
Anul 1908 să
scrie.

7544

Numirea Domnului, vezi Anul nou, 1 Ian

O.

Octombrie—Brumărel e a zecea lună în an, are zile 31.
Olimpa, vezi Erast 10 Novembre.
Olimpiada e cuvânt grecesc și însemnează 4 ani.
Olimpie, vezi Adormirea Anei 25 Iulie.
Onesim apostolul 15 Februarie.
Onisifor, vezi Matrona 9 Novembre.
Onufrie cnv. și Petru martirul 12 Iunie.
Orest, vezi Erast 10 Novembre.
Orest, vezi Axentie 13 Decembre.
Osie, vezi Andrei 17 Octombrie,

P.

Pahomie cel mare 15 Maiu.
Pamfilie martirul 16 Februarie.
Pancratie episcopul Tavromeniei 9 Iulie.
Panteleimon (Pantilie) Marele martir și tămăduitor 27 Iulie.
Papie și Savin martiri 16 Martie.
Papil, vezi Carp 13 Octombrie.
Paramon, vezi Filumen 29 Novembre
Parascheva-Vinerea mare 14 Octombrie.
Părăsimele, vezi Postul Paștilor.
Părinții cei ucis în monas. s. Sava 20 Mar.
Părinții cei ucis în Sinaia și Rait 14 Ian.
Parmena, vezi Nicanor 28 Iulie.
Paștile, vezi Învierea Domnului.
Pascalia e Crugul lunei, Măna anului, Temelia, Numărul de aur, Slova Pas caliei și Slova Duminecei.
Partenie, vezi Luca 7 Februarie.
Patapie cuviosul 8 Decembre.
Patrichie episcopul Prusiei 19 Maiu.
Patrusprezece mii de prunci uciși de Irod 29 Decembre.
Patruzeci femei, vezi Amun 1 Septembrie.
Patruzeci martiri, Sămții 9 Martie.
Patruzeci și 5 martiri din Nicopoli 10 Iul.
Patruzeci și doi martiri din Amorea 6 Mart.
Pavel, vezi Alexandru 30 August.
Pavel, vezi Elefterie 15 Decembre.
Pavel mărturisitorul 6 Novembre.
Pavel Tebeul, vezi Ioan Colibașul 15 Ian.
Pavel și Petru-Sân Petru 29 Iunie.
Pelaghia cuvioasă 8 Octombrie.
Pelaghia din Tars martiră 4 Maiu.
Pârliete, 20, 21 și 22 Iulie.
Petru, vezi Onufrie 12 Iunie.

Petru apostolul, vezi Închinarea lanțului 16 Ianuarie.

Petru, vezi Climent 24 Novembre.

Petru și Pavel, vezi Pavel și Petru 29 Iunie.
Pigasic, vezi Akindin 2 Novembre.

Pimen profetul 27 August.

Pistis vezi Agapi 17 Septembrie.

Planetele sunt corpuri cerești, incungiuă soarele în diferite îndepărtări, primesc lumina dela soare, unele au una, altele mai multe luni care să numesc și tra-banș sau satiliț. Calindariul cunoaște șapte planete: 1 Soarele, 2 Venus, 3 Mercur, 4 Luna, 5 Saturn, 6 Jupiter și 7 Martie. În tot anul să numără că-tră una din aceste planete ca Regin-tele anului și să așă pentru ori care an daca împărșim numărul anului cu 7 apoi restul e numărul planetei. Exem-plu: Regintele anului 1908 e Luna, pentru că 1908:7=272 și rămâne rest 4.
Platon și Roman 18 Novembre.

Pogorărea Duhului Sânt-Rusalile e sâr-bătoare mutabilă și cade totdeauna la 50 zile după Paști sau la 10 zile după Înălțarea Domnului.

Poliecarp, vezi Ieronim 23 Februarie.

Poliect martirul 9 Ianuarie.

Pomana morților, vezi Mosii.

Pompie, Terentie și cei cu dâșii 10 Apr.

Porfirie episcopul Gaziei 26 Februarie.

Porfirie, vezi Matrona 9 Novembre.

Postul—secul. După legea bisericeii noa-stre avem aceste posturi:

— Postul Paștilor, (paresimilor, postul mare) durează șapte săptămâni fără săptămâna albă, e mutabil.

— Postul s. s. apostoli Petru și Pavel începe totdeauna Luni după Dumineca Tuțuror Sântilor (8 zile după Rusalie și durează mai mult 42 și mai puțin 8 zile. E mutabil.

— Postul s. Mariei-mare 14 zile dela 1 până la 15 August.

— Postul Crăciunului 6 săptămâni dela 15 Novembre până la 25 Decembre.

— Mercurile și Vinerele preste tot anul afară de săptămâna între Paști și Dumineca Tomei, între Rusalie și Dumineca Tuțuror, Sântilor și între Crăciun și Anul nou.

— Postul înaintea Botezului 5 Ianuarie.

— Postul Tăerei Capului s. Ioan Bote-zătorul 29 August.

— Postul de untdelemn în timpul pre-gătirei spre cuminicătură și în săptă-măna patimilor, afară de Joi Sâmb.

Dum. Vezi deslegarea Postului.

Praznic, vezi Sărbătoare.
 Prier luna lui Aprilie.
 Primăvara anutimpul durează 92 zile
 20 $\frac{1}{2}$ oare, dela 8 Martie până la 9 Iun.
 Priveghiu, vezi Denia.
 Prob, vezi Andronic 12 Octombre.
 Probajia, vezi Schimbarea la față 6 Aug.
 Proclu, vezi Grigorie Decapolit 20 Noemb.
 Proclu, vezi Ilarie 12 Iulie.
 Procopie Decapolitul, mărturisitor 27 Feb.
 Procopie-Precupul-martir 8 Iulie.
 Prohor, vezi Nicanor 28 Iulie.
 Pruncii 40.000, v. Martirii 40.000, 29 Dec.
 Pud, vezi Aristarh 15 Aprilie.
 Punerea cinstitului brâu, vezi Brăul Născătoarei 31 August.
 Punerea cinstit. veșmânt al Născ. 2 Iul.

R.

Răpciune, luna lui Septembrie,
 Reintoarcerea moaștelor s. apostol Vartolomeu 25 August.
 Roman, vezi Amania 1 Octombre.
 Roman, vezi Platon 18 Novembre.
 Roman și Xenie cuvișul 24 Ianuarie.
 Ruf, vezi Agap 8 April.
 Rusaliile, vezi Pogorârea ș. Duh.

S.

Să-Margita, vezi Marina 17 Iulie.
 Să-Micoara, vezi Nicolae 6 Decembre.
 Să-Mioiu, vezi Chiriac 29 Septembrie.
 Sabin (Savin), vezi Papie 16 Mart.
 Salmona, vezi Aviv 15 Novembr.
 Sămbătă a șasea zi după Duminecă să serba mai nainte și să serbează și azi la Jidovi ca la noi Dumineca. Dela Învierea Domnului părăsire creștinii serbarea Sămbetei și primiră serbarea Duminecei.
 Sămbăta lui Lazar, vezi În. lui Lazar.
 Sămbăta mare e Sămbăta Paștilor.
 Samson primitor de străini 27 Iunie.
 Samuil profetul 20 August.
 Săn-George, vezi George 23 Aprilie.
 Săn-Medru, vezi Dimitrie 26 Octombre.
 Săn-Petru de iarnă 18 Ianuarie.
 Săn-Petru de vară 29 Iunie.
 Săn-Toaderii încep totdeauna în prima Marț după Duminecă lăsatul de brânză și țin 7—8 zile.
 Sânta-Maria mare, vezi Adormirea Născătoarei 15 August.
 Sânta-Maria mică, vezi Nașterea Născătoare 8 Septembrie.

Sânții-Sânții, vezi 40 martiri 9 Martie.
 Sântu-Arangel de vară, vezi Soborul Arhangel. 13 Iulie.
 Sănzi-Iana, vezi Nașter. s. Ioan 24 Iun.
 Sava cel sântit 5 Decembre.
 Sava, vezi Elisaveta 24 Aprilie.
 Savatie, vezi Dorimedont 19 Septembrie.
 Schimbarea la față a Domnului nostru Isus Chr., vezi Preobrajenia. 6 Aug.
 Savol, vezi Emanuel, 17 Iun.
 Savin, vezi Papie, 16 Mart.
 Scoaterea cinstitei Cruci și Maca. 1 Aug.
 Secul, vezi Postul.
 Seculul — Veacul un period de 100 ani, începe dela Isus Christos.
 Săptămâna are șapte zile, pe carele le numerau păgânii după cele șapte Planete; la Romani era: Dumineca — dies Solis, Luni — dies Lunae, Marț dies Martis, Mercuri — dies Mercuri, Joi — dies Jovis, Vineri — dies Veneris, Sămbătă — dies Saturni.
 La franțezi: Dimanche, Lundi, Mardi, Mercredi, Jendi, Vendredi, Samdi.
 La Italiani: Domineca, Lunedì, Martedi, Mercoledì, Jovedi, Venerdì, Sabatto.
 — La Spanioli: Domingo, Lunes, Martes, Miércoles, Jueves, Viernes, Sabatto.
 Săptămâna e cea mai veche socoată a timpului, pentru că singur Dumnezeu a pus măsura aceasta făcând lumea în sasă zile și a șaptea se odihni.
 Săptămâna-albă — a brânzei — dela Lăsatul de carne până la Lăsatul de brânză.
 Săptămâna mare, — Săptămâna Patimilor — între Florii și Paști.
 Săptămâna mistreața înaintea săpt. albe.
 Septembrie — numit Răpciune e a nouă lună în an, are 30 zile.
 Sărbători avem: imobile, mutabile, mari sau împărătești și mici bisericesti.
 Sărbătorile imobile sau nemutabile nu schimbă nici când ziua lunei ci numai ziua săptămânei și sunt 21 adevă: 1. Tăerea împrejur, 2. Botezul, 3. S. S. Trei Ierarhi, 4. întâmpinarea Domnului, 5. Bunavestire, 6, S. George, 9. S. Petru și Pavel, 10. Ptofetul Ilie, 11. Schimbarea la față, 12. Adormirea Născătoare de Dumnezeu, 13. Tăerea capului s. Ioan, 14. Nașterea Născătoare de Dumnezeu, 15. Înălțarea cinstitea Cruci. 16. Cuvioasa Parascheva, 17. Marele Martir Dimitrie, 18. Arhang. Mihail și Gavril, 19. Întrarea în biserică, 20. S. Nicolae și Nașterea Domnului.

T.

Sărbătorile mutabile schimbă ziua luni
însă cad tot pe una și aceeași ziua a
săptămănei; așa cade Duminică: Flo-
riile, Paștele și Pogorârea Duhului sânt.
Joi: Înălțarea Domnului.

Sărbătorile mari sunt toate sărbătorile
Domnului nostru Iisus Christos și ale
Născătoarei de Dumnezeu, toate cele-
lalte sunt sărbători mici, iar sărbăto-
rile bisericești sunt însemnate în Ca-
lendarul anual cu + neagră.

Serghie și Vach martiri 7 Octombrie.
Sevastian și Zoe martiri 18 Decembrie.
Sila și Silvan apostoli 30 Iulie.
Silvan, vezi Sila 30 Iulie.
Silvestru, Papa Romei 2 Ianuarie.
Simeon dreptul și sântitul 3 Februarie.
Simeon fratele Domnului 27 Aprilie.
Simeon, vezi Iezechiel 21 Iulie.
Simeon Persianul cuviosul 17 Aprilie.
Simeon Stălpnicul 1 Septembrie.
Simeon Stilit 24 Maiu.
Simeon Zilotul apostol 10 Maiu.
Sinodul, vezi Conciliul și Adunarea.
Sisoe cel mare 6 Iulie.
Slova Duminecei, vezi Litera Duminecei
și Măna anului.

Slova Pascăliei, vezi Litera Pascăliei).
Soborul Arhanghel. Gavril, vezi Adunarea
26 Martie, 13 Iulie.

Soborul Apostolilor, vezi Adunarea 4
Ianuarie, 30 Iunie.

Soborul mai marilor Voevozi, vezi Aran-
gelul 8 Novembre.

Soborul Născătoarei de Dumnezeu, cea
din Miasine 1 Septembrie.

Soborul Născăt. de Dumn. 26 Decembrie.

Soborul s. Ioan Botezătorul 7 Ianuarie.

Sofia, vezi Agapi 17 Septembrie.

Sofronie patriarhul Ierusalimului 11 Martie

Sofronie profetul 3 Decembrie.

Sosipatru, vezi Iason 28 Aprilie.

Sozont martirul 7 Septembrie.

Spiridon făcător de minuni 12 Decembrie

Stachie, vezi Amplie 31 Octobrie.

Staulele, vezi Floriile.

Stefan arhidiacon, vezi Aducerea moaște-
lor 2 August.

Stefan arhidiacon și apostol 27 Dec.

Stefan cel nou, vezi Irinarh 28 Nov.

Stefan, vezi Ilarion, 28 Martie.

Stilian, vezi Alipie 26 Novembre.

Stratonic, vezi Ermil 13 Ianuarie.

Ș.

Șapte Macavei 1 August.
• tineri din Efes 4 August.
• -zeci și doi apostoli 4 Ian.

Tadeu apostolul și Vassa mart. 21 Aug.
Tăerea cinstului Cap a lui s. Ioan Bo-
tezătorul, vezi Ioan Botez. 29 Aug.
Tăerea împrejur, vezi Anul nou 1 Ian.
Tălaleu martirul 20 Maiu.

Tarah, vezi Andronic, 12 Octombrie.

Tarasie arhiepiscopul Const. 25 Febr.

Tațiana martira, 12 Ianuarie.

Tecla întâia martiră 24 Septembrie.

Temelia Lunei după Calendarul ortodox.
e Epacta Calendarului Iulian.

Teoctist, vezi Antim 3 Septembrie.

Teoctist și Soborul celor 70 apost. 4 Ian.

Teodor Sântitul martir 16 Maiu.

Teodor și Ianuarie martiri 21 April.

Teodor Sicheotul, episc. Anastasiapolei
22 April.

Teodor Stratilatul mare martir 8 Febr.

Teodor Stratilatul, vezi Aduc. moaștelor
8 Iunie.

Teodor Tiron mare martir 17 Februarie

Teodor Trihina (Trihina) prea cuv. 21 Apr.

Teodora prea cuvioasa 11 Septemb.

Teodosia prea cuv. martira și Visarion
29 Maiu.

Teodosie cel mare, încep. obștei 11 Ian.

Teodot episcopul Anechirei mart. 7 Iun.

Teodot episcopul Chirinei mart. 2 Martie.

Teodot martirul 18 Maiu.

Teodota, vezi Calinic 29 Iulie.

Teodul, vezi Agatopod 5 Aprilie.

Teofan, vezi Filip 11 Octombrie.

Teofan mărturisitorul 12 Martie.

Teofania, vezi Botezul 6 Ian.

Teofil, vezi Foca 23 Iul.

Teofilact mărturisitorul 8 Mart.

Teona și Teopempt martiri 5 Ian.

Teopempt, vezi Teona 5 Ian.

Terapont martirul 27 Maiu.

Terentie, vezi Pompie 10 Apr.

Terentie, vezi Neomila 28 Oct.

Tihon episc. Amat. făcăt. de min. 16 Iun.

Timon, vezi Nicanor 28 Iulie.

Timoteiu, vezi Alexandru 10 Iunie.

Timoteiu, vezi Anastasie 22 Ian.

Timotei, vezi Eustatie 11 Febr.

Timoteiu, vezi Macra 3 Maiu.

Tinerii șapte din Efes, 4 August.

Tirs, vezi Apolonie, 14 Decembrie.

Tit apostol și Reîntoarcerea moaștelor

ale s. Vartolomeiu, 25 August.

Tit Romanul făcător de minuni, 2 Apr.

Toaderii cad totdeauna Sămbătă în săp-
tămăna întâia din părăsini.

Toamna anotimp, începe dela 10 Sept.
și durează până la 9 Decembrie adică
89 zile.

Todorusele — Todorusalile cad totdeauna Mercuri la 24 zile înainte de Rusalie, sau 24 zile după Paști.

Toma, vezi Dcachie, 7 Iulie.

Toma apostolul, 6 Octombrie.

Toma, vezi Iosif, 4 Aprilie.

Trei Ierarhi: Marele Vasilie, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul (gură de aur), 30 Ianuarie.

Trifilie, vezi Aquilina, 13 Iunie.

Trifon martirul, 1 Februarie.

Triodul e a zecea Duminecă înaintea Paștilor, începe în Ianuarie ori în Februarie în Dumineca Vameșului și a Fariseului și durează până în Dumineca Paștilor.

Treizeci și trei de martiri dela Melitina, 7 Novembre.

Trofim, vezi Aristarh, 15 Aprilie.

Trofim, vezi Foca, 23 Iulie.

Trofim, vezi Dorimedont, 19 Sept.

V.

Vach, vezi Sergie, 7 Octombrie.

Var, vezi Ioil, 19 Octombrie.

Vara anutimp durează 93 zile, dela 9 Iunie până la 10 Sept.

Varlaam, vezi Avdie, 19 Novembre.

Varnava și Vartolomeiu apost. 11 Iun.

Vartolomeiu, vezi Tit, 25 August.

Vartolomeiu, vezi Varnava, 11 Iun.

Varvara mare martiră, 4 Dec.

Vasileu, vezi Capiton, 7 Martie.

Vasilie arhiep. Cesariei și Capadochiei 1 Ianuarie.

Vasilie, vezi Basileu, 26 Aprilie.

„ Tri Ierarhi, 30 Ian.

„ mărturisitorul, 28 Febr.

„ mărturisitorul și episcopul Parisului, 12 Apr.

Vasilie preotul martir, 22 Mart.

Vasilise, vezi Basilisc, 3 Mart.

Vasilisc martirul, 22 Maiu.

Vassa, vezi Tadeiu, 21 Aug.

Vavila, vezi Moisie, 4 Sept.

Veacul, vezi Seculul.

Veșmântul Născ. de Dumn., 2 Iul.

Vichentie, vezi Mina, 11 Nov.

Victor, vezi Mina, 11 Nov.

Vineri a cincia zi după Dum.

Vinerea mare — Vinerea neagră — din săptămâna patimilor.

Vinerea mare, vezi Parascheva, 14 Oct.

Vinerea tinăra după luna nouă.

Visarion, vezi Ilarion, 6 Iun.

Visarion, vezi Nichita, 15 Sept.

Visarion, vezi Teodosia, 29 Maiu.

Vlasie vezi Blasiu, 11 Febr.

Vovedenia, vezi Întrarea în bis. 21 Nov.

Vucol episcopul Smirnei, 6 Febr.

X.

Xenia Romana, 24 Ian.

Xenofont cu ceata sa, 26 Ian.

Z

Zaharie cuviosul, 24 Mart.

Zaharie profetul, 5 Sept.

Zămlisirea s. Ane, vezi Ioachim și Ana 9 Dec.

Zămlisirea s. Ioan Botez. 23 Sept.

Zăpostitul, vezi lăsatul de carne.

Zece martiri din Crit, 23 Dec.

Zinovie și Zenovia sora sa martiri, 30 Oct.

Ziua are oare 24 și începe dela miezul nopții și durează până mâinezi la miezul nopții

Ziua dela răsăritul până la apusul soarelui are în 8 Dec. oare 8 și 16 minute și e cea mai scurtă în an, iar 8 Iunie are oare 15 și 30 min. și e cea mai lungă. La 8 Mart. și la 9 Dec. e ziua și noaptea asemenea

Ziua cea luminată e ziua Paștilor.

Ziua Crucii de iarnă, 5 Ian.

Ziua Crucii de vară — Înălțarea s. Cruci, 14 Sept.

Ziua ursului, 2 Febr.

Zilele babelor, vezi Babele 1—9 Mart.

Zodiile sunt grupe de stele, care se află în o depărtare mare în jurul soarelui și fac brăul cerului. Zodii sunt 12 și în toată luna întră soarele într'un semn acestor zodii, așa întră în Ianuarie în semnul Udătorului, în Febr. în al Peștilor, în Mart. în al Berbecului, în Apr. în al Taurului, în Maiu în al Gemenilor, în Iun. în al Racului, în Iulie în al Leului, în Aug. în al Fecioarei, în Sept. în al Cumpenii, în Oct. în al Scorpiei, în Nov. în al Dăgetătorului și în Dec. în semnul Căpriorului.

Zoe, vezi Sevastian, 18 Dec.

Zotie, vezi Anisie, 30 Dec.

Nicolae Balnojan-Iluiță.

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

Notă. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români. Zilele sunt însemnate după calendriul nou. — Să mai observă, că în urma războiului termenele s'au putut ici-colo schimba.

Alotea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombrie.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octombrie.

Aradul-vechiu, de Vineri înainte de Dumineca cea premergătoare Duminecei Floriilor apusene; din Vinerea de după s. Petru și Pavel la apuseni și din Vinerea înainte de 5 Novembre n. cu durată de patru zile. **Alibunariu,** în ziua de Rusalii și în ziua de sânta Măria-mare după calend. vechiu.

Baia-mare, Luni și Marți după Dumineca „oculi“, după ziua Domnului (Joia verde), după sftul Stefan și după stul Martin (Novembre).

Batania, cu 2 săptămâni înainte de Florii, Duminecă înainte de Petru și Pavel, cu 2 săptămâni înainte de Dimitrie.

Beba-vechie, 8 Martie, 8 Iunie și 8 Septembre st. n. Dacă aceste zile nu cad în zi de Duminecă, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Beiuș, Joi și Vineri în săptămâna Întrărei în biserică, în săptămâna sântului George, în săptămâna sântului Ilie și în săptămâna sânt. Dimitrie, după cal. nostru.

Béga-Szt.-György, 15 Aprile, 20 Iunie și 30 Septembre.

Beliu, în săptămâna din 1 Martie, 1 Iunie, 1 Sept. nou. și 1 Octobrie, Marți (târg de vite) și Mercuri.

Berzava, Duminecă înainte de 21 Martie, 6 Iulie și 26 Octobrie nou.

Banloc, 11 *Septembre.

Becicherechul-mare, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 1 Martie, 25 Maiu, 17 August, 12 Oct. și 23 Novembre nou.

Bichiș, 24 Mart., 20 Iun. și 29 Sept. cari zile de nu

pe Duminecă atunci Duminecă înainte de aceste zile (2 zile înainte târg de vite).

Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iuliu, 26 Octombrie și 10 Dec., (Dumineca a 2-a de advent) nou, și dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dumineca premergătoare. (Vineri și Sâmbătă de vite).

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie nou și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă, 5, 6, 7 Martie, 20—23 Iunie, 15—18 Oct.

Bogșa-montană, Vineri, Sâmbătă și Duminecă în săptămâna înainte de Dumineca neagră, a apusenilor, în Maiu săptămâna stului Ioan cal. nou, după Sân. Petru și Pavel cal. vechiu și după 18 Sept. cal. n.

Buziaș, 23 Ianuarie, 24 Aprilie, 25 Iuliu și 1 Octombrie cal. nou; ziua presedintă târg de vite.

Boroșineu, 7 Ianuarie, Duminecă înainte de s. Ilie și s. Paraschiva după c. v.

Boroșebeș, în Mercurile din săpt. în care cad s. Georgiu, s. Mihail după c. n. și Mercuri în săpt. s. Nicolae c. v.

Bozovici, 15 Ianuarie, 2 Aprilie, 4 Iunie și 1 Oct. c. n.

Brad, 20 Martie, 2 Iunie, 29 Septembrie și 16 Decembrie c. n.; în zilele cele 2 dinainte, târg de vite.

Buteni, după c. v. în Lunile cele mai aproape de Întîmpinarea Domnului; Tăierea capului s. Ioan și săptăm. înainte de Crăciun.

Cacova, 1—2 Maiu, 2 Novembre.

Canija-mare, Luni înainte de 2 Februarie, Luni înainte de Pasci, Luni înainte de Rusalii, de 15 August, de 15 Octombrie dacă 15 cade pe Luni, atunci în aceasta ziua și Luni înainte de 8 Decembrie. c. n.

Canija-turcească, 29 Apr, 1 Aug., 1 Nov. c. n.; dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dum. premergătoare.

Caransebeș, Mercuri, Joi și Vineri în săptămâna din urmă a lui Ianuarie nou; Mercuri, Joi și Vineri în săptămâna din urmă a lui Aprilie nou, și încât ar cădea în aceasta săptămână sărbătorile Pascilor greco-orientale târgul să țină Mercuri, Joi și Vineri înainte de Dumineca Floriilor; în săpt. primă a lui August și Octombrie nou tot Mercuri, Joi și Vineri.

Capolnaș, 13 Ian., 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientali, 6 Iuliu, 20 Septembrie și 20 Nov.

Cefta, în prima Joie din Aprilie. August și Dec.

Cermeiu, în Dumineca Floriilor. Dum. după s. Petru și Pavel și după c. v. Dumineca după sft. Dimitrie.

Chichinda-mare, 24 Aprilie, 24 Iunie, 20 Sept. și 1 Dec.

Chișineu, 6 Ianuaru, și Duminecă înainte de s. George și s. Mihail.

Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. v.; și în săpt. din 29 Iunie, 27 August, 10 Octombrie, 11 Novem., de Joi dela améđi până Duminecă.

Cianadul-sêrb. și nemț. în Duminecile din 16 Mart., 20 Iun., 16 Octombrie și 10 Decembrie; séu dacă numitele zile nu cad Dumineca, atunci în Duminecile premergătore.

Cianadul-mag. 14 Februaru, 7 Maiu, 16 Oct. și 11 Nov.

Comloș (Bănat) 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie. Dacă terminul hotărît nu cade într'o Duminecă, târgul se țină în Dumineca premergătoare.

Crașova, în 23—24 Apr., 28—29 Iunie și 11—12 Nov.

Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Novembre.

Curtea, în 2 Iunie, 26 Septembrie.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octombrie.

Deliblata 6 Aprilie, 10 Septembrie.

Detta, (Timiș), 24 Martie, 15 Iunie, 12 Septembrie, 30 Nov.

Dézna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septembrie, în cas de sărbătoare târgul să țină în Lunia următoare.

Dobrița 2—5 Maiu, 23—25 Sept.

Dognacica, 8 Septembrie.

Dobrițin, 17 Ianuaru, 24 Aprilie, 15 August și 9 Octombrie încep în Lunia săptămâna premergătoare acestor zile.

Doloave, 21 Martie, 11 Octobrie.

Domașnia, a 5-a ziuă după Sân-Petru cal. v.

Élesd, în Mercuria și Joia după 25 Februarie; Joi și Vineri în săpt. înainte de 21 Iunie, în săpt. zilei de 21 Septembrie și 13 Decembrie.

Făget, după cal. v. la Botez, la s. Teodor, la Florii, la Înălțarea Dlui, Sân-Petru, s. Maria mare, s. Dimitrie și s. Nicolae.

Feketeteu, în Lunile din săptămâna înainte de 25 Ianuarie și după 5 Aprilie, 15 Iulie și 16 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gataia, 20 Ianuarie, 20 Aprilie, 20 Iulie, 20 Octombrie.

Gorua, în 25 și 26 Aprilie, și în 6 și 7 Septembrie st. n.

Gurahonț, Luni în săptămâna zilei de 11 Maiu și 20 August și dacă aceasta diuă ar fi S. Stefan, atunci ziua următoare.

Gyertyámos, 5 Aprilie, 17 Iunie, 19 Septembrie. Dacă zilele numite cad în ziua de lucru, atunci târgul să țină în Dumineca premergătoare.

Gyoma, 10—11 Martie, 1—2 Iunie, 15—16 August și 15—16 Noiembrie; dacă aceste zile nu cad pe Sâmbătă și Duminecă atunci să țină înainte de aceste zile Sâmbătă și Duminecă.

Gyorok, 15 Martie și 29 Septembrie.

Gyula, înainte de 25 Ianuarie și în săptămânile dinainte de 22 Iulie și 8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminecă inclusive.

Hidekut, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 14 Septembrie.

Idvor, 3 Maiu, 23 Septembrie.

Iassenova, 21 Maiu și 11 Octombrie.

Lipova, (după cal. v.) la Sân-Georgiu, sântul Ilie, sânta Măria mică, sân-Mihail.

Logoj, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 10 Februarie, 10 Maiu, 2—4 Iulie și 21 Octombrie.

Macău, Sâmbătă înainte de Dumineca „judica” și Sâmbetele înainte de 24 Iunie, 19 August și 19 Noiembrie.

Mehadia, 22 Ianuarie, 6 Aprilie, 16 Iulie și 16 Octombrie.

Merczidorf, (Carani) 20 Aprilie și 10 August.

Moldova-veche, 21 Aprilie și 27 August.

Moldova-noauă, 5 Maiu și 24 Iunie.

Mocrin, 14 Februarie, 20 Maiu și 12 August.

Nadlac, Sâmbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprilie și 29 Septembrie; Sâmbătă după 6 Ianuarie și în a doua din Iulie; dacă aceste două termene din urmă cad pe sârbătoare sau pe Vineri, atunci să țină în Sâmbăta săptămânei premergătoare.

Omolița 18 August.

de 12 Martie, 21 Iunie, 8 Septembrie și 8 Decembrie.
Oravița, în toată Sâmbăta târg și cu vite.
Orczidorf 24 Aprile și 8 Septembrie.
Orșova, 1—3 Maiu, 17—19 Septembrie.
Pecica-magiară, Sâmbăta, Duminecă și Luni înainte de
9 Maiu și 14 Septembrie.
Pancota, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octombrie,
dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci în Du-
minecile ce premerg acestor zile.
Panciova, Joi în 22 Aprile, în 9 Iuliu, în 18 Septembrie,
și dacă aceste zile nu cad pe Joi, atunci în Joia ur-
mătoare acestor zile, duréză patru zile.

Pauliș, 6 Maiu și 1 Octombrie.
Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iunie și 24 Septembrie.
Perlas, 27 Iunie, 9 Novembre.
Petriș, 8 Martie, 23 Iunie, 1 August și 14 Octobie.
Piscolt, 1 Martie, 1 Septembrie.

Radna, Vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 Oct. c. v.
Recița-montană, Vineri înainte de Dumineca Floriilor apu-
sene; în August dacă S. Măria la apuseni cade pe
Sâmbăta, Duminecă, Luni sau Marți, atunci Vineri
înaintea acestor zile, la din contră Vineri după aceste
zile; în Septembrie ziua s. Mihail la apuseni, dacă
aceasta cade pe Vineri, dacă însă cade pe Sâmbăta,
Duminecă, Luni sau Marți, atunci târgul se ține
Vineri înainte de aceste zile; la din contră Vineri
după aceste zile.

Rittberg, 17 Aprile, 15 Iunie, 13—14 Septembrie, 15 No-
vembre; dacă însă pe aceste zile cade vr'o sărbătoare
împăratească romano-catolică, sau greco-orientală,
atunci cu o săptămână mai târziu.

Rudna, 21 Maiu, 20 Septembrie; dacă aceste zile nu sunt
Dumineci, atunci Dumineca premergătoare.

Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 No-
vembre după cal. nou.

Sighlinia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Dec.
Segedin, de Duminecă până Duminecă în săptămânile în cari
cade 17 Februarie, 5 Maiu, 31 Iuliu, 10 Oct. și Nov.

Sigetul Marmației, (după cal. v.) întâia Luni și Marți din postul mare, Luni și Marția Ros., Luni și Marți în săpt. sânt. Ilie, dacă însă St. Ilie cade Duminecă atunci aceleași zile ale săptămânei următoare; Luni și Marți în săptămâna în carea cade 13 Octombrie n., dacă 13 Octombrie cade pe Duminecă, atunci aceleași zile ale săptămânei următoare. Luni și Marți e târg de vite, celalalt durează întreaga săptămână.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 Aug. și 3 Decem.
Simand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.; 13 Maiu și 13 Sept.

Timișoara, în zilele din 13—17 Martie; 29 Maiu —2 Iuliu; 14—18 August; 25—29 Septembrie; 18—22 Decembrie. Târgul durează 5 zile. Joi târg de vite cornute; Joi și Vineri târg de porci și oi; Vineri și Sâmbătă târg de cai. Târgul pentru ceialalți articlii (poame, lemne, instrumente agricole, articlii de negoț și industrie) se ține în toate 5 zilele. Târg de săptămână: Marți și Vineri; Vineria e și târg de porci, cai și vite cornute.

Teregova, 19 Ianuarie, Vineri după Pascile rom. cat., 6 Iuliu, și Vineri înainte de s. Dimitrie.

Tinca, Luni în a patra săpt. din lunile Martie, Iuliu, Sept. și Decembrie.

Valea-mare, Joi înainte de Paschi, și 26 Octombrie c. v.
Varadia, 22 Aprilie, 2 Septembrie,

Vârșeț, Duminecă înainte de 2 Februarie c. nou; Dumineca înainte de Dumineca Floriilor, gr. or., prima Duminecă în Aug. c. nou, ultima Duminecă în Oct.

Vinga, Duminecă înainte de Înălțarea Domnului după c. v.; Duminecă după St. Stefan și Duminecă după Sân-Mihaiu, după cal. nou.

Voitec, 1 Maiu, 1 Septembrie.

Zarand, (după cal. v.) Dumineca întâia din postul mare, Dumineca Rosaliilor gr. or., și Duminecele înainte de st. Măria mare și de 17 Dec., Sâmbătă înainte de aceste zile târg de vite.

Zerindul-mare, 14 Ianuarie și 1 Sept.; în cas de sărbătoare târgul se ține în ziua următoare.

Zorlențul-mare, (după c. vechiu) Dumineca Floriilor, 11 Iuliu și 24 Octombrie, câte trei zile.
Zsombolia, 19 Martie, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Novem.; dacă nu cade pe Duminecă, atunci se ține în Dumineca premergătoare.

Consemnarea târgurilor din Ardeal.

Abrud, (c. v.) În ziua de Sf. Teodor, Lunia în săpt. primă din Maiu, Lunia înainte de Sf. Mihail și Lunia înainte de Crăciun.

Aiud, c. n. 25 Ianuarie, 8 Maiu, 19 Aug. 16 Oct.

Alamor. 5 Martie, 4 Septembrie, c. n., câte o zi înainte târg de vite.

Almașul-mare, 23 Ian., 1 Maiu, 22 Iuliu și 17 Sept. c. n.

Baia de Criș, 2 Ian 8 Iuliu, 20 Nov. și 7 Dec. c. n.

Belgrad, (Alba-Iulia) Marți înainte de Paștile apusene. 26 Iuliu, 30 Sept., 17 Dec.

Bistrița, 17—18, Maiu, Mercuri după Bartolomeiu târg de vite 6 zile, și Mercuri înainte de s. Ecat.

Blaj, Sâmbăta Floriilor, 21 Iuliu, 6 Dec.

Brașov, Joi după ziua Domnului (după Joia verde); Joia, Vineri și Sâmb. după Luca.

Câmpeni, (cal. v.) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rusalile noastre, 9 Iuliu 28 Aug. și 5 Nov. c. n.

Cetatea de baltă, Lunia după bobotează, Luni înainte de Marția lăsatului de carne, Lunia înainte de Paști, 21 Aug. Lunia înainte de Crăciun după c. nou, în trei zile premergătoare târg de vite.

Cic-Sân-Georgiu, Lunia înainte de Paști și înainte de Crăciun, dacă e ziua de sărbătoare, atunci în ziua următoare, în zilele premergătoare târg de vite.

Cic-Sereda, 12 zile înainte de **Mercurea** lăsării de post, sau Vineri după **Mercurea** septuagesimă Vineri după Joia mare 13 Iuliu, 29 Sept., în trei zile premergătoare târg de vite.

Cincu-mare, 11—14 Martie, 17, 18, 20 Iunie, Lunia, Marța și **Mercurea** după 20 Sept.

Cincu-mic, Luni a 5-a săptămână din Post.

Cluj, 10 Ianuarie, 12 Mart., 13 Iun., 1 Sept. și 2 Nov.
în trei zile premergătoare târg de vite.

Cluj-Manastur, 5 Maiu.

Cohalm, Luni după Botez, Luni după Florii, iară în Vine.
rile și Sâmbetele precedente târg de vite; 25 Iul-
iară în zilele precedente 22 și 23 târg de vite; 1 Oct.,
iară în 7, 8 și 9 târg de vite.

Dej, Marti, Mercuri, Joi în săptămâna din 1 Martie, 1
Iuniu, 13 Decem. și nainte de Sf. Stefan, și anume,
Marti târg de cai și porci, Mercuri de celelalte vite.

Deva, 14 Ianuarius, 13 Maiu, 3 Aug. 30 Oct. nou; în
cele 3 zile precedente târg de vite.

Dobra, c. v. 22 Apr., Joi a doua sept. după Rosaliile
noastre, 7 Sept., 25 Oct.

Făgăraș, Joi după Rusalii (n.), 9 Sept. și 6 Dec. târgul
ține 4 zile; în 2 zile premergătoare târg de vite.

Felviț, Lunia „oculi“, 8 Iuniu, 23 Aug. și 19 Nov. c. n.

Gherla, 3, 4, 5 Februarie, 29, 30 Aprile, 1 Maiu, 23,
24, 25 Iuliu, 26, 27, 28 Octombree.

Grădisce, a doaua Sâmbătă după Paștile noastre 20 Oct. n.

Halmagiu, 12 Aprile și 16 Octombree.

Halmagiu-mare, după cal. vechiu, Sâmbătă în săptămâna
primă a postului mare, înainte de săptămâna Flo-
riilor, Sâmbătă în sept. Sân-Petrului, Sâmbătă în
sept. nașterii Precestei și Sâmbătă în săptămâna în
carea cade 4 Decembre.

Hațeg, 14 Febr., 27 Aug. nou; cele 3 zile înainte de 14
Feb. târg de vite, și în 21—26 asemenea.

Hunedoara, Sâmbătă în a 4-a sept. din Post și la Înălț.
Domnului; după c. n. 11 Iuliu, 13 Novembre.

Ibașfalau, cal. n. 27 Ianuarius, ziua după Bunavestire
rom. cat. Joia după Înălțarea Domnului, 5 Iuliu,
21 Sept., 20 Nov.

Ilia, 19 Ianuarius, 6 Apr. ziua a doaua după Rosaliile
noastre, 6 Iuliu, 27 Aug., 11 Oct., toate după c. nou.

Lapușul-romănesc, Sâmbetele dintâiu din Februarie, Apr.,
Iunie, August și Octombree după cal. nou, și Sâmbătă
după 1. Dec. nou, târg de vite.

Lăpușul-ung., cal. nou, 17—18 Ian., 12—13 Maiu, și 5—6 Iuliu, 25—26 Sept.

Mediaș, cal. nou, Joi după Invocabit, 13 Iuliu, Joi înainte de 29 Sept. 30 Novembre.

Mercurea, 24 Faur, 27 Iuniu și 11 Novembre; în două zile premergătoare târg de vite.

Merghideal, 25—27 August n.

Micasasa, 28 Ianuarius, 20 Maiu, 13 Octombre.

Mureș-Oșorheiu, 17 Ianuarius, Joi înaintea Floriilor catolice, Luni după ziua Domnului, 4 Sept., 11 Nov. c. nou; în trei zile precedente târg de vite.

Năsăud, cal. nou 27 Maiu, 8 Nov., târg de vite cu 2 zile înainte.

Nochrih, 3 Februarie nou; ziua după înălțarea Domnului, Luni după 16 Octombre c. nou.

Odorheiu, Mercuri și Joi după jumătatea postului mare; Luni și Marți după Joia verde; 4—5 Oct., 21—22 Dec., 3 zile înainte târg de vite; dacă ziua primă a târgului de vite, sau a celui alt târg cade pe sârbătoare, atunci târgul să începe în ziua următoare; (datele după cal. nou).

Orăștia, cal. n. 14 Martie, 4 Iuniu, 4 Octombre, 6 Nov.; în trei zile premergătoare târg de vite.

Ormeniș, 18 Ianuarius, 5 Maiu, 6 Iuliu, 18 Dec. nou; câte 2 zile înainte târg de vite; apoi începând cu 15 Aprile nou în trei zile târg de oi, iară începând cu 10 Dec. nou în trei zile târg de porci.

Paraid, 19 Martiu, 26 Iuliu, 15 Oct. și 17 Dec. nou; câte 2 zile înainte târg de vite.

Prundul-Burgăului, 14 Aprile nou, târgul de vite începe cu 2 zile înainte; 30 Oct. nou târgul de vite cu 3 zile înainte.

Racoșul de jos, 24 Aprile, 24 Iuniu și 21 Sept. o zi mai înainte de vite.

Reghinul-săsesc, 11—19 Faur, 1—2 Maiu, 30 Iuliu—10 August, 15—23 Octombre; tot cal. nou.

Reșinari, 1 Martie nou, târg de vite; 16 nov. cal. nou.

Reteag, 7 Maiu, 11 Iuliu, 28 Septembre, cal. nou, câte trei zile înainte târg de vite.

Sașciori, 30 Martie, 26 Oct. c. n., ziua precedentă târg de vite.
Sebeșul-șăsesc, 29 Ianuarie, 24 Aprilie, 24 August, c. n.
câte trei zile precedente târg de vite.

Șeica-mare, Exaudi (3 Maiu), Lucia (13 Dec.) c. nou.

Șeica-mică, 12 Iunie, 11 Novembre, cal. nou.

Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după s. George, Mercuri
și Joi după 12 Iunie și Mercuri și Joi după 8 Oct.
nou; Marți înainte de târgul din Iunie e târg de cai.

Sereda, (Mureșului) 21—24 Faur, 1, 2, 3, 4 August,
7—10 Dec.

Sibiui, Luni după Botez, 3 Maiu, 14 Sept. nou, înainte
de aceste zile câte 7 zile târg de vite, dintre cari
câte trei zile târg de oi; dacă aceste zile cad pe
sărbătoare sau Duminică, atunci târgul să țină în ziua
următoare.

Sighișoara, 16 Martie, 24 Iunie, 4 Nov. nou; ziua pre-
cedentă târg de vite.

Somcuta-mare, Miercuri și Joi după Duminică Oculi,
apoi Mercuri înainte de Joia verde și în Joia verde,
Mercuri și Joi înainte de 20 Aug. și de 11 Nov.
nou, ziua prima târg de vite.

Somărtin, 14, 15 și 17 Aprilie; 3, 4 și 6 Nov. nou.

Șimleul-Silvaniei, 20 Martie, 26 Iunie, 25 Septembrie și 18
Dec. nou totdeauna Joia și Vinerea în săpt. în care cad
acele zile.

Teuș, 20 Febr. 24—27 August, 4—7 Nov. nou; câte 3
zile precedente târg de vite.

Turda, Sâmbătă după Mercurea ant. din postul mare, 24
Apr., 24 Iunie, 9 Sept., 6 Dec., nou; câte 3 zile
înainte târg de vite.

Vaidahaza, 21 Martiu, 20 Septembrie nou.

Zam, 28 Ianuarie nou, Mercuri în 4-a săpt. a păreseimilor
noastre, 2 Iunie, 20 Iuliu, 14 și 26 Sept., 12 Dec. nou.

Zernești, 31 Maiu, 20 Novembre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în săpt. cea dintâiu a lunilor.
Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie nou.

Zlatna, 1—3 Martie, 16—18 Iunie, 30—31 Aug., 1 Sep,
c. nou; trei zile precedente târg de vite.

Marca de fabr.

Milioane și milioane de oameni
sau convins că

◀ spirtul galic

alui Dr. Vértés în folosință e cel mai bun și ieftin, dă viață, putere și te întinărește! Mille de scrisori de recunoștință dovedesc că la oboseală, curent, răceală și pentru umezeală, precum și dureri de totfelul, e destul ca să ne masăm numai odată și ne revine sănătatea. Nimic nu poate suplini **spuirtul Galic alui Dr. Vértés**. Niciunfel de balsam și niciunfel de unsoare. De acum va fi astfel pregătit că va fi mai

cu spor și mai crutător. Chinuindu-te reuma, podagra, șoldina, dureri și schilăvie având durere în picior, la mână, cap, foale gât și șale comandă numai decât **spirtul galic alui Dr. Vértés** căci întărește mușchii, oțelește nervii și face corpul mai elastic. E și articol multilateral de toaletă, căci e apă pentru păr, gură și față, folosește contra asudului, totdata e un mijloc excelent de desinfecare. E un leac de casă indispensabil pentru tineri și bătrâni, suferinzi și sănătoși.

4 sticle de probă, 2 mici, sau 1 sticlă mare 16 coroane franco.

8 „ „ „ 4 „ „ 2 sticle mari 25 coroane franco.

PENTRU OPTICOȘI

medicamentul cel mai bun este Sirupul de fer calcaros

alui Vértés în caz de tusă, aprinnere de plămâni, boale de piept, la sculpare de sânge, cei gârboviți, slabi bolnăvicioși folosind medicamentul acesta în timpul cel mai scurt se arată efectele binefăcător. E bun pentru fete la perioadă, precum și la femei la perioadă neregulată are efect mare.

Soldații cari se întorc de pe front obesiți iau cu plăcere acest sirup ca întărișor și ca dătător de viață.

1 sticlă de Sirup de fer calcaros costă 12-10 coroane cu poștă cu tot. Pentru o cură deplină e de lipsă 4 sticle cari se trimit porto franco cu 32-10 coroane. Veritabil se poate căpăta numai la:

Farmacia Vulturul alu LUDOVIG VÉRTES, LUGOS Nr. 360.

Limbricul cordelat (panglica) dispăre cu cap cu tot dacă folosim urgent ==

pilulele CuO alui Vértés ==

În folosință e un medicament sigur, simplu și nesticăcios.

De unde cunoaștem că cineva are limbric cordelat?

O cunoaștem această în faptul, că el care să simte tare rău, are colică, zgârciuri (spăsmuri) de stomac și are simțuri neplăcute încontinuu, cașicând i-s'ar urca ceva ca un nod până sus la gât, simte accese la amețire, sărac de sânge, desgușt de muncă, aruncă multă flegmă și scuipat. răgăie acreală, simte o mișcare în corp, nu mistue și să simte abătut etc. Ca semne externe sunt: cearcăne vânațe la ochi, o albeață curioasă în rețeaua ochilor, palizi la față și slabi la cap. La comanda a se aminti etatea bolnavului.

O cutie de pilule CuO costă 14 cor. franco.

Gazda isteată care să ocupă cu prăsierea porcilor și vrea să aibă un câștig îndoit să folosească pravul de îngrășarea vitelor „BUCURIA GAZDEI” care e scutit prin lege. Acest prav îngrășe vitele și sporește laptele le face poftă la mâncare. Prețul acestui prav se întoarce de o hută de ori îndărăpt.

1 pachet 4 cor. 50 fileri, 4 pachete 23 cor. franco.

O
musteală
frumoașă

Mustată frumoasă

și barbă frumoașă poți avea folosind mai sigur pomada de păr Dr. Heffel. Și copii de 16 ani încă își pot crește mustața și barbă frumoașă. O doză costă 10 c. 80 f. franco.

Boalele de stomac ca nemistuire, nepoftă de mâncare, răgăieli, vomare și zgârciuri, precum și alte slăbiciuni le sistează esența de stomac alui Vértés.

O sticlă mare costă 16 coroane franco.

Contra tusei influenței, tusei măgărești etc. cel mai bun medicament e tea de plante din Bănat alui Vértés. O cutie costă 3.50 cor. 2 cutii 9.80 cor. franco.

Pilulele depurative de plante alui vértés, la încoietură și lipsă de scaun, la curățirea sângelui și neregularități la femei e mai bun medicament O cutie 10.30 coroane franco.

Toate comanda sunt a se adresa la:

Farmacia Vulturul alui LUDOVIC VÉRTÉS în LUGOȘ Nr. 360.

Farmacia Vulturul alui Ludovic Vértés

Lugoș Nr. 360. Înființată la 1789.

Apă de ochi Dr. Brukenenthal, are efect sigur în privința conservării și recășigării vederilor. O sticlă 7 cor. 80 fil. franco.

Alifie contra pecinginei. Pecinginea, atât cea mănecătoare nmedă, precum și cea uscată, sgrăbunțe de piele îndărătne, fie cât de vechi, prin întrebuințarea acestei excelente alifii contra pecinginei se vindecă cât mai repede și sigur.

O dosă costă 10 cor. 80 fileri porto franco.

Extract de Sarssaparila. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui în cazuri de sifilis, pndagră, gușă, la scrofule, la boale de piele învechite, în general la totfelul de boale ce-ci au temeiul provenite din sângele stricat. O sticlă costă 12 cor. 50 fil. și 16 cor. 50 fil. porto franco.

Morburi de stomac cum sunt: lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul de stomac, greața și romarea, cărcelii și în general toate durerile de stomac se delătură repede și sigur prin „Eserja de stomac alui Vértés”. O sticlă 16 cor. franco.

Tusa, regușala, durerile de piept și de grumaz, troahnă, influență, tusa măgărească, catarul, organismul uirespirațiunei, se vindecă rnpede și sigur prin **sucul de ierburi banatice.** Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale alpilor din Ungaria de meazăzi, este un mijloc excelent contra tuturor inflamațiunilor pielei băloase. Pentru gustul lui plăcut și copiii îl iau foarte bucuros. Prețul unei sticle pentru oameni mari sau copii dela 10 ani în sus 14 cor. franco. Prețul unei sticte pentru copii mai mici de 10 ani costă 12 cor. 80 fil. franco. La morburi cerbicioase, îndelungate, cura o înaintează iheia de ierburi banatice. O cutie 3 cor. 50 fil.

Uleu de urechi de Dr. Brown, vindecă repede și sigur zuzăitul curgera urechilor si alte boale de urechi reumatice și nevoase, auzul greu. O sticlă costă 9 cor. 30 fil. franco.

Mijloc contra urinărei în pat. Medicament probat cu efect repede și sigur contra urinării în pat. O dosă costă 27 cor. 80 fil. franco.

Mai puțin de 10 cor. nu trimite. — Revinzătorilor să dă rabat bun.

Toate comandele sunt a se adresa la:

Farmacia Vulturul alui LUDOVIC VÉRTÉS în LSGoș Nr. 360.

Cum am ajuns frumoasă?

„Eu am fost ărată...” așa își începu povestea o damă tineră a cărui chip se vede aci. „Dupăce am încercat cu tot felul de unsori și disperând de nesuccesul lor, când eram mai năcăjită o prietenă îmi recomandă 4 cutii de „Helin” pe cari le-am folosit după prescripție. După câteva zile am observat cu cea

mai mare bucurie și mirare că fața mea se curăță, devine frumoasă iar peste câteva săptămâni am fost frumoasă de nu mai recunoscut prietenii. Mă numeau cea mai frumoasă în șapte comitate. Stam plăcută alesului inimei mele care m-a și condus înaintea altarului. Cu cea mai mare căldură am recomandat și cunoscutelor mele, la caz că cineva s'ar plăuge de frumseța ei, și dorește să aibă o față fragedă, rumenă și frumoasă să-și coande câteva culii de „Helin” dela Vértés sau soțul din Lugos Nr. 360. Acolo 3 cutii de „Helin” sau 2 cutii „Extra Helin” impachetate 26 cor. 30 fil. Mai puțin de 3 cutii nu se pot trimite. O cutie de „Pndra Helin” costă 5 cor. 50 fil. Expediție zilnică.

Regeneratorul de păr sițilian e cel mai bun, conține elemente stricătioase, folosindu-se odată la zi, redă părului încăruntit culoarea tinereții fără ca să lase ceva urmă rea sau pată pe haine. O sticlă 17 cor. franco. La comanda să se scrie culoarea adevărată a parului.

Mijloc contra asudărei și mâncărimei de piele de Dr. Scott. Cu efect sigur la asudarea picioarelor, mânilor și subsuorilor precum și la orice fel de mâncărime. O doză 10 coroane 80 filieri.

Mijloc contra durerii de cap precum nervositate, reumatism și migraine, sunături ș. a. înceată grabnic prin folosirea pravurilor pentru migraine al lui Hill. O cutie 4 cor. Dacă se trimite 6 cor. 80 fil. anticipative-

Pilulele depurative ale lui Vértés, laxativul cel mai avantajos, prin de efect, și pe lângă aceea cu totul nestricătios. Pentru efectul lor excelent au devenit deja în cercurile cele mai extinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă. Aceste pilule la dorință, se capătă raharicate sau nezaharicate. O doză mare pentru 10 cor. 30 fil. anticipative se trimite franco. 3 doze mari — în loc de 30 cor. — numai 25 cor. franco.

Epilepsie. Mijloc contra epilepsiei (boală rea) sdopșelei leșinului sgârçuiului de renichi și matrice, insomnie etc., întrebuințat cu cel mai excelent reanltat. O doză 13 cor. 80 fil. franco.

Hydropia (ruptură de apă) și urmărie ei: gălbinaarea ș. a. se curează grabnic prin „Hydropia”. O sticlă 13 cor. franco.

Nisip și piatră în beșica catarului țevei și beșice. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc. O cutie 13 cor. 80 fil. franco.

Răni, aprinderi, umflături se viodecă mai repede cu alifia de casă din Lugos, care e un bun mijloc de casă. O doză 6 coroane 50 filieri.

Mai puțin de 10 cor. nu se trimite.

Revizătorilor se dă rabat bun.

Farmacia Vulturul alui LUDOVIC VÉRTÉS, în Lugos Nr. 360.

Îți aruncî bani pe uliță mereu făcînd încercări, deși s'a dovedit deja prin știința medicală, că a reuma, podagra, durerile, isiașu le poate vindeca perfect și radical numai originalu **Nămol sulfuric de Trencsénteplicz**

care are un renume mondial' „Nămolul sulfuric de Trencsénteplicz în acel minut pune capăt celor mai cumplite dureri, când bolnavul folosește.

Ologii de tot, cari nu-și mai puteau folosi picioarele și mâinile și cari se puteau mișca numai cu ajutorul cărjelor ori unei băte, pri aplicarea „Nămolului sulfuric de Trencsénteplicz“ s'au făcut pe deplii sănătoși. Sunt mulți, cari simțesc și cea mai neînsemnată schimbare de vreme, din care pricină se vaetă de celea mai deosebite și mî sfâșietoare dureri; prin ajutorul „Nămolului sulfuric de Trencsénteplicz se pot cura și tîmădui cu desăvîrșire durerera de spate, înepăturile șoldina, durerile feței, durerile în crucea spinărei, precum și toat durerile provenite din receală.

Soldații, cari sufer de dureri statornice ori ce se ivesc ades pricinuite de împuscătură, tăiere ori împunsătură, să ia întru ajute numai decăt vestitul Nămol sulfuric de Trencsénteplicz“.

„Nămolul sulfuric de Trencsénteplicz“ se folosește mai mult c 500 de ani, iar în timpurile vechi numai babele au știut prefi efect excelent și bun al acestui leac la bolnavi; az însă și știința medicală îl recomandă totdeauna, astfel că acum se folosește statornic nu num de intelighința întreagă, ci și de locuitorii satelor, căci leacul e foar căutat și mereu îi crește fama. Iată pentru ce se găsește în fiecare casă mai bună o lădiță din veritabilul „Nămol sulfuric de Trencsénteplicz“. Nu mai e nevoie az să călătorești la Trencsénteplicz, voiri să scapi de durerile de reumă, podagră și isiaș, ci e destul să trimi pe adresa următoare 20.— coroane:

Farmacistul Josif Török, Budapest, Király-utca 12

Nu mai trebuie să scrii nici măcar o iotă, fiindcă la acest loc se ști că trimițînd 20.— coroane, fără amânare au să-ți trimită o lădiță c poștă din

Nămolul sulfuric de Trencsénteplicz

Nevoind să trimiți nainte 20. — coroane, poți să-ți comanzi ramburs în modul următor Nămolul sulfuric de Trencsénteplicz:

*Onoratului Domn Josif Török, farmacist
Budapest, Király-utca 12.*

Vă rog să trimiteți cu întoarcerea poștei pe adresa mea un pachet de poștă din veritabilul Nămol sulfuric de Trencsénteplicz.

(Orice comandă ce efectuește îndată pentru întreaga Austria și Ungaria, rugăm însă ca adresa să fie scrisă exact.)

ARTICANAT TRENCSANT

LE 8